Londyn,niedziela,dnia 1.X.44r. Kom.ang.połud.Serwis zamorski.

Front zach.: Dziś o północy oddz.I-ej armii kanad. zajęły Calais. Atak został rozpoczęty przez czołgi cepowe, rozbijające lądowe miny przy pomocy luźnych łańcuchów, uderzających jak cepy, za nimi postępowały czołgi z miotaczami płomieni, a na ostatku piechota. Niewątpliwości, że przeciąganie oporu pod Calais przyniosła Niemcom strategiczne korzyści. Nastroje wśród załogi były jednak różne, szoferzy, którzy w czasie zawieszenia działań wojennych ewakuowali na ciężarówkach ludność cywil., doprowolnie pozostali po stronie ang. i oświadczyli, że 90% żołnierzy postąpiłoby tak samo, gdyby oficerowie nie zmuszali ich do walki. Przed oddaniem Calais Niemcy niszczyli w porcie urządzenia i siła eksplozji była tak straszliwa, że wstrząsy odczuwano nawet na wybrzeżach ang.-
Na odcinku II-ej armii bryt. naogół bez zmian. Wzmożone ataki niem. na wsch.od Nijmegen. Dalsze postępy sojusz. na płn.kanału między Tournhout a Antwerpią. Silne ataki lotn.sojusz. na Arnheim. Poprawa pozycji VII-ej armii ameryk.na płn.zach. od Belfortu, gdzie odparto kontrataki niem.- Na wsch.od Nancy kontrataki niem.również odparte.-
Wojna lotn.: Ub.nocy naloty "Moskit'ów " na Hamburg i inne objekty w Niemczech zach., jak również akcja dywersyjna na npl.lotniska. Wszystkie samoloty powróciły.-
Front śródz. : Na odcinku VIII-ej armii fatalne warunki atmosferycz.utrudniają działalność. Po złamaniu nader zaciętego oporu Niemców zajęto miejscowość Savignano / 15 km. na płn.zach.od Rimini na drodze do Bolonii/.- Na odcinku V-ej armii opanowano kilka ważnych wzgórz. Głównodowodzący V-ej armii oświadczył w wywiadzie pras., że najważniejsze pozycje zostały opanowane.- Koresp.donoszą o gwałtownym spadku temperatury w środkowym Apenininie. Błoto utrudnia działalność Niemcy przygotowują silne umocnienia na drodze do Bolonii. Walczy tam IV-ta niem.dyw.spadoch.-
Lotn.sojusz. atakowało wczoraj mosty kolej. pod Wenecją i Medjolanem, ub.nocy zaś mosty na Padzie.-
Przy zdobywaniu wysp dalmatyńskich ważną rolę odegrały lekkie jednostki mar.bryt.- W ciagu ub.8-miu tygodni

wykonały one 16-cie operacyj, w czasie których zatopiły 2 pełne transportowce, 2 uszbrojone szkunery, 3 łodzie motor, i 23 inne jednostki.-

Front wsch.: Kom ros.donosi, że oddz.czerwonej armii wkroczyły na teren jugosłowiański na połud. od Żelaznych Wrót. Znajdują się one m.in. w miejscowości Negotin, którą już przedtym zajęły oddz. gen.Tito. Do sforsowania Dunaju użyto oddz.spec., które swego czasu sforsowały Dniepr.-

Zródła ros.w dalszym ciągu zachowują milczenie co do walk na Węgrzech.- Na odcinku bałtyckim Rosjanie zajęli Wyspę Muhu / na wsch.od Osel/, oraz ostrzeliwują zewnętrzny pas umocnień pod Rygą.-

Na Bałtyku zatopiono 2 transportowce, pojemn.5000 i 7000 ton.-

Finlandia : Ze Sztokholmu donoszą, że oddz.fińskie walczą z niem. na Zatoką Botnicką na granicy ze Szwecją, gdzie opanowały port Tornea. Niemcy ściągają posiłki.-

Francja : Min.mar.oświadczył w wywiadzie pras., że Francja w najbliższym czasie wyśle część swej floty przeciwko Japonii, w tym conajmniej 2 pancerniki oraz szereg ciężkich i lekkich krążowników. Francja jest szczególnie zainteresowana w oswobodzeniu Indochin, które zajmują ważną pozycję przejściową między Japonią z jednej a Indjami, Półwyspem Malajskich i Indjami holend.z drugiej strony. Saigon posiada nowoczesny port handl., a nadto znajdują się na wybrzeżach liczne doki z najbardziej nowoczesnymi urządzeniami.-

Londyn, poniedziałek,dnia 2.X.44r. Kom.ang.poranny. Serwis zamorski i franc.europ.

Front zach.: Na odcinku II-ej armii bryt. Niemcy rozpoczęli na płn. od Nijmegen akcję, która stanowi podjęta na wielką skalę ofenzywę. Natarcie rozpoczęło się wczoraj o godz.16-ej na połud.wsch. od Arnheim i tam toczą się najgwałtowniejsze walki. Oddz. sojusz.całkowicie panują nad sytuacją.-

Między rzekami Waal i Lek II-ga armia rozszerzyła swe pozycje. W jej skład wchodzą obecnie również ameryk.oddz.spadochr. Korytarz przez Holandię został również rozszerzony ku zach. w kier. na Bar-Le Duc.- Oddz.I-ej armii ameryk., walczące wewnątrz linii Zygfryda poprawiły swe pozycje na wsch. od Rotgen, na połud. wsch.od Prüm i pod Trewirem.- Oddz.III-ej armii zajęły wzgórza na płn. wsch. od Nancy w pobliżu wioski Couture . W pobliżu Thionville wykryto w podziemiach kopalni całą niem.fabrykę myśliwców "Messerschmidt". Niemcy wycofywali się w takim popłochu, że pozostawili szereg samolotów zmontowanych w stanie, zdatnym do natychmiastowego użytku.-
Oddz.VII-ej armii przedarły się w pierwszą linję obronną przed Belfortem. W ciągu walk z niem.oddz. pancer. zniszczono w ub.tygodniu ponad 100 czołgów niem.- Oddz.I-ej armii kanad. po zajęciu Calais wzięły do niewoli 5000 Niemców wraz z dowodzącym generałem. Został jeszcze tylko jeden większy garnizon niem., mianowicie załoga Dunkierki.-
Wobec zajęcia ostat.bateryj dział dalekonośnych, ustawionych pod Calais, Niemcy nie będą już więcej mogli bombardować portów ang.nad Kanałem.-
W związku z tym burmistrz Doweru przesłał dowódcy I-ej armii kanad. depeszę z wyrazami uznania i wdzięczności. Ujawniono obecnie, że Niemcy rzucili ogółem na wybrzeże ang. 2560 ciężkich pocisków artyler. / waga pocisku 1 tona/, z czego 2200 padło na Dover. Ani jeden z budynków publicz.w Dowrze nie jest nieuszkodzony.-
Od dnia 17 sierpnia wzięto do niewoli w portach na Kanałem i w Bretanii 82.000 Niemców.-
Wojna lotnicza : W ub.tygodniu lotn.sojusz.zrzuciło na Niemcy zach. / głównie cele kolej./,30.000 ton bomb.- W Holandii w tym samym okresie zniszczono 186 samolot.niem., tracąc tylko 2 własne /?/.
Lekkkie bombowce RAF.typu "Mustang" uszkodziły ciężko niem.kontrtorpedowiec w Kilonii, oraz

łódź podwodną na Morzu Północnym.-
Grecja : Oddz.bryt.wylądowały na trzech wyspach na Morzu Egejskim. Jena z nich jest Cytero między Kretą a Peleponezem. Ludność powitała entuzjastycznie żołnierzy bryt. Nazwy dwóch pozostałych wysp nie zostały wymienione, by nie dawać informacji przeciwnikowi.- Rząd Nowej Zelandii zapowiedział wielkie transporty żywności dla ludności greckiej. W związku z tym speaker podkreśla serdeczną przyjaźń, jaką żołnierze nowozelandcy nawiązały z armią i ludnością grecką w czasie kampanii 1941 r., oraz słowa jednego z ich dowódców, iż Nowa Zelandia najchętniejby Grecją adoptowała.-
Front śródz. : Cały odcinek rzeki Fumicino między Adriatykiem a Savignano opanowany przez sojuszników.-
Lotn.sojusz.atakowało objekty kolej. w prowincjach Lombardii, Wenecji i Emilia.-
Ocean Spokojny : Pod Filipinami zatopiono transportowiec pojemn.10.000 ton.- Japończycy przygotowują obronę między Filipinami a Borneo.- W central.Pacyfiku wszystkie wyspy w archipelagu Palau opanowane, pozostały tylko nieliczne ośrodki oporu, które są likwidowane.-
Front wschod.: Na połud. od Turnu-Severin Rosjanie opanowali 12-cie miejscowości. Oddz.jugosłowiańskie atakują równocześnie linje komunikac. na tyłach niem. Rosjanie sforsowali rzekę Timok, dopływ Dunaju i zajęli Kniażewec. Oddz.bułgarskie walczą na tym odcinku po stronie jugosłowiańskiej.--
Finlandia : Oddz.fińskie opanowały wszystkie mosty o ujścia rzeki Torneo.-
Sprawy polskie : Przewodniczący Komitetu Wyzwolenia Narodowego w wywiadzie pras.w Moskwie ostro skrytykował decyzję polskiego rządu, mocą której gen.Bór został mianowany Naczelnym Wodzem, jako następca gen.Sosnkowskiego. Ta decyzja nie przyczyni się do poprawy stosunków z rządem polskim. Przewodniczący oświadczył, że głównodowodzącym powinien zostać gen.Rola-Żymirski. Cała prasa sowiec.

przytacza to oświadczenie. " Prawda" stwierdza, że sytuacja jest zbyt poważna, by można ją rozwiązać przy pomocy zmian personalnych.-
Austria : Radio londyńskie zwróciło się wczoraj z apelem do ludności Austrii, by udowodniła, że pragnie wyzwolenia od okupacji hitlerowskiej i czynnie współdziałała z aljantami. Jeśli ludność zastosuje się do udzielonych jej wskazówek, to o wiele łatwiej uniknie niebezpieczeństwa, że Austria stanie się terenem walk, do czego dążą hitlerowcy.-
Niemcy : Arcybiskup Nowego Jorku, Spellmann odprawił mszę w Korneli Munster na terenie niem., opanowanym przez armię ameryk.- Ze Sztokholmu donoszą, że tegoroczny zbiór ziemniaków w Niemczech jest b. niepomyślny, co wpłynie fatalnie na sytuację żywnościową Niemiec, które utraciły szereg najżyźniejszych terenów. Z tego samego źródła donoszą szczegóły o przygotowywaniu się przez Niemców do walki podjazdowej po opanowaniu kraju. W licznych ośrodkach odbywa się szkolenie spec.oddz., przyczym główny nacisk kładzie się na walki uliczne, uważając je za bardziej celowe od partyzantki w górach. Organizuje się również liczne tajne składy lekkiej broni, jak moździerzy, karab.maszyn.i ręcznych granatów.-
W jednym z periodyków ang. ukazał się art.wybit.historyka ang., A.L.Rouse, który zajmuje wśród publicystów szczególną pozycję ze względu na rzadkie połączenie przymiotów uczonego i zarazem człowieka z ludu. Charakteryzuje on ~~Niemców~~ naród niem., jako dziwny kompleks najsprzeczniejdzych cech. Będąc udręką dla siebie samych są zarazem przekleństwem dla drugich. Brak wewnętrz.zrównoważenia i pewności łączy się z arogancją na zewnątrz. Sentymentalizm ze zdecydowaną brutalnością, chorbliwy egoizm z dziecinnym pragnieniem sympatii ze strony otoczenia, niezdolność do korzystania z wolności z żądzą posłuszeństwa. Publicyści ang. i ameryk. prawie wszyscy ~~mniej~~ okazują się mniej lub więcej niezdolnymi do zrozumienia niem.psychiki. Zadanie intelektualistów

anglosaskich powinnoby być wyjaśnienie ogółowi niem. zagadki, tymczasem oni wolą dalej hodować swe iluzje a wiadomo, że często łatwiej człowiekowi zrezygnować z życia, niż ze swych złudzeń. Jednym z takich powszechnych złudzeń jest wysoka wartość wychowania i oświaty w Niemczech przedbitlerowskich. Studiowałem wtedy na sławnych uniwersytetach niem.i poznałem atmosferę, która tam panuje. Nie zdziwiło mnie też bynajmniej, gdy po objęciu władzy przez Hitlera 300 ~~wszystkich~~ profesorów niem.podpisało hołdowniczy adres. Taksamo zachowywali się swego czasu wobec Kaisera i tak samo będą się zachowywać wobec innych Führerów w przyszłości. Jeden z najwybitniejszych ekonomistów i socjologów niem., Max Weber, liberał, oświadczył po roku 1919, że wszystkie swe wysiłki zamierza poświęcić jednej tylko sprawie, mianowicie odrodzeniu niem.sztabu generalnego. Wszystkie te fakty wskazują, że musi tkwić jakiś podstawowy błąd w całym niem.systemie wychowawczym, błąd istniejący oddawna, zanim jeszcze powstał ruch hitlerowski. Uwagi te wypowiada autor przy omawianiu dwóch ostat.książek niem.emigrantów, mianowicie Emila Ludwiga i Mayera. Artykuł został przytoczony przez komentatora radia bryt., który, zaznaczając, że zupełnie się z nim solidaryzuje, podkreśla, że nie wątpi ~~xx~~ w istnienie również dobrych Niemców, cała trudność polega tylko na tym, że jest ich zbyt mało

<u>Francja :</u> Gen.de Gaulle otrzymał wczoraj godność honorowego obywatela swego miasta rodzinnego Lille. W przemówieniu, które wygłosił przy tej sposobności oświadczył, że od 6 czerwca armia franc. wzięła do niewoli między Morzem Śródz.a Alzacją 60.000 Niemców, 2-ga dyw.pancer., walcząca w Normandii, 25.000 Niemców, a armia kraj. 35.000, czyli łącznie 120.000. Armia franc. przekroczy Ren, by powtórzyć lekcję, której 2000 lat temu Gallowie udzielili Germanom.-

[illegible] powinny być wyjaśnione [illegible] ogólnej [illegible]
[illegible] dalej [illegible]
[illegible], że [illegible]
[illegible] nie na swych stanowiskach. [illegible]
[illegible] partii [illegible]
[illegible] w Niemczech [illegible]
[illegible]
[illegible], które [illegible]. Ale [illegible]
[illegible], gdy po [illegible]
[illegible] profesorów nie podlegało [illegible]
[illegible] zachowywali się [illegible]
[illegible] i [illegible]
[illegible]
[illegible] i socjologów niem., np. [illegible]
[illegible] po roku 1919, że [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible], że [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] de Gaulle [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] armia [illegible]
[illegible]
[illegible] 3-ma dyw. pancer. [illegible]
[illegible] 20.000, [illegible]
100.000 [illegible] gen. [illegible]
[illegible]
[illegible]

Londyn, poniedziałek, dnia 2.X.44r. <u>Z audycji porannej polskiej.</u>

Kom.gen.Bora z dn.30 września donosi : sytuacja b.poważna. Śródmieście w ciężkich walkach. Z Żoliborzem przecięta łączność. W puszczy Kampinowskiej duże siły npl. atakują AK. od zachodu.-
W dn.30 września Prez.Rzeczypospolitej odbył kilkugodzinną konferencję z członkami rządu i premierem Mikołajczykiem na temat aktualnych zagadnień politycznych.- W Izbie Gmin poseł pułk.Mitchell wygłosił długie i b.gorące przemówienie na cześć wojska polskiego, walczącego na zachodzie. Oświadczył m.in że mogą przemawiać względy wojskowe za niepodawaniem szczegółów co do miejscowości, ale niema objektywnie ważnych powodów nie podawania tego, co dokonali Polacy. Jest opowieść zdumiewającego heroizmu. nie dająca się porównać z niczym nawet w pełnej bohaterstwa hostorii Polski, Ujawnienie tych szczegółów napełni radością i otuchą wszystkich Polaków, walczących zarówno w szeregach zagranicą, jak i w podziemiach w kraju.- W dn.29 września min.Eden oświadczył w Izbie Gmin, że nad żadnym zagadnieniem rząd bryt.nie pracował tak usilnie, jak nad sprawą polską. Na zapytanie jednego z posłów, czy w czasie obrad w Teheranie przedstawuciele Wielkiej Brytanii dość jasno uświadomili Rosję, jak wielką wagę przywiązuje W.Brytania do usunięcia zadrażnień między Rosją a Polską minister oświadczył, że zarówno w Teheranie i w Moskwie, jak i na wielu innych konferencjach rząd bryt. wpełni to swoje stanowisko podkreślił. Jeśli chodzi o wschod.granice Polski, to nie było jeszcze w hostorii bardziej skomplikowanego zagadnienia. Minister podkreślił, że trwała zgoda między USA., W.Brytanią i Rosją ma najważniejsze znaczenie dla sprawy polskiej.-

Londyn, dnia xxxx 3.X.44r., wtorek, Kom.ang.poranny, Serwis zamorski i franc.europ.

Front zach.: Wczoraj rano I-sza armia ameryk. podjęła nowe natarcie na linję Zygfryda na płn.od Akwizgranu. Natarcie rozpoczęto gwałtownym ogniem artyler., przyczym zastosowano pociski dymne, które wskazywały lotn. objekty do bombardowania. Bezpośrednio po otwarciu ognia artyler. ok.500 bombowców śred.i myśliwców bombardujących rozpoczęło bombardowanie poszczególnych ośrodków oporu. Bombardowanie trwało półtoragodziny, i doprowadziło do powstania dwóch wyrw w umocnieniach, każda dług.niecałych 600 yardów. Piech.ameryk. sforsowała wyrwy, poczym jednak natknęła się na gwałtowny opór Niemców, gdyż niektóre ośrodki oporu mimo bombardowania pozostały czynne i wzięły piechotę w ogień krzyżowy karab.maszyn. Doszło do walk na bagnety, oraz granaty ręczne, poczym Amerykanie wzdłuż odcinka 3-ch mil ang.wdarli się na dwie mile ang.wgłąb umocnień. ZAjęto miejscowość Merkstein, sforsowano rzekę Roer i przecięto linję kolej.między Akwizgranem a Münhen-Gladbach. I-sza armia ameryk.osiągnęła również postęp w kier.od granicy Luxemburga na Trewir.-
VII-ma armia ameryk. oczyściła lasy na płn.wsch. od Nancy, zajęte przez nieprzyjaciela i zajęła miejscowość Chambrey / 15 mil ang.na płn.wsch.od Nancy/.-
Na odcinku II-ej armii bryt. ataki niem.na płn.od Nijmegen osłabły. Na połud.od Nijmegen oddz.bryt.zajęły wioskę / nazwa niezrozumiała/.- Oddz.I-ej armii kanad., rozszerzając przyczółek na płn.od kanału Tournhout postępują w kier.Antwerpii w celu nawiązania łączności z walczącymi tam oddz.bryt. Płn.część Antwerpii wciąż jeszcze zajeta przez Niemców.-
Ilość jeńców, wziętych do niewoli w Calais wzrosła do 7000.-
Front śródz.: Na lądzie bez zmian. Lekka poprawa pogody umożliwiła poraz pierwszy od tygodnia współdziałanie lotn. z oddz.lądowymi.-
Front wsch.: Poraz pierwszy od 4-ch miesięcy kom. ros.donosi o tylko lokalnych walkach.-
Z Berlina donoszą o współdziałaniu oddz.ros. z jugosłowiańskimi między Turnu-Severin a Niszem.-

Wielka Brytania : Rada główna związków zawod.ogłosiła program gosp.na okres powojenny. Przewiduje on przejęcie na własność publiczną obsługi transport., ośrodków wytwarzania energii elektr., kopalń węgla, oraz ośrodków produkcji żelaza i stali. Co do innych kluczowych gałęzi przemysłu projekt przewiduje różne formy kontroli publicznej. Projekt wypowiada się również za zachowaniem na okres powojenny kontroli cen za nadzorem publicznym nad inwestycjami, przedewszystkiem zaś za szeroką i skoordynowaną akcją ~~xxx~~ w celu powiększenia dochodu narodowego. Związek przedsiębiorstw żeglugowych wystąpił z projektem organizacji bryt.żeglugi handl.na okres powojenny. Projekt podkreśla, że W.Brytania może zachować swe stanowisko mocarstwowe tylko wtedy, jeśli pozostanie nadal potęgą morską, t.zn. będzie rozporządzać wielką flotą nietylko wojenną, ale również handlową. Należy dążyć do wykorzystania tonażu handl., wyprodukowanego w czasie wojny, trzeba się jednak liczyć z tym, że szereg statków transport. seryjnych pojemn.10.000 ton nie nada się do żeglugi w warunkach normalnych i trzeba je będzie przeznaczyć na łom, przestawienie zaś produkcji na jakościową lepszą będzie wymagało pomocy państwowej.-

Rosja : Jeńcy ros., którzy zostali przez Niemców swego czasu wysłani do Belgii na przymusową pracę do kopalń utworzyli półtora roku temu batalion, który przez cały czas prowadził akcję podjazdową. Oddz., liczący 400 ludzi, był zorganizowany w ramach dyscypliny ściśle wojsk., posiadał swych oficerów, komisarzy i kapelanów.-

Londyn,wtorek,dnia 3.X.44r. <u>Z audycji porannej polskiej.</u>

Kom.gen.Bora z dn.1.Xdonosi: sytuacja b.poważna. Żoliborz poddał się po wyczerpaniu wszystkich środków obronnych. Wśródmieściu ciężkie walki.- Radiostacja "Błyskawica" nadał w dn.1 b.m. audycję, w której donosi : rozpoczął się trzeci miesiąc walk w Warszawie. Co zajęliśmy w pierwszym miesiącu, musieliśmy w drugim oddać. Niemcy Warszawy nie zdobędą, gdyż Warszawa już nie istnieje. Zostały tylko gruzy i groby. Na jej miejscu powstanie nowe miasto, zbudowane przez nowe pokolenie.- Audycja z dn.2 b.m. była b.słaba słyszalna. Można było tylko zrozumieć, że położenie ogólne bez zmian, samoloty niem. ostrzeliwują z broni maszyn.-
Socjalistyczny "Daily Herald", komentując atak przewodniczącego Lubelskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego na gen.Bora stwierdza m.in. : Komitet, zorganizowany pod egidą Moskwy grozi ukaraniem gen.Borowi, którego oddz. rząd bryt. pomagał. Bryt.opinia publiczna, a zwłaszcza socjaliści słusznie są tym wystąpieniem zaniepokojeni. Należy przypomnieć, że wszelkie porozumienie wymaga dobrej woli obu stron. Komitet Wyzwolenia Narodowego mądrzejby postąpił,gdyby się inaczej odnosił do gen.Bora. Rząd sowiec. powinien wpłynąć w odnośnym kierunku na Komitet.-
W dn.26 i 27 września odbył się w Clevelant kongres ligi religijnej odbudowy Polski z udziałem 4000 delegatów Polskich Kół Katolichichb USA. Kongres zwrócił się do rządu USA. z wezwaniem, by bronił słusznych interesów Polski, oraz jej suwerenności i nietykalności terytorialnej zgodnie z zasadami Karty Atlantyckie
Koresp.PAT'a z frontu zach.donosi, że polska dyw. pancerna posiada obecnie więcej urządzeń łączności, niż posiadała cała armia polska w r.1939.-

Londyn, środa, dnia 4.X.44r. Kom.ang.poranny.Serwis zamorski i franc.europ.

Wojna lotnicza : Bryt.min.lotn. doniosło dopiero teraz o wielkim nalocie, wykonanym 11 dni temu przez RAF. na kanał Dortmund-Ems. Równocześnie odbywał się wielki nalot na Monastyr, co rozproszyło niem.obronę p.lotn. W nalocie wzięło udział 96 najcięższych bombowców typu "Lancaster". Nalot trwał pięć i pół godz. 11 samolotów nie powróciło. Opublikowane dziś zdjęcia fotograficzne wykazują, że wskutek przerwania tam i obwałowań długie odcinki kanału są zupełnie opróżnione i barki spoczywają na dnie. Wskutek tego Zagłębie Ruhry straciło najważniejsze połączenie z Rzeszą. Pojemn.kanału wyrażała się przed wojną cyfrą 11.000.00 przewozu rocznego. Od początku wojny na niektórych odcinkach kanału ruch uległ potrojeniu. Wobec przeciążenia niem.kolei cios jest tym dotkliwszy. Komunikat urzęd. określa nalot, jako największą operację przeciw niem. objektom komunikac., podjętą w ciągu całej obecnej wojny.-

Wczoraj w ciągu dnia formacja bombowców typu " Lancaster" wykonała nalot na wyspę Walcheren o ujściu Skaldy, na której znajdują się jeszcze oddz.niem. Tamy zostały przerwane i przeważna część wyspy została zalana. Zrzucono liczne bomby 6-tonowe.-

Wczoraj w ciągu dnia ponad 1000 ciężkich bombowców ameryk.pod eskortą 750-ciu myśliwców atakowały w południowych Niemczech, m.in. pod Norymbergą i Karlsruhe.- Oddz.kanad., posuwając się na płn.od kanału Antwerpia-Tournhout, oczyściły rejony na płn.i wsch. od Antwerpii. Oddz.polskie zajęły przedmieście Merxem położone o 7 mil ang.na płn.od miasta. Prawie cały port jest oczyszczony. Obecnie oddz.polskie znajdują się o 20 km. od Bredy, oddz.zaś kanad. o 35 km.-

Na odcinku II-ej armii bryt.pod Arnheim walki zelżały. Komentator radia bryt. przytacza charakterystyczną wypowiedź jednego z wojsk.krytyków niem., iż głosy bryt prasy i różnych czynników miarodajnych na temat doniosłości niepowodzenia pod Arnheim należy traktować z rezerwą, gdyż Anglicy celowo pragną wprowadzić Niemców w błąd przez wywołanie wrażenia, jakoby teraz siły bryt w Holandii były zmuszone na dłuższy okres czasu

zaprzestać operacyj na większą skalę.-
I-sza armia ameryk. wdarła się głęboko w umocnienia linii Zygfryda, zajmując wioskę Uebach / 20 km. na płn.od Akwizgranu/, oraz posunęła się na wsch.od Akwizgranu jej artyleria ostrzeliwuje Eilendorf /5km na wsch.od Akwizgranu/. W kwaterze gł.stwierdzają,że nie jest to jeszcze przełom, lecz tylko włamanie się w starszą część obronnego systemu linii Zygfryda. Opór niem.b.silny. Od r.1940 Niemcy modernizowali na tym odcinku linję Zygfryda, a ostatnio ludność miejscowa musiała pracować nad budową dodatk.fortyfikacyj od linii aż po Ren.-
Dzisiejszy "Times" omawiając to ostatnie uderzenie I-ej armii ameryk., określa, że jego znaczenie można by ocenić jedynie w stosunku do ogólnego planu uderzenia na Niemcy, opracowanego przez gen.Eisenhovera. Czynnik czasu ma decydujące znaczenie. Celem gen. Eisenhovera jest, by decydujące uderzenie na Niemcy był krótkie, z największym rozmachem i ostateczne. Sama tylko ilość wojsk, które posiada gen.Eisenhover pozwoli pobić Niemcy, chociażby posiadały najsilniejsze umocnienia. Obecna operacja ma charakter przygotowawczy, mianowicie złamanie oporu na jednym z odcinków i zdobycie pozycyj, z których można będzie podjąć ostateczny atak.-
III-cia armia ameryk.opanowała wewnętrzne umocnienia jednego z głównych fortów pod Metzem. Poprawa pozycj na płn.od Metzu.- Oddz.VII-ej armii ameryk. oczyścił z nieprzyjaciela połowę lasu Parroy.-
" New York Times" donosi, że na froncie zach. liczebność obu walczących ze sobą armij wyraża się w stosunku 5:2 na korzyść aljantów. Straciwszy od daty inwazji prawie 1.000.000 ludzi, Niemcy posiadają na swej zach.granicy tylko ok.500.000.-
Front środz.; Na odcinku V-ej armii oddz.ameryk. zajęły ważny węzeł drogowy, położony o 30 km. na połud.od Bolonii.-
Na odcinku adriatyckim rzeka Fumicino jest wezbrana że sojusznicy nie próbują sforsowania jej na większą skalę.-

Grecja : Conajmniej sześć większych wysp greckich zostało wyswobódzonych. Tylko zach.połowa Krety jest jeszcze opanowana przez Niemców.- Bryt.krążownik ostrzeliwał wczoraj lotnisko pod Malêm... Próby wywożenia garnizonów z wysp grec. są skutecznie zwalczane przez lotn.sojusz.- Wg.niepotwierdzonych wiadomości sojusznicy wylądowali na płn.zach.Krety. Wg.informacyj z Kairu cała połud.Grecja aż po przesmyk Koryncki została już faktycznie uwolniona.-
Front wschod.: Nowe natarcie ros. na płn.od Dunaju zbliżyło Rosjan na 60 km. do Belgradu. Rosjanie zajmują tutaj łuk, przebiegający na płn. i wsch. od Belgradu. Zajęto 50 miejscowości. Od połud. i połud. zach.nacierają oddz.gen.Tito, które znajdują się o 30 km. od Belgradu.- W płn.Siedmiogrodzie Rosjanie sforsowali rzek. Muresz.- Pod przełęczą Turka zajęto dalsze miejscowości. Na odcinku bałtyckim Rosjanie zajęli wyspę Dago. W ciągu ostat.działań Rosjanie zatopili pod Rygą statki niem. łącznej pojemn. 26.000 ton.-
Finlandia : Oddz.fińskie opanowały zupełnie port Torneo i nacierają teraz na Niemców pod Romaniemi / 100 km.na płn.wsch.od Torneo/.-
Przemawiając wczoraj przez radio, prem.fiński wezwał swych rodaków do zjednoczenia i największego wysiłku zarówno w celu konsolidacji gosp., jak i wypłaty olbrzymiej kontrybucji wojennej. Planowane reformy społeczne muszą być odroczone. Finlandia postępowała błędnie w stosunku do Rosji i musi się obecnie zdobyć na polepszenie stosunków ze swym wielkim sąsiadem.-
Dania : Niemcy zaaresztowali w Kopenhadze kilkuset robotników.-
Niemcy : W czasie rozpraw w Izbie Gmin nad polityką zagr. min.sprawiedliwości lord Simon wystąpił kategorycznie przeciw obawom, że główni winowajcy niemieccy ujdą przed wymiarem sprawiedliwości. Poczynione zostały wszelkie przygotowania, by temu zapobiec.-
Ocean Spokojny : Ponad 60 " Liberator'ów" przebyło odległ.2000 mil i przez jedną godz. bombardowało największy japon. ośrodek rafinerii nafty i produkcji smarów, mianowicie w Balik-Papan na Wyspie Borneo. Gwałtowne pożary. Z pośród 30-tu myśliw-

Grecja.- [illegible]

[illegible]

Finlandia.- [illegible]

[illegible]

japon.zestrzelono 7. Straty własne 3 samoloty.-
Naloty na lotnisko na wyspie Truk.-
Chiny : Oddz.japon.dotarły już na 9 mil ang. do Kweyling w połud.wsch.Chinach. Jest to najważniejsza baza lotn., z której samoloty XIV-go ameryk. korpusu lotn. atakowały żeglugę japon. u wybrzeży Chin.-
Prez.Roosevelt powitał delegację chińską, który przybyła do Waszyngtonu na konferencję z W.Brytanią i USA. w sprawie organizacji bezpieczeństwa światowego.Prezydent oznajmił, że z Birmy dostarczano Chinom drogą powietrz. 20.000 ton dostaw miesięcznie.-
USA.: Prezydent podpisał dwie ustawy,przewidujące sposób przeprowadzenia częściowej demobilizacji,oraz częściowego przestawienia życia gosp. z powrotem na tory pokojowe. Prezydent zaznaczył, że podpisał obie ustawy z niechęcią, gdyż pragnął zarządzeń dalej sięgających.-
Belgia : Parlament uchwalił votum zaufania dla nowego rządu premiera Pierlota większością 128 głosów na 6.-Armia kraj. nie zostanie rozwiązana i przewidziane jest zwiększenie udziału Belgii we wspólnym wysiłku wojennym.- Trybunał w Brukseli skazał na śmierć siedmiu współpracowników niem.-
Sprawy polskie : Komentator radia bryt. / Patrick Lacy/ poświęca przeważną część swego komentarza upadkowi powstania w Warszawie. Na wstępie przypomina ostatnie oświadczenie prem.Churchilla w Izbie Gmin, iż w stosunku do Polski żywimy uczucia, które do głębi poruszają naród bryt. Bohaterski wysiłek obrońców Warszawy zakończył się tragicznie. Łatwo mówić, że powstanie było przedwczesne. Być może, że z punktu widzenia ściśle wojsk. jest to zarzut słuszny. Warszawa ma jednak za sobą pięć lat niem.okupacji i tylko ludzie, którzy coś podobnego przeżyli mieliby prawo do wypowiadania tego rodzaju zarzutów. Gdy powstanie wybuchło, wyswobodzenie Warszawy wydawało się sprawą najbliższej przyszłości. Rosjanie mieli jednak za sobą kampanię, uwieńczoną szeregiem najbar

japoń.zostanie T. Okawa wkrótce wysłane i samoloty.-
p.loty na lotnisko za wyjątkiem Tak.-
Chiny : Tuż,jedne sotnie jak mi ? i11 ang. do
Dwojing w poszcz.szeh.Cbinaski wkroczą do mojedn.-
ców Szan Tung., w której samoloty 27-go sowiec.
kurtyzm lata, wlokeonyy Szechuan Japoń. w wypraw.y
Chin.-
Indie.Sekretarz powiat delegaty objadowy wielo
przybyło do Waszyngtonu na konferencję z T.Nrzbani
i innych ... organizacji bezpieczeństwa świa-
towego,Prezydent oświadczył, że w Birmę deszczowe
okresu trwa powstania. 27.000 ton dotarło wysokogó-
rne.-
U.S.A. Prezydent podpisał akt ustawy,powołującego
sposób przemysłu jednoczesnej amorificow.,pr-
czekującego przedstawiania budżetu grupy z powodu na
tery wodowe.Prezydent wspomniał, że wołające
ofic zatem z Ameryki,mają społeczne zapasy ku-
lej skrzynkowej.-
Anglia : Parlament odpowiada po kilku z rzędu do no-
wego rządu generała Pierlota ufność. 126 głosów
na 6. Ilość zza. niż w roku ubiegłym i przed-
stawia Centralnego udziału Belgii we wspólnym
wysiłku wojennym.- Gazeta w Brukseli ułatwia do
końca działalności wybrzeża wodnego dla am-
Sprawy Polskie : Komunikaty takie były. A w sprawie
tej, jednak przestrzennie oraz nowego konsultanta uzy-
skali powstanie w Warszawie. Na wschodzie przeciwdziała
nakazów odwołania przez Sowietów w ich obrębie,
iż z terenu do Polski Żydówek nacisk, że do
dnia pozostałej na Węgry. Dobrowolna uprawa tkanin
dla Warszawy. Wykonany Dunajeckie z Czech zostanie, że
Niemcy muszą prawo prowadzić. Być może,że w pracy
przeciwna część wojska. Jeżeli to całkiem wyczerpuje.
Przykłady ten jedna ze schodów Lat Ameryki przyjdzie i
tylko Żydzi, których zaś podają w fragmentach mniejszy
wziąć do wyjaśnienia tego żądania grozowego. Czy
wprowadzić właściwie, wypowiedział interesów w świecie
niby sprawy polityczne prawdziwości. Tamte biorą
uchwały na całe Ameryce, zwłaszcza, aby realnych dalej

Najbardziej zdumiewających sukcesów i w krótkim czasie posunęli się tak daleko, iż cudem było, że kmkx ich linje łączności jeszcze wogóle funkcjonowały. Gdy czołowe formacje dotarły do Wisły, Niemcy zdobyli się na najwyższy wysiłek i wszystkie rozporządzalne formacje rzucili do kontrataków, które Rosjan zatrzymały Nie to jest dziwnym, że Rosjanie nie zajęli Warszawy, lecz to, że wogóle utrzymali tam swe pozycje. W rezultacie jednak pancer. oddz.ros. nie mogły pójść śladem oddz.ameryk. pod Paryżem i wyswobodzić stolicy. Komentator cytuje później dosłownie długi ustęp z przemówienia prem. Mikołajczyka i przyznając, że pomoc nie była dostateczna przypomina próby ze strony W.Brytanii, Ameryki i Rosji, oraz wyrażone za to podziękowania prem. Mikołajczyka i gen.Bora. Komentator przypomina sprawozdanie lotnika bryt. z Warszawy, niwxxxdxxajązyxxx słxxxxxxWarszawyxx o cudownym heroiźmie obrońców Warszawy i straszliwych warunkach życia. Nie jest to pierwsza bitwa w Warszawie. Już na początku obec. wojny Polacy walczyli w Warszawie mimo beznadziejnej przewagi wroga. Po kampanii wrześniowej Niemcy wyświetlali wszędzie film, przedstawiający m.in. bombardowanie Warszawy. Miał on przekonać cały świat o beznadziejności oporu przeciwko Niemcom. Na Polakach ta lekcja przeszła bez najmniejszego wrażenia. Wykazały to ich walki pod Tobrukiem, w Polsce, na zachodzie i na połud. Europy. Tym większa cześć za to im się należy.-

Radio londyńskie we wszystkich audycjach dla Europy przytoczyło długi komentarz na temat powstania. Są to dzieje epickiej walki. Dopóki żyć będzie zach. cywilizacja, słowo "Warszawa" będzie brzmieć, jak Termopile. Komentarz stwierdza wysoki stopień organizacji powstania i wielkie sukcesy, osiągnięte początkowo, gdy w rękach Polaków znajdowały się wszystkie trzy mosty na Wiśle, oraz górne arterie komunikac. Cały świat spoglądał z podziwem, jak cztery dywiz. niem. z najcięższym uzbrojeniem przez 9 tygodni atakowały Polaków.-

" New York Times" stwierdza, że dopiero historycy będą mogli kiedyś osądzić, czy decyzja podjęcia powstania była słuszna czy nie. Jedno pozostaje pewne, że jest to jeden z najbardziej bohaterskich epizodów obecnej wojny.-
Wg.napływających informacyj gen.Bór zdołał się ocalić.-

Londyn,dnia 4.X.44r. <u>Z audycji porannej polskiej.</u>

Kom.gen.Bora z dn.3 b.m. donosi ; Warszawa padła wyczerpawszy po 63-ch dniach walki wszelkie środki walki i żywności. W dn.2 b.m. o godz.20 umilkły strzały w Warszawie.- Na tę wiadomość zamilkły na chwilę z bólu serca Polaków na całym świecie.-
Wczoraj wieczorem przemówili przez radio do Polaków prez.Rzeczypospolitej i premier. Prezydent podkreślił, że wielkie ofiary stolicy nie mogą pójść na marne. Niema ofiar, których Polska nie poniosła dla odzyskania swej wolności i niepodległości.-
Prem.Mikołajczyk podkreślił, że walczyć będziemy dalej z zaciśniętymi zębami i pięściami, tamując wybuch żalu i smutku. Żegnam was nie na długo, bo chwila zwycięstwa już bliska.-
" News Chronicle" stwierdza w art.wstęp., że walki w Warszawie przez bezmiar bohaterstwa będą zaliczone do największych czynów obecnej wojny. Podobnie jak Polacy, tak i my na zachodzie przeżyliśmy gorzkie rozczarowanie, że Rosjanie nie byli w stanie Warszawy wyzwolić.-

[illegible]

Londyn, dnia 4.I.41r. Z audycji porannej polskiej.

[illegible]

Londyn, dnia 4.X.44., środa. Kom.ang. wieczor. Serwis wieczorny.

Front zach.: II-ga armia bryt. rozszerzyła swe pozycje, posuwając się o 15 mil ang. na zach.od Nijmegen. III-cia armia bryt. kontynuuje walki w fortcie Driant / 5 mil ang. na połud.zach.od Metzu/. Niemców wypędzono z ośrodków oporu w ten sposób, że zalewano je ropą naft., którą potym zapalano przy pomocy ręcz.granatów. Tę metodę stosowano głównie w stosunku do schronów betonowych.- Na wsch.od Nancy oddz.ameryk. posunęły się dalej w lesie Parroy.-
Dztwo I-ej armii kanad.udzieliło dztwu garnizonu Dunkierki rozejmu 60-ciu godz. w celu ewakuowania ludności cywil. Prośbę o ewakuację wniosły władze franc. za pośrednictwem międzynarodowego Czerwonego Krzyża. Dwanaście godz.przeznaczono na oczyszczenie przedpoli twierdzy. z min lądowych, w 36 godz. na wywiezienie ludności i 12 godz. na ponowne założenie min.-

Wojna lotnicza: Dziś rano o godz.9.30 ciężkie bombowce RAF. wykonały nalot na Bergen w Norwegii, dokąd po utracie portów na atlantyckim wybrzeżu Francji Niemcy przenieśli główną bazę łodzi podwod. Bombardowano schrony betonowe oraz skupienia okrętów. Jeden wielki statek został trafiony. Jeden samolot nie powrócił. Dziś w ciągu dnia ok.500-750 ciężkich bombowców amerykańskich z Włoch atakowało dworzec przetokowy w Monachium, odcinek linii kolej., przebiegający przez Brenner, oraz cele kolej. w płn.wsch. Włoszech. Silny ogień artylerii p.lotn., natomiast brak npl.myśliwców.

Finlandia: Niemcy ściągnęli posiłki z pod Torneo i przypuścili dwa ataki przeciwko oddz.fińskim, które jednak zostały odparte. Bombowce niem. atakują Finów z lotu nurkowego. Dwa bombowce zestrzelono.-
Premier fiński oznajmił, że Niemcy biorą zakładników z pośród ludności fińskiej, którym grożą rozstrzelaniem. Mimo tych zarządzeń oddz.fińskie kontynuują walkę.-

Sprawy polskie: Prez Rzeczypospolitej zarządził z powodu upadku Warszawy dwutygodniową żałobę wśród wszystkich sił zbrojnych.

Londyn, data 4.X.44. godz. 10m.05. Szumowy.-strona zachodni.

Front zach.: II-ga armia bryt. konsolidując nowe pozycje, posuwając się około 15 mil ang. na zach. od Nijmegen. III-cia armia bryt. kontynuuje walki w rejonie [illegible] / 5 mil ang. na połud.zach. od [illegible]/. Niemców wypędzano z obrońców oporu w ten sposób, że zalewano je ropą naft., którą potem zapalano przy pomocy [illegible]. Tę metodę stosowano głównie w stosunku do schronów betonowych.- Na zach. od Aachen odds. ameryk. posunęły się dalej w lesie [illegible].-

Sztab 1-ej armii kanad. udzielił [illegible] niemieckim [illegible] 6-ciu godz. w celu ewakuowania ludności cywil. Prośby o ewakuację zostały wysłane [illegible] za pośrednictwem Międzynarodowego Czerwonego Krzyża. Dwunastogodz. [illegible] na [illegible] przerwy [illegible] w [illegible] 36 godz. na wyprowadzenie ludności i 12 godz. na ponowne [illegible].

Wojna lotnicza : Dn. 3 i 4.X. o godz. 9.30 [illegible] bowce [illegible] wykonały nalot na Bergen w Norwegii, dokąd po utracie portów na atlantyckim wybrzeżu Francji Niemcy przenieśli głównie bazy łodzi podwod. Zbombardowano schrony betonowe oraz skupienia okrętów. Jeden wielki statek został trafiony. Jeden samolot nie powrócił. [illegible] dnia ok. 500-750 ciężkich bombowców am. wysyłanych z [illegible] atakowało [illegible] u [illegible], odcinek linii kolej., przedsiębiorstwy przez [illegible], oraz cele kolej. w płn.zach. Niemczech. [illegible] ogień artylerii p.lotn., natomiast brak npl. myśliwców.

Finlandia : Niemcy podpalili pod Tornio i przypuścili [illegible] ataki przeciwko odds. fińskim, które zostały odparte. Bombowce niem. [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] bombowce zestrzelono.- Premier fiński oznajmił, że Niemcy [illegible] z pośród ludności fińskiej, których grożą rozstrzelaniem. [illegible] odds. fińskie kontynuują walkę.-

Sprawy polskie : Rząd Rzeczypospolitej zarządził z powodu upadku Warszawy dwutygodniową żałobę [illegible] się [illegible].

Anglia : Odpowiadając na interpelację w Izbie Gmin prem.Churchill oświadczył,że Hitler, Himmler.Goebbel i Goering znajdują się na liście zbrodniarzy woj., sporządzonej przez narody zjednoczone. Min.Eden oświadczył, że rząd w Hiszpanii złożył zapewnienie, że nie udzieli azylu przestępcom wojennym. Co do stanowiska Portugalii rząd bryt.nie jest jeszcze w stanie udzielić wyjaśnień. Rząd bryt.uprzedził państwa neutralne przed udzielaniem azylu przestępcom woj. Na zapytanie w sprawie zamierzonych przez Niemców morderstw w obozach koncentrac. minister oświadczył że sprawa ta jest badana przez rząd bryt. O ile chodzi o morderstwa na obywatelach niem., to sprawa ta wymaga odrębnego traktowania. Minister oświadczył również, że znaczna liczba uchodźców z Hiszpanii, przebywających we Francji w obozach, wzięła udział po stronie franc.armii kraj. w walkach z Niemcami. Przeważająca większość uchodźców została z obozów zwolniona. Nieulega wątpliwości, że co się tyczy powrotu uchodźców do Hiszpanii, to rząd franc. będzie się kierował zasadami humanitaryzmu.-Rodziny lotników bryt., pełniących służbę w lotn. bombardującym, otworzyły subskrypcję na kwotę 2.000.000 franków. która zostanie wypłacona rodzinom franc., dotkniętych nalotów bryt. W ten sposób społeczeństwo bryt. pragnie wyrazić uznanie dla dzielności franc.ludności, która w imię wspólnej walki z Niemcami znosiła naloty bryt.lotnictwa na objekty, mające znaczenie dla Niemców i nawet w tej akcji [redacted] pomagała.-

Londyn,czwartek,dnia 5.X.44r.Kom.ang.i niem.poranny Serwis europ. /Odbiór niezupełny z powodu defektów w odbiorniku/.-

Front zach.: Do ataków I-ej armii ameryk., prowadzonych na płn. i połud. od wioski Uebach przyłączyły się ameryk czołgi. Niemcy przypuścili wprawdzie trzy kontrataki; ale wszystkie zostały odparte i koresp. donoszą, że opór niem. raczej słabnie. Wyłom ameryk. na 5 km. szer.u podstawy i 4 km.głębokości. Po zajęciu Uebach Amerykanie posunęli się o niecały kilometr poza tą miejscowość. Na połud.od Akwizgranu kontr-

x) ~~natotón~~ skatkami

Anglia : Odpowiadając na interpelację w izbie Gmin pres.Churchill oświadczył,że Hitler, Himmler.Goebbel i Goering znajdują się na liście zbrodniarzy woj., sporządzonej przez narody zjednoczone. Min.Eden oświadczył, że rząd w Hiszpanii złożył zapewnienia, że nie udzieli azylu przestępcom wojennym. Co do st nowiska Portugalii rząd bryt.nie jest jeszcze w stanie udzielić wyjaśnień. Rząd bryt.uprzedził państwa neutralne przed udzielaniem azylu przestępcom woj. Na zapytanie w sprawie zamordowanych przez Niemców morderców w obozach koncentrac. minister oświadczył że sprawa ta jest badana przez rząd bryt. O ile chodzi o morderstwa na obywatelach niem., to sprawa ta wymaga odrębnego traktowania. Minister oświadczył również, że znaczna liczba uchodźców z Hiszpanii, przebywających we Francji w obozach, wzięła udział po stronie Franc.armii kraj. w walkach z Niemcami. Przeważająca większość uchodźców została z obozów uwolniona. Nie ulega wątpliwości, że co do tych powrotu uchodźców do Hiszpanii, to Rząd Franc. będzie się kierować zasadami humanitaryzmu.-Rodziny lotników bryt., pełniących służbę w lotn. bombardującym, otworzyły subskrypcję na kwotę 2.000.000 franków, która zostanie wypłacona rodzinom franc., dotkniętych nalotami bryt. W ten sposób społeczeństwo bryt. pragnie wyrazić uznanie dla dzielności franc.ludności, która w imię wspólnej walki z Niemcami znosiła nalot bryt.lotnictwa na objekty, mające znaczenie dla Niemców i nawet w tej akcji czynnie pomagała.-

Londyn,czwartek,dnia 5.X.44r.Kom.woj.i niem.porażki Teoria [illegible]. /Odwrót niezbędny z powodu defektów w odwrotach/.-

Front zach.: Do sztabów 1-ej armii ameryk., prowadzących na płn. i płd. od wioski Uebach przychodzą się ameryk. osiągi. Niemcy przypuścili wprawdzie trzy kontrataki; ale wszystkie zostały odparte i koresp. donoszą, że opór niem. raczej słabnie. Wyłom ameryk. na 5 km. szer.u podstawy i 4 km.głębokości. Po zajęciu Uebach amerykanie posunęli się o niecały kilometr poza tę miejscowość. Na półn.od Akwizgranu kontr-

[illegible]

ataki niem. zostały odparte.-
Oddz. III-ej armii ameryk.prawie zupełnie opanowały już Briant.- II-ga armia bryt., postępując wzdłuż rzeki Waal posunęła się dalej ku wschodowi. Oddz. ameryk., walczące na prawym skrzydle bryt. opanowały dalszy odcinek lewego wybrzeża Mozy.-U lewego skrzydła II-ej armii bryt. oddz.I-ej armii kanad. przeciąły połączenia niem. z Bredą w odległ.8-miu mil ang. na płn.zach.od Antwerpii. Wchodzące w jej skład oddz. polskie zajęły Baar- Le Due i znajdują się o niecałe 20 km. od Bredy, a 15 km. od Tilburg.-
Z Dunkierki ewakuowano 20.000 ludności cywilnej.-
Na wyspie Walcheren o ujścia Skaldy wylew wody,spowodowany przerwaniem tam przez naloty RAF. z wtorku pokrywa na 8 stóp wysok. teren, wskutek czego niem. linje łączności zostały unieruchomione.-
Wojna lotnicza : Bryt.min.lotn. doniosło, że ostat. nalot ciężkich bombowców RAF., wykonany na pancernik "Tirpitz" w Alten-Fiord w Norwegii został przeprowadzony w ten sposób, że ciężkie bombowce ang. przyleciały z W.Brytanii z ładunkiem bomb na lotnisko ros. pod Archangielskiem, tam uzupełniły zapasy benzyny i zbombardowały następnie niem.pancernik bombami 6-cio tonowymi, poczym powróciły do W.Brytanii.-
Front śródz.: Na odcinku central. oddz.V-ej armii posunęły się o 5 km. poza wioskę Mongidoro, położoną przy drodze z Florencji do Bolonii. Opór niem. b. zacięty. Oddz.sojusz. znajdują się tutaj w odległ. 25-ciu km.od Bolonii.- Na odcinku VIII-ej armii wciąż zastój z powodu wylewu Fiumicino, którą tylko patrole mogą przekraczać.- Radio Rzym donosi, że w akcji na froncie włoskim biorą również udział lotnicy włoscy.-
Austria : W ostat.niedzielę radiostacja londyńska wezwała Austriaków, by czynem udowodnili, iż są po stronie aljantów.- Ze Szwajcarii donoszą o rozruchach w Wiedniu i w Stryii.-
Grecja : Załoga wyspy Eubea została wezwana do poddania się sojusznikom.-
Front wsch.: Oddz.ros. znajdują się o 25 km.na płn. wsch. od Belgradu. Oddz.gen.Tito zajęły Nowy Sad na połud.zach.od Negotina oddz.ros. i jugosłowiańskie walczą ramię przy ramieniu. Rosjanie zajęli tu wczo-

ataki niem. zostały odparte.-
Oddz. III-ej armii ameryk. prawie zupełnie opanowały
już Nrlant.- II-ga armia bryt., postępując wzdłuż
rzeki Waal posunęła się dalej ku wschodowi. Oddz.
amerykań. walczące na prawym skrzydle bryt. opanowały
dalszy odcinek lewego wybrzeża Mozy.- U lewego skrzy-
dła II-ej armii bryt. oddz. I-ej armii kanad. przeciągały
pokonanie niem. z Bredy w odległ. 8-miu mil ang. na
płn.zach. od Antwerpii. Wchodzące w jej skład oddz.
polskie zajęły Baarle-Nas i znajdują się o mniej-
le 20 km. od Bredy, a 15 km. od Tilburg.-
Z Dunkierki ewakuowano 20.000 ludności cywilnej.-
Na wyspie Walcheren o ujściu Skaldy wylew wody, spo-
wodowany przerwaniem tam przez nalot RAF. w wtorek
pokrywa na 3 stóp wysok. teren, wskutek czego niem.
linie łączności zostały unieruchomione.-
Wojna lotnicza : Bryt.min.lotn. doniosło, że ostat.
nalot ciężkich bombowców RAF., wykonany na pancernik
"Tirpitz" w Alten-Fiord w Norwegii został przeprowa-
dzony w ten sposób, że ciężkie bombowce RAF. przyle-
ciały z W.Brytanii z ładunkiem bomb na lotnisko ros.
pod Archangielskiem, tam uzupełniły zapasy benzyny i
zbombardowały następnie niem.pancernik bombami 6-cio
tonowymi, poczym powróciły do W.Brytanii.-
Front włoski : Na odcinku central. oddz. V-ej armii
posunęły się o 5 km. poza wioskę Mongidoro, położo-
ną przy drodze z Florencji do Bolonii. Opór niem.
b. zacięty. Oddz. sojusz. znajdują się tutaj w odległ.
25-ciu km. od Bolonii.- Na odcinku VIII-ej armii wstrzy
zastój z powodu wylewu Fiumicino, które tylko patrole
mogą przekraczać.- Radio Rzym donosi, że w akcji na
froncie włoskim biorą również udział lotnicy włoscy.-
Austria : W ostat. niedzielę radiostacja londyńska
wezwała Austriaków, by czynem udowodnili, że są po
stronie aliantów.- Ze Szwajcarii donoszą o rozruchach
w Wiedniu i w Styrii.-
Grecja : Załoga wyspy Eubea została wezwana do podda-
nia się sojusznikom.-
Front wsch. : Oddz. ros. znajdują się o 25 km. na płn.
wsch. od Belgradu. Oddz. gen. Tito zajęły Nowy Sad
na połud.zach. od Zegotina oddz. ros. i jugosłowiańskie
walczą ramię przy ramieniu. Rosjanie są już 11 na wscho-

raj miejscowość Bor, gdzie znajdują się drugie pod względem znaczenia kopalnie miedzi w Europie. Na pograniczu z węgierskim oddz. jugosłowiańskie oswobodziły 2000 węgierskich żydów, którzy byli zajęci przy pracy przymusowej przy budowie dróg.-
W Karpatach Niemcy zajęli dalsze pozycje przy przełęczy Turka.-
Rosja : Marszałek Stalin nadał order Suworowa I klasy gen. Montgommery, dowódcy V-ej armii amery[illegible] we Włoszech gen. Clarcowi, lordowi Beaverbrook, / minister bez teki/ i ministrowi produkcji wojennej lordowi [illegible] Lyetleton.-
Ocean Spokojny : W czasie walk na archipelagu Palau Japończycy stracili do tej chwili prawie 11.000 zabitych.- Rozległa działalność lotn. sojusz., które atakowało japon. bazy na Filipinach, Nowej Gwinei, Nowej Irlandii, w archipelagu Salomona, Marshall'a, Marianach, Wyspie Ceram, oraz na płn. na Wyspie Paramuszir.-

raj miejscowość Bor, gdzie znajdują się drugie pod względem znaczenia kopalnie miedzi w Europie. Na pograniczu z węgierskim oddz.jugosłowiańskie oswobodziły 2000 węgierskich Żydów, którzy byli zajęci przy pracy przymusowej przy budowie dróg.-
W Karpatach Niemcy zajęli dalsze pozycje przy przełęczy Tukla.-

Moskwa : Marszałek Stalin nadał order Suworowa I klasy gen.Montgomery, dowódcy V-ej armii amerykańskiej we Włoszech gen.Clarkowi, lordowi Beaverbrook, / ministrowi bez teki/ i ministrowi produkcji wojennej lordowi Lyttletonowi.-

Ocean Spokojny : W czasie walk na archipelagu Palau Japończycy stracili do tej chwili prawie 11.000 zabitych.- Rozległa działalność lotn.sojuszn., które atakowało japoń.bazy na Filipinach, Nowej Gwinei, Nowej Irlandii, w archipelagu Salomona, Marshall'a, Karolinach, Wyspie Ceram, oraz na płn. na wyspie Paramushir.-

M.p.4.X.44r.

Londyn, dnia 27.IX.44r. Aleksander Worth : koresp. z Moskwy.

Stosunek Rosjan do Rumunii znacznie się różni od stosunku do Bułgarii. W Bułgarii ogół ludności wita Rosjan entuzjastycznie, a Rosjanie ze swej strony blisko z nią współżyją, co jest jeszcze ułatwione przez pokrewieństwo językowe. W stosunku do Rumunów zachowują natomiast rezerwę, aczkolwiek nie jest to postawą, którąby leżała w naturze ros. Rosjan drażni blichtr Bukaresztu, zwłaszcza, że przypominają sobie jak wiele Rumuni zrabowali w czasie swego pobytu w Rosji."Prawda" ogłosiła ostat.dwa długie artykuły, piętnujące pozorny dobrobyt Bukaresztu i jego obliczony na zewnętrzny efekt zbytek, rozpanoszone dorobkiewiczostwo, podczas, gdy równocześnie w Constancy znajdują się wszystkiego cztery szkoły.-
Z listów żołnierzy z frontu rumuńskiego przebija się uczucie osamotnienia i chęć powrotu do kraju. W jednym tylko wypadku ta chęć powrotu ustępuje na drugi plan, mianowicie, gdy mowa o perspektywach okupowania Niemiec. Niema najmniejszej.obawy, by między ros.oddz.okup. a ludnością niem. mogło dojść do bratania się. Panuje tu powszechna tendencja uważania wszystkich Niemców za winowajców, jesli nie przez czynne współdziałanie ze zbrodniarzami, to conajmniej przez bierne tolerowanie zbrodni. Do białych kruków można zaliczyć tych Niemców, którzy z pobudek moralnych potępiają popełnione zbrodnie. Jeśli na potępienie się zdobywają, to tylko ze strachu przed karą. Charakterystyczne pod tym względem były słowa żony jednego z gestapowców w Lublinie. Gdy na miejscu przekonała się o niem.okrucieństwach, zdobyła się tylko na okrzyk : " Mam nadzieję, że Niemcy za to nie ucierpią !".-
W opinii ros. najistotniejszym celem obecnej wojny jest raz na zawsze złamanie karku hitleryzmowi. W tym celu niezbędna jest fizyczna eksterminacja

ok.1.000.000 Niemców, tworzących SS.i Gestapo, bądź to przez egzekucje, bądź przez deportację na przymusowe roboty. Niezbędnym jest również zniszczenie niem.sztabu general., o którym wiadomo, że już teraz przygotowuje następną wojnę. Rosjanie z rozbawieniem obserwują, jak niem.generałowie potępiają dztwo bitlerowskie i starają się na jego niefachowość zwalić winę za wszystkie niepowodzenia, by równocześnie zachować swój prestiż nietkniętym.
" Precz z hitleryzmem, niech żyje niem.armia" - oto hasło, w którym streszcza się ich postawa. Ani jeden z tych generałów, którzy teraz z taką gorliwością, występują przeciwko hitlerowcom nie ruszył nawet palcem na widok straszliwych okrucieństw, których się Niemcy dopuszczali. Jeden z generałów w Lublinie tłumaczył się nawet naiwnie, że zupełnie nie wiedział, co się działo pod jego bokiem, bo Gestapo zabraniało mu przystępu do obozu koncentracyjnego.-
W związku ze zbliżającą się 27-mą rocznicą Rewolucji Październikowej czynione są w Moskwie wielkie przygotowania, m.in. kończy się budowę licznych domów, przerwaną w czasie wojny. Oczekuje się, że Stalin wygłosi przy tej okazji przez radio ważne przemówienie . Nikt nie przypuszcza, by do tej pory wojna się skończyła, ale liczą się powszechnie z tym, że dojdzie do wyswobodzenia reszty terytorium ros.

M.p.dnia 5.X.44r.

Londyn,dnia 4.X.44r. Kpt.Cyrill Falls - przegląd wojskowy.

Pragnę dziś wypowiedzieć ogólnych uwag na temat pierścienia wojsk sojusz., zaciśniającego się dokoła Niemiec. Jeśli chodzi o front zach., to trzy momenty zasługują na podkreślenie ;
1/ uderzenie II-ej armii bryt. Doprowadziło ono nietylko do obejścia przeważnej części kompleksu kanałów i rzek, tworzącego na tym odcinku główną przeszkodę na drodze do Niemiec, ale również do bezpośredniego zagrożenia tej części Niemiec na płn.zach., którą stanowią rozległe i otwarte równiny Przebiegający dalej na połdd.odcinek armij ameryk., odznacza się już znacznie większymi trudnościami terenowymi wskutek licznych wzgórzy i nierówności. 2/ Porty na płn.wybrzeżu. Akcja opóźniająca, jaką tu prowadzą Niemcy jest z ich stanowiska celowa ze względu na znaczne obciążenie, wynikające stąd dla naszego systemu łączności i transportów. 3/ Nierówna odległość, jaka dzieli armie sojusz. na poszczególnych odcinkach od terenu właściwych Niemiec. Na odcinku płn. pod Nijmegen dzieli aljantów od Zagłębia Ruhry 30 mil ang.
W rej. Akwizgranu granica Niemiec została już przekroczona. Odcinek VII-ej armii jest w płn.części oddalony o 50 mil ang. od Niemiec, poczym znowu zbliża się do Rzeszy w rej.Belfortu.-
Najbliższą wielką przeszkodą terenową jest Moza, której bieg zistał osiągnięty na szerokim odcinku. Najważniejdzymi przeszkodami są jednak linja Zygfryda i Ren. Linja Zygfryda przedstawia kombinację dwóch różnych typów umocnień obrony. Pierwszą kategorą stanowią przeszkody przeciwczołgowe w postaci betonowych zapór i bloków drogowych. Drugą kategorję umocnień położonych dalej w głębi możnaby określić jako szachownicą z poszczególnych gniazd oporu, w znacznej mierze samowystarczalnych // przeznaczonych dla współdziałania. Jest to system obronny

Londyn, dnia 4.X.44r. Kpt.Cyril Falls - przegląd wojskowy.

Znany autor wypowiedział/ogólnych uwag na temat pierścienia wojsk sojusz., zacieśniającego się dokoła Niemiec. Jeśli chodzi o front zach., to trzy momenty zasługują na podkreślenie :
1/ uderzenie II-ej armii bryt. doprowadziło ono nietylko do objęcia przeważnej części kompleksu kanałów i rzek, tworzącego na tym odcinku główną przeszkodę na drodze do Niemiec, ale również do bezpośredniego zagrożenia tej części Niemiec na płn.zach., która stanowiła rozległe i otwarte równiny przebiegające dalej na półn.odcinku armii amerykańskiej, odznacza się już znacznie większymi trudnościami terenowymi wskutek licznych wzgórz i nierówności. 2/ Porty na płn.wybrzeżu. Akcja opóźniająca gen., jaką tu prowadzą Niemcy, jest z ich strony słuszna celowe ze względu na znaczne obciążenie, wynikające stąd dla naszego systemu łączności i transportów. 3/ Nierówna odległość, jaka dzieli armie sojusz. na poszczególnych odcinkach od terenu właściwych Niemiec. Na odcinku płn. pod Nijmegen dzieli aljantów od Zagłębia Ruhry 30 mil ang. Z rej. Akwizgranu granica Niemiec została już przekroczona. Odcinek VII-ej armii jest w płn.części oddalony o 50 mil ang. od Niemiec, poczym znowu zbliża się do Rzeszy w rej.Belfortu.-
Najbliższą wielką przeszkodą terenową jest Mosa, której brzeg został osiągnięty na szerokim odcinku. Najważniejszymi przeszkodami są jednak linja Zygfryda i Ren. Linja Zygfryda przedstawia kombinację dwóch różnych typów umocnień obrony. Pierwszą kategorię stanowią przeszkody przeciwczołgowe w postaci betonowych zapór i bloków drzewnych. Drugą kategorję umocnień położonych dalej w głąb możnaby określić jako szachownicę z poszczególnych gniazd oporu, w znacznej mierze samowystarczalnych, a także przeznaczonych dla współdziałania. Jest to system obrony

./.

w zasadzie skuteczny, wymagający jednak licznych oddz.ruchomych, zwłaszcza pancernych. Stanowi on zastosowanie zasady obrony aktywnej, w której wielka rola przypada w udziale kontratakom. Jeśli chodzi o drugą przeszkodę, mianowicie Ren, to jest niewątpliwie najpotężniejsza przeszkodam wodna w Europie. Historia wojen wykazuje jednak, że rzadko kiedy udawało się zupełnie zatrzymać atakującego przeciwnika nad rzeką. Obrona wzdłuż rzek kończyła się przeważnie tylko opóźnienieniem pochodu strony atakującej. Korzystnym dla nas momentem jest fakt, że górny Ren aż po Szwajcarję płynie szeroką doliną, tak, iż z każdej strony rzeki ciągnie się pas równinny szer.od 10-15 mil ang. Stwarza to dogodne możliwości dla naszej broni pancernej..
W przeszłości najbardziej sławne przykłady sforsowania Renu polegały na manewrowniu do ostat.chwili w ten sposób, by utrzymać przeciwnika[x] co do tego, w którym miejscu rzeka zostanie przekroczona.
W obecnej wojnie przypuszczalnie ta sama metoda będzie zastosowana . Przybywa coprawda nowy środek w postaci oddz. spadochronowych. Osobiście jestem gorliwym wyznawcą tej nowej formy walki, ale uważam, że ostatnio nietylko szeroka publiczność, ale również wielu fachowców oczekiwało z tej strony za wiele. Jest absurdem uważać desant powietrzny za uniwersalną formę ataku, nadającą się wszędzie do zastosowania, Być może, że wskutek rozwoju techniki dojdzie do tego w przyszłości, ale narazie nie ma o tym mowy. Obecnie desant musi być wykonany w ten sposób, by mógł szybko nawiązać łączność z postępującą za nią armią lądową. Piech. powietrzna wciąż jeszcze nieposiada sprzętu umożliwiającego dłuższą walkę z przeciwnikiem, uzbrojonym w ciężką broń. Dlatego też zrzucenie np. desantu poza linję Zygfryda przed wykonaniem w linii głębokiego wyłomu byłoby równoznaczne z poświęceniem wojsk spadochronowych na pewną zagładę. Dalsza trudność wynika stąd, że reorganizacja oddz., które wykonały powietrzny desant wymaga b.długiego czasu, po upływie którego dopiero mogą te jednostki być użyte

x/ w niepewności

w zasadzie autonomny, wymagający jednak licznych
oddz.ruchomych, zwłaszcza pancernych. Stanowi on
zastosowanie zasady obrony ruchomej, w której wiel-
ką rolę przypada w udziale kontratakom. Jeśli cho-
dzi o drugą przeszkodę, stanowiącą Ren, to jest
niewątpliwie najpoważniejsza przeszkoda wodna w
Europie. Historia wojen wykazuje jednak, że rzadko
kiedy udawało się [illegible] zatrzymać atakującego
przeciwnika nad rzeką. Obrona wzdłuż rzek polegająca
się przeważnie tylko opóźnieniem pochodu atako-
wy atakującego. Korzystnym dla nas momentem jest
fakt, że górny Ren aż po Szwajcarję płynie szeroką
doliną, tak, że z każdej strony rzeki ciągnie się
pas równinny szer. od 10-15 mil ang. Stwarza to
dogodne możliwości dla naszej broni pancernej..
W przeszłości najbardziej słynne przykłady sforsowa-
nia Renu polegały na manewrowaniu do ostat. chwili
w ten sposób, by utrzymać przeciwnika co do tego,
w którym miejscu rzeka zostanie przekroczona.
W obecnej wojnie przypuszczalnie ten sam manewr
będzie zastosowany. Przybywa obecnie nowy środek
w postaci oddz. spadochronowych. Osobiście jestem
gorliwym wyznawcą tej nowej formy walki, ale uważam,
że ostatnio nietylko szeroka publiczność, ale rów-
nież wielu fachowców oczekiwało z tej strony za
wiele. Jest absurdem uważać desant powietrzny za
uniwersalną formę ataku, nadającą się wszędzie do
zastosowania. Być może, że skutek rozwoju techni-
ki dojdzie do tego w przyszłości, ale narazie nie
ma o tym mowy. Obecnie desant musi być wykonany
w ten sposób, by mógł szybko nawiązać łączność z
postępującą za nim armią lądową. Flota powietrzna
Nasza jeszcze nie posiada sprzętu umożliwiającego
dłuższej walki z przeciwnikiem, uzbrojonym w ciężką
broń. Dlatego też zrzucenie np. desantu poza linią
Zygfryda przed wykonaniem w linii głębokiego wyłama-
byłoby zsynchronizowane z podejściem wojsk spadochrono-
wych na ziemię nagłego. Dalsza trudność wynika
stąd, że reorganizacja oddz., które wykonały po-
wietrzny desant wymaga b. długiego czasu, po upły-
wie którego dopiero mogą te jednostki być użyte

ponownie. Reasumując, stwierdzam, że moim zdaniem przeszkody na drodze ofenzywy z zachodu są b. wielkie, ale bynajmniej nie są one nie do przezwyciężenia.- Wchodzi wreszcie w rachubę czynnik morainy. Optymiści twierdzą, że opór niem. jest prawdzie silny, ale sztwyny i gdy raz pęknie w jednym miejscu, to cała obrona z miejsca się rozleci. Pesymiści twierdzą natomiast, że Niemcy będą się bronili zażarcie do ostatniego żołnierza. Osobiście stoję w środku między obu kierunkami, ale raczej skłaniam się na stronę optymistów.- Na froncie wsch. Rosjanie skoncentrowali główne swe siły między Prusami Wschodnimi a Karpatami, ale od pewnego czasu nie było tu większych ruchów. Niemcom udało się między Bałtykiem a Karpatami Rosjan zatrzymać i częściowo front ustabilizować. W Rumunii i Jugosławii natomiast Rosjanie posuwają się b.szybko. Mimo tego można przyjąć za pewnik, że terenem głównej ofenzywy ros. będzie centrum - w szerokim oczywiście znaczeniu, to znaczy front między Kapatami a Bałtykirm.. Front połud. może się okazać b.użytecznym dla zastosowania manewru oskrzydlającego, ale ostatecz by cios musi być wymierzony w serce Niemiec. Główną drogą do serca Niemiec wciąż jednak pozostaje droga na Wrocław i Berlin. Tutaj oczywiście będzie też najsilniejsza obrona. Nawiasem mówiąc, nietrzeba ani na chwilę zapominać, że Rosjanie wciąż jeszcze wiążą największą ilość niem.dywizyj.- Na froncie śródz. zbieramy teraz owoce dobrze przemyślanej strategii aljanckiej. Linja Gotów została przełamana na dwóch odcinkach od Adriatyku, oraz na odcinku central.na płn. od Floremcji. To ostatnie uderzenie było wynikiem zastosowania wypróbowania metody, zawsze prawie dającej rezultaty i polegającej na tym, że niezależnie od głównej operacji przeprowadza się drugą wtórną, rezerwując sobie w ten sposób dodatkowe możliwości, gdy linje npl. na odcinku głównym staną się przeciążone. Uderzenie na Adriatyku sprawiło Niemcom niewątpliwie wielkie i nieoczekiwane

ponownie. Podsumujęc, stwierdzam, że moim zdaniem przeszkody na drodze ofensywy z zachodu są b. wielkie, ale bynajmniej nie są one nie do przezwyciężenia.- Wobdal wreszcie w rachuby czynnik moralny. Optymiści twierdzą, że opór niem. jest prawdzie silny, ale sztywny i gdy raz pęknie w jednym miejscu, to cała obrona z miejsca się rozleci. Pesymiści twierdzą natomiast, że Niemcy będą się bronili zażarcie do ostatniego żołnierza. Osobiście stoję w środku między obu kierunkami, ale raczej skłaniam się na stronę optymistów.- Na froncie wsch. Rosjanie skoncentrowali główne swe siły między Prusami Wschodnimi a Karpatami, ale od pewnego czasu nie było tu większych ruchów. Niemcom udało się między Bałtykiem a Karpatami Rosjan zatrzymać i częściowo front ustabilizować. W Rumunii i Jugosławii natomiast Rosjanie posuwają się b.szybko. Mimo tego można przyjąć za pewnik, że terenem głównej ofensywy ros. będzie centrum - z szerokim oczywiście znaczeniu, to znaczy front między Karpatami a Bałtykiem.- Front połud. może się okazać b.użytecznym dla zastosowania manewru oskrzydlającego, ale ostateczny cios musi być wymierzony w serce Niemiec. Główną drogą do serca Niemiec wciąż jednak pozostaje droga na Wrocław i Berlin. Tutaj oczywiście będzie też najsilniejsza obrona. Nawiasem mówiąc, nie trzeba ani na chwilę zapominać, że Rosjanie wciąż jeszcze w ręku mają większą ilość niem. dywizyj.- Na froncie środk. zbieramy teraz owoce dobrze przemyślanej strategii aljanckiej. Linja Gotów została przełamana na dwóch odcinkach od strony Adriatyku, oraz na odcinku central. na płn. od Florencji. To ostatnie uderzenie było wynikiem zastosowania wypróbowanej metody, zawsze prawie dającej rezultaty i polegającej na tym, że niezależnie od głównej operacji przeprowadza się drugą wtórną, rezerwując sobie w ten sposób dodatkowe możliwości, gdy linja np. na odcinku głównym stanie się przeciążone. Uderzenie na Adriatyku sprawiło Niemcom niewątpliwie wielkie i nieoczekiwane

trudności. Obecnie sprzyja im wprawdzie fatalna pogoda, utrudniająca posuwanie się naszym oddz. pancer., ale można jednak liczyć z wielkim prawdopodobieństwem na dłuższy okres poprawy jeszcze przed nastaniem zimy.-

Ogólnie biorąc możliwości zakończenia wojny jeszczy w tym roku zależą od tego, by jeszcze w tym miesiącu doszło do dobrego startu na wszystkich głównych frontach.-

Jest zawsze rzeczą zajmującą odgadywać główne szlaki, wzdłuż których armie sojusz. przystąpią do decydującego uderzenia. Możliwości są oczywiście wielkie i jesteśmy zdani tylko na domysły.

Wg. mojej osobistej opinii najbardziej prawdopodobne hypotezy są następujące :

Front ros. : na prawym skrzydle droga do Berlina przez Prusy Wschodnie, na odcinku central. przez Wrocław i Lipsk do Berlina, na lewym skrzydle przez Budapeszt do Wiednia.-

Front zach. : Od prawego skrzydła uderzenie na Stuttgart, na central.odcinku przez Düsseldorf do Hannoweru, na lewym skrzydle przez Osnabrück do Hannoweru.-

Front włoski : Najprostszą byłaby droga przez Brenner i Insbürck i Monachium. Ta droga wchodi jednak w rachubę tylko na wypadek kompletnego załamania się niem.oporu, gdyż zapewnia ona najlepsze warunki obronne. Jeśliby do takiego załamania się nie doszło droga z Treviso na wschód. Front włoski zajmuje jednak w ogólnej sytuacji strategicznej tylko drugorzędną pozycję i działania na nim muszą być podporządkowane ogólnym planom strategicznym na obu głównych frontach, t.zn. wschodnim i zachodnim.-

projekcji

trudność. Obecnie sprzyja im wprawdzie fatalna pogoda, utrudniająca poruszanie się naszych dział. pancer., ale można jednak liczyć z wiosną prawdo-podobieństwem na dłuższy okres poprawy jeszcze przed nastaniem zimy.-

Ogólnie biorąc możliwość zakończenia wojny jeszcze w tym roku zależy od tego, by jeszcze w tym miesiącu doszło do dobrego startu na wszystkich głównych frontach.-

Jest zawsze rzeczą zajmującą odgadywać główne sal-ki, wokół których armie sojusz. przystąpią do decydującego uderzenia. Możliwości są oczywiście wielkie i jesteśmy zdani tylko na domysły.

Wg. mojej osobistej opinii najbardziej prawdopodobne hypotezy są następujące :

<u>Front ros. :</u> na prawym skrzydle droga do Berlina przez Prusy Wschodnie, na odcinku central. przez Wrocław i Lipsk do Berlina, na lewym skrzydle przez Budapeszt do Wiednia.-

<u>Front zach.:</u> Od prawego skrzydła uderzenie na Stuttgart, na central. odcinku przez Düsseldorf do Hanoweru, na lewym skrzydle przez [illegible] do Hanoweru.-

<u>Front włoski :</u> Najprostszą byłaby droga przez Brenner i Insbruck i Monachium. Ta droga wchodzi jednak w rachubę tylko na wypadek kompletnego załamania się niem. oporu, gdyż zapewnia ona najlepsze warunki obronne. Jeśliby do takiego załamania się nie doszło, droga z Treviso na wschód. Front włoski zajmuje jednak w ogólnej sytuacji strategicznej tylko drugorzędną pozycję i działania na nim mogą być podporządkowane ogólnym planom strategicznym na obu głównych frontach, t.zn. wschodnim i zachodnim.-

M.p.5.X.44r.

Londyn, dnia 4.X.44r. E.Colston Scheppard : przegląd lotniczy.

Przebieg ostat.działań lotn.taktycznego na zachodzie stanowi jeszcze jeden przykład na to, jak drobny przypadek może pociągnąć za sobą wielkie skutki. Od desantu pod Arnheim Niemcy tracą przeciętnie koło 30-tu myśliwców dziennie, na co z trudnością mogą sobie pozwolić zważywszy, że na zachodzie posiadają ogółem nie więcej, niż jakie 600 myśliwców. Wiadomo, że po pierwszym desancie powietrz. w Holandii niem. obrona p.lotn.przez pełny tydzień ograniczała się tylko do p.lotn.artylerii. Czemu przypisać, że pod Arnheim Niemcy nagle zdecydowali rzucić do walki wielkie ilości myśliwców ? Zagadkę wyjaśnił jeden z wyższych oficerów lotn.bryt. Naszym oddz.spadochr. dostarczano posiłki na samolotach transport.typu " De Cota ". Ponieważ te samoloty nie były opancerzone, ponadto zabierały niewiele paliwa, co ograniczało ich zdolność manewrowania, przeto Niemcy doszli do wniosku,

że nastręcza się im łatwy łup. W pierwszych atakach myśliwce niem.istotnie pewną ilość tych samolotów strąciły. Te powodzenia przywróciły w głowie lotnikom niem., którą zaczęli atakować w coraz to większych formacjach. Nasze myśliwce tylko czekały na taką sposobność i w rezultacie formacja, którą dowodził mój rozmówca zestrzeliła w cztery dni 45 myśliwców niem., tracąc tylko 7 własnych. Inny powód wzżożenie działalności niem.lotn., to obawa przed opanowaniem przez nas głównych mostów. Wiadomo, że zdobyliśmy już jeden pod Nijmegen, a niewiele brakowało do zdobycia drugiego pod Arnheim. Niem. " Foke-Wulf" i "Me" zaczęły atakować mosty w grupach po 50 i więcej i to z niskiego lotu. Nasze Spitfire" dawały sobie łatwo z nimi radę, przyczym zauważono ciekawy fakt, mianowicie, słabe przeszkolenie niem.pilotów.-

K.p.5.X.44r.

Londyn, dnia 4.X.44r. E.Colston Shepperd : przegląd lotniczy.

Przebieg ostat. działań lotn. brytyjskiego na zachodzie stanowi jeszcze jeden przykład na to, jak drobny przypadek może pociągnąć za sobą wielkie skutki. Od desantu pod Arnheim Niemcy tracą przeciętnie około 30-tu myśliwców dziennie, na co z trudnością mogą sobie pozwolić zważywszy, że na zachodzie posiadają ogółem nie więcej, niż jakie 800 myśliwców. Wiadomo, że po pierwszym desancie powietrz. w Holandii niem. obrona p.lotn. przez pełny tydzień ograniczała się tylko do p.lotn. artylerii. Czemu przypisać, że pod Arnheim Niemcy nagle zdecydowali rzucić do walki wielkie ilości myśliwców ? Łatwo wyjaśnił przedstawiciel jeden z wyższych oficerów lotn. bryt. Naszym oddz. spadochr. dostarczano podobno na samolotach transport. typu " Dakota ". [illegible] że loty nie były ochraniane, ponieważ myśliwcy nie mieli paliwa, co ograniczało ich zdolność manewrowania, przeto Niemcy doszli do wniosku

że nadarza się im łatwy łup. W pierwszych atakach myśliwców niem. istotnie pewną ilość tych samolotów strącili. Te powodzenia przewróciły w głowie lotnikom niem., którzy zaczęli atakować coraz to większych formacjach. Nasze myśliwce tylko czekały na taką sposobność i w rezultacie formacja, która dochodziła [illegible] w ciągu czterech dni 45 myśliwców niem., tracąc tylko 7 własnych. Innym powodem wzmożenia działalności niem. lotn., to obawa przed [illegible] przez [illegible] mostów. Wiadomo, że sojusznicy już jeden pod Nijmegen, a niewiele brakowało do zdobycia drugiego pod Arnheim. Stąd " Focke-Wulfy" i "Me" zaczęły atakować często w grupach po 30 i więcej i to z niskiego lotu. Nasze Spitfire" [illegible] łatwo z nimi radę, przyczym [illegible], [illegible] przeszkodzenie niem. pilotów.

Jeden z lotników bryt.wyraził się przedemną. Niemcy nawet tyle nie znają się na lataniu, by potrafili próbować ratunku przed nami.- Nasi lotnicy nigdy nie zapominają o tym, że podstawę przeszkolenia lotn.stanowi umiejętność walki w pojedynkę z przeciwnikiem .-

Ostatnio wiele słyszało się o nowych niem.samolotach. z napędem rakiet. Nie są one wprawdzie tak szybkie, jak to Niemcy rozgłaszają. W każdym razie jednak nasi piloci oceniają ich szybkość na 500 mil ang. na godz. Niemcy nie używają myśliwców z napędem rakiet. do walki z naszymi myśliwcami, lecz przeważnie do celów wywiad. Najnowszy typ samolotu rakiet. "Me262" używany jest również do bombardowania. Zabiera on zwykle dwie bomby po 500 funtów. Samoloty tego typu nie nadają się do walki z myśliwcami, bo tak wysoka szybkość redukuje zwrotność aparatu. Przy takiej szybkości niepodobna wykonywać gwałtownych zwrotów, gdyż wskutek uderzenia krwi następuje wtedy chwilowa utrata wzroku. My z naszej strony używamy z dużym powodzeniem samolotów rakietowych, co jednak łączy się z tym, że " bomby latające/ mają wyznaczony kierunek. Największą zaletą samolotów rakiet. jest szybkie wznoszenie się i pod tym względem przewyższają one wszystkie inne typy. Ulepszenia techniczne mogą jednak i pod tym względem znacznie polepszyć sprawność samolotów o napędzie śmigłowym.-

Londyn,dnia 6.X.44r.,piątek.kom.ang.poranny.Serwis zamorski i franc.europ.

Front zach.: II-ga armia bryt. posunęła się o 1 milę ang. między Nijmegen a Arnheim, zbliżając się w ten sposób na 2 mile do mostu Arnheim. Natarcie miało ściśle wyznaczone cele, które zostały osiągnięte.Opór niem. nader zacięty, trzeba było walczyć o każdy yard gruntu. W zach.części korytarza oddz.II-ej armii bryt. zbliżyły się na 3 mile ang. do ważnego węzła komunikac Tilburn. Oddz.kanad. oczyściły dolny bieg rzeki Skaldy po obu stronach na odcinku 8-9 mil ang. od Antwerpii. Granica holend.została przekroczona. Po drodze oddz. kanad. sforsowały jeden z największych rowów przeciw-czołgowych, z jakimi w obecnej wojnie oddz.sojusz. wogóle się spotkały. Miał on 80 stóp szer. i 15 głębokości.Oddz.niem., znajdujące się między Zeebruge a ujściem Skaldy zostały na lądzie odcięte. Również niem. garnizon na wyspie Walcheren jest zagrożony odcięciem. Oddz.polskie, walczące na lewym skrzydle kanad.I-ej armii kanad.posunęły się o 2 mile ang.dalej w kier. na Breda. To natarcie przedstawia największą groźbę dla Niemców, znajdujących na wyspach u ujścia Skaldy, gdyż ich droga odwrotu prowadzi przez Bredę.-Dziś o godz.10-ej upływa zawieszenie broni pod Dunkierką, przyznane Niemcom w celu ewakuowania ludności cywilnej W czasie ewakuacji władze niem. ujęły szereg żołnierzy którzy w przebraniu cywil.próbowali ujść wraz z ludnością. Między uchodźcami znalazł się nawet żołnierz niem.w mundurze.- I-sza armia ameryk.rozszerza wyłom wykonany w starych umocnieniach linii Zygfryda w rej Uebach. Na płn.końcu odcinka trzy silne kontrataki niem.zostały odparte.- Oddz.III-ej armii ameryk.rozszerzają swe pozycje w porcie Briant pod Metzem.-

Wojna lotnicza : Ub.nocy nalot silnej formacji RAF. na Niemcy. Głównym celem był węzeł kolej. Saarbrücken, bombardowano też Berlin.- Wczoraj w ciągu dnia najcięższe bombowce typu "Lancaster" atakowały niem.bazę morską w Wilhemshafen. Tylko jeden samolot nie powrócił Wczoraj w ciągu dnia ponad 1000 ciężkich bombowców ameryk., eskortowanych przez kilkaset myśliwców atakowało cele kolej.w Kolonii, będącej główną bazą zaopatrzenia dla Akwizgranu, jak również cztery lotniska

Londyn.dnia 6.X.44r.,piątek.-Om.ang.morskiej.Setwis
samoraki i front.zach.

Front zach.: II-ga armia bryt. posunęła się o 1 milę ang. między Nijmegen a Arnheim, zbliżając się w tem ogóle na 2 mile do mostu Arnheim. Natarcie miało ściśle wyznaczone cele, które zostały osiągnięte. Opór niem. nader zacięty, trzeba było walczyć o każdy yard gruntu. W [illegible] część korytarza oddz.II-ej armii bryt. zbliżyły się na 5 mil ang. do ważnego węzła komunikac. Tilburg. Oddz.kanad. oczyściły dolny bieg rzeki Skaldy po obu stronach na odcinku 2-5 mil ang. od Antwerpii. Granica holend. została przekroczona. Po drodze oddz. kanad. sforsowały jeden z największych rowów przeciwczołgowych, z jakimi w obecnej wojnie oddz.sojusz. wogóle się spotkały. Miał on 60 stóp szer. i 15 głębokości. Oddz.niem., znajdujące się między Zeebrugge a ujściem Skaldy zostały na lądzie odcięte. Ździesiąt niem. garnizon na wyspie Walcheren jest zagrożony odcięciem. Oddz.polskie, walczące na lewym skrzydle I-ej armii kanad. posunęły się o 2 mile ang. dalej w kier. na Bredę. To natarcie przedstawia największą groźbę dla Niemców, znajdujących się [illegible] Skaldy, gdyż ich droga odwrotu prowadzi przez Bredę.- Dziś o godz.10-ej upływa zawieszenie broni pod Dunkierką, przyznane Niemcom w celu ewakuowania ludności cywilnej. W czasie ewakuacji władze niem. ujęły szereg żołnierzy, którzy w przebraniu cywil. próbowali ujść wraz z ludnością. Między uchodźcami znalazł się nawet żołnierz niem. w mundurze.- I-sza armia amer. rozszerza wyłom wykonany w starych umocnieniach linii Zygfryda w rej. Aachen. Na płn. końcu odcinka trzy silne kontrataki niem. zostały odparte.- Oddz.III-ej armii amer. rozszerzają swe pozycje w porcie Briant pod Metzem.-

Wojna lotnicza: Ub.nocy nalot silnej formacji RAF. na Niemcy. Głównym celem był węzeł kolej. Saarbrücken, bombardowano też Berlin.- Wczoraj w ciągu dnia najcięższe bombowce typu "Lancaster" zaatakowały niem. bazę morską w Wilhelmshafen. Tylko jeden samolot nie powrócił. Wczoraj w ciągu dnia ponad 1000 ciężkich bombowców amerykańskich, eskortowanych przez kilkaset myśliwców atakowało cele kolej. w Kolonii, będącej główną bazą zaopatrzenia dla Akwizgranu, jak również cztery lotniska

m.in. w Paderborn i Darmstadt. Oporu myśliwców nie było. 15 samolotów npl. zniszczono na ziemi, a jeden w powietrzu. Straty własne 13 bombowców i 5 myśliwców.- Ub.nocy niewielka ilość " latających bomb" nad Anglią. Kilka osób zginęło. Zestrzelono jeden samolot niem. natychmiast po wyrzuceniu przez niego "latającej bomby".- W czasie ostat.nalotu na Bergen trafiono cztery niem.łodzie podwod. i zatopiono jeden dok pływający.- We wrześniu lotn.sojusz. zrzuciło na objekty w Niemczech ponad 55.000 ton bomb.-
Front wschodni : Oddz.ros.zajęły miejscowość Panczewo, zbliżając się w ten sposób na 8 mil ang.do Belgradu od płn.wsch. Ponadto zajęły Melenci na pół drogi między Belgradem a granicą węgierską. Rosjanie zdobyli 76 samolotów, porzuconych przez Niemców na dwóch lotniskach w Jugosławii. Na 30 km.na połud.od Belgradu Jugosłowianie zajęli miejscowość Avala.- Na zach. od Łomży piech.niem. atakuje w celu sforsowania Narwi. Koresp.donoszą ze Sztokholmu o zatopieniu przez Rosjan na wysok. Talina 8 transportowców, wiozących 10.000 niem.żołnierzy.-
Grecja : Bryt.desant powietrz. i morski opanował port Patras pod przesmykiem Korynckim. Ludność grec. entuzjastycznie powitała żołnierzy. Garnizon niem. portu wzięty do niewoli. Opanowano też kilka innych miast, których jednak ze względów strategicznych nie wymieniono. Prawie cały Peloponez jest oswobodzony.- Oddz.bryt., wchodzące w skład tej samej formacji, t.zw.sojusz.wojsk lądowych Adriatyku, działających na wybrzeżach Dalmacji, Albanii i na wyspach greckich staczają szczególnie zacięte walki w Albanii naprzeciw Wyspy Korfu.- W związku z wyswabadzaniem Grecji komentator radia bryt.przypomina przebieg walk w Grecji od inwazji włoskiej, rozpoczętej w dn.27-go października 1940 r. Grecy pierwsi na kontynencie zadali klęskę wojskom osi, tak, iż Niemcy zostali zmuszeni do przybycia z pomocą włoskiej armii. Wtedy to rząd bryt. zdecydował się na wysłanie korpusu ekspedycyjnego w liczbie 50.000 ludzi, złożony przeważnie z żołnierzy austral. i nowozelandzkich.

m.in. w Paderbornu i Darmstadt. Oporu myśliwców nie było. 15 samolotów npl. zniszczono na ziemi, a jeden w powietrzu. Straty własne 15 bombowców i 5 myśliwców.- Ub.nocy niewielka ilość " latających bomb" nad Anglią. Kilka osób zginęło. Zestrzelono jeden samolot niem. natychmiast po wyrzuceniu przez niego "latającej bomby".- W czasie ostat.nalotu na Bergen trafiono cztery niem.łodzie podwod. i zatopiono jeden dok pływający.- We wrześniu lotn.sojusz. zrzuciło na objekty w Niemczech ponad 55.000 ton bomb.-

Front wschodni : Oddz.ros.zajęły miejscowość Panczewo, zbliżając się w ten sposób na 8 mil ang.do Belgradu od płn.wsch. Ponadto zajęły Kolenat na poł. drogi między Belgradem a granicą węgierską. Rosjanie zdobyli 76 samolotów, porzuconych przez Niemców na dwóch lotniskach w Jugosławii. Na 30 km.na połud.od Belgradu Jugosłowianie zajęli miejscowość Avala.- Na zach. od Łomży piech.niem. atakuje w celu sforsowania Narwi. Koresp.donoszą ze Sztokholmu o zatopieniu przez Rosjan na wsch. Tallina 8 transportowców, wiozących 10.000 niem.żołnierzy.-

Grecja : Bryt.desant powietrz. i morski opanował port Patras pod przesmykiem Korynckim. Ludność grec. entuzjastycznie powitała żołnierzy. Garnizon niem. portu wzięty do niewoli. Opanowano też kilka innych miast, których jednak ze względów strategicznych nie wymieniono. Prawie cały Peloponez jest oswobodzony.- Oddz.bryt., wchodzące w skład tej samej formacji, t.zw.sojusz.wojsk lądowych Adriatyku, działających na wybrzeżach Dalmacji, Albanii i na wyspach greckich, stoczyły szczególnie zacięte walki w Albanii naprzeciw wyspy Korfu.- W związku z wyswobodzeniem Grecji komentator radia bryt.przypomina przebieg walk w Grecji od inwazji włoskiej, rozpoczętej w dn.27-go października 1940 r. Grecy pierwsi na kontynencie zadali klęskę wojskom osi, tak, iż Niemcy zostali zmuszeni do przyjścia z pomocą włoskiej armii. Wtedy to rząd bryt. zdecydował się na wysłanie korpusu ekspedycyjnego w liczbie. 50.000 ludzi, złożony przeważnie z żołnierzy austral. i nowozelandzkich.

Owczesna decyzja spotkała się w Anglii z wielu stron z ostrą krytyką, gdyż wobec przygniatającej przewagi Niemców wynik walki od samego początku nie przestawiał żadnych wątpliwości, z drugiej zaś strony wskutek wysłania korpusu ekpedycyjnego osłabiono ~~[illegible]~~ poważnie armię gen.Wavella w Egipcie, która wycofała się właśnie z pod Benghazi i stała niedaleko Nilu, bezpośrednio zagrożonego niem.inwazją. Decyzja okazała się jednak słuszna. Przemawiały za nią względy moralne - dotrzymanie zobowiązań pomocy w stosunku do Grecji i Jugosławii, podtrzymanie ducha obu tych narodów przez podkreślenie, że nie zostały porzucone na pastwę losu, co w następstwie dodało siły ruchowi opóru na Bałkanach po okupacji niem. - jak również względy wojskowe, gdyż wskutek akcji opóźniającej w Grecji Niemcy stracili trzy tygodnie czasu i o tyle uległ skróceniu okres czasu, najlepiej się nadający do kampanii przeciw Rosji. Cierpienia Grecji w czasie okupacji są znane. Smiertelność wśród ludności cywilnej wskutek głodu wzrosła ośmiokrotnie.-

<u>Front włoski :</u> Oddz.V-ej armii zajęły ważny drogowy Lojano, 26 km. na połud.od Bolonii, oraz ważne wzgórze Monte-Venere. Najtrudniejsza część Apeninu została już sforsowana, jednakowoż przedostanie się na otwarte równiny wciąż jeszcze nie jest możliwe z powodu ulewnych deszczy i rozmoknięcia gruntu.-

<u>Ocean Spokojny :</u> Poraz drugi w ciągu 8-miu dni bombowce sojusz.wykonały ze swych baz na Pacyfiku połud.zach.nalot na ośrodek naft. Balikpapan na wsch. Wyspy Borneo. Japończyoy rzucili do walki 40 myśliwców. 19 zestrzelono, straty własne 7 "Liberator'ów". Są to najwyższe straty, poniesione dotąd w pojedynczej operacji lotn.na połud.zach. Pacyfiku.- W czasie walk w połud. części archipelagu Palau, t.zn.od 25 września do 5 października Amerykanie stracili 336 zabitych, 1707 rannych i 8 zaginionych.-

Owczesna decyzja spotkała się w Anglii z wielu stron z ostrą krytyką, gdyż wobec przygniatającej przewagi Niemców wynik walki od samego początku nie przedstawiał żadnych wątpliwości, z drugiej zaś strony wskutek wysłania korpusu ekspedycyjnego osłabiono poważnie armię gen. Wavella w Egipcie, która wycofała się wówczas z pod Bengazi i stała nieomal nad Nilem, bezpośrednio zagrożone-go [illegible]. Decyzja okazała się jednak słuszna. Przeważały za nią względy moralne - dotrzymanie zobowiązań pomocy w stosunku do Grecji i Jugosławii, podtrzymanie ducha obu tych narodów przez podkreślenie, że nie zostały porzucone na pastwę losu, co w następstwie dodało siły ruchowi oporu na Bałkanach po okupacji niem. - jak również względy wojskowe, gdyż wskutek akcji opóźniającej w Grecji Niemcy stracili trzy tygodnie czasu i o tyle uległ skróceniu okres czasu, najlepiej się nadający do kampanii przeciw Rosji. Cierpienia Grecji w czasie okupacji są znane. Śmiertelność wśród ludności cywilnej wskutek głodu wzrosła ośmiokrotnie.-

<u>Front włoski</u> : Oddz. V-ej armii zajęły ważny węzeł drogowy Lojano, 25 km. na połud. od Bolonii, oraz ważne wzgórze Monte-Venere. Najtrudniejsza część Apeninu została już sforsowana, jednakowoż przedostanie się na otwarte równiny włoskie jeszcze nie jest możliwe z powodu ulewnych deszczy i rozmokniętego gruntu.-

<u>Ocean Spokojny</u> : Po raz drugi w ciągu 3-ch dni bombowce sojusz. wykonały ze swych baz na Pacyfiku połud.-zach. nalot na ośrodek naft. Balikpapan na wsch. wyspy Borneo. Japończycy rzucili do walki 40 myśliwców. 19 zestrzelono, straty własne 7 "Liberator'ów". Są to najwyższe straty, poniesione dotąd w pojedyńczej operacji lotn. na połud.-zach. Pacyfiku.- W czasie walk w połud. części archipelagu Palau, t.zn. od 25 września do 5 października amerykanie stracili 336 zabitych, 1767 rannych i 8 zaginionych.-

Radio Tokio donosi, że w czasie akcji poniosło śmierć dalszych 7-miu admirałów japon. Oznacza to, że w ciągu ostat.miesiąca zginęło ogółem 19-tu japon.admirałów.-

Sprawy polskie : Naczel.dztwo polskie doniosło wczoraj, że gen. Bór został przez Niemców wzięty do niewoli.- Prem.Churchill złożył wczoraj w Izbi Gmin hołd bohaterstwu Polaków, którzy przez 63-y dni walczyli w Warszawie przeciw przygniatającej przewadze wroga w straszliwych warunkach, których niepodobna sobie wyobrazić. Upadek Warszawy jest tym tragiczniejszy, że nastąpił w chwili, gdy klęska Niemiec jest już bliska. W imieniu Izby Gmin i rządu pragnę złożyć wyrazy czci dla tych wszystkich którzy polegli i współczucia dla polskiego narodu. Epopea Warszawy jest nieśmiertelna i pozostanie nazawsze w pamięci nietylko Polaków, ale wszystkich na całym świecie, miłujących wolność.-

Estonia : Koresp. zagraniczni donoszą o nowej zbrodni niem., wykrytej w Talinie. W dn.19-go wrze nia Niemcy wymordowali w obozie koncentrac. 3000 osób, zarówno ludności cywil., jak i jeńców. Połowę ofiar stanowili Żydzi.-

Hiszpania : Min.oświaty zniosło zarządzenie,przewid jące obowiązkowe nauczanie w szkołach języka niem. lub włoskiego, jako drugiego języka obcego.-
W Madrycie i Barcelonie cieszy się olbrzymiem powodzeniem film bryt., którego tematem są przygody ang. kontrtorpedowca w czasie wojny na Morzu Śródz. W Barcelonie elementy proniem. próbowały demonstrac rzucając w czasie wyświetlania granaty zapalające. Dwanaście podejrzanych zaaresztowano.-

Francja : W kinach londyńskich są wyświetlane trzy filmy franc., wykonane w czasie okupacji.Cieszą się one wielkim powodzeniem. Okazuje się, że przez cały czas okupacji walczył w szeregach " Maquis" znany pisarz André Malraux. Był on głównodowodzącym ~~max akrąki~~ w trzech okręgach w masywie central. i pias

Radio Tokio donosi, że w czasie akcji poniosło śmierć dalszych 7-miu admirałów japoń. Oznacza to, że w ciągu ostat.miesiąca zginęło ogółem 19-tu japoń.admirałów.-

Sprawy polskie : Naczel.dztwo polskie doniosło wczoraj, że gen. Bór został przez Niemców wzięty do niewoli.- Prem.Churchill złożył wczoraj w Izbie Gmin hołd bohaterstwu Polaków, którzy przez 63-y dni walczyli w Warszawie przeciw przygniatającej przewadze wroga w straszliwych warunkach, których niepodobna sobie wyobrazić. Upadek Warszawy jest tym tragiczniejszy, że nastąpił w chwili, gdy klęska Niemiec jest już bliska. W imieniu Izby Gmin i rządu pragnę złożyć wyrazy czci dla tych wszystkich którzy polegli i współczucia dla polskiego narodu. Epopea Warszawy jest nieśmiertelna i pozostanie na zawsze w pamięci nietylko Polaków, ale wszystkich na całym świecie, miłujących wolność.-

Estonja : Korresp. szwedzki donosi o nowej zbrodni niem., wykrytej w Tallinie. W dn.19-go wrześ nia Niemcy wymordowali w obozie koncentrac. 3000 osób, zarówno ludność cywil., jak i jeńców. Połowę ofiar stanowili Żydzi.-

Hiszpania : Min.oświaty zniosło zarządzenie, przewidujące obowiązkowe nauczanie w szkołach języka niem. lub włoskiego, jako drugiego języka obcego.- W Madrycie i Barcelonie cieszy się olbrzymim powodzeniem film bryt., którego tematem są przygody ang. kontrtorpedowca w czasie wojny na Morzu Śródz. W Barcelonie elementy proniem. próbowały demonstrować rzucając w czasie wyświetlania granaty zapalające. Dwanaście podejrzanych zaaresztowano.-

Francja : W kinach londyńskich są wyświetlane trzy filmy franc., wykonane w czasie okupacji. Cieszą się one wielkim powodzeniem. Okazuje się, że przez cały czas okupacji walczył w szeregach "Maquis" znany pisarz André Malraux. Był on głównodowodzącym mak- [illegible] w trzech okręgach w masywie central. i pisa

walczył jako pułkownik/ pułkownika. Siły pod jego dztwem zdziesiątkowały niem.dyw.pancer.SS. " Reich". Wykorzystując swe doświadczenia w Hiszpanii zorganizował również formacj. dynamitardów. Przeważną część jego żołnierzy stanowili Francuzi z Alzacji i Lotaryngii Malreux, który występował pod pseudonimem x/" B", został po odniesieniu dwóch ran wzięty do niewoli w Tuluzie. W czasie pierwszego przesłuchania przez Gestapo był świadkiem torturowania więźniów, w międzyczasie jednak Tuluza została oswobodzona dzięki czemu uniknął drugiego przesłuchania, w czasie którego byłby zapewne sam torturom poddany. W szeregach powstańców walczyli również liczni inni pisarze franc.-

x/ pułkownika

Londyn, dnia 6.X.44r. <u>Z audycji porannej polskiej / odbiór niewyraźny/.-</u>

W czasie przemówienia prem. Churchilla w Izbie Gmin, w którym złożył hołd Polsce w loży dyplomatycz. byli obecni prem. Mikołajczyk i amb. Rzeczypospolitej przy rządzie bryt. Raczyński. Wczoraj odbyło się posiedzenie Rady Ministrów , w czasie którego minister prac kongresowych referował tezy o niem. odszkodowaniach gosp. dla Polski.-
" Daily Telegraph" stwierdza w art. wstęp. : " Musimy pamiętać o tym, że obrońcy Warszawy walczyli z naszym wspólnym wrogiem. Dług W.Brytanii wobec Polski stał się jeszcze większy".-
"Daily Sketch" stwierdza ; " Prem. Churchill nigdy nie był lepszym wyrazicielem uczuć narodu bryt., niż wczoraj, gdy złożył hołd Warszawie. Uczyniliśmy już tyle dla wyswobodzenia Włoch, których prawo do pomocy jest o tyle mniejsze, niż innych narodów. Jest tragicznym, że naród polski, który pierwszy stawił czoło niem. agresji, ostatni uzyska wolność. W czasie wojny wszystkie narody cierpiały, ale straszliwe cierpienia Polski przewyższają wszytko / odbiór niewyraźny/. Grecja i Polska, to lekcja dla nas. Niedogodności, które znosimy z powodu wojny,

Marszałka/Wytłoczniko. Gdy pod jego dawnem zdaieadytkowa-
ły niem.dyw.pancer.SS. " Reich". Wykorzystując swe
doświadczenia w Hiszpanii zorganizował rodziny
formacji. dywersantów. Francuski oddział jego żołnie-
rzy stanowili Francuzi z Alzacji i Lotaryngii/mal-
czuk, który występował pod pseudonimem/"Z", został
po odniesieniu jednak ran ścięty do niewoli w Tulu-
zie. W czasie pierwszego przesłuchania przez Gestapo
był świadkiem torturowania więźniów, w międzycza-
sie jednak Tuluza została oswobodzona dzięki czemu
uniknął drugiego przesłuchania, w czasie którego
byłby zapewne sam torturom poddany. W szeregach
powstańców walczyli również licznie inni pisarze
francusc.

Londyn,dnia 6.3.44r. Z audycji porannej polskiej
/ odbiór niewyraźny/.-

W czasie przemówienia prem.Churchilla w Izbie Gmin,
w którym także mówił o Polsce w tych dyskusjach,
byli obecni prem.Mikołajczyk i amb. Raczyński i poli-
tej grupy rządu bryt. Zaczyńskich. Wieczorem odbyło
się posiedzenie Rady Ministrów, w czasie którego
minister prac kongresowych referował tezy o niem.
odszkodowaniach gosp. dla Polski.-
" Daily Telegraph" stwierdza w art.wstęp. : " należy
pamiętać o tym, że obrońcy Warszawy walczyli z na-
szym wspólnym wrogiem. Dług W.Brytanii wobec Polski
stał się jeszcze większy".-
"Daily Sketch" stwierdza : " Prem.Churchill nigdy
nie był lepszym wyrazicielem uczuć narodu bryt.,
niż wczoraj, gdy złożył hołd Warszawie. Uczyniliś-
my już tyle dla wyswobodzenia Włoch,których prawo
do pomocy jest o tyle mniejsze, ale innych narodów.
Jest tragiczną, że naród polski, który pierwszy
stawił czoło niem.agresji, ostatni uzyska wolność.
W czasie wojny wszystkie narody cierpiały, ale
straszliwe cierpienia Polski przewyższają wszystko
/ odbiór niewyraźny/. Grecja i Polska, to lekcja dl
nas. Niezgodności, które zmusiły z pomocą wojny,

są tylko pyłkiem na szali w porównaniu ze straszliwy-
mi cierpieniami Polski i Grecji!.-
Socjalistyczny "Daily Herald" poświęcił również
bardzo długi i gorący artykuł w sprawie Polski.
/ Odbiór b.niewyraźny, można było jednak zrozumieć
że dłuższy ustęp był poświęcony rozm rozmiarom ros.
klęski pod Warszawą, które dopiero za czasem zostaną
ujawnione".-

Londyn,dnia 9.X.44r. Kom.poranny.franc.i niem. Serwis europ.

Front zach.: Oddz.I-ej armii ameryk. pogłębiają wyłomy w linii Zygfryda. Posunęły się one zarówno na płn.,jak i na połud.od Akwizgranu.- Oddz.ameryk.wysunęły się o 6 km. poza miejscowość Alsdorf / 15 km.na płn.wsch.od Akwizgranu/, oraz zajęły miejscowość Horrem / o 15 km.od Kolonii/. Oba kliny ameryk.,posuwające się na płn.i połud.od Akwizgranu są od siebie oddalone o niecałych 7 km.-
Kom.ang. w serwisie zamorskim z dn.7 b.m. przytacza charakterystyczne informacje jednego z koresp. na tym odcinku, Roberta Reeda. Na drogach w rej.Akwizgranu co nocy zdarzają się tajemnicze wypadki. Wpoprzek dróg rozciągane są druty na wysok.głów żołnierzy w sam.i na motocyklach. Żołnierze ameryk., pełniący służbę na osamotnionych placówkach, znikają bez śladu. Poza Akwizgranem znajdują się liczne kopalnie, których sztolnie służą Niemcom za kryjówki. Piwnice poszczególnych domów, które zostały między sobą połączone podziemnymi przejściami w celach obrony p.lotn., stanowią obecnie gniazda obronne.Nieulega wątpliwości,że w miarę posuwania się wgłąb Rzeszy walki na tym odcinku będą coraz cięższe i trzeba będzie zdobywać po kolei każdy dom i każdą piwnicę.-
Oddz.III-ej armii ameryk. atakują na płn.od Nancy wzdłuż frontu 30 km. i posunęły się w niektórych punktach do 10 km.wgłąb. Natarcie było poprzedzone b.gwałtownym ogniem artyler. Wzięto miejscowość Moivron, biorąc przytym do niewoli 700 Niemców.-
Na odcinku II-ej armii bryt. Niemcy nieco ścieśnili przyczółek na płn.zach.od Antwerpii. Wg. wyjaśnienia rzecznika kwatery gł. korytarz sojuszników w Holandii jest atakowany przez 10 dywizyj niem., pozbieranych z 12-tu dyw.piech., 4-ch pancer.dywizyj i 2-ch pancer.brygad.- Na odcinku III-ej armii ameryk. walki w porcie Briant pod Metzem trwają w dalszym ciągu.-
Wojna lotnicza : Dzienniki ang. publikują dzisiaj zdjęcia fotograficzne ze skutków wybuchu dwóch 6-ciotonowych bomb czasowych, zrzuconych w sobotę wieczór na tamę na Renie pod Kemb między Miluzą a Bazyleą.

Radiostacja szwajcarska donosi, że tama została przerwana, żegluga na Renie jest nader utrudniona z powodu obniżenia się poziomu o 2,5 mtr., zakłady hydroelektryczne są unieruchomione.-

Front wschod.: Na odcinku bałtyckim ofenzywa ros. rozwija się na odcinku dług.280-ciu km. po obu stronach Szawli i w ciągu 4-ch dni doprowadziła do postępów aż na 100 km. głębokości. Prawe skrzydło Rosjan zmierza w kier. Libawy, lewe zaś na Prusy Wschodnie od płn. W wymienionym okresie czasu zajęto ogółem 2000 miejscowości, w tym Incakulns / 40km. na płn.wsch. od Rygi przy linii kolej. do Valka/. Koresp.donoszą, że opór niem. pod Rygą zaczyna słabnąć.- Na 40 km.na płn. od Warszawy Niemcy atakują gwałtownie ros.przyczółek na płn.od Narwi. Wszystkie ataki zostały odparte.-

W kieleckim i radomskim ożywiona działalność AK.-

W połud.Węgrzech Rosjanie zajęli trzy miejscowości, położone o 120 km. od Budapesztu. Rosjanie znajdują się o 20 od Szegedinu. W ciągu 2-ch dni Rosjanie wzięli tu do niewoli 4000 jeńców. W Jugosławii Rosjanie walczą wspólnie z Jugosłowianami nad rzeką Timok. Pod Zajecar Rosjanie zlikwidowali otoczone tam jednostki niem. Współdziałali przytym Jugosłowianie.- Znaczne siły niem.,postępujące od strony Grecji przełamały się przez Skoplie. Są jednak one nękane przez oddz.jugosłowiańskie.- W nocy z soboty na niedzielę bombowce ros. atakowały Wrocław.-

Finlandia : Kom.spec. naczel.dztwa wojsk fińskich doniósł wczoraj o zajęciu ostat.portu nad Zatoką Botnicką, opanowanego jeszcze przez Niemców, mianowicie Kemi / w pobliżu granicy szwedzkiej/. Wzięto przytym do niewoli 1500 Niemców.-

Niemcy : Przewodniczący związku oficerów niem. w Rosji, gen.v.Seydlitz wygłosił wczoraj wieczorem przemówienie przez radio, w którym wezwał niem.naród i wojsko do zerwania z Hitlerem i reżimem hitlerowskim. Wskutek uporu Hitlera 8.000.000 Niemców straciło dotąd życie, a 18.000.000 dach nad głową. Kontynuowanie oporu na terenie Rzeszy doprowadzi tylko do dalszych, bezcelowych zniszczeń.-

indlegencja zawojowana [illegible], za tamą została zrze-
wana, [illegible] na Zonie jest nader ożywiony i wo-
woda obniżenie się poziomu o 0,5 mtr.; zakłady hydro-
elektryczne są unieruchomione.-

Front wschodni : Na odcinku bałtyckim ofensywa ros. rozwija się na odcinku dług. 200-stu km. Po obu stronach Dźwiny i w ciągu 4-ch dni doprowadziła do postępów aż na 100 km. głębokości. Prawe skrzydło Rosjan zmierza w Litwie, [illegible], jest już na Prusy Wschodnie od płn., w wyniku czego odcięte zostaną zgru-po około 20-30 dywizji niem., w tym [illegible] / 40 km. na płn.wsch. od Rygi przy linii kolej. do Walki/, Koreny-Abrenej, ... opór niem. pod Rygą słabnie [illegible] - Na 40 km.na płn. od Warszawy Niemcy atakują gwałtownie ros. przyczółek na płd.od Narwi. Wszystkie ataki zostały odparte.-

W [illegible] i [illegible] odrzucona działalność [illegible] W połud.Węgrzech Rosjanie zajęli kraj [illegible], położone o 120 km. od Budapesztu. Rosjanie zbliżają się do [illegible] ... [illegible] ... Rosjanie wzięli tu do niewoli 4000 żołnierzy. W Jugosławii Rosjanie walczą wspólnie z Jugosłowianami nad rzek. Timok. Pod Zajecar Rosjanie silniejszymi [illegible] otoczono tam jednostki niem. Wspólnie działali partyzanci jugosłowiańskie.- Znaczne siły niem., posuwające od strony Grecji, przedostały się przez Skopije. W jednak [illegible] przez [illegible] jugosłowiańskie.- W nocy z soboty na niedzielę [illegible] ros. [illegible] stolicę.-

Finlandia : Kom. sow. [illegible] wojsk fińskich dowódcy wszelkiej [illegible] ostat. [illegible] nad Zatoką Botnicką, [illegible] przez Niemców, [illegible] / w pobliżu granicy szwedzkiej/. [illegible] przybyła do niewoli 1500 Niemców.-

Niemcy : Przewodniczący [illegible] oficerów niem. w Rosji, gen. v. Seydlitz wygłosił wczoraj [illegible] przemówienie przez radio, w którym wezwał [illegible] naród i wojsko do [illegible] z Hitlerem i reżimem hitlerowskim. Wskutek oporu Hitlera 8.000.000 Niemców straciło dotąd życie, a 18.000.000 [illegible] nad głową. Kontynuowanie oporu na terenie Rzeszy doprowadzi tylko do [illegible], bezcelowych [illegible] ofiar.-

Niemcy powinni zrzucić hitlerowskie jarzmo i powrócić do rodziny narodów, kroczących z postępem.-
Grecja : Oddz.bryt. zajęły port Nauplion na płn.wsch wybrzeżu Peloponezu i posuwają się koncentrycznie na Korynt.- Bryt. kontrtorpedowiec zatopił pod Salonikami jeden kontrtorpedowiec niem., a drugi uszkodził.- Ofic.ameryk.i bryt., których zrzucano na spadochronach począwszy od roku 1942, kierują oddz.greckich partyzantów.-
Front śródz. : Na odcinku adriatyckim oddz.VIII-ej armii przekroczyły rzekę Fiumicino i zajęły na przeciwległym brzegu dwa ważne wzgórza Monte Cannollo i Monte Costa.- Na odcinku central. oddz.V-ej armii posunęły się dalej o 3 km. na kier.Bolonii i zajęły wioskę Barbarola.-
Ocean Spokojny : W czasie walk na wyspie Pililiu w archipelagu Palau Japończycy stracili od połowy września 12.000 zabitych. Dalsze postępy sojusz. przy silnym poparciu bombowców nurkowych.-
Czwarty nalot od tygodnia na ośrodek naft. Balik-Papan na płn.wsch.Borneo.- W rej. Filipin i Indyj holend. zatopiono bądź uszkodzono 25 statków japon.
Birma : Głównodowodzący wojsk sojusz. na płn.Birmy gen.USA. Stillwell oświadczył wczoraj w przemówieniu radiowym, że w najbliższym czasie zostanie ukończona droga przez Ledo w płn.wsch.części prowincji Assam, dzięki czemu zostanie przywrócone połączenie lądowe między Birmą a Chinami.-
USA. : Przemawiając ku uczczeniu pamięci zmarłego nagle Wendela Willkie, prez.Roosevelt podkreślił wielką odwagę cywilną swego przeciwnika w czasie ostat.wyborów, dzięki której nie wahał się występować przeciwko własnej partii, jeśli tak nakazywało mu wewnętrzne przekonanie.- Gubernator Devey podkreślił, że śmierć Willkiego jest stratą nietylko dla partii republikańskiej ale dla całej Ameryki.
Anglia : W gabinecie bryt. utworzono dwa nowe stanowiska. Lord Swinton został ministrem lotn.cywil a sir William Jowitt / Partia Pracy/,ministrem ubezpieczeń społecznych.-

Londyn,wtorek,dnia 10.X.44r. Kom.ang.poranny.Serwis zamorski i franc.europ.

Front zach.: Wczoraj o godz.2-ej rano oddz.I-ej armii kanad. wylądowały na połud. brzegu ujścia Skaldy w dwóch punktach na zach.od Terneuzen. Oddz., które wylądowały na obu przyczółkach są określane jako dość silne. W ten sposób zostały odciążone oddz.kanad. walczące na płn.od kanału Leopolda, które ostatnio z trudnością mogły utrzymać dwa niewielkie i rozdzielone przyczółki. Obecnie obydwa owe przyczółki na płn.od kanału Leopolda połączyły się, a walczące tu oddz.niem. w sile ok. 10.000 ludzi zostały wzięte w dwa ognie. Lądowanie na wybrzeżu trzeba było w ostat.chwili odroczyć na całą dobę z powodu złej pogody. Lądowanie odbyło się pod osłoną dymną z samolotów. Zaskoczenie przeciwnika nie było całkowite, mimo tego jednak opór nie był silny.- Druga grupa niem., licząca również ok.10.000 ludzi została obecnie odcięta na Wyspie Walcheren, oraz na wyspach Beweland z powodu przecięcia przez oddz.kanad., walczące na płn. od Antwerpii przesmyku między lądem a obu wyspami. Wskutek trzeciego nalotu, wykonanego na Walcheren połowa Wyspy Midleburg na zach. od Vlisingen została zalana przez wylew po wykonaniu trzeciej przerwy w tamach wodnych. Liczne baterie niem. znajdują się pod wodą. Ludność odmawia pracy przy naprawianiu tam. Niemcom pozostaje jeszcze odwrót drogą morską ku wyspom położonym na płn. Jest to jednak ryzykowne ze względu na stałą obecność bryt.lotn.- Na odcinku II-ej armii bryt. w dalszym ciągu walki pod Tilburg i Hertogenbosch. Pod Nijmegen narazie niepokojąca cisza z obu stron.- Na odcinku I-ej armii ameryk. obie kolumny ameryk., walczące na płn.i połud.od Akwizgranu zbliżyły się do siebie na półtora mili ang. Jedyna droga odwrotu z Akwizgranu jest bezustannie ostrzeliwana przez artylerię ameryk. Na ulicach Akwizgranu toczą się walki.- Gen.Rundstedt nakazał załodze bronić się do ostatniego. Amerykanie puścili jedną z dróg w sam środek miasta samochód bez załogi z materiałami wybuchowymi i wielkim napisem : " V10-Aachen-Express". Samochód dotarł do jednej z głównych ulic, na której po uderzeniu wybuchł straszliwy wybuch. Amerykanie mają w pogotowiu

Londyn.wiadom., dnia 20.X.44. Komunikat wojenny. Sytuacja militarna i [illegible].

Front zach.: [illegible] o godz. 2-ej w nocy 1-ej armii kanad. wyl[illegible] na półn. Trwają ciężkie walki w [illegible] na zach. od [illegible]. [illegible] wyl[illegible] na obu [illegible] w rejonie [illegible]. W ten sposób zostały [illegible] oddz. niem. walczące na półn. od kanału Leopolda, które od trzech tygodni uparcie [illegible] trzech [illegible] [illegible] z [illegible]. Ponownie obydwie ... na płn. od kanału Leopolda połączyły się, a [illegible] na [illegible]. W sile ok. 10.000 ludzi [illegible] w dwa [illegible]. [illegible] za [illegible] tych [illegible] został [illegible] na [illegible] dróg [illegible]. [illegible] pod ciężkim ogniem z samolotów. [illegible] nie było [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] - [illegible]. [illegible] 10.000 ludzi [illegible] [illegible] [illegible] na wyspie [illegible] z [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] na [illegible] [illegible] Vlissingen [illegible] [illegible] [illegible] w [illegible] [illegible]. [illegible] baterie [illegible] pod wodą. [illegible] przy [illegible]. [illegible] z [illegible] na płn., jest to [illegible] do [illegible] - Na odcinku 2-ej armii bryt. w [illegible] walki pod [illegible] i [illegible]. [illegible] [illegible] z [illegible] strona. Na odcinku 1-ej armii amer., [illegible] walczące na płn. i połud. od [illegible] do [illegible] na [illegible] ulic [illegible]. [illegible] z [illegible] [illegible] - [illegible] amer. [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] jak [illegible] w tym [illegible] i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: "Vid-Aachen-Express", [illegible] do jednej z [illegible] ulic, na której po [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] w [illegible]

jeszcze dalsze wozy tego typu.-
Oddz.III-ej armii ameryk., walczące między Metzem a Nancy posunęły się o 1 milę ang.-
Oddz.francś, wchodzące w skład VII-ej armii ameryk. posuwają się p o przez rozległe pola minowe w kier. Belfortu.-
Wojna lotnicza : Ub.nocy nalot silnej eskadry RAF. na Bochum. Atakowano również Wilhelmshafen. Od ostat. nalotów na Bochum, wykonanych w ub.roku, Niemcy przeprowadzili szereg większych prac restauracyjnych. Bochum jest b.ważne, jako węzeł transport., posiadający trzy dworce towarowe. Między Bochum a linją Zygfryda może kursować w obu kierunkach 11.000 wagonów na dobę. Po nalocie ub.nocy wybuchły liczne pożary.- Piątą noc z rzędu Londyn był atakowany przez "latające bomby".- Wczoraj w ciągu dnia 1100 ciężkich bombowców ameryk. pod eskortą ok.750-ciu myśliwców atakowało zakłady produkcji łożysk kulkowych w Schweinfurcie, Koblencję i Moguncję. Zestrzelono dw. niem.samoloty, nie powróciło 8 własnych.-
Od początku bież.roku lotn.sojusz. zrzuciło na Niemcy 120.000 ton bomb. Ta ilość jest większa, niż ilość bomb, zrzuconych na Niemcy przez całe poprzednie trzy i pół lat. Bomby dwutonowe są zrzucane obecnie masowo, a coraz częściej używa się bomb sześciotonowych, zrzucanych dotychczas tylko przez lotn.bryt. Bomba sześciotonowa tworzy po wybuchu lej obwodu 30-tu mtr. i przebija ściany betonowe grub.do 6-ciu mtr.- Koresp.lotn.radia bryt., E.Colston Sheppard, podkreśla wielką rolę lotn.transport.w zaopatrywaniu armij bryt. i ameryk., walczących obecnie na zachodzie. Z jednego tylko lotniska w Belgii odlatuje dziennie 150 transportowców typu " De Cota". Jeden samolot zabiera 2,5-tony ładunku. Dopóki nie zostaną wybudowane lotniska betonowe, transportowce muszą korzystać z pól i pastwisk, co oczywiście będzie nastręczało coraz większe trudności w miarę zbliżania się zimy. Mimo tego wspomniane transportowce będą tak samo używane na terenach niem. w miarę

Jeszcze dalsze wozy tego typu.-
Oddz.III-ej armji amerykań., walczące między Metzem a Nancy posunęły się o 1 milę wsch.-
Oddz.franc., wchodzące w skład VII-ej armji amer. posuwają się p o przez rozległe pola minowe w kier. Belfortu.-
Wojna lotnicza - w ub.nocy nalot silnej eskadry RAF. na Bochum. Atakowano również Wilhelmshafen. Od czerw. nalotów na Bochum, wykonanych w ub.roku, Niemcy przeprowadzili szereg większych prac restauracyjnych. Bochum jest b.ważne, jako węzeł transport., posiadający tory dworce towarowe. Między Bochum a linią Zygfryda może kursować w obu kierunkach 11.000 wagonów na dobę. Po nalocie ub.nocy wybuchły liczne pożary.- Tejże noc z rejonu Londynu był atakowany przez "latające bomby".- Wczoraj w ciągu dnia 1100 ciężkich bombowców amer., pod eskortą ok.750-ciu myśliwców atakowało zakłady produkcji łożysk kulkowych w Schweinfurcie, Koblencje i Moguncje. Zestrzelono dwa niem.samoloty, nie powróciło 5 amer.-
Od początku bież.roku lotn.sojusz. zrzuciło na Niemcy 220.000 ton bomb. Ta ilość jest większa, niż ilość bomb, zrzuconych na Niemcy przez całe pierwsze trzy i pół lat. Bomby dwutonowe są zrzucane obecnie masowo, a coraz częściej używa się bomb sześciotonowych, zrzucanych dotychczas tylko przez lotn.bryt. Bomba sześciotonowa tworzy po wybuchu lej obwodu 30-tu mtr. i przebija dachy betonowe grubości 6-ciu mtr.- Dowódz.lotn.ladu bryt. R.Gelston Sheppard, podkreślił wielką rolę lotn.transport. w zaopatrywaniu armij bryt. i amer., walczących obecnie na zachodzie. Z jednego tylko lotniska w Belgji odlatuje dziennie 150 transportowców typu "Dakota". Jeden samolot zabiera 2,5-tony zaopatrz. Dopóki nie zostaną wybudowane lotniska betonowe, transportowce muszą korzystać z pól i pastwisk, co oczywiście będzie nastręczało coraz większe trudności w miarę zbliżania się zimy. Mimo tego najpoważniejsze transportowce będą tak samo używane na terenach niem. w miarę

rozwoju działań wojennych. Rekord osiągnięto na jednym z lotnisk, gdy w 38 min. wyładowano 58 samolotów.- Oficer lotn.bryt. w Birmie Charles Gardner opisuje znaczenie organizacji lotnictwa w Birmie. Personel jest pół na pół ameryk. i bryt. i wchodzi w skład jednolitej formacji, którą dowodzi bryt. marszałek lotn. pod adm.Mountbatten. Lotn.transport odegrało decydującą rolę. Na płn.Birmy 4 dyw.sojusz były przez kilka miesięcy zaopatrywane wyłącznie przez transportowce " Da Cota", startujące z baz odległych o 200 mil ang. Mimo braku opancerzenia i bliskości myśliwców japon. straty były minimalne. Było to następstwem także przewagi lotn.bojowego sojuszników. Zlekceważenie tej przewagi było jednym z głównych powodów niepowodzenia ataku japon. na Kohima. Ten plan japon. był w istocie tak szaleńczy, że sojusznicy nie brali na serio go w rachubę i stąd początkowo Japończykom udało się zaskoczenie. W rezultacie jednak setki Japończyków zginęły z wycieńczenia, a o dostawie amunicji nie było nawet mowy wobec braku jakichkolwiek połączeń lądowych. Druga przyczyna klęski tkwiła w błędzie politycznym, mianowicie w przeświadczeniu, że całe Indje chwycą za broń przeciw Anglii, gdy tylko pierwsze oddz.japon. przekroczą granicę indyjską.-

Lotn.cywilne : Koresp.lotn.radia bryt., major Oliwer Stewart omawia utworzenie nowego ministerstwa lotn.komunikac., na którego czele stanął lord Swinton poprzednio rezydent bryt.w Afryce zach. Jest to teren na skrzyżowaniu ważnych dróg lotn., gdyż stamtąd prowadzi linja do Ameryki Połud., do Afryki Połud. i wreszcie przez Saharę do Morza Śródziemnego. Imperium Brytyjskie dzięki swym odległościom, oraz równomiernemu rozłożeniu szlaków morskich i lądowych przedstawia dla lotn.komunikac ogromne możliwości. Rozbudowie systemu komunikac. zawdzięcza ono swe powstanie i temu też będzie w przyszłości zawdzięczało swe utrzymanie się.Jeśli komunikacja lotn. nie zostanie rozbudowana, Bryt. Wspólnocie Narodów grozi rozbicie.-

rozwoju działań wojennych. Rekord osiągnięto na jed-
nym z lotnisk, gdy w 39 min. wyładowano 32 samolo-
tów.- Oficer łączn. bryt. w Sztabie Chaulea Gardner
opisuje znakomite organizacji lotnictwa w Sztabie.
Personel jest pół na pół amerykan. i bryt. i wchodzi
w skład jednolitej formacji, którą dowodzi bryt.
marszałek lotn. pod nadz. Mountbatten. Lotn. transport
podejmuje decydującą rolę. Na płn. Birmy 4 dyw. sojusz.
były przez kilka miesięcy zaopatrywane wyłącznie
przez transportowce " do końca", otrzymując z bez-
ośrodków o 200 mil wag. Silne bronie opancerowania
i bliskości myśliwców Japon. straty były minimalne.
Było to zasługą także przewagi lotn. tej owego
ośrodków. Zlikwidowanie tej przewagi było jed-
nym z głównych powodów niepowodzenia ataku japoń.
na Kohima. Ten plan Japon. był w istocie tak sza-
lonym, że oczywiście nie brali na serio go w ra-
chubę i atak przestałaby japońskiego władzy się zmie-
niamy, a generałowie japońscy w [illegible] zatrzy-
mały z wyrazistością, że w dodatku zamierzali aby uy-
żo naszą mogą wobec braku jakichkolwiek rozkazów
lądowych. Druga przyczyna błędnej decyzji o błędzie
politycznym, mianowicie w przekonaniu, że
całe Indje chcą zrzucić panowanie Anglii, gdy tylko
pokazana zostanie armja japońska, pociągająca za sobą Indyjsk.-
[illegible] ; prasa lotn. całej bryt., major
Oliver Stewart ocenia stanowisko nowego ministerst-
wa lotn. komunikacji, na którego czele stanął lord
Swinton powołanie wszystkich bryt. w Afryce zach.
jest to teraz na obszerowaniu wszelkich dróg lotn.,
gdyż stamtąd prowadzą linje do Ameryki Połud., do
Afryki Połud. i stamtąd przez Sahare do morza
Śródziemnego. Tamtejsze Bryt. lotnictwo urządziło od-
ległościom, oraz zróżnicowanie rozwinięciem sieci
morskich i lądowych przedstawia dla lotn. komunikac
ogromne możliwości. Zasadniczy system komunikac.
zasadniczo ono się powstanie i temu też będzie w
przyszłości zasadniczo nie utrzymanie się. Jeśli
komunikacja lotn. nie zostanie rozwiązana, bryt.
zagłębie narodów przez zaniedba.-

Jednolite kierownictwo, które okazało się tak użyteczne w odniesieniu do sił zbrojnych, musi też być zrealizowane w dziedzinie lotn.komunikac. w ramach Bryt.Wspólnoty Narodów, które dotychczas było kierowane na własną rękę przez każdy z rządów, wchodzących w skład Wspólnoty.-

Front wschodni : Na odcinku bałtyckim oddz.ros.zajęły miejscowość o 20 km.na wschód od Kłajpedy, oraz miejscowość Jurbarkas na prawym brzegu Niemna, w odległ.10-ciu km. od granicy Prus Wschodnich. Większa część Wyspy Ozel została opanowana i Rosjanie dotarli do zach.wybrzeża.- Kontrataki niem. na przyczółek za Wisłą na 50 km. na połud.od Warszawy zostały odparte. Od niedzieli Niemcy stracili tutaj 94 czołgi. Na Litwie Rosjanie przebywali ostatnio 17 mil ang. na dobę, przyczym sforsowali nader silne umocnienia. W pobliżu Prus Wschodnich wzięli do niewoli w ciągu jednego dnia 4000 Niemców.-

Na Węgrzech Rosjanie posuwają się po obu stronach linii kolej. Budapeszt-Debreczyn, którą już przecięli. Radio Moskwa donosi o zajęciu kilku miejscowości o 55 mil ang. na połud.od Budapesztu. Walki tu są szczególnie zacięte. W Jugosławii zajęto miejscowość Senta o 20 km. na południe od Szegedu. Wojska ros. i jugosłowiańskie działają tu razem. Rosjanie zdobyli na tym odcinku również miejscowość Sarkad. Rzeka Cisa została sforsowana.-

Konferencja w Moskwie : Wczoraj wieczorem wicepremier Attlee oznajmił w Izbie Gmin, że prem.Churchill udał się wraz z min.Edenem do Moskwy na konferencję ze Stalinem i Mołotowym. Premierowi towarzyszą szef sztabu imperialnego gen.sir Allan Brooke, ponadto jego doradca wojskowy oraz 50-ciu wysokich urzędników zarówno wojsk., jak i specjalistów z zakresu zagadnień Europy Środkowej i połud.wsch.Konferencja jest następstwem spotkania w Quebec, w którym Stalin nie mógł wziąć udziału. Konferencja odbywa się z najzupełniejszą aprobatą USA., które będą reprezentowane przez amb.Harrimana i nie wyłącza bynajmniej dalszego wspólnego spotkania z prez.Roosevaltem.-

Jednolite stanowisko, które wskazuje się raz użyteczne w odniesieniu do sił zbrojnych musi też być zrealizowane w dziedzinie lotn. komunikacji, w rzeczach Zgr. Sprzymierzonych narodów, które dot. chcemy być bierne na własną rękę przez każdy z rządów, wchodzących w układ Sprzymierzonych.-

Front wschodni : Na odcinku kalinińskim odds. ros. zajęły miejscowość o 20 km. na wschód od Kalwarji, oraz miejscowość Jurbarkas na prawym brzegu Niemna, w odległ. 10-ciu km. od granicy Prus Wschodnich. Większa część wyspy Ozel została opanowana i Niemcy dotarli do roch. wybrzeża.- Kontruderzenia niem. na przyczółek na Wiśle na 50 km. na połud. od Warszawy, zostały odparte. Od niedzieli Niemcy stracili tutaj 94 czołgi. Na Litwie Niemcy przerzucili ostatnio 17 szt. neg. na dobę, przeciw atakom niemieckim silne wzmocnienia. W pobliżu Prus Wschodnich weszli do niewoli w ciągu jednego dnia 4000 Niemców.-

Na Węgrzech Rosjanie ponowili się po obu stronach ... Rosjanie przekroczyli ... zdobyli ... Sowieci ... 25 mil ang. na połud. od Debreczyna. ... gdzie zostało ... 20 km. na połudn. od Szegedu. ... rejonie ... ogniska ...

Konferencja w Moskwie - Wnioski, wtedy niespodziewanie zostało oświadczone przez premiera, że premier Churchill udał się wraz z min. Edenem do Moskwy na konferencję ze Stalinem i Mołotowem. Przedstawiciel ten wywodził się z gabinetu imperialnego gen. sir Allan Brooke, ponadto jego doradca wojskowy oraz 30-stu wyższych urzędników narodowe wojsk., jak i specjalistów z zakresu zagadnień Europy Środkowej i płd.-wsch. Konferencja jest następstwem spotkania w Quebec, w którym Stalin nie mógł wziąć udziału. Konferencja odbywa się z przedstawicielami sprzymierzeńców USA., które będą reprezentowane przez amb. Harrimana, i nie wyklucza, że omówione będą dalsze wspólne spotkania z prez. Roosevelta.-

Prem.Churchill odbył już konferencję ze Stalinem w obecności Edena i Mołotowa, poczym obaj ministrowie spraw zagr. konferowali oddzielnie. W następnych rozmowach weźmie udział amb.USA.-
Program konferencji oczywiście nie został ujawniony, jednak jest pewnym, iż łączy się ona z wejściem wojny przeciwko Niemcom w końcową fazę.- Przybywszy na lotnisko prem Churchill oświadczył, że czerwona armia zadał pierwszy potężny cios armii niem. My również wytężyliśmy nasze siły do ostateczności.-
Front śródz.: Oddz.VIII-ej armii sforsowały w trzecim punkcie rzekę Fiumicino na połud.zach. od Savignano. Toczą się zacięte walki o wzgórze, dominujące nad drogą między Palazzuola / 45 km. na płn.wsch. od Prato/, a Castel-Bolognese / 5 km.na wschód od Imoli/. Na odcinku central. oddz.ameryk. znajdują się o 10 mil ang.od Bolonii. Wg.ostat.doniesień artyleria ameryk.zaczęła bombardować przedpola miasta.- Koresp.donoszą, że zniszczenia dokonywane przez Niemców przewyższają wszystko, do czego żołnierze sojusz. zdążyli się już na froncie śródz. przezwyczaić.-
Niemcy : Koresp.radia bryt. w Sztokholmie, że dalsi dwa dyplomaci n$em. odmówili posłuszeństwa Hitlerowi Są to dwa attaché niem.mar.woj. i handl. w Sztokholmie. Ten ostatni od długiego czasu lokował ~~xxxxxxx~~ w bankach szwedzkich fundusze wielkich niem.przedsiębiorstw żeglugowych.- <~>
Wojna morska : Wspólny kom. ameryk.i bryt.donosi, że w ciągu wrześnie straty sojusz.mar.handl.były prawie równie nieznaczne, jak w ciągu maja b.r., kiedy to osiągnęły najniższy poziom.-
Przerwa w komunikacji telefonicznej między Sztokholmem a Berlinem i innymi miastami niem. trwa już pełne 48 godz. Jeszcze nigdy dotąd przerwa nie była tak długa i tak zupełna. Ostatni raz wydarzyła po dniu 20 lipca, t.zn.po zamachu na Hitlera. W związku z tym snuje się liczne domysły.- >
Ocean Spokojny : Pancer.ameryk.ostrzeliwały japon. bazę na Wyspie Markus. Nie było sprzeciwu ze strony japon. floty ani lotnictwa.-

Organizacja pokoju : Ogłoszono obecnie projekt przyszłej organizacji międzynarodowej, opracowany w Dumbarton-Oaks przez przedstawicieli czterech wielkich mocarstw na konferencji, która trwała od 21 sierpnia do 8 października. Projekt składa się z dwóch części : 1/ zasady, 2/ środki działania.- ad 1/ Tworzy się organizację międzynarodową pod nazwą " Narody Zjednoczone", powołaną do chronienia międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa przy pomocy wspólnej akcji, zmierzającej do zapobiegania agresji i zwalczania jej, z chwilą gdy do niej dojdzie. Organizacja opiera się na zasadzie suwerennej równości wszystkich narodów, miłujących pokój, które wszystkie mogą w skład organizacji wchodzić. Organizacja jest powołana do współdziałania również na polu społecznym, humanitarnym i gospodarczym.-
ad 2/ Organizację tworzą trzy organy : a/ zgromadzenie ogólne, b/ Rada Bezpieczeństwa, 3/ Trybunał Sprawiedliwości międzynarodowej.-
a/ w skład zgromadzenia ogólnego wchodzą wszyscy członkowie organizacji. Każdy posiada jeden głos. Zgromadzenie ogólne nie ma prawa inicjatywy, lecz może się wypowiadać jedynie w sprawach, przedłożonych mu prez radę bezpieczeństwa. Uchwały zapadają większością 2/3 głosów obecnych. Zgromadzenie zbiera się raz do roku, ale może również być zwołane na sesję specjalną.- B/ Rada bezpieczeństwa składa się z pięciu członków stałych i ~~pięciu~~ sześciu niestałych, wybieranych na okres 2-ch lat przez zgromadzenie ogólne. Członkami stałymi są W.Brytania, Stany Zjedn., Chiny i Rosja, a we właściwym czasie stanie się nim również i Francja. Rada Bezpieczeństwa rozpatruje wszelkie zagadnienia, dotyczące pokoju świata, t.zn.wszelkiego rodzaju zatargi, oraz wszelkie sytuacje, któreby pokojowi światowemu mogły zagrażać. Rada bezpieczeństwa próbuje konflikt rozwiązać wszelkimi środkami pokojowymi, jak rokowania, rozjemstwo, czy też przekazanie sporu trybunałowi sprawiedliwości międzynarodowej, z chwilą ~~zaś~~, gdy środki zawiodą uchwala dalsze decyzje, potrzebne do utrzymania pokoju i bezpieczeństwa. Wszystkie narody zjednoczone są zobowiązane oddać radzie do do

Organizacja pokoju : Ogłoszono obecnie projekt przyszłej organizacji międzynarodowej, opracowany w Dumbarton-Oaks przez przedstawicieli czterech mocarstw na konferencji, która trwała od 21 sierpnia do 7 października. Projekt składa się z dwóch części : 1/ zasady, 2/ środki działania.-
ad 1/ Celem tej organizacji międzynarodowej pod nazwą " Narody Zjednoczone", powołanej do utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa przy pomocy wspólnej akcji, arbitrażu, do zapobiegania agresji i usuwania jej, a także, gdy do niej dojdzie. Organizacja opiera się na uznaniu suwerennej równości wszystkich narodów, miłujących pokój, które wszystkie mogą wejść w skład organizacji wspólnie. Organizacja jest powołana do współdziałania również na polu społecznym, humanitarnym i gospodarczym.-
ad 2/ Organizacja tworzy trzy organy : a/ Zgromadzenie ogólne, b/ Rada Bezpieczeństwa, c/ Trybunał Sprawiedliwości międzynarodowej.-
a/ W skład Zgromadzenia ogólnego wejdzie każdy członek organizacji. Każdy posiada jeden głos. Zgromadzenie ogólne może ze swej inicjatywy, lecz gdy się wypowiada jedynie w sprawach, przedłożonych mu przez Radę Bezpieczeństwa. Uchwały zapadają większością 2/3 głosów obecnych. Zgromadzenie zbiera się raz do roku, ale może również być zwołane na sesję specjalną.- b/ Rada Bezpieczeństwa składa się z pięciu członków stałych i sześciu niestałych, wybieranych na okres 2-ch lat przez Zgromadzenie ogólne. Członkami stałymi są : W.Brytania, Stany Zjedn., Chiny i Rosja, a w późniejszym czasie stanie się nim również i Francja. Rada Bezpieczeństwa rozpatruje wszelkie zagadnienia, dotyczące pokoju świata, t.zn. wszelkiego rodzaju napaści, oraz wszelkie sytuacje, któreby pokojowi światowemu mogły zagrażać. Rada przedewszystkiem wzywa strony do rozwiązania sporu środkami pokojowymi, jak rokowania, rozjemstwo, sąd, lub przekazanie sporu Trybunałowi Sprawiedliwości międzynarodowej, a chociaż sądu, gdy środki nacisku dalsze okażą się, potrzebne do zapewnienia pokoju i bezpieczeństwa. Wszystkie narody zjednoczone są zobowiązane oddać wojska do dy

dyspozycji swe siły zbrojne i urządzenia techniczne. Rada będzie dysponowała międzynarodową siłą lotn., w każdej chwili gotową do działania. Do dyspozycji Rady będzie stać również spec.sztab wojskowy.-
C/ W Trybunale Sprawiedliwości międzynarodowej będą representowane wszystkie narody zjednoczone. Państwa nie należące do " Narodów Zjednoczonych" będą mogły mimo tego przystąpić do trybunału.-
Zostaje utworzona Rada Społecz.i Gospodarcza, która ma współpracować nad podniesieniem dobrobytu gosp. i polepszeniem warunków społecznych.~~szkx~~
Utworzony zostanie wreszcie stały sekretariat, złożony z fachowców. Członkowie sekretariatu będą mianowani tylko z uwagi na kwalifikacje fachowe, nie zaś według klucza. Na czele sekretariatu stoi sekretarz general., wybierany przez zgromadzenie ogólne na wniosek Rady Bezpieczeństwa. W odróżnieniu od sekretarza Ligi Nar odów posiada on, to ważne uprawnienie, iż może zwracać uwagę Radzie Bezpieczeństwa na wszelkie sytuacje, zagrażające pokojowi światowemu. Projekt stwierdza na końcu, że jego postanowienia w niczym nie uchybiają uprawnieniom Narodów Zjednoczonych,powstałym podczas obecnej wojny.-
Radio londyńskie nadało następujący komentarz półurzędowy swego koresp.dyplomatycz. : przedłożony projekt dotyczy " zdolnej do działania Ligi Narodów", by użyć określenia prez.Roosevelta. W stosunku do paktu Ligi Narodów zachodzą podstawowe różnice, co do których możnaby twierdzić, że są różnicami na korzyść obecnej koncepcji. Aczkolwiek w opracowaniu zasad brali udział wysocy urzędnicy czterech mocarstw, to należy jednak pamiętać o tym, że chodzi tylko o wstępny projekt, który musi być zaakceptowana przez rządy czterech mocarstw, a później dopiero przedstawiony do zatwierdzenia pełnemu zgromadzeniu Zjednoczonych Narodów. Utworzenie nowego organu w postaci Rady Gosp.i Społecz. jest uznaniem zasady,że celem naczelnym musi być twórczy pokój, oparty o trwałe podstawy społeczne i gosp., a nietylko negatywny stan braku wojny.-

Projekt zawiera jedną ważną lukę, mianowicie brak przepisów, w jaki sposób ma zapadać decyzja w sprawie akcji przeciwko napastnikowi. Zarysowały się tutaj dwa stanowiska : 1/każdemu ze stałych członków Rady należy pozostawić prawo absolutnego veta przeciwko uchwałom pozostałych członków. Zwolennicy tego poglądu twierdzą, że jeśli sprawy zajdą tak daleko, że Narody Zjednoczone będą musiały rozpocząć wojnę przeciwko napastnikowi, to pokój i tak zostanie złamany i wtedy nie będzie już pora na papierowe rezolucje.-

/ Ciąg dalszy nastąpi/.

Londyn, środa, dnia 11.X.44r. Kom.ang.poranny. Serwis zamorski, oraz polski / godz.9.20/.

Organizacja pokoju / ciąg dalszy z dn.10.X.44r./.

2/ Z drugiej strony podkreśla się, że nikt nie może być sędzią we własnej sprawie. Dlatego też, jeśli jeden ze stałych członków Rady Bezpieczeństwa znajdzie się pod zarzutem agresji, w takim razie nie powinien mieć prawa głosu przy rozpatrywaniu jego sprawy. Nasuwa się pytanie, kto ma pilnować policjanta, który sam dopuszcza się przestępstwa.-
Komentarz radia londyńskiego, reasumując wrażenie z całości projektu podkreśla, iż projekt ten posiada mniej prawniczej formalistyki i jest mniej sztywny, niż pakt Ligi Narodów. Brak gwarancyj określonych granic terytorialnych i politycznej niepodległości członków organizacji ułatwia rewizję istniejącego stanu rzeczy. Ponieważ odpowiedzialność za podjęcie akcji spoczywa jasno niedwuznacznie na tych, którzy rozporządzają głównymi potrzebnymi środkami, przeto do nich musi należeć decydujący głos w zastosowaniu tych środków. Wobec powierzenia odpowiedzialności za akcję przeciwko napastnikowi ograniczonej ilości wielkich państw należy oczekiwać, że w ich działaniu będzie mniej niezdecydowania i połowiczności, niż wówczas, gdy nad decyzjami obradował wielki zespół rządów.-
Zapoczątkowanie wielkiego dzieła organizacji pokoju uprawnia do najlepszych nadziei. Prez. Roosevelt oświadczył, że osiągnięto porozumienie co do 90% spraw i rezultaty b.dobre. W dn.10 b.m. prez.Roosevelt ponownie podkreślił, że rezultaty są nader zadawalające i z chwilą doprowadzenia dzieła do końca zostanie osiągnięty jeden z głównych celów obecnej wojny.- / Na tym kończy się komentarz półurzędowy/.-
Komentator radia londyńskiego/Patrick Lazy/ podkreśla, że projekt nie realizuje jeszcze idei międzynarodowej siły zbrojnej. Narazie ogranicza on koordynację w dziedzinie wojskowej do powołania komitetu z przedstawicieli sztabów wojsk. głównych mocarstw, oraz do utworzenia międzynarodowej lotniczej siły zbrojnej. Komentator podkreśla, że projekt ustosunkowuje się pozytywnie do

Londyn, dnia 11.11.44r. ECH.AME.-KORESP. Ważnie
Komentarz, para Berlina / poln.S.III/

Amerykańska sprawa / stan jedności z dn.30.X.44r./.

w/ Z drugiej strony podkreśla się, że nie może być
mowy o równej sprawie. Dlatego też, jeśli jeden
ze wielkich członków Rady Bezpieczeństwa znajdzie się
pod zarzutem agresji, to takie prawo nie powinno mieć
prawa głosu przy rozpatrywaniu jego sprawy. Zarówno się
przeciw, kto ma planować politykę, który sam dopusz-
cza się przestępstwa.-
Komentator radia londyńskiego, zaznaczając również o
ewolucji projektu podczas, iż projekt ten posiada
wiele elementów formalnych i jest mniej wolnym, niż
pakt Ligi Narodów. Brak zasadniczych określonych granic
terytorialnych i politycznej niepodległości członków
organizacji umożliwia zmiany terytorialne swym członkom.
Zaznacza odpowiedzialność za naruszenie umów spoczywa
przez niedocenianie na tych, którzy rozpoczęli.
Przesądzić prawo przyszłości, gdzie to zachwiane na-
tychmiast ...
Jednak wydawanie opinii odpowiedzialności za zasady prawnego
organizowania przyszłości wielkich ustaw należy
oczekiwać, że w tej dziedzinie będzie mniej niepewno-
ści i pokoju, niż obecnie, gdy nad tworzeniem
obowiązuje wielka część rządu.-
Zasadnicze wielkiego działania organizacji pokoju
zgłoszona do przyszłych naukowców. Prez.Roosevelt oświad-
czył, że całkowite porozumienie co do 90% spraw i re-
zultaty w.Octon. W dn.20 X.m. prez.Roosevelt ponownie
podkreślił, że realizujemy to, czego zadecydujemy i z
chwilą porozumienia dajemy do kolejnego z terenów rozwoju
jednej z głównych państw obecnej wojny.- / w tym kolegi
się konstruując pośrednio wojny/.-
Komentator radia londyńskiego/ autor tezy/ podkreśla,
że projekt nie realizuje jeszcze idei międzynarodowej
siły zbrojnej. Zostało organom tej organizacji w dzie-
dzinie wojskowej do podejmowania komitetu z przedstawicie-
li sztabów wojsk. głównych mocarstw, oraz do przedstawie-
nia organizacji/ w ciągu siły zbrojnej./ Komentator
podkreśla, że projekt uwzględnia się pozytywnie do

porozumień regjonalnych, gdyż stwierdza wyraźnie, że będą mogły działać w ramach porozumienia ogólnego, t.zn.organizacji Zjednoczonych Narodów. Jako przykład można podać federację panarabską, nad której utworzeniem pracują obecnie przedstawiciele poszczególnych arabskich krajów. Projekt zawiera jedną zasadniczą lukę, gdyż nie podaje zupełnie, w jaki sposób mają dochodzić do skutku decyzje Rady Bezpieczeństwa w sprawie podjęcia akcji w obronie pokoju. Przeważna część prasy londyńskiej wykazuje z tego powodu niepokój i zniecierpliwienie. " Daily Telegraph" zapytuje jaka jest pewność, że siły głównych mocarstw będą oddane na usługi Narodów Zjednoczonych i że Rada Bezpieczeństwa będzie mogła użyć ich przeciwko napastnikowi na czas ? Co się stanie, jeżeli do jednomyślności nie dojdzie ? Rzecz oczywista, że xx sprzeczności między poszczególnymi mocarstwami nie dadzą się usunąć przez samą tylko technikę głosowania.- "Daily Mail" podkreśla : twierdzi się, że osiągnięto porozumienie w 90%. Jest to nieźle, ale nie jest to dosyć, bo w tych 10% nie uzgodnionych mieszczą się sprawy najważniejsze.- "Daily Herald" zaznacza, że Liga Narodów nie byłaby upadła, gdyby była przestrzegała zasad. popieranych m.in.przez bryt. Partię Pracy. Liga Narodów wolała zwlekać z decyzją aż do chwili, gdy zaognienie doszło do punktu szczytowego. Dzisiejszy plan ma więcej widoków realizacji, gdyż w porównaniu z Ligą Narodów odpadają dwie główne przeszkody, mianowicie xxxxxxxx nieobecność dwóch głównych mocarstw, gdyż jak wiadomo USA. do Ligi nie przystąpiły, a Rosja została z niej wykluczona.-

W przeglądzie prasy z dnia dzisiejszego kom.ang.podkreśla, że dyskusje na łamach prasy bryt. na temat głównej luki projektu, t.zn.braku przepisów o głosowaniu Rady Bezpieczeństwa są utrudnione wskutek tego, że do tej pory brak jakiegokolwiek urzędowego oświadczenia co do tez, wysuwanych w tej sprawie przez uczestników konferencji w Dumbarton-Oaks. Najobszerniej ze wszystkich dzienników omówił sprawę liberalny "Manchester Guardian", który porusza szereg punktów, pominiętych przez inne pisma. Zaznacza on przedew-

pozwolić rozstrzygnąć, gdyż wstawka wynikła, że byłby całkiem dalszych w zakresie porozumienia ogólnego, t.zw. organizacji Zjednoczonych Narodów. Jako przykład można podać federację samorządów, nad której utworzeniem pracują obecnie przedstawiciele poszczególnych zrzeszeń krajów. Projekt zostanie jednak zaakceptowany jedynie, gdy się podaje zupełnie, w jaki sposób mają dochodzić do skutku operacje przedstawicielstwa w sprawie podziału [illegible] w obronie pokoju. Trzeźwa ocena [illegible] jednolitej wykazuje z tego powodu niepewność i [illegible]. "[illegible]" mają jasno jeszcze powody, że nikt z głównych podstaw byłby oddana na usługi Narodów Zjednoczonych i [illegible] [illegible] wszystkie [illegible] przez [illegible] najwyższej [illegible]. Jeżeli do jednomyślności nie dojdzie [illegible], że [illegible] pomiędzy poszczególnymi mocarstwami [illegible] [illegible] przez samo tylko [illegible] [illegible]. "[illegible]" [illegible] się, że [illegible] [illegible] [illegible] nie jest [illegible], że [illegible] nie [illegible] narodowych [illegible] [illegible] najważniejsza. "[illegible]" [illegible], że [illegible] Narodów nie [illegible], gdyby [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] Narodów [illegible] [illegible] i decyzja [illegible] do [illegible], gdy [illegible] [illegible] do [illegible] [illegible]. [illegible] plan [illegible] więcej [illegible] realizacji, gdyż w porównaniu z [illegible] Narodów [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] niezależność [illegible] [illegible], gdyż jak [illegible] [illegible], że [illegible] [illegible], a Rosja [illegible] z niej wykluczona.-

[illegible] przeglądania prasy z [illegible] dzisiejszego [illegible] [illegible], że [illegible] w Zesach [illegible] [illegible] na [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], t.zn. [illegible] [illegible] o [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tego, że do [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], co do tego, [illegible] w tej sprawie przez [illegible] w [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible]", który [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] przez [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

wszystkiem, że projekt ma charakter raczej ekskluzywny, niż uniwersalny. Uczestnictwo organizacji jest ograniczone do " narodów miłujących pokój". Jakie ma być kryterium oceny, czy dany naród należy do tej kategorii ? Wątpliwości nasuwa również sprawa układów regjonalnych. Przypuśćmy, że Chile zarzuca Stanom Zjednoczonym zamiary napastnicze. Łatwo wówczas o pretekst, że jest to sprawa, wchodząca w kompetencję Unii Panamerykańskiej. W konkluzji dziennik stwierdza jednak, że projekt ma skromniejsze aspiracje, niż pakt Ligi Narodów,ale za to jest realniejszy.-

Front zach.: Dowódca I-ej armii ameryk., gen. Hodghes przesłał wczoraj burmistrzowi Akwizgranu, oraz dowódcy miejscowego garnizonu ultimatum z wezwaniem do poddania się, w przeciwnym razie miasto zostanie zupełnie zniszczone. Jest ono całkowicie otoczone i armia ameryk. posiada tyle artylerii i samolotów, że jest w stanie tą groźbę wykonać. Nad miastem zrzucono liczne ulotki do żołnierzy i ludności cywilnej z wezwaniem, by zmusiły kierownictwo do kapitulacji w celu uniknięcia niepotrzebnego przelewu krwi i zniszczeń. Termin upływa dzisiaj o godz.10.50.-
Komentator radia bryt. podkreśla, że jest to pierwszy wypadek wezwania do kapitulacji wielkiego miasta niem. Akwizgran liczył przed wojną 165.000 mieszkańców, był ważnym ośrodkiem przemysłowym, jak również punktem węzłowym kolei i szos, w czasie wojny zaś działało w Akwizgranie ok.100 zakładów zbrojeniowych, które zresztą zostały przeważnie unieruchomione wskutek nalotów. Ultimatum ma znaczenie historyczne, gdyż jest to pierwsza próba przekonania się, czy naród niem. potrafi zmusić swe kierownictwo do zaprzestania bezsensownego oporu.- Kom.ang.z godz.12 w połud. donosi, że wg. radia niem. wezwanie do poddania się zostało odrzucone.-

Oddz.kanad.i bryt., które wylądowały na połud.brzegu ujścia Skaldy doprowadziły do połączenia obu przyczółków, które sięgają teraz na 3 mile ang. wgłąb. Opór npl.silny, oddz.sojusz. są bombardowane przez ciężki działa niem. z Wyspy Walcheren, gdzie mimo wylewu spowodowanego przerwaniem tam część bateryj niem. ocalała. Siły niem., liczące ok.10.000 ludzi są atakowane z drugiej strony przez oddz.I-ej armii kanad. które po płn.stronie kanału Leopolda trzymają przyczółek dług.2,5 mil ang. i głęb.do 400 yardów.-
Opór niem.b.zacięty. Worek, w którym Niemcy są zamknięci liczy ok.20-tu mil dług. Pozycje niem. były silnie bombardowane przez RAF.-
Na odcinku II-ej armii bryt.Niemcy przekroczyli doln Ren na zach.od Arnheim. Siły bryt.osaczyły ich na miejscu i nie pozwoliły na rozszerzenie przyczółka.
Dalsze postępy I-ej armii franc., wchodzącej w skład VII-ej armii ameryk. pod Belfortem. Niektóre formacj franc.zbliżyły się na 9 mil ang. do Bramy Belforckiej.W kwaterze gł.sojuszników stwierdzono, że od rozpoczęcia inwazji wzięto do niewoli we Francji, Belgii i Holandii prawie 600.000 Niemców.-
Koresp.wojenni donoszą, że ulewne deszcze, niskie zachmurzenie i zacięty opór niem. powodują czasowy zastój w działaniach na froncie zach.-
Ocean Spokojny : Flota ameryk.wykonała raid, w czasie którego dotarła tak blisko do samej Japonii,jak nigdy jeszcze poprzednio. Potężna formacja bojowa trzeciej floty ameryk. pod dztwem adm.Halsey, w której skład wchodziły liczne lotniskowce zaatakowała japon.bazy w archipelagu Riukiu, rozpoczynającym się o 80 mil ang.na płn.zach.od Formozy, a kończącym się w odległ.25-ciu mil ang.od samej Japonii.
Kom.nie wymienia, które wyspy zostały zaatakowane. Zatopiono conajmniej 12-cie okrętów japon., w tym 1 kontrtorpedowiec i 1 poławiacz min, 26 dalszych statków zatopiono bądź uszkodzono, 70 samolotów zniszczono na lotniskach, a 19 dalszych w powietrzu. Ameryk.straty w samolotach nieznaczne, okręty nie poniosły żadnych uszkodzeń.-

W archipelagu Palau oddz.ameryk. obsadziły w ciągu 24-ch godz.jedną z wysepek. Jedną z najbardziej intrygujących zagadek stanowi miejsce pobytu głównej floty japon. Wyjaśnił ją częściowo głównodowodzący floty ameryk. na Pacyfiku, adm.Nimitz, stwierdzając, że znaczna część japon.floty bojowej znajduje się pod Singapoore, zmuszona do stania na straży tego rejonu wskutek obecności potężnej floty bryt. we wsch.części Oceanu Indyjskiego.-
Koresp.lotn.radia bryt. podkreśla wzrastające znaczenie bombowców nurkowych w walkach na Pacyfiku i Dalekim Wschodzie. Ich specjalnością jest atakowanie niewielkich celów. Największe usługi oddają pod tym względem ameryk.nurkowce typu "Vengeance". Używający ich lotnicy ameryk. i bryt. doszli do takiej precyzji w celowaniu, że w czasie kampanii w Birmie atakowali szeregi npl. w odległ.tylko 50-ciu yardów od szeregów własnych.--
Front wschodni : Armia niem., licząca ok.150.000 ludzi zostaje otoczona na przestrzeni między Kłajpedą a Rygą. Nastąpiło to wskutek dotarcia oddz. ros. do wybrzeża bałtyckiego w odległ.25-ciu km. na płn.wsch.od Kłajpedy. Rosjanie zbliżają się również do Prus Wschodnich. Na zach. od Kowna znajdują się o 12 km.od granicy.Od portu w Rydze dzieli ich tylko 15 km.-
Koresp.radia bryt. w Moskwie donosi, że oczekuje się tam powszechnie w najbliższym czasie ofenzywy na Prusy Wschodnie w niespotykanych dotąd rozmiarach. O liczebności armii ros. pod Prusami Wschodnimi świadczy, że w skład jej dztwa wchodzi 60-ciu generałów. Armia ros. rozporządza też wyjątkowo potężną artylerią. W nocy z poniedziałku na wtorek silne naloty ros. na porty w Rydze i Libawie.-
W płn. Siedmiogrodzie Rosjanie znajdują się o 5 km. od Kluż.- Na połud. Węgier Rosjanie są oddaleni o 80 km.od Budapesztu. Na przedmieściach Debreczyna toczą się walki. Linja kolej. z Budapesztu do Belgradu została przecięta w miejscowości Subatica / po niem.Maria-Teresiophal/, 17 km. na południe

w średniczym razem oddz.neutr. obsadziły w ciągu
24-ch godz.jedną z wyspek. Jedną z najsilniejszej
interwencyjnej ... ataku od strony zachodniej ...
nej Floty japon. Sojuszn. ... budowlano głównie
danny. Floty morskiej na Pacyfiku, ... świadcz-
dzyło, że zaangażowanie Japonii, która wojenny zamy-
duje się pod Singapore, zmusza go do zmiany na
szukaj tego rejonu ... osobności ... [illegible]
ej wyspy. ... [illegible]
korzyść ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]

... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
cyklo 15 km.-
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... 17 km. ... [illegible]

od granicy węgierskiej. Przecięto również połączenie między Belgradem a Niszem, wreszcie połączenie Serbii na zachód przez zajęcie miejscowości Użyce / 60 km.na połud.zach.od Belgradu/.-

Konferencja w Moskwie : Stalin wydał wczoraj przyjęcie na cześć Churchilla i Edena. W toaście za pomyślność przyszłej współpracy sojuszników wyraził najwyższe uznanie dla wkładu państw anglosaskich w wojnie z Niemcami. Churchill w odpowiedzi złożył hołd armii czerwonej.- Prasa ang.ogólnie przypuszcza, że jednym z głównych tematów obrad będzie sytuacja na Bałkanach, oraz sprawa Polski.-

Niemcy : Po 60-godzinnej przerwie wznowiono połączenia telefoniczne między Sztokholmem ~~przez~~ a Berlinem przez Kopenhagę. W dalszym ciągu brak połączeń bezpośrednich, przyczyny tak długiej przerwy niewyjaśnione.-

Włochy : Dalsze powolne postępy sojuszników, pogoda fatalna. Oddz.bryt. znajdują się w odległości 11-tu mil ang. od Imola.-

Grecja : Oddz.bryt. zajęły port w Koryncie bez oporu. Przeważna część pozycyj strategicznych na Peloponezie opanowana przez oddz.bryt. i greckie.- Głównodowodzący w rej.śródziemnomorskim, gen.Wilson wezwał wszystkich Greków do powstania, przeciwko Niemcom i zaoszczędzenia dalszych ofiar mieszkańcom Grecji przez szybkie wypędzenie najeźdźcy. Wszyscy Grecy winni się zjednoczyć dokoła swego rządu.- Koresp.radia bryt.donosi, że od r.1942 zrzucano na spadochronach oficerów bryt. i ameryk. Po wylądowaniu zwracali się oni zazwyczaj do najbliższych przechodni z nieco ryzykownym pytaniem, czy są tu gdzie partyzanci.-

Sprawy polskie : Rządy W.Brytanii i USA. ostrzegły wczoraj uroczyście rząd niem.przed zamierzonym wymordowaniem więźniów w Oświęcimiu i Brzezinkach. Gdy tu, lub gdzieindziej zamiar ten wykonano, oba rządy uczynią wszystko, by surowo ukarać każdego. ponoszącego jakąkolwiek odpowiedzialność za tę zbrodnię.-

do grudnia w.r.bieżącego. [illegible]
[illegible]
[illegible]
/ do 18.XI. [illegible]/.-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].-

M.p.11.X.44r.

Londyn, dnia 7.X.44r. Wickham Steed : Z przeglądu tygodniowego.

Wyliczywszy szereg ważnych wydarzeń wojskowych i politycznych w ostat.tygodniu referent zaznacza, że nie na ostatnim miejscu należy wymienić odzyskanie portu w Calais. Z tą chwilą ustała groźba bombardowania miast na wybrzeżu ang. przez dalekonośne działa niem. Znaczenie tego faktu nie ogranicza się tylko do tego, że ludność ang. na wybrzeżu będzie mogła powrócić do normalnego trybu życia. Znaczenie symboliczne jest znacznie większe. Pociski niem. wbiły w głowę każdemu Anglikowi zbawienną naukę, że izolacjonizm przeżył się bezpowrotnie i żaden Anglik nie będzie już mógł w przyszłości twierdzić, iż nie obchodzi go zupełnie, co się dzieje na kontynencie. Gdy obecnie dokonywa się wyswabadzanie krajów europ od niem.okupacji, gdy wychodzą na-jaw zbrodnie niem., gdy na miejscu możemy przekonać się o koszmarnej atmosferze, jaka tam panowała w czasie cztero letnich rządów niem., możemy sobie dopiero wpełno zdać z tego sprawę, jakim wielkim dla nas szczęściem było uniknięcie niem.okupacji. Jeśli pominąć nieliczne kraje neutralne, jak Hiszpania, Portugalia Szwecja i Szwajcaria, to W.Brytania pozostaje jedynym europ.krajem, który nie zaznał niem.okupacji. Odczuwaliśmy wprawdzie na własnej skórze ~~wojny~~ skutki wojny, gdy niem lotn. hasało sobie nad naszymi miastami, ale nie budziło nas po nocy Gestapo, nie wlokło nas na tortury, nie musieliśmy asystować przy egzekucjach naszych rodzin, nie przeżywaliśmy wreszcie haniebnego widowiska spodlonych jednostek, wysługujących się wrogowi. Wynikające stąd skutki psychologiczne nie ograniczają się tylko do nas samych. Dzięki uniknięciu niewoli zachowaliśmy mocne nerwy i zrównważenie. Są to właściwości, które w okresie powojennym będą szły na wagę złota. Zachowując je wniesiemy bezcenny wkład w twórcze dzieło rekonstrukcji świata.- Nasza radość z sukcesów z ostat.tygodnia została przyćmiona tragicznym niepowodzeniem za-

równo obrony Warszawy, jak i prób dostarczenia jej pomocy. Zawczasu jeszcze na próby rozdzielenia pochwał i krytyk bez ranienia wrażliwości aż nadto zrozumiałych i samych w sobie uzasadnionych. Można tylko powiedzieć, że oświadczenia zarówno prem.Churchilla jak i prem.Mikołajczyka są wzorami taktu i dobrej woli. Jeśli nie zdołały one złagodzić rozgoryczenia, to przynajmniej nie zaogniły go jeszcze bardziej.-

Wszystko wskazuje na to, że Rosjanie gromadzą na środkowym odcinku frontu potężne siły, które niebawem wyruszą na zajęcie Prus Wschodnich i oswobodzenie zach. Polski. W związku z tym samoprzez się nasuwa się pytanie, kiedy nastąpi koniec wojny ? Nie będąc wojskowym,nie próbują udzielić na nie odpowiedzi. Jedno tylko wiem, mianowicie, że niezależnie od tego, jak długo Niemcy będą swój opór kontynuowali, wynik jest zgóry przesądzony. Kwestia oporu łączy się jednak z wiecznie aktualnym tematem niem.ducha. Prezydent belgijskiego senatu, przemawiając z okazji wznowienia przez parlament belgijski działalności po czteroletniej przerwie wygłosił zdanie, które warto zapamiętać : " To nie Hitler stworzył Niemcy. lecz Niemcy stworzyły Hitlera". To ujęcie trafia w sedno sprawy. W związku z tym przypominam sobie memoriał, opracowany w 1941 r. przez b.oficera niem., który jeszcze przed wojną należał do obozu przeciwników Hitlera i schronił się z Niemiec do Anglii. Charakteryzując hitleryzm w swym zwięzłym referacie autor przypomina, że Hitler rozpoczął swą działalność, przyjmując na siebie rolę obrońcy niem. kapitalizmu przed bolszewizmem. Ta rola przysporzyła mu sporo popularności w licznych kołach poza granicami Niemiec. Należy jednak pamiętać,że była mu ona niejako narzucona przez ówczesną sytuację niem. Gdyby on nie był się jej podjął, byłby go wyręczył kto inny. Charakteryzując swych rodaków autor stwierdza, że 80% Niemców posiada mentalność niewolniczą. Bynajmniej nie cierpią oni z powodu despotyzmu, przeciwnie pragną go

kach, obronę Warszawy. Jak i przy deklaracji tej pomocy. Dzisiaj jeszcze po wojny rozszerzenia [illegible] na samo [illegible] rzeczy [illegible] Tylko [illegible] przyjaźni [illegible] jest [illegible] i dalszej woli. [illegible] nie [illegible] do [illegible] po [illegible]

[illegible] w Anglii [illegible] na sprawy, [illegible] i tego [illegible] z tym [illegible] się [illegible] nie [illegible] także [illegible] to [illegible] na [illegible]

[illegible] Hitlera [illegible] do Anglii. [illegible] w [illegible] na [illegible] i [illegible]

[illegible] się [illegible] na [illegible] nie [illegible]

jeśli z kolei sami będą mogli ciemiężyć inne narodowości. Hitler pozyskał sobie robotników, poprawiając ich warunki materialne dzięki zlikwidowaniu bezrobocia przez rozbudowę przemysłu wojennego. Położenie klasy średniej wprawdzie raczej się pogorszyło, jeśli chodzi o stronę materialną, ale hitleryzm wyrównał to przez dopuszczenie tej klasy do większych wpływów politycznych. Przedwojenna armia niem. była kastą o własnych tradycjach, które stawiała ponad zainteresowania polityczne i zachowałaby ona lojalność nawet w stosunku do komunistycznego prezydenta rzeczypospolitej, gdyby tylko nie tykał jej tradycyjnej struktury. Hitleryzm przypadł na okres przejściowy między przeżyciem się pewnych form społecznych, a skrystalizowaniem się nowych. Podobną epokę przejściową przeżywały Niemcy u schyłku wieków średnich i narodzin Renesansu. Także i Rosja wkroczyła w okres gwałtownych przemian. Podczas jednak, gdy celem ustroju sowiec. była poprawa warunków społecz., to celem hitleryzmu był podbój świata. Udanie się experymentu sowiec. uzasadniało nadzieję na przyszłość, urzeczewistnienie się hitleryzmu mogłoby świat wtrącić jedynie w rozpacz.- Tak pisał trzy lata temu niem. oficer o swych rodakach. Jakie stąd wnioski, jeśli chodzi o ocenę długotrwałości niem.oporu ? Zbyt wiele nieobliczalnych czynników łączy się z każdą wojną, bym próbował stawiać horoskopy na przyszłość. Pod jednym względem jednak zachodzi zdecydowana różnica na niekorzyść widoków powodzenia podziemnego oporu w Niemczech w porównaniu z analogiczną akcją w krajach okup., której byliśmy i jesteśmy świadkami: Podczas, gdy ruchy wyzwoleńcze w krajach, podbitych przez Niemcy mogły liczyć na pomoc z zewnątrz to opór niem.przeciw okupacji aljantów żadnej tego rodzaju nadziei żywić nie może. Jeśliby Niemcom udało się przeciągnąć wojnę do zimy, to będzie to najstraszliwsza zima, jaką kiedykolwiek w swej historii przeżyły.-

jeśli [illegible] sami będą mogli ciemiężyć inne narodo-
[illegible] sobie robotników, [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] jeśli
[illegible]
[illegible]
[illegible] armią niem. [illegible]
[illegible] które stawiała [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] struktu-
ry. [illegible] przykład na okres [illegible] niegdyś
[illegible]
[illegible] Podobne [illegible] przeszłości [illegible]
[illegible] narodu [illegible]
[illegible] w okresie [illegible]
[illegible] gdy [illegible]
[illegible] hitlerowska
[illegible] eksperymentu [illegible]
[illegible]
[illegible] świat [illegible]
[illegible] niem. oficer [illegible] rodzinach
[illegible] jeśli [illegible]
[illegible] wiele [illegible]
[illegible] wojną, [illegible]
[illegible] jedynym [illegible]
[illegible] na niekorzyść [illegible]
[illegible] w porównaniu [illegible]
[illegible] których [illegible]
[illegible] gdy [illegible]
[illegible] liczyć na pomoc [illegible]
[illegible] okupacji aliantów żadnej tego
[illegible] nie może. Jeśliby Niemcom uda-
ło się [illegible] wojnę do zimy, to będzie to naj-
[illegible] w swej historii
[illegible] -

Londyn,czwartek,dnia 12.X.44r. Kom.ang.poranny.Serwis zamorski i franc.europ.

Front zach.: Po bezskutecznym upływie ultimatum,skierowanego do dowódcy garnizonu Akwizgranu I-sza armia ameryk.rozpoczęła gwałtowne bombardowanie miasta. Dwieście ciężkich dział ameryk.bezustannie je ostrzeliwuje, ponadto miasto było wczoraj atakowane z lotu nurkowego przez ponad 300 myśliwców bombardujących. Koresp.donoszą, że cały Akwizgran jest pokryty kłębami dymu i ognia, ulice zupełnie wyludnione. Jeszcze przed upływem ultimatum przeszło na linię sojusz. 200 żołnierzy niem.w przebraniu cywilnym. Porozstawiane głośniki wzywają co pewien czas ludność do kapitulacji. Wojsko niem.ma nakaz strzelania do każdego, ktoby próbował miasto opuścić. Kolumna, która próbowała od wschodu przyjść miastu z pomocą została rozproszona przez artylerię ameryk. Samoloty sojusz.atakowały Düren. Ani jeden myśliwiec niem. nie pojawił się, wszystkie samoloty powróciły.-
III-cia armia ameryk. walczy na ulicach miejscowości Maisieres, położone o 9 km.na płn.od Metzu. Dalsze walki w podziemiach umocnień portu Briant.-
Oddz.I-ej armii kanad., które wylądowały na połud. brzegu ujścia Skaldy otrzymały nowe posiłki. Przyczółek nad morzem liczy obecnie 7 km.dług. i sięga w niektórych punktach na 5 lm.wgłąb. Otoczone oddz.niem. były ostrzeliwane rakietami przez myśliwce bryt.
Na przesmyku, prowadzącym z lądu na Wyspę Beveland oddz.kanad. posunęły się o dwa i pół km. Garnizon niem. na obu wyspach Beveland, liczący ok.21.000 ludzi, stawia w dalszym ciągu zacięty opór.-
Na odcinku między Arnheim a Nijmegen Niemcy zaprzestali kontrataków.-
Wojna lotnicza : Ameryk."latające fortece" atakowały wczoraj okręgi Kolonii i Koblencji. Lotnicy polscy na samolotach "Mustang" atakowali wczoraj ważny węzeł.kolej. Aurich na płn.wsch.od Emden. Wszystkie samoloty powróciły.- Ub.nocy naloty "latających bomb" na połud.Anglię i Londyn, ofiary w ludziach i szkody.-
Bryt. gabinet wojenny wysłał depeszę gratulacyjną do lotn. bombowego z wyrazami uznania za nalot na kanał Dortmund-Ems. Depesza stwierdza,że był to potężny

Londyn, czwartek, dnia 12.X.44r. Kom.ang.poranny.Serwis
zagorski i Zmas.europ.

Front zach. : Po bezskutecznym upływie ultimatum, skierowanego do dowódcy garnizonu Akwisgranu I-sza armia ameryk. rozpoczęła gwałtowne bombardowanie miasta. Dwieście ciężkich dział ameryk. bezustannie je ostrzeliwuje, ponadto miasto było wczoraj atakowane z lotu nurkowego przez ponad 300 myśliwców bombardujących. Koresp.donoszą, że cały Akwisgran jest pokryty kłębami dymu i ognia, ulice zupełnie wyludnione. Jeszcze przed upływem ultimatum przeszło na linję sojusz. 200 żołnierzy niem.w przebraniu cywilnym. Porozstawiane głośniki wzywają co pewien czas ludność do kapitulacji. Wojsko niem.ma nakaz strzelania do każdego, ktoby próbował miasto opuścić. Kolumna, która próbowała od wschodu przyjść miastu z pomocą została rozproszona przez artylerię ameryk. Samoloty sojusz.atakowały Düren. Ani jeden myśliwiec niem. nie pojawił się, wszystkie samoloty powróciły.-
III-cia armia ameryk. walczy na ulicach miejscowości Maizieres, położonej o 9 km.na płn.od Metzu. Dalsze walki w pobliżu [illegible].-
Oddz.1-ej armii kanad., które wylądowały na połud. brzegu ujścia Skaldy otrzymały nowe posiłki. Przyczółek nad morzem liczy obecnie 7 km.dług. i sięga w niektórych punktach na 5 km.wgłąb. Otoczone oddz.niem. były ostrzeliwane rakietami przez myśliwce bryt.
Na przesmyku, prowadzącym z lądu na wyspę Beveland oddz.kanad. posunęły się o dwa i pół km. Garnizon niem. na obu wyspach Beveland, liczący ok.21.000 ludzi, stawia w dalszym ciągu zacięty opór.-
Na odcinku między Arnheim a Nijmegen Niemcy zaprzestali kontrataków.-
Wojna lotnicza : Ameryk."latające fortece" atakowały wczoraj okręgi Kolonii i Koblencji. Lotnicy polscy na samolotach "Mustang" atakowali wczoraj ważny węzeł kolej. Aurich na płn.wsch.od Emden. Wszystkie samoloty powróciły.- Ub.nocy naloty "latających bomb" na połud.Anglię i Londyn, ofiary w ludziach i szkody.-
Bryt. gabinet wojenny wysłał depeszę gratulacyjną do lotn. bombowego z wyrazami uznania za nalot na kanał Dortmund-Ems. Depesza stwierdza, że był to potężny

cios, zadany nadwyrężonej już gospodarce niem. Była to pierwsza depesza tego rodzaju.- Jak lotn.wywiad. stwierdziło, wskutek upływu wody z kanału ok.110 barek transport.osiadło na dnie.-
Front wschodni : Na odcinku bałtyckim oddz.ros., posuwające się na zach.od Kowna dotarły do granicy Prus Wschodnich. Niemcy ściągnęli tu ostatnio posiłki w liczbie 3-ch dyw.piech. i 1-ej dyw.pancer. Przypuścili oni 30-cie kontrataków, które wszystkie zostały odparte, przyczym stracili 2000 zabitych, a Rosjanie zniszczyli 52 czołgi, oraz zdobyli 45 dalszych, jak również 15 samolotów. Artyleria ros. ostrzeliwuje Tylżę. Oddz.ros.dotarły do wybrzeża Bałtyku w drugim punkcie, mianowicie między Kłajpedą a Libawą, odległym o 10 mil ang. od Kłajpedy i 18 mil ang.od Libawy. Lotn.sowiec. wykonało silne naloty na Libawę i Rygę.-
Dwa rozkazy spec.Stalina doniosły wczoraj, że II-ga armia ukraińska marszałka Malinowskiego zajęła Szeged / drugie z rzędu co do wielkości miasto po Budapeszcie/, oraz stolicę Siedmiogrodu Kluż. Na płn.przedmieściach Debreczyna toczą się walki.-
Koresp.tureckiej agencji pras. donosi z Budapesztu, że w stoslicy szerzy się panika i napływają masami uchodźcy ze wsch.części Węgier. Radio niem. w audycj dla Węgier zaznaczyło wczoraj, że nawet, gdyby Węgry obecnie się poddały, to nie unikną tego, że na ich terenie będą się toczyły walki. Węgry mogą odzyskać swą dawną świetność tylko, walcząc ramię przy ramieniu u boku Niemiec. Naród, który się raz podda, jest raz na zawsze zgubiony.-
Oddz.ros. i jugosłowiańskie otaczają Belgrad szerokim pierścieniem. Wg.napływających informacyj d-ca armii niem. w Jugosławii, marszałek List uszedł zupełnie z Belgradu. Oddz.jugosłowiańskie walczą w odległ. 35-ciu km.na płn.wsch.od Niszu.-
Konferencja moskiewska : W naradach między Churchillem a Stalinem biorą również udział ministrowie pełnomocni Kanady, Nowej Zelandii i Australii.-
Prem.Mikołajczyk przyjął zaproszenie na wzięcie

cios, zadany nadwyrężonej już gospodarce niem. Była to pierwsza depesza tego rodzaju.- Jak Lotn.wywiad. stwierdziło, wskutek użycia wody z kanału ok.110 barek transport.osiadło na dnie.-

<u>Front wschodni :</u> Na odcinku bałtyckim oddz.ros., posuwające się na zach.od Kowna dotarły do granicy Prus Wschodnich. Niemcy ściągnęli tu ostatnio posiłki w liczbie 3-ch dyw.piech. i 1-ej dyw.pancer. Przygotowali oni 30-cie kontrataków, które wszystkie zostały odparte, przyczym stracili 2000 zabitych, a Rosjanie unieszczyli 52 czołgi, oraz zdobyli 43 dział, jak również 15 samolotów. Artyleria ros. nieprzerwanie zwalcza lżejsze. Oddz.ros.dotarły do wybrzeża Bałtyku w drugim punkcie, mianowicie między Kłajpedą a Libawą, odległym o 10 mil ang. od Kłajpedy i 15 mil ang.od Libawy. Lotn.sowiec. wykonało silne naloty na Libawę i Rygę.-

Dwa rozkazy spec.Stalina donoszą wczoraj, że II-ga armia ukraińska marszałka Malinowskiego zajęła Szeged / drugie z rzędu co do wielkości miasto po Budapeszcie /, [illegible] Kluż, na płn.przedmieściach Debreczyna toczą się walki.-

Koresp.tureckiej agencji pras. donosi z Budapesztu, że w stolicy szerzy się panika i nasilają nastroje uchodźcy ze wsch.części Węgier. Radio niem. w audycji dla Węgier zaznaczyło wczoraj, że nawet, gdyby Węgry obecnie się poddały, to nie zmieni tego, że na ich terenie będą się toczyły walki. Węgry mogą ocalić swą dawną świetność tylko, walcząc ramię przy ramieniu u boku Niemiec. Naród, który się raz podda, jest raz na zawsze zgubiony.-

Oddz.ros. i jugosłowiańskie otoczyły Belgrad szczelnym pierścieniem. Wg.napływających informacyj d-ca armii niem. w Jugosławii, marszałek List uszedł z Belgradu. Oddz.jugosłowiańskie walczą w odległ. 35-ciu km.na płn.wsch.od Niszu.-

<u>Konferencja moskiewska :</u> W naradach między Churchillem a Stalinem biorą również udział ministrowie Kanady, Nowej Zelandii i Australii.-

Prem.Mikołajczyk przyjął zaproszenie na wzięcie

udziału w konferencji i przybędzie na nią w towarzystwie kilku ministrów. Wczoraj przybył do Moskwy przewodniczący Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego w Lublinie.-

Bułgaria : Radiostacja moskiewska doniosła wczoraj o warunkach wstępnych, postawionych Bułgarii przez rządy W.Brytanii, USA. i Rosji, od których wypełnienia jest uzależnione zawarcie rozejmu. Bułgaria obowiązana jest mianowicie do 14-tu dni wycofać wszystkie swe wojska z Grecji i Jugosławii. Sojusz.komisja kontrol. będzie sprawdzać wykonanie warunków. Radiostacja w Sofii doniosła, że wycofywanie wojsk z Grecji już się rozpoczęło, o ile zaś chodzi o Jugosławię, to stosownie do porozumienia z armią ros. i jugosłowiańską oddz.bułgarskie, walczą tam u boku tych armij przeciwk Niemcom.-

Front środz. : Oddz.V-ej armii, posuwające się wzdłuż drogi z Florencji do Bolonii walczą na połud.przedmieściach miejscowości Ivergnano. Oddz.VIII-ej armii zajęły ważny grzbiet górski w odległ.10-ciu mil ang. od Adriatyku.-

W Albanii oddz.bryt. zajęły port Sagiatha naprzeciw Wyspy Korfu, służący do jej zaopatrywania, wzięły przytym do niewoli 500 Niemców.-

W Grecji oddz.partyzanckie nękają Niemców, uchodzących przez płn.zach.część Grecji w rej.Janina. Naczelne dztwo armii greckiej założyło swą kwaterę w Patras.-

Palestyna : Bryt.minister kolonij oznajmił w Izbie Gmin, że w dn.27 września 150-ciu członków organizacji neosjonistycznej w pełnym uzbroneniu zaatakowało posterunek policji ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ W Jerozolimie. W dwa dni później zabili tam kilku oficerów policji. Przedwczoraj oddz.terrorystyczny z 50-ciu ludzi wykonał napad na fabrykę włókiennicza w Haifie. Minister oświadczył, że sprawcy stanowią tylko nieliczną grupę extremistów. Władze ang. zwróciły się do przedstawicieli wszystkich odłamów żydostwa w Palestynie z wezwaniem o współpracę w zwalczaniu tych terrorystów. Obecnie, gdy wojna zbliża się do punktu kulminacyjnego, działalność tego rodzaju utrudnia wysiłek wojenny aljantów i tym samym stanowi

zasiady w konferencji i przybędzie na nią w towarzystwie kilku ministrów. Wczoraj przybyli do Moskwy przewodniczący Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego w Lublinie.-

Bułgaria : Radiostacja moskiewska donosiła wczoraj o warunkach wstępnych, postawionych Bułgarii przez rządy W.Brytanii, USA. i Rosji, od których wypełnienia jest uzależnione zawarcie rozejmu. Bułgaria obowiązana jest mianowicie do 14-tu dni wycofać wszystkie swe wojska z Grecji i Jugosławii. Sojusz.komisja kontrol. będzie sprawdzać wykonanie warunków. Radiostacja w Sofii donosiła, że wycofywanie wojsk z Macedonii już się rozpoczęło, o ile zaś chodzi o Jugosławię, to stosownie do porozumienia z armią tow. i jugosłowiańskie oddz.bułgarskie, walczą tam u boku tych armii przeciwko Niemcom.-

Front środz. : Oddz.V-ej armii, posuwające się wzdłuż drogi z Florencji do Bolonii walczą na połud.przedmieściach miejscowości Ivergnano. Oddz.VIII-ej armii zajęły wzgórza grzbiet góry w odległ.10-ciu mil zach. od Rimini.-

W Albanii oddz.bryt. zajęły port Sarande naprzeciw wyspy Korfu, służący do jej zaopatrywania, wzięły przytym do niewoli 300 Niemców.-

W Grecji oddz.partyzanckie nękają Niemców, uchodzących przez płn.zach. część Grecji w rej.Janina. Naczelne dowództwo armii greckiej przeniosło swe kwaterę w Patras.-

Palestyna : Bryt.minister kolonii oznajmił w Izbie Gmin, że w dn.27 września 150-ciu członków organizacji rewizjonistycznej w pełni uzbrojeniu zaatakowało posterunek policji xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx w Jerozolimie. W dwa dni później zabili tam kilku oficerów policji. Przedwczoraj oddz.terrorystyczny z 30-ciu ludzi wykonał napad na fabrykę włókienniczą w Haifie. Minister oświadczył, że sprawcy stanowią tylko niewielką grupę extremistów. Władze ang. zwróciły się do przedstawicieli wszystkich odłamów żydostwa w Palestynie z wezwaniem o współpracę w zwalczaniu tych terrorystów. Obecnie, gdy wojna zbliża się do punktu kulminacyjnego, działalność tego rodzaju utrudnia wysiłek wojenny aliantów i tym samym stanowi

bezpośrednią pomoc dla największego wroga żydowstwa.-
Portugalia : Wczoraj w Izbie Gmin wiceminister spraw zagr.oznajmił, że rząd Portugalii przyrzekł, że nie udzieli azylu przestępcom wojennym. Z pośród kraj9w neutralnych zapewnienie tego rodzaju złożyły dotąd Hiszpania, Argentyna, Turcja, Szwecja i Szwajcaria.-
Niemcy : Wciąż jeszcze brak bezpośredniego połączeni telefonicz. między Szwecją a Berlinem, jak również wyjaśnienia powodów tak długiej przerwy. Potwierdzają się wiadomości o aresztowaniu b.gubernatora Banku Rzeszy ~~xxxxxxxxx~~ dr.Szachta. Jego bratanica, będąca członkiem poselstwa,niem.w Sztokholmie odmówiła współpracy w poselstwie i złożyła wniosek o udzieleni jej paszportu jako osobie bez obywatelstwa państwowego, wyjaśniając, że dotychczas odkładała swą decyzję by nie narażać na represje dr.Szachta , obecnie jednak wobec aresztowania go dalsza zwłoka stała się bezprzedmiotowa. Z poselstwa wystąpił również attachè prasowy. Jest to już czwarty członek poselstwa,zrywający z rządem hitlerowskim.-
Ocean Spokojny : Ponowny nalot sojusz. na ośrodek naft. i port Balik-Papan na Borneo.- Jednasta z rzędu wyspa w archipelagu Palau została opanowana przez oddz.ameryk. Od początku walk w archipelagu Japończycy stracili 12.400 zabitych.-
Chiny : Rząd zwrócił się do "Unra" z żądaniem 4.000.000 dostaw na pomoc dla ludności i odbudowę łącznej wartości 237.000.000 funtów ster. Dostawy maj służyć na odbudowę rolnictwa i systemu komunikac., przyczym odbudowa komunikacji zajmuje pierwsze miejsce, gdyż od tego zależy możność zaopatrzenia ludności w najniezbędniejsze artykuły.9 3.250.000 ton przypada na żywność na pierwszy rok po wyswobodzeniu Chin. Łączne zapotrzebowanie Chin na pierwszy rok wynosi 10.000.000 ton, z czego "Unra" miałaby, jak wspomniano, pokryć 4.000.000. Koresp.radia bryt.w Waszyngtoni donosi, że zgłoszone zapotrzebowanie przedstawia 1/3 do połowy wszystkich wogóle zasobów, jakimi "Unra" dysponuje i nie jest rzeczą prawdopodobną, by wniosek został uwzględniony wobec wielkiego zapotrzebowania ze strony krajów europ.-

bezpośrednią pomoc dla największego wroga żydowstwa.-

Portugalia : Wczoraj w Izbie Gmin wiceminister spraw zagr. oznajmił, że rząd Portugalii przyrzekł, że nie udzieli azylu przestępcom wojennym. Z pośród krajów neutralnych zapewnienie tego rodzaju złożyły dotąd Hiszpania, Argentyna, Turcja, Szwecja i Szwajcaria.-

Niemcy : Wobec jeszcze braku bezpośredniego połączenia telefonicz. między Szwecją a Berlinem, jak również wyjaśnienia powodów tak długiej przerwy, potwierdza się wiadomość o aresztowaniu b.gubernatora Banku Rzeszy dr.Szachta. Jego krewnica, będąca członkiem poselstwa, niem.w Sztokholmie odmówiła współpracy w poselstwie i złożyła wniosek o udzielenie jej paszportu jako osobie bez obywatelstwa państwowego, wyjaśniając, że dotychczas odkładała swą decyzję by nie narażać na represje dr.Szachta, obecnie jednak wobec aresztowania go dalsza zwłoka stała się bezprzedmiotowa. Z poselstwa wystąpił również attaché prasowy. Jest to już czwarty członek poselstwa, zrywający z rządem hitlerowskim.-

Ocean Spokojny : Ponowny nalot samolot. na Celebes, i port Balik-Papan na Borneo.- Jedenasta z rzędu wyspa w archipelagu Palau została opanowana przez odd.amer. Od początku walk w archipelagu Japończycy stracili 12.400 zabitych.-

Chiny : Rząd zwrócił się do "Unrra" z żądaniem 4.000.000 ton na pomoc dla ludności i odbudowę kraju wartości 237.000.000 funtów szter. Dostawy mają służyć na odbudowę rolnictwa i systemu komunikac., przyczym odbudowa komunikacji zajmuje pierwsze miejsce, gdyż od tego zależy możność zaopatrzenia ludności w najpotrzebniejsze artykuły.- 3.250.000 ton przypada na żywność na pierwszy rok po wyswobodzeniu Chin. Łączne zapotrzebowanie Chin na pierwszy rok wynosi 10.000.000 ton, z czego "Unrra" miałaby, jak wspomniano, pokryć 4.000.000. Tokijs. radio przyt. z Waszyngtonu donosi, że zgłoszone zapotrzebowanie przewiduje 1/3 do pokrycia z ogólnych zasobów, jakimi "Unrra" dysponuje i nie jest wcale prawdopodobne, by wniosek został uwzględniony wobec wielkiego zapotrzebowania ze strony krajów Europy.-

Birma : W rozkazie do XIV-ej armii bryt. w Birmie głównodowodzący armii lądowej podkreślił, że XIV-ta armia zadała armii japon. największą porażkę, jaką dotychczas Japończycy ponieśli na lądzie. W walkach z XIV-tą armią poległo 50.000 Japończyków.-
Anglia : Omawiając w Izbie Gmin sprawę powojennej organizacji przemysłu min.pracy Bevin oświadczył,że Anglia zmobilizowała 25.000.000 ludzi do pracy w przemyśle wojennym, poświęcając konieczności wojennym powojenne interesy swego przemysłu. Po wojnie stanie przed Anglią olbrzymie zadanie wyposażenia swego przemysłu w środki do wznowienia produkcji. Ofiary poniesione przez ang.przemysł są b.wielkie, ale uzasadnione wielkością celu.-

M.p.dnia 12.X.44r.

Londyn,dnia 11.X.44r. Audycja dla prasy podziemnej.
Zagadnienie współpracy między krajami Europy zach.

Prasa podziemna w Europie zach. od dłuższego czasu omawiała widoki bliższej współpracy między W.Brytanią Francją, Belgią, Holandią, Danią i Norwegią, podkreślając wspólność interesów tych krajów. Temu zagadnieniu poświęcony jest również wstępny artykuł w londyńskim "Economist" z dn.7 b.m. Autor rozpoczyna od stwierdzenia, że rok 1944 potwierdził ponownie lekcję z r.1940 mianowicie, że kraje Europy zach. nie mają widoków obrony przed agresją bez pomocy ze strony W.Brytanii, podobnie, jak ~~xxBrytania~~ egzystencja W.Brytanii jest zagrożona z chwilą, gdy wybrzeża Europy zach. zostaną opanowane przez wroga, który stamtąd może prowadzić inwazję lotn. i morską przeciwko Wyspom Brytyjskim. Jeśli W.Brytania i kraje Europy zach.działają w odosobnieniu, to grozi im zagłada. Jeśli działają razem,to mogą położyć trwałe podwaliny pod bezpieczeństwo międzynarodowe. Szereg faktów wskazuje na to, że zrozumienie tej prawdy coraz głębiej przenika. Kilka miesięcy temu gen.de Gaulle dał wyraz temu poglądowi, ostatnio Holandia i Belgia zawarły układ monetarny i prowadzą obecnie ogólne rozmowy na temat unii celnej. W.Brytania zawiera układy gosp.z Francją i walutowe z Belgią. Ta słuszna w zasadzie idea została niestety skompromitowana przez swych niektórych zwolennikw. Gen.Smuts wypowiedział ją w sposób możliwie niezgrabny, wysuwając ją nie jako drogę do stworzenia twórczej współpracy, lecz poprostu jako sposób wzmocnienia pozycji W.Brytanii w światowym wyścigu o wpływy. Wypowiedziawszy szereg nader ubliżających uwag pod adresem Francji zraził sobie nietylko Stany Zjedn. i Rosję ale także i przypuszczalnych uczestników nowego porozumienia. Musiał upłynąć dłuższy okres czasu, by idea skompromitowana przez takiego poplecznika zaczęła odzyskiwać swe znaczenie. Nikt nie może wysunąć przeciwko niej żadnych zarzutów, jeśli pominąć Niemcy w ponownej roli napastnika. Idea ta

jest równie niegroźna dla nieobjętych nią krajów, jak idea panamerykańska. Żaden kraj na świecie nie wykazuje więcej poszanowania dla praw małych narodów, niż ten, który przewodzi Federacji Brytyjskiej. Federacja krajów zach. w niczem nie stoi na przeszkodzie jakiemukolwiek porozumieniu o charakterze światowym, przeciwnie w miarę rozszerzania swego zasięgu może takiemu porozumieniu oddać bezcenne usługi. Postęp na drodze realizacji porozumienia zach.europ. da się osiągnąć tylko na drodze poszczególnych, konkretnych układów. Za najlepszy przykład może służyć współpraca franc.ang. w pierwszych miesiącach obecnej wojny. Pracowały wówczas liczne komisje mieszane ang.-franc. o konkretnie określonych kompetencjach jak finanse, organizacja dostaw, transport i t.d. W dziedzinie organizacji obrony należałoby wprowadzić standaryzację uzbrojenia, wspólne komisje wynalazców i konstruktorów, wspólne sztaby, pozostające z sobą w ścisłej łączności, podobnie, jak pracujący obecnie sztaby ang.amerykańskie. Jeśli chodzi o sprawy polityki zagr., to każdy z uczestników porozumienia mógłby przemawiać imieniem wszystkich po uprzednim uzgodnieniu programu działania z pozostałymi uczestnikami. Jest rzeczą oczywistą, że Francja byłaby zawsze reprezentowana bezpośrednio w jakichkolwiek organizmach o znaczeniu światowym. Rząd bryt. już dziś czyniłby dobrze, gdyby równie często zasięgał opinii Kopenhagi, Oslo i Paryża, jak obecnie Ottawy, Canberra, Wellingtonu i Pretorii. Zarówno w dziedzinie ekonomicznej, jak i politycznej otwiera się niezmierne pole do współdziałania. Dotyczy to nietylko zakresów bardziej specjalnych, jak np. porozumień monetarnych, ale również i najbardziej zasadniczych. Współzależność gosp.między wymienionymi krajami jest tak wielka, że np. żaden z nich nie jest w stanie prowadzić polityki pełnego zatrudnienia wszystkich sił ludzkich bez porozumienia z innymi krajami. To samo dotyczy lotn.komunikac., rozwoju kolonij, działalności, zmierzającej ku podniesieniu zdrowia publicznego i rolnictwa, organizacji transportu i wreszcie kontynuowania systemu "Lease lend", zapoczątkowanego przez USA.- Są to problemy delikatne,- więcej, bo

jest również niezwykłym dla niezależnych mas krajów, jak idea panamerykańska. Żaden kraj na świecie nie wykazuje więcej poszanowania dla praw małych narodów, niż ten, który prowadzi [illegible]. [illegible] krajów [illegible] się [illegible] na [illegible] jakiekolwiek przemówienie o charakterze świa- towym, [illegible] w [illegible] jak finanse, organizacja domów, transport i t.d. W dziedzinie organizacji obrony [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i [illegible], wszelka [illegible], [illegible] z [illegible] w naszej Europie, podobnie, jak przeciwnicy [illegible] [illegible] [illegible] o sprawy polityki [illegible], że każdy z [illegible] Wellingtona i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] politycznej [illegible] [illegible] do współdziałania. [illegible] to problemy [illegible] [illegible]

rewolucyjne. Rozwiązanie ich jest jednak potrzebne i możliwe. Nigdy jeszcze pora do oparcia stosunków między państwami Europy zach. na trwałych podwalinach dobrego sąsiedztwa nie była bardziej sposobna, niż dzisiaj.-

Londyn, piątek, dnia 13.X.44r. Kom.ang.poranny. Serwis zamorski i franc.europ.

Front zach.: II-ga armia bryt.rozpoczęła pod silnym przygotowaniu artyler., oraz bombardowania przez śred. bombowce RAF, natarcie w rej.Nijmegen, które doprowadziło do posunięcia się na odcinku 2-ch km. na płd.od Nijmegen na głęb.2-ch km. Walki toczą się w miejscowości Overloon. Nie było to natarcie na wielką skalę, lecz uderzenie lokalne, które doprowadziło do polepszenia pozycji u wsch.końca korytarza sojusz. w Holandii. Lotn.bryt.zniszczyło most na dolnym Renie pod Arnheim. Na połud.od ujścia Skaldy zacięty opór otoczonych oddz.niem., które otrzymują posiłki spadochr. Niemcy ustępują dopiero przed natarciami kanad.miotaczy płomieni. Pod Breskens Niemcy stracili ostatnio trzy bataliony. Ożywiona działalność lotn.sojusz., które nad Holandią wykonało wczoraj 1300 lotów, przeważnie z pomocą dla oddz.kanad.-
Artyleria 1-ej armii ameryk. rzuciła przedwczoraj po upływie ultimatum 5000 pocisków na Akwizgran. Wczoraj działalność artylerii była jeszcze intensywniejsza, ponadto 900 myśliwców i myśliwców bombardujących atakowało miasto. Poraz pierwszy lotn.niem.próbowało obrony. Niemcy rzucili 150 myśliwców, z których 12 zestrzelono. Straty własne 4 samoloty. Lotn.wywiad. donosi, że 85% budynków w Akwizgranie jest uszkodzonych. Patrole ameryk., które wdarły się do miasta, przeważnie kanałami podziemnymi doniesienia te potwierdziły. Lotn.sojusz. zbombardowało węzeł kolej.Grevenbroich/50 km.na płn wsch.od Akwizgranu/. Walki toczą się również na jednym z przedmieść Akwizgranu. Próba niem. odsieczy od wsch.strony nie powiodła, aczkolwiek Amerykanie musieli nieco na tym odcinku ustąpić. Zajęto wioskę Vossenack o 20 km.na połud.zach.od Akwizgranu. Znajduje się ona na 15 km. wgłąb Rzeszy. Mimo utrudnień ze strony dztwa niem. przenikają do linij aljanckich poszczególni żołnierze i mieszkańcy Akwizgranu. Koresp.stwierdzają jednak, że wszystko na to, że załoga będzie się bronić do końca. Nad Akwizgranem unosi się dym na wysokość 2000 mtr.

Ameryk.min.wojny oświadczył wczoraj, że los Akwizgranu jest przestrogą dla innych miast niem., jeśli będą wykonywać rozkaz Hitlera bronienia się do ostatka.- Przedmieście fabrycz., do którego wdarły się wczoraj oddz. ameryk., jest silnie bronione.-
Na odcinku III-ej armii ameryk.dalsze postępy w rej. Epinal i Wogezu. Cały las Parroy oczyszczony od nieprzyjaciela, oddz.ameryk. dotarły już do miejscowości tej samej nazwy, położonej o 30 km.na wsch.od Nancy. W dalszym ciągu walki uliczne w miejscowości Maizieres na płn.od Metzu.-
Wojna lotn.: Wczoraj w ciągu dnia lotn.sojusz.atakowało ośrodek produkcji benzyny syntetycznej w Zagłębiu Ruhry. Nie powrócił 1 myśliwiec i 1 bombowiec.- Wczoraj w ciągu dnia ponad 500 ciężkich bombowców ameryk. pod osłoną myśliwców atakowało zakłady produkcji samolotów i silników w Bremie i Hannowerze, dworzec przetokowy w Osnabrück i lotniska w Niemczech płn.zach. Eskorta myśliwska zniszczyła 18 samolotów npl., straty własne 3 bombowce i 6 myśliwców.-
Dwa lekkie bombowce "Moskito" zaatakowały wczoraj w ciągu dnia z baz w W.Brytanii dwa lotniska niem., położone o 95 km. na połud.od Pragi. Zniszczono na ziemi 8 samolotów niem., inne uszkodzono.- W środę samoloty "Moskito" zniszczyły 5 samolotów niem.na dwóch lotniskach pod Zagrzebiem.- W nocy ze środy na czwartek samoloty "Moskito" atakowały Berlin.- Ub.nocy naloty "bomb latających" na połud.Anglię i Londyn. Ofiary w ludziach i szkody.-
Bombowce ameryk.z Włoch atakowały wczoraj wytwórnie amunicji pod Wiedniem, oraz lotniska we Włoszech, Austrii i Czechosłowacji.- Głównodowodzący ameryk. lotn., gen.Arnold oznajmił, że lotn.niem. do tej pory odczuwa skutki klęski, jaką poniosło w czasie jednego tygodnia w lutym b.r. Niemcy stracili wtedy 642 samoloty, sojusznicy tylko 39 myśliwców i 15 bombowców. Zrzucono wtedy ponad 19.000 ton na tereny niem. W eskortowaniu bombowców brało udział 4500 aparatów myśliwskich . Zniszczono wtedy zupełnie zakłady lotn. w Bratysławie i Schweinfurcie, a uszkodzono silnie w Brunszwiku, Augsburgu, Bremie i Aschersleben.-

Front wsch.: Oddz.ros.zajęły wczoraj Varażdyn. W natarciu uczestniczyły oddz.czołgów, oraz kawaleria kozacka. We wsch.Węgrzech Rosjanie zbliżyli się na 50 mil ang. do Budapesztu. Oddz.,walczące na płn.od Kluż zagrażają odcięciem oddz.węgierskim i niem., walczącym w Siedmiogrodzie. Dalsze postępy między Debreczynem a Szegedem. Przy zdobyciu Szegedu Rosjanie wzięli 100 dział i 1000 wagonów kolejowych.- Z Moskwy i Sztokholmu donoszą, że załamanie się Węgier jest sprawą najbliższej przyszłości.- Rosjanie zajęli Subotica na połud.od granicy węgierskiej / wiadomość podano już poprzednio - uwaga słuch/ Jugosłowianie zajęli Smederowo n/Dunajem / 40 km. na wsch. od Belgradu/, inne zaś kolumny, posuwające się od południa w kier.Niszu zajęły Leskowacz / 40 km. na połud.Niszu/.- Dztwo czeskie donosi, że w siedem tygodni po wybuchu powstania w Słowacji jednostki I-go korpusu czechosłowackiego, walczącego na froncie ros. przedarły się przez przełęcz dukielską mimo zaciętego oporu niem. i walczą już na ziemi słowackiej. Na odcinku bałtyckim oddz.ros. są oddalone o 8 km. na wsch. od Rygi i 4 km.na południe. Niemcy przypuścili pod Rygą osiemnaście kontrataków, które wszystkie zostały jednak odparte, przyczym stracili 1500 zabitych i 54 czołgi.- O 40 mil ang. na połud.od Libawy Rosjanie dotarli na trzecim odcinku do wybrzeży Bałtyku.- Na płn.i płn.wsch.od Kłajpedy Rosjanie zajęli dalszych 50 miejscowości.-

Front śródz.: Bombowce XV-go korpusu lotn.taktycz. we Włoszech wykonały wczoraj nalot na przedmieścia Bolonii, w którym wzięło udział więcej samolotów, niż w pamiętnym nalocie na Cassino. Bombardowano koszary, składy z amunicją i skupienia wojsk. Nad miastem pojawiły się tylko trzy myśliwce niem., które jednak nie odważyły się podjąć walki. Dwa samoloty sojusz. zostały zestrzelone przez artylerię p.lotn.- W dalszym ciągu zacięte walki w Ivergnano.-

Bułgaria : Rząd przesłał notę głównodowodzącemu ros.na terenie Bułgarii, marszałkowi Tołbuchinowi, w której donosi, że wykonując warunki, od których sojusznicy uzależnili zawarcie rozejmu z Bułgarią

Front wschodni. Orsza, rolszaieży wacera; werbadyr. [illegible] materiału sowieckiego odcinku [illegible] kiedy [illegible] wojska [illegible] po jego [illegible] straty 25 000 [illegible]. Armja [illegible] uzyskała tak zwanym [illegible] i [illegible] w [illegible] i [illegible]. Po [illegible] [illegible] w [illegible] z [illegible] - [illegible] w [illegible] 1000 [illegible] i [illegible], że [illegible] jest [illegible] w [illegible] grupie [illegible].

[illegible] 30, pod [illegible] ma [illegible] ogrom [illegible] - [illegible] jak [illegible] - [illegible] w [illegible] 45 na [illegible], [illegible] i [illegible] 40 na [illegible] - [illegible], że [illegible] z [illegible] - [illegible] w [illegible] polskiego [illegible], [illegible] przez [illegible], [illegible] jest na [illegible] [illegible] 5 [illegible] 4 [illegible] [illegible] pod [illegible], [illegible], [illegible] 1500 [illegible] i 51 [illegible] - [illegible] 45 mil [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Front [illegible]. [illegible] XV-go [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] w [illegible].

[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], że [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] z [illegible]

rozpoczął wycofywać wojska okup. z Grecji.-
Ocean Spokojny : Samoloty ameryk., startujące z lotniskowców, poraz pierwszy zaatakowały we wtorek Luzon na Filipinach. Brak jeszcze szczegółów.-
Ameryk."Liberator`y" wykonały wczoraj najcięższy z dotychczasowych nalotów na Balik-Papan na Borneo.- Był to piąty nalot w ciągu 2-ch tygodni. Zrzucono 135 ton bomb na rafinerie i składy nafty, przyczym jedna część zakładów rafinerii została zupełnie zniszczona. Zestrzelono 36 myśliwców japon., oraz 10 dalszych przypuszczalnie. Straty własne 3 bombowce i 1 myśliwiec. Poraz pierwszy bombowce przebyły drogę na Borneo pod osłoną myśliwców, które towarzyszyły w liczbie 50-ciu. Był to najdłuższy lot, wykonany kiedykolwiek przez myśliwce.-
Anglia : Prasa londyńska omawia dzisiaj szeroko wczorajsze rozprawy w Izbie Gmin na temat lotn.cywil. " Dailly Mail" podkreśla wielkie trudności, jakie dla rozwoju bryt.lotn.komunikac. wynikają z przestawienia produkcji na potrzeby wojenne. Wiemy o tym dobrze, że pod względem poziomu naszej produkcji lotn. nie będziemy potrzebowali obawiać się konkurencji. Potrzebujemy jednak silnego lotn.komunikac. już na rok 1945, a nie dopiero 1949, czy 1950. Jeśli tego nie osiągniemy, to ryzykujemy przepędzenie nas z nieba.-
USA. : Prez Roosevelt przemawiając wczoraj w doroczne święto Kolumba podkreślił nagłość zadania zorganizowania międzynarodowego bezpieczeństwa. Przy obecnym rozwoju lotnictwa odległości gwałtownie się kurczą i gdyby miało dojść do trzeciej wojny światowej, to półkula zach będzie w równej mierze narażona w razie ataku z Europy, czy Azji, jak dzisiaj Kreta od strony Europy, a Filipiny od strony Azji. Jeszcze przed zakończeniem obecnej wojny trzeba położyć fundamenty pod przyszły pokój.- Osiągnięto już do tej pory na tym polu wielkie postępy.
Sprawy polskie : Prem.Mikołajczyk, który przybył do Moskwy w towarzystwie prezesa Rady Narodowej Grabskiego min.Romera i zastępcy szefa sztabu generał. odbył wczoraj konferencję z min.Edenem. Koresp.donoszą, że premier odbędzie zapewne jeszcze liczne dalsze konferencje przed spotkaniem się z przedstawicielami Lubelskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego.-

rozpocząć [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].-
Ocean Spokojny : Samoloty amer., startujące z lot-
niskowców, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
na Filipinach. [illegible] [illegible] [illegible].-
Ameryka: "Liberatory" wykonały [illegible] [illegible] z
dalekosiężnych nalotów na [illegible] na Borneo-
Był to piąty nalot w ciągu 3-ch tygodni. Zrzucono
135 ton bomb na maszynerie i zakłady naftowe, przy czym
jedna część [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] 36 myśliwców japon., oraz 10 [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] bombowce i
1 myśliwiec. [illegible] [illegible] bombowce [illegible] [illegible] na
[illegible] pod osłoną myśliwców, które towarzyszyły z [illegible]
do 50-ciu. Był to najdłuższy [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] myśliwców.-
Anglia : [illegible] Londyńska [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] w [illegible] [illegible] na [illegible] lotn. [illegible].
[illegible] [illegible] podkreśla [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] lotn. [illegible] [illegible] [illegible]
produkcji na potrzeby [illegible]. [illegible] o tym [illegible], że
pod względem [illegible] [illegible] produkcji [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
jednak [illegible] [illegible] już za rok 1943, [illegible]
[illegible] 1939, [illegible] 1941. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].-
[illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] w [illegible]
[illegible] [illegible] podkreślił [illegible] [illegible] [illegible]
nia [illegible] bezpieczeństwa. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i [illegible]
[illegible] dojść do [illegible] wojny światowej, to [illegible] [illegible]
[illegible] w [illegible] [illegible] [illegible] w [illegible] [illegible] z Europy
[illegible], jak [illegible] [illegible] od [illegible] [illegible], a [illegible]
[illegible] na [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pod [illegible] [illegible].-
[illegible] już 40 lat [illegible] na [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] : [illegible], [illegible], który [illegible] do
[illegible] w [illegible] [illegible] Rady Narodowej [illegible]
[illegible] i [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] z [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] z [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible].-

Kom.franc. przytacza obszernie wczorajszy apel min.
Banaczyka o pomoc dla Warszawy.-
<u>Niemcy :</u> Po przerwie stu godzin wznowiono bezpośre
nie połączenia telefoniczne między Sztokholmem a
Rzeszą. Powody przerwy do dziś dnia nie wyjaśnione.
<u>Francja :</u> Były prez.rzeczypospolitej Lebrun odbył
wczoraj jednogodzinną b.serdeczną rozmowę z gen.
de Gaulle. Oświadczył on, że przez cały czas okupac
z największym zainteresowaniem słuchał audycji radi
londyńskiego, modląc się o powodzenie wysiłków
gen.de Gaulle.-

M.p.13.X.44r.

Londyn, dnia 11.X.44r. Aleksander Worth : korespondencj z Moskwy.

Szybkość postępów ros. w kier. na Kłajpedę jest dobra zapowiedzią dla przebiegu wielkiej bitwy o Prusy Wschodnie, której rozpoczęcia wszyscy oczekują w najbliższym czasie. Na granicy Prus Wschodnich Niemcy biją się z desperacką wściekłością osaczonych bandytów. Poraz pierwszy biorą czynny udział w walce niem. kobiety.- W związku z odzyskaniem Estonii Rosjanie kładą wielki nacisk na znaczenie tego sukcesu dla wojny na morzu. Wspominają oni z goryczą okres, gdy Leningrad był bezpośrednio zagrożony z jednej strony od Finlandii, oddalonej zaledwie o 20 km., gdzie pomagał Niemcom faszystowski i prohitlerowski rząd, z drugiej zaś przez Niemców, którzy z Talina urządzili sobie główną bazę morską dla swej floty, operującej w Zatoce Fińskiej przeciw Leningradowi. Zrozumiałym się staje, że wobec tego Rosjanie postanowili się zabezpieczyć na przyszłość, żądając od Finów wydzierżawienia Półwyspu Pokkała pod Helsinkami. Niemcy bezlitośnie eksploatowali Estonię w czasie okupacji, zwłaszcza dwa główne źródła jej bogactwa narodowego, t.zn. lasy i hodowlę bydła. Pogłowie bydła zmniejszyło się w następstwie o połowę. Przemysł estoński, chociaż nie był wysoko rozwinięty również nie uniknął skutków rabunkowej gospodarki niem. Do tego przybyły działania wojenne. W Narwie na 3000 domów tylko 100 uniknęło szkód. W Talinie Niemcom udało się poniszczyć tylko urządzenia port., natomiast miejscowi robotnicy udaremnili próby poniszczenia fabryk. Wkroczenie estońskiego korpusu, walczącego po stronie ros. do Talina wywarło b.dodatni efekt psychologiczny. Mieszkańcy mogli się naocznie przekonać o kłamliwości niem. propagandy, która głosiła, że Rosjanie wywożą wszystkich Estończyków na Sybir. Rosjanie zdają sobie z tego sprawę, że problem psychologiczny silniej występuje w Estonii niż na Litwie i na Łotwie.-

[illegible]

Londyn dnia 11.X.1944. Aleksander Werth, korespondent z Moskwy.

Szybkość postępów ros. w Eston. i Łotwie jest dobrą zapowiedzią dla przyszłych wielkich bitew w Prusach Wschodnich, których rozpoczęcia wszyscy oczekują w najbliższym czasie. Na [illegible] Niemcy biją się z desperacką zaciekłością, szczególnie bandy [illegible]. [illegible] pierwszej bitwy wygrały [illegible] w znacznie [illegible]. – W miejscu odpowiednim [illegible] [illegible] [illegible] na [illegible] tego [illegible] do wody [illegible]. [illegible] gdy Leningrad był bezpośrednio zagrożony z jednej strony od Finlandii, odległej zaledwie o 20 km., gdzie [illegible] Niemcom [illegible] i [illegible], a drugiej [illegible] przez [illegible], którzy z Tallina [illegible] główną bazę morską dla swej floty, [illegible] w [illegible] przeciw [illegible]. [illegible] się zwłaszcza [illegible] nie [illegible] co przyszłość, [illegible] od [illegible] Tallinn pod Helsinkami. [illegible] Estończycy [illegible] w czasie okupacji, [illegible] dwa [illegible] ta [illegible] narodowego, [illegible] i [illegible] nie [illegible] o [illegible]. [illegible], [illegible] być [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Do tego przyczyniły [illegible] wojenne. W [illegible] na [illegible] tylko 150 [illegible], a [illegible] Niemcom [illegible] się [illegible] [illegible] port, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] do Tallina [illegible] [illegible] psychologiczny. [illegible] mogli [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] na Litwie i na Łotwie.–

Rosjanie wiedzą, że w Estonii jest silnie zakorzenione przywiązanie do prywatnej własności zwłaszcza wśród rolników. Dlatego gospodarstwa rolne mają pozostać własnością indywidualną , chyba, żeby sami chłopi w poszczególnych okręgach zażądali kolektywizacji, co jednak nie jest prawdopodobne. Maximum zostało określone na 64 hektary. Nadwyżki będą zużyte na powiększenie drobnych gospodarstw. Pociągnie to za sobą praktyczne następstwa, bo Niemcy pozwracali grunty licznym majątkom ziemskim, poprzednio okrojonym wskutek reformy rolnej. Korzystanie z pracy najemnej nie pociągnie za sobą żadnych ujemnych następstw, co stanowi istotną różnicę w porównaniu z ustrojem rolnym w Sowietach, gdzie gospodarz, zatrudniający najemników jest zaliczany do kategorii kułaków. Rolnicy otrzymają kredyty w gotówce na zakup maszyn rolniczych. Po miastach pozostaną w posiadaniu prywatnym mniejsze przedsiębiorstwa, jak również sklepy, w których ilość personelu nie przewyższa 10-ciu osób. Rząd już teraz przygotowuje akcję w celu przywrócenia dobrobytu, zwłaszcza zaopatrzenia ludności w dobra konsumcyjne, których prawie całkiem brakuje.- Gdy wojska ros.wkraczały do Tallina, miasto było prawie zupełnie wyludnione. Obecnie życie stopniowo powraca do normy. Dla ludności miłą niespodziankę stanowił porządny wygląd i zdyscyplinowanie żołnierzy ros., podczas, gdy propaganda niem. stale ich przedstawiała, jako krwawych oprawców. Pod wpływem tej propagandy wielu mieszkańców uszło z Estonii przed wojskami sowiec. do Finlandii i Szwecji, a niektórzy nawet do Rzeszy. Jeśli chodzi o stanowisko ludności wobec Sowietów, to opowiada się za nimi cału klasa robotnicza i przeważająca większość rolników. Klasa śred.zajmuje stanowisko wyczekujące. Wszyscy jednak zdają sobie z tego sprawę, że los Estonii jest nierozerwalnie związany z losem Rosji. Znane są powszechnie okrucieństwa, jakich się Niemcy dopuścili w obozie koncentrac.pod Tallinem. Naród ros. jest zdecydowany wystawić narodowi niem.słony rachunek za jego zbrodnie.-

Londyn, sobota, dnia 14.X.44r. Kom.ang.poranny. Serwis zamorski i franc.europ.

Ocean Spokojny : Dziś nad ranem potężna formacja superbombowców ameryk. wykonała ponowny nalot na Formozę. W ciągu ostat.dni działalność lotn.ameryk. b.silnie się wzmogła i objęła całą przestrzeń od Filipin po przez Formozę aż Riukiu i Peskadory, przyczym celem w archipelagu w Riukiu były atakowane dwa dni pod rząd. Z kwatery adm.Nimitza donoszą, że w tym okresie zatopiono napewno 73 statki śred.wielkości, w tym 4 małe łodzie podwodne, 25 dalszych zatopiono przypuszczalnie, ponadto zniszczono bądź uszkodzono 100 małych jednostek morskich oraz 520 samolotów na ziemi i w powietrzu. W czasie ataku zniszczono urządzenia portowe na wyspie Naha, w środkowej części archipelagu. W związku z tym koresp.radia bryt. w Waszyngtonie donosi, iż jest rzeczą jasną, że sytuacja zbliża się do punktu kulminacyjnego i wydarzenia wielkiej wagi mogą nastąpić szybciej, niż się przypuszcza. Ostatnie straty japon. w samolotach i flocie są równoznaczne z wielką klęską militarną. Działalność lotn.sojusz. na Pacyfiku można porównać z działalnością lotn. na zachodzie przed inwazją. Podobnie, jak wówczas, tak i obecnie lotn.sojusz. izoluje pewne określone rejony walki i przecina komunikacje. Oczywiście tylko kierownictwo wojsk. może ocenić, czy przygotowanie lotn. już dobiegło końca. Ponieważ wiadomo jednak, że następstwa nalotów są czasowo ograniczone ze względu na możliwość stosunkowo szybkiego naprawiania szkód w linjach komunikac. i urządzeniach portowych, przeto w niedługim czasie można oczekiwać wyjaśnienia obecnej sytuacji.-

Front zach. : Na odcinku Akwizgranu Niemcy, próbując odzieczyć wysłali od płn.wschodu do Akwizgranu największą formację pancer., z jaką dotychczas Amerykanie się spotkali. Próba zakończyła się dla Niemców niepowodzeniem, gdyż zniszczono 64 czołgi / w tym liczne typu "Tygrys" /, jak również wiele pojazdów. O odsetku strat poszczególnych formacyj świadczy najlepiej, że w jednej z formacji z 43-ch czołgów zostało 8, w innej z 35 tylko 6. Lotnicy donoszą, że Akwizgran przedstawia już kupę gruzów. Przeważna część budynków jest pozbawiona dachów. Wczoraj lotn.niem. próbowało ob-

jednak bezskutecznie. Zestrzelono 18 myśliwców niem. Straty własne 8 myśliwców bombarduj. szyb. W kołach urzęd. oświadczają, że jeszcze przed podjęciem ostat. natarcia na Akwizgran po odrzuceniu ultimatum trzy czwarte miasta uległo zniszczeniu wskutek nalotów. Obecnie myśliwce bombardujące ograniczają się tylko do ataków na indywidualne cele. Oddz. ameryk. posunęły się dalej w głąb miasta. Opór niem. jeszcze dość silny.-

II-ga armia bryt. posuwając się na południe od Nijmegen na odcinku szer. 7 km. przybliżyła się do Mozy, posuwając się o 1 km. poza Overloon. Obecnie oddz. II-ej armii znajdują się w odległ. 15-tu km. od granicy niem. Postępy są utrudnione, gdyż wskutek ulewnych deszczy grunt jest wszędzie zabagniony i można się posuwać tylko nielicznymi drogami, które są silnie zaminowane. Oddz. bryt. mają przed sobą do pokonania trzy bariery na drodze do Rzeszy. Pierwszą z nich stanowi Moza, drugą linię umocnień, pośpiesznie przygotowaną przez Niemców na połudn. brzegu rzeki w ostat. czasie, trzecią wreszcie Ren.-

Oddz. I-ej armii kanad. znajdują się o 8 km. na wsch. od Breskens. Niemcy kontratakują, ale nie mają poparcia artyler. wskutek czego oddz. kanad. koszą ich ogniem krzyżowym. Oddz. kanad., walczące na płn. od kanału Leopolda natrafiają w dalszym ciągu na silny opór niem., który jednak zaczyna tracić na intensywności. Niemcy gromadzą przy wybrzeżu wielkie ilości barek, co wskazywałoby na to, że zamierzają z wybrzeża się wycofać.-

Lotn. bryt. otrzymało wczoraj wiadomość, że do jednej z miejscowości przy froncie ma przybyć niem. generał na konferencję o godz. 11-ej. Wobec tego myśliwce sojuszn. złożyły o godz. 11.05 generałowi wizytę w formie odpowiedniej jego randze, zrzucając 24 bomby półtonowe, 55 rakiet, a na zakończenie otwarły ogień z działek. Wszystkie zabudowania zostały zrównane z ziemią.-

Wskutek nalotu wykonanego w czwartek zostały zupełnie zniszczone dwa ważne węzły kolej. w Rzeszy, mianowicie Klews i Emerich, położone na wsch. od Nijmegen i stanowiące główne bazy zaopatrzenia dla Niemców na tym odcinku. W czasie nalotu dworce były przepełnione transportami z amunicją. Naloty na objekty komunikac. w Venloco i Rermond n/Mozą, oraz na Uktrecht. Głó.modowodzący formacyj spadochronowych na froncie zach. oznajmił, że I-sza bryt. dyw.spadochronowa, która poniosła pod Arnheim takie wielkie straty, jest obecnie reorganizowana i ekwipowana.-

Front wsch.: Spec.rozkaz Stalina doniósł wczoraj o zdobyciu Rygi przez dwie armie ros. Kom.obwieszczono w najbardziej uroczystej formie, mianowicie: 24 salwami ze 124 dział. W zwycięstwie wielką rolę odegrał korpus łotewski. Niemcy próbowali wykonać desant na tyłach ros. na płn. od Kłajpedy. Próba została udaremniona.-

W płn.Siedmiogrodzie Rosjanie zdobyli miasto Bistritsa / 60 km.na płn.wsch.od Kluż/.-

W Jugosławii oddz.gen.Tito dotarły do połud.przedmieści Belgradu.-

Węgry : Sytuacja jeszcze nie wyjaśniona, mnożą się jednak doniesienia z Berna Szwajcarskiego, Sztokholmu i Ankary, że Węgry zwróciły się wzgl. w najbliższym czasie zwrócą do aljantów z prośbą o ujawnienie warunków rozejmu. Wg. ostat.doniesień z Ankary rząd miał się wczoraj zebrać na posiedzenie, by powziąć ostateczną decyzję. Radio budapesztańskie nadaje rozpaczliwe wezwania o skupienie się do obrony, oraz donosi o działalności "cywil.band" w okolicach Budapesztu.-

Dzisiejszy "Times" stwierdza nader krytyczną sytuację Węgier. Z chwilą osadzenia Węgier stanie otworem droga do Wiednia, a Niemcy stracą pomoc 30 węgierskich dywizyj, ich wojska zaś, wycofujące się z Bałkanów zostaną zupełnie odcięte. W obecnych warunkach wiadomość o prośbie Węgier o rozejm nie będzie niespodzianką.-

Wojna lotnicza : Ok.1000 samolotów ameryk. atakowało wczoraj z baz włoskich objekty na Śląsku,

,gdzie, zwłaszcza wrześniowego w obozach ostady mupa-
nia zniszczonego dał wanie wyniki moral. w Niemcy,
w ocalałych Rzeszy i Westfalii, zakazane są ment. od
przygotowań i atmosferze, główne bazy zaopatrzenia dla
dywizji na tym odcinku. W ciągu sześciu dni tego być
przygotowana transportowa w kolejach. Ładunek do
obsługi komunikac. w Wenecji i Normandii wyłożony,
ogromne na Kornach. Jednocześnie Wermacht operacyjnie
przygotowuje na froncie zach. uzbrojenie, dla 4-ech
armii, dywizjonów pancernych, które znajdują się pod dowództwem
Gentaaw i Wenecji wejścia do Rosji, jako oddanie reorganizacji
armii i zaopatrzenia.-

Front wschodni : w ostatnim czasie stalinie dopiero wschodnią
i zdobycia tych przez cały czas armie. Lon. obliczane
przez nas w najbliższej przyszłości formacje, zaczęli
20 miliony ze 124 dział. W szczególności wielkie ro-
ły nadgryziono z Koszycach. Niemcy prowadzą wy-
soki Czeski w kolejach. na pln. od 53°,
linie został stworzone.-

W płn. Skandynawii Norwegii założyli miasta Ale-
sund, Bergen, Kristiansund i Trondheim.-

W Jugosławii odsunięto partyzantów od pułku, przed
niemiecką Belgradu.-

Japonia : sytuacja jeszcze nie wyjaśniona, wszystkie
dane o pozycjach na terenie Sowjeckiego, Jakuck
wołgi i Amuru, że mogą zwrócić się, a naj-
bliższym czasie zaatakować do sił Japonii z prowadzeniem
zjednoczenia garnizonów rosyjskich. Stąd Japonia
z Ameryką przez morze wewnątrz zebrać na po-
wiedzeniu, by pomóc kontynentalnej flocie. Nasze
przygotowania na dalsze rozpoczęcie wszelkie o
zaciągnięciu do obrony, oraz jakości o działalności
od "Nyall.band" w okolicach Indochin.-
Katolicy "Tirana" nowiście który wyjechał ze-
znaną Anglią. 3 dnia oddział wojsk staniało
w czasie drogi do Lwowa, a Niemcy zabrali posad
po wycofaniu dywizji, jak ostatni raz, wycofały
się z Bałkanów zostanie wzmocnione obiekty.
W obecnych warunkach wiadomość o połączeniu Anglii
z Rosją nie będzie odpowiednio.-

Anglia, Jugosławia : Każdej zmianie w sprawie wojsk. stale-
wszystkie z nich wskazują odporność na Dalekim.

w Austrii i na Węgrzech, m.in. dworzec w Floridsdorf pod Wiedniem. Zupełny brak myśliwców npl., natomiast na Śląsku i pod Wiedniem silny ogień artylerii p.lot. W nocy z czwartku na piątek nalot RAF. na Hamburg, oraz objekty w Niemczech zach.-

Wskutek nalotów "bomb latających" zginęło w Anglii w ciągu września 170 osób, w tym 30 kobiet i 27 dzieci, ponadto 360 osób poniosło rany. Dopiero teraz ujawniono szkody, poniesione od początku wojny port. Hull. Z pośród 660[illegible] domów niecałe 6000 nie poniosło żadnych szkód. 152.000 ludzi pozostało bez dachu nad głową. Od początku wojny Niemcy wykonali 82 naloty, powodując prawie 3000 ofiar w ludziach, w tym 1200 zabitych. Straty w ludziach były tak niskie, tylko dzięki przygotowaniu odpowiedniej ilości schronów. W ciągu 2-ch tylko nocy w maju 1941r. 34.000 osób pozostało bez dachu nad głową.-

Holandia : W oswobodzonej części Holandii zaaresztowano 2000 osób pod zarzutem zdrady. Zostaną one pociągnięte do odpowiedzialności przed trybunałem specjalnym.-

Grecja : Armia grecka obsadziła Ateny i port Pireus. Głównodowodzący na rejon śródziemnomorski, gen. Wilson wydał w związku z tym rozkaz z życzeniami dla narodu greckiego oraz wezwaniem do współpracy z oddz. bryt., które obecnie lądują w Grecji. Godzina wyzwolenia całej Grecji jest już b.bliska. Rząd grecki i dztwo nakazały również współdziałanie z aljantami. Przewodniczący "UNRRA" zapowiedział wszelką możliwą pomoc dla ludności Grecji.-

Front śródz. : Poprawa pogody ułatwia działania sojuszników we Włoszech, Oddz. VIII-ej armii dotarły na 5 km. poza Savignano w kier. na Bolonię.-

Sprawy polskie : Koresp. pras. donoszą, że prem. Mikołajczyk odbył wczoraj konferencje z min. Edenem, amb. USA. Harrimanem, Mołotowym i przewodniczącym Komitetu Wyzwolenia Narodowego, a następnie [illegible]godzinną konferencję ze Stalinem i Churchillem.-

[illegible] na Węgrzech, [illegible]

[illegible]

Francja [illegible]

[illegible]

Rumunia [illegible]

[illegible]

Grecja [illegible] Ateny i [illegible]

[illegible]

Front arabski [illegible]

[illegible]

[illegible]

N 92,660

M.p.dnia 14.X.44r.

Berno Szwajcarskie dnia 13.X.44r. prof.I.R.v.Saliss.
Tygod. przegląd międzynarodowy.

Ub.tydzień przyniósł szereg wydarzeń polityczn.pierwszorzędnej wagi. Najogólniejsze znaczenie przedstawia projekt, uchwalony w Dumbarton-Oaks bardziej ograniczone, ale za to ważniejsze dla bezpośredniej przyszłości podróż prem.Churchilla do Moskwy. Jeśli chodzi o politykę zach.europ., to b.ważne jest wspólne oświadczenie Roosevelta i Churchilla w sprawie Włoch, wykazujące zdecydowaną wolę pójścia na rękę rządowi włoskiemu. W szczególności ważne jest przyznanie przez USA. rządowi włoskiemu kredytów dolarowych na zakup w Ameryce szeregu niezbędnych towarów. Francja reorganizuje swój ustrój z zapałem, ale w atmosferze wolności i ładu. Ponieważ wielkie ilości Francuzów przebywają jeszcze w Rzeszy w obozach jeńców, czy też obozach pracy, przeto nie mogą się jeszcze odbyć powszechne wybory. W związku z tym powiększono przez koopetację skład Tymczasowego Zgromadzenia Narodowego przez dopuszczenie przez przedstawicieli wszystkich kierunków. Rząd będzie odtąd odpowiedzialny przed Zgromadzeniem. W ten sposób został wykonany warunek, od którego Churchill uzależnił formalne uznanie rządu gen.de Gaulle. Ewolucja na tej drodze postąpiła już daleko, skoro Rosja i USA. posiadają w Paryżu przedstawicieli w randze ambasadorów. Sytuacja w Belgii jest znacznie prostsza wobec utrzymania ciągłości konstytucyjnej przez wznowienie pracy parlamentu oraz ustanowienia regenta w osobie ks.Karola, brata króla Leopolda. będącego więźniem niem. Rząd prem Pierlota został przez parlament zatwierdzony z pewnymi zmianami. Trudniejszą jestsytuacji Holandii. Niepowodzenie pod Arnheim nie wpłynęło wprawdzie zasadniczo na sytuacje strategiczną, ale jednakrpóźniło wyzwolenie Holandii, której większa część z głównymi miastami Rotterdamem, Amsterdamem i Hagą pozostaje jeszcze pod okupacją niem. Sytuacja Holandii jes

W.p. dnia 14.X.44r.

[illegible] sprawozdanie dnia 13.X.44r. prof. [illegible]
Tygod. przegląd międzynarodowy.

Ub. tydzień przyniósł szereg wydarzeń politycznych pierwszorzędnej wagi. Najogólniejsze znaczenie przedstawia projekt, uchwalony w Dumbarton-Oaks, bardziej ograniczone, ale za to ważniejsze dla bezpośredniej przyszłości podróż prem. Churchilla do Moskwy. Jeśli chodzi o politykę zach.europ., to b. ważne jest wspólne oświadczenie Roosevelta i Churchilla w sprawie Włoch, wyrażające zdecydowaną wolę pójścia na rękę rządowi włoskiemu. W szczególności ważne jest przyznanie przez USA. rządowi włoskiemu kredytów dolarowych na zakup w Ameryce szeregu niezbędnych towarów. Francja reorganizuje swój ustrój z zapałem, ale w atmosferze wolności i zgody. Ponieważ wielka ilość Francuzów przebywa jeszcze w Rzeszy w obozach jenieckich, czy też obozach pracy, przeto nie mogą się jeszcze odbyć wybory [illegible] przez kooptację skład Tymczasowego Zgromadzenia [illegible] przez dopuszczenie przedstawicieli wszystkich kierunków. Rząd będzie odtąd odpowiedzialny przed Zgromadzeniem. W ten sposób został wykonany warunek, od którego Churchill uzależnił formalne uznanie rządu gen. de Gaulle. Ewolucja na tej drodze posunęła się już daleko, skoro Rosja i USA. posiadają w Paryżu przedstawicieli w randze ambasadorów. Sytuacja w Belgii jest znacznie prostsza wobec utrzymania ciągłości konstytucyjnej przez wznowienie pracy parlamentu oraz ustanowienie regenta w osobie ks. Karola, brata króla Leopolda, będącego więźniem niem. Rząd prem. Pierlota został przez parlament zatwierdzony z pewnymi zmianami. Trudniejsza jest sytuacja Holandii. Niepowodzenie pod Arnhem nie wpłynęło wprawdzie zasadniczo na sytuację strategiczną, ale jednakowoż [illegible] do wyzwolenia Holandii, której większa część z głównymi miastami Rotterdamem, Amsterdamem i Hagą pozostaje jeszcze pod okupacją niem. Sytuacja Holandii jest

Sytuacja Holandii jest w istocie tragiczna. Jej premier zwrócił się ostatnio do opinii świata z rozpaczliwym apelem o przeszkodzenie Niemcom w ich zamiarze zatopienia prawie całego kraju. Gdyby Niemcy ten swój zamiar wykonali, ~~xxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ to nietylko przysporzyliby bezpośrednio wielkich cierpień ludności cywilnej, ale nadto wyrządziliby ciężkie szkody życiu gosp.kraju, których usunięcie wymagałoby dziesiątek lat pracy. Najstraszliwszy los jednak spotkał Polskę, która najwcześniej została przez Niemców okupowana i najpóźniej odzyska wolność. Żaden kraj w Europie nie ucierpiał tyle co Polska. Prem.Churchill, który stoi już na progu siedemdziesiątki zwiedził w ciągu ub.4-ch tygodni pola bitew w Normandii i we Włoszech, odbył podróż do Kanady, wygłosił w Londynie najciekawsze ze ~~xxxxx~~ swych wszystkich sprawozdań, a obecnie udał się do Moskwy, gdzie zapewne zostanie przez ok.8 dni. Pominąwszy już, że jest to sportowy wyczyn i dowód niebywałej żywotności umysłu, należy przedewszystkiem stwierdzić, że podróż do Moskwy przedstawia obecnie równie wielkie znaczenie militarne, jak i polityczne. Od ostat.bytności premiera w Moskwie dwa lata temu i prawie rok temu w Teheranie sytuacja wojenna uległa zupełnej zmianie.Że będą omawiane sprawy wojskowe, tego najlepiej dowodzi przyjazd w towarzystwie Churchilla szefa sztabu imperialnego. Wobec wielkiej ilości niewiadomych, jakie cechują każdą wojnę niepodobna oczywiście przewidzieć, czy wojna nie przeciągnie się jeszcze do wiosny. Rozpatrując sytuację rozsądnie trudno mieć jednak dzisiaj jakiekolwiek wątpliwości co do wyniku wojny. Co innego, jeśli chodzi o jej długość. Wiadomo, żeś końcem roku 1918 marszałek Foche opracowywał plany ofenzywy na wiosnę 1919r., podczas, gdy Niemcy nagle załamały się jeszcze w październiku 1918 r.-

Sytuacja Holandii jest w istocie tragiczna. Jej premier zwrócił się ostatnio do opinii świata z rozpaczliwym apelem o przeszkodzenie Niemcom w ich zamiarze zatopienia prawie całego kraju. Gdyby Niemcy ten swój zamiar wykonali, to nietylko przysporzyliby bezpośrednio wielkich cierpień ludności cywilnej, ale nadto wyrządziliby ciężkie szkody życia gosp. kraju, których usunięcie wymagałoby dziesiątek lat pracy. Najstraszliwszy los jednak spotkał Polskę, która najwcześniej została przez Niemców okupowana i najpóźniej odzyska wolność. Żaden kraj w Europie nie ucierpiał tyle co Polska. Prem. Churchill, który stał już na progu siedemdziesiątki zwiedził w ciągu ub. 4-ch tygodni pobojowiska w Normandii i we Włoszech, odbył podróż do Kanady, wygłosił w Londynie najciekawsze ze wszystkich swych wystąpień sprawozdań, a obecnie udał się do Moskwy, gdzie zapewne zostanie [illegible] Pominąwszy już, że jest to sportowy wyczyn i dowód niebywałej żywotności umysłu, należy przedewszystkiem stwierdzić, że podróż do Moskwy przedstawia obecnie równie wielkie znaczenie militarne, jak i polityczne. Od ostat. bytności premiera w Moskwie dwa lata temu i prawie rok temu w Teheranie sytuacja wojenna uległa zupełnej zmianie. Będą omawiane sprawy wojskowe, tego najlepiej dowodzi przyjazd w towarzystwie Churchilla szefa sztabu imperialnego. Wobec wielkiej liczby oświadczeń, jakie cechują każdą wojnę niepodobna oczywiście przewidzieć, czy wojna nie przeciągnie się jeszcze do wiosny. Rozpatrując sytuację rozsądnie trudno mieć jednak dzisiaj jakiekolwiek wątpliwości co do wyniku wojny. Co innego, jeśli chodzi o jej długość. Wiadomo, że z końcem roku 1918 marszałek Foche opracowywał plany ofensywy na wiosnę 1919r., podczas, gdy Niemcy zaczęły załamywać się jeszcze w październiku 1918 r.-

Nie jest wykluczone, że tym razem to samo się powtórzy.- Szereg spraw politycznych czeka jeszcze wyjaśnienia w Moskwie. Stosunek z Finlandią i Rumunią został już uregulowany. Niejasna była dotąd pozycja Bułgarii. Formalnie wszyscy trzej aljanci pozostają z nią w stanie wojny, a kraj jest obsadzony przez wojska ros. Rosja zażądała jako warunku zawarcia rozejmu, by Bułgaria wycofała swe wojska i władze okupacyjne z Grecji i Jugosławii. W Sofii wyrażono zgodę na ten warunek, równoznaczny z wycofaniem się na granice z 1941 r. Złe wrażenie, jakie wywarło wydalenie przez władze ros. oficerów bryt. i ameryk. z Bułgarii zostało naprawione przez dopuszczenie wojsk. delegacyj W. Brytanii i USA. do Sofii, gdzie wspólnie z delegacją ros. będą wykonywać nadzór nad wykonaniem przez Bułgarię warunków rozejmu. Najbolesniejszym problemem i powodującym najwięcej tarć między aljantami jest problem Polski. Jak wielką wagę do niego przywiązują aljanci, tego dowodzi wezwanie do Moskwy zarówno prem. Mikołajczyka, jak i przedstawicieli Komitetu Lubelskiego. Ostatnie rozmowy prem. Mikołajczyka z przedstawicielami Rosji i Komitetu nie doprowadziły, jak wiadomo do porozumienia, aczkolwiek prem. Mikołajczyk nigdy nie przestawał do niego dążyć. Obecnie do bezpośrednich rokowań między Rosją a Polską włączył się prem. Churchill, a z chwilą przystąpienia do nich USA. konferencja będzie się odbywać we czworo. Aljanci są zbyt zainteresowani w uporządkowaniu stosunków w Europie central., by nie starali się przezwyciężyć istniejących między nimi trudności, zwłaszcza, że chodzi również o wyjaśnienie sytuacji w związku z wejściem wojny w końcową fazę. Są wszelkie podstawy do przekonania, że jeśli kiedy, to teraz właśnie istnieją możliwości rozwiązania ~~możliwości~~ sprawy polskiej.-

Londyn, niedziela, dnia 15.X.44r. Kom. franc. połud. Serwis europ.

Wojna lotn.: Ub.nocy nalot potężnej eskadry RAF. na Niemcy. Głównymi celami były Duisburg i Brunszwik, ponadto bombardowano Berlin i Hamburg. Był to zarazem drugi nalot na Duisburg w ciągu 12-tu godz. W czasie nalotu wykonanego wczoraj w dzień na Duisburg zrzucon 4500 ton bomb, t.zn. przeciętnie 200 ton na minutę. ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~. Był to najpotężniejszy nalot wykonany w czasie całej obecnej wojny na pojedyńczy objekt. Straty własne 14 samolotó t.zn.mniej niż 1%. Ponad 1000 ciężkich bombowców ameryk. atakowało wczoraj pod eskortą myśliwców Kolonię. Inne formacje ameryk. atakowały Saarbrucken i Kaiserslautern. Ze wszystkich tych nalotów ameryk. nie powróciło 14 bombowców i 8 myśliwców. Lotn. takt. zniszczyło wczoraj w Holandii 59 lokomotyw i przecięło linię kolej. w 96-ciu punktach. Atakowano również objekty kolej. w Kolonii i w Dusseldorfie.- Ciężkie bombowce RAF. używają obecnie nowego typu bomb 6-cio tonowych, które zostały zastosowane w czasie nalotów na tamy, w Ems i Walcheren.- Ciężkie bombowce ameryk. atakowa z baz włoskich poraz drugi w ciągu doby objekty kole w Budapeszcie, ponadto przy linjach Budapeszt-Wiedeń i Budapeszt- Jugosławia płn., oraz most kolej. w Marymorze n/Drawą, jak również rafinerie nafty na Śląs

Front zach.: Oddz. I-ej armii ameryk. wdarły się jeszcze głębiej do Akwizgranu. Do tej pory 3000 mieszkańców Akwizgranu przeszło na stronę sojusz. z białymi chorągiewkami i ulotkami z samolotów aljanckich z wezwaniem do kapitulacji, używając ich jako legitymacji. Niektórzy z mieszkańców nie jedli od 4-ch dni. Kontrataki niem. od płn.wsch. zostały odparte.-
II-ga armia bryt., posuwając się na odcinku dług. 6-ciu km. w kier. Mozy zajęła miejscowość Venraai / 35 km. na połud.wsch. od Nijmegen/.-
Oddz. I-ej armii kanad. przerzuciły na płn. stronę kanału Leopolda formacje czołgów.-

[illegible], dnia 15.X.41r. Komunikat wojenny [illegible]
[illegible]

Wojna Z.S.R.R. Obecny atak niemiecki [illegible] [illegible] 4500 km dróg, t.zn. przeciętnie 250 km na miesiąc. [illegible] wojny na poszczególnych odcinkach. Straty wynoszą 14 samolotów [illegible] bombowców [illegible] pod osłoną myśliwców [illegible] 14 bombowców z 5 myśliwcami. [illegible] 29 lokomotyw i [illegible] kolej. w 10-ciu [illegible]

[illegible]

[illegible] /35 km na połud.wsch.od Kijowa/.-
[illegible] 7-ej armii nadal [illegible] na płn.-[illegible]
[illegible] Leopolda formacja czołgów.-

Front wsch. i połud.wsch. Oddz.jugosłowiańskie i ros. walczą na ul.Belgradu. Pierścień dokoła Niszu został zamknięty.- Na odcinku bałtyckim Rosjanie dotarli do linii kolej.Ryga-Mitawa na całej dług. Linje odwrotu oddz.niem. na połud.zach.od Rygi zostały przecięte. Lotn.ros. ponownie atakowało Kłajpedę i Tylżę oraz zatopiło na Bałtyku 4 transport. i 3 mniejsze statki.-

Węgry : Mnożą się pogłoski i kapitulacji rządu do tej pory jednak nie zostały jeszcze potwierdzone. Koresp.neutralni donoszą, że w Budapeszcie sytuacja beznadziejna, po ulicach krążą niem.czołgi, z Wiednia przybyła dywizja SS.-

Grecja : Ateny zostały opanowane przez oddz.bryt. i greckie, które wylądowały na bryt. i greckich okrętach. Lotnisko zostało zajęte przez powietrz. piech.ang. Do Aten wysłano pierwsze transporty żywności i środków leczniczych.-

Włochy : Na obu odcinkach lokalne postępy. Na odcinek V-ej armii przybyła nowa silna formacja brazylijska.-

Ocean Spokojny : Ponowny nalot superbombowców ameryk. z baz w Chinach na Formozę. Był to największy nalot, wykonany dotąd na Formozę. Ogień artylerii p.lotn. mierny, zupełny brak myśliwców, nie powróciły 4 bombowce.-

Konferencja w Moskwie : Churchill odbył wczoraj drugą konferencję ze Stalinem w obecności Edena i Mołotowa.- Churchill i Eden odbyli konferencję z prem.Mikołajczykiem i min.Romerem. Przewodniczą Komitetu Lubelskiego oświadczył w wywiadzie pras., że kompromis jest zawsze możliwy skoro doszło do zorganizowania wspólnego spotkania się.-

USA. : Rzecznik rządu ameryk.oświadczył, że USA. oddały do dyspozycji 14.000.000 sztuk odzieży celem dostarczenia ich ludności wyzwolonych terenów w Europie. Do tej pory dostarczone 1.000.000 do połud. Francji, a do pozostałych części Francji będzie dostawionych 1.600.000. W Kairze zgromadzono 1.000.000 w celu dostarczenia ludności greckiej.-

[illegible] szos. i połud.zach. Odes., [illegible] i
now. [illegible] na [illegible]. Przedtem [illegible]
[illegible] samoloty.- W odwodzie [illegible] do
[illegible] do [illegible] na zachód [illegible]
odwrotu [illegible] na połud.zach. od [illegible] przez
[illegible] Lotn.mos. ponownie [illegible] i [illegible]
przez [illegible] na fabrykę 4 [illegible], 3 [illegible]
[illegible].-
Japonia : [illegible] się pogorszył i [illegible] do
tej pory jednak nie [illegible] potwierdzone.
[illegible] donosi, że w [illegible] sytuacja
[illegible], po ulicach [illegible]. a [illegible]
[illegible].-
Grecja : [illegible] opanowane przez [illegible]
i [illegible], które wyładowały się [illegible], i granicach
[illegible]. Lotnictwo zostało [illegible] przez [illegible].
[illegible]. Po [illegible] wygnano [illegible] transporty [illegible]
[illegible] z [illegible].-
Włochy : Na [illegible] lokalne [illegible]. Na [illegible]
[illegible] przyjęto [illegible] nowe [illegible]
[illegible].-
Stany Zjednoczone : [illegible]
[illegible] na [illegible]. [illegible]
[illegible] na [illegible]. [illegible]
[illegible], [illegible] wydawany, [illegible]
[illegible].-
Konferencja w [illegible] : [illegible] wtorkowej
[illegible] konferencji na [illegible] w obecności [illegible]
[illegible].- Churchill i [illegible] odbyli konferencję z
[illegible] i [illegible]. Przewodniczący
[illegible] w [illegible]
[illegible] jest [illegible] do
[illegible] wspólnego [illegible].-
USA : [illegible], [illegible]
[illegible] do [illegible] 14.000.000 [illegible]
[illegible] terenów w
[illegible]. Do tej pory [illegible] 1.000.000 do połud.
[illegible], a do [illegible] Ujścia
[illegible] 1.000.000. W [illegible]
1.000.000 w celu [illegible].-

Przygotowano również zapasy dla Holandii, Belgii i Luxemburga. USA. będą również w stanie pokryć przeważną część zapotrzebowania narodów zjedn. na mięso, uniezależniając je w ten sposób od krajów, wrogich narodom zjednoczonym / aluzja do Argentyny, będącej jednym z głównych światowych producentów mięsa - uwaga słuch./.-

Londyn, poniedziałek dnia 16.I.44r. Kom.ang.poranny. Serwis zamorski i franc.europ.

Wojna lotn.: Ub.nocy prawie 2000 ciężkich bombowców RAF. atakowało Niemcy, przyczym głównym objektem była baza morska w Wilhelmshafen. Atakowano również Hamburg.- W ciągu ub.doby ogółem 6500 samolotów aljanckich atakowało Niemcy.- Dortmund był atakowany dwukrotnie w ciągu 12-tu godz., mianowicie w sobotę, oraz w nocy z soboty na niedzielę. Jest to największy port rzeczny w Niemczech. W ciągu obu nalotów zrzucono na Dortmund 8500 ton bomb / w tym 50.000 zapalających/, t.zn.więcej niż lotn.niem. zrzuciło na Londyn w ciągu całej wojny.-
Wczoraj w ciągu dnia ponad 1200 ciężkich bombowców ameryk.pod eskortą 1000 myśliwców atakowało Kolonię / poraz drugi w ciągu doby/, Brunszwik / pierwszy raz w ciągu doby atakowany przez RAF./, oraz Kassel. Zniszczono 9 samolotów npl., straty własne : 23 bombowce i 4 myśliwce.- Najcięższe bombowce RAF."Lancaster" wykonały w ciągu dnia nalot na zaporę wodną na rzece Sorpe / odnoga rzeki Röhr, dopływu Ruhry/, w odległ.40-tu km.na połud.wsch.od Dortmundu. Zrzucono 6-tonowe bomby opóźniające z wielkiej wysokości, mimo tego jednak tama została trafiona. Obrony myśliwskiej nie było, ogień artylerii p.lotn. bezskuteczny, gdyż bombowce były poza jego zasięgiem. Wszystkie samoloty powróciły.- Myśliwce bombardujące atakowały objekty komunikac. w Nadrenii.-

Ciężkie bombowce ameryk.z Włoch atakowały wczoraj dwie fabryki benzyny syntetycznej na Śląsku.-
Wskutek ostat.nalotów "Mosquit'ów" kanał w Kilonii był przez pięć dni zamknięty dla żeglugi. Był to drugi wypadek unieruchomienia żeglugi na kanale prze lotn.sojusz. w ciągu obecnego roku.-
Głównodowodzący sojusz.lotn.korpusu expedycyjnego na zachodzie, marszałek lotn. sir Lee Mallory, objął główne dowództwo nad lotn.sojusz. w połud.wsch.Azji pod komendą adm.Mountbatten.-
Front zach.: I-sza armia kanad. przekroczyła w trzecim punkcie kanał Leopolda pod Watervliet / 13 km. na płn.wsch.od Maldegem / i znajduje się w odległ. 1,5 mili ang. od oddz.bryt. i kanad., które postępują od strony morza. Opór npl.nierówny. Z pośród 10.000 jeńców, walczących na tym odcinku poległo do tej pory 2000. Pod naporem kontrataków niem. oddz. kanad. wycofały się z drogi, wiodącej z lądu przez przesmyk do wyspy Beveland, Niemcy nie mogą jednak w dalszym ciągu z tej drogi korzystać, gdyż jest pod stałym obstrzałem artylerii bryt.-
II-ga armia bryt. posuwa się w dalszym ciągu w kier. Mozy. Postępy utrudnione wskutek ulewnych deszczy. Oddz.bryt.zbliżyły się na 1 km. do mostu na Mozie.-
Na odcinku I-ej armii ameryk. niem.piech. przypuściła na wsch.od Akwizgranu atak z udziałem 40 czołgów. Został on odparty. W Akwizgranie w dalszym ciągu walki wręcz. W ciągu nocy samoloty niem. zrzuciły załodze żywność i amunicję.-
Na odcinku III-ej armii ameryk.dalsze postępy w kie: miejscowości Bruyeres / 20 km.na wsch.od Epinalu/.-
Radio niem.doniosło, że gen.Rommel zmarł z powodu ran, odniesionych w wypadku samoch. Wiadomość jest o tyle nieprawdziwa, że wg.wiarygodnych informacyj Rommel został ranny w czasie nalotu.-
Kwatera gł.donosi o nowym fakcie, dowodzącym niezwykłej sprawności organizacyjnej. Przed rozpoczęciem inwazji zbudowano w bryt. stoczniach i fabryka dwa pływające porty, każdy pojemn.portu w Dovrze. Całą pracę wykonano w W.Brytanii, chociaż było tam trudniej o materiały i siły robocze niż w USA.

ofiar - rozbitków morsk. z rąk ostrzelanych, szeregu [illegible]
[illegible] zostało [illegible] ocalonych.–
[illegible] [illegible] w Grecji
[illegible] dla Grecji. Było to
drugi wypadek unieszkodliwienia [illegible] na zmianę przez
lotn. sojusz. w ciągu obecnego roku.–
Dowództwo sojusznicze sojusz. lotn. korpusu ekspedycyjnego
na Wschodzie, [illegible] lotn. sił [illegible]. objął
ogólne dowództwo nad lotn. sojusz. w połud.-wsch. Azji
pod komendą [illegible].–
Front wsch.: I-sza armia [illegible] przełamawszy w trzech punktach obronę niemiecką pod Witebskiem / 15 km. na płn.wsch. od [illegible] / i znajduje się w odległ. 1,5 mili ang. od odc.kolej. i kanału, które powiązują od strony morza. [illegible]. Z powodu [illegible] walczących na tym odcinku [illegible] do [illegible] 2000. Pod naporem [illegible] niem. oddziałów, [illegible] z drogi, [illegible] z lądu przez [illegible] wyspy. [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], gdyż [illegible] pod [illegible] obstrzałem artylerii bryt.–
II-ga armia bryt. posuwa się w dalszym ciągu w kierunku. Postępy [illegible] [illegible] ujemnych [illegible]. [illegible] na 1 km. do [illegible] na Mozie. Na odcinku I-ej armii amerykańskiej, niem. [illegible], przypuszczalnie na wsch. od [illegible] [illegible] [illegible] 40 [illegible]. [illegible] [illegible] w [illegible] w dalszym ciągu walki [illegible]. W ciągu nocy [illegible] niem. armia [illegible] i [illegible].–
Na odcinku III-ej armii amer. dalsze postępy w kierunku [illegible] / 20 km. na wsch. od [illegible] /.–
[illegible] do gen. [illegible] zmarł z powodu ran, odniesionych w [illegible]. Wiadomość jest o tyle [illegible], że [illegible] [illegible] [illegible] w czasie walk.–
[illegible] o nowym [illegible], dotyczącym [illegible] organizacyjnej. [illegible] [illegible] [illegible] z bryt. [illegible] i [illegible] [illegible] porty. Każdy [illegible] w [illegible]. [illegible] w [illegible], [illegible] było [illegible] o materiały i [illegible] się w USA.

zbudowano 146 kasetonów z betonu, zużywając na ten cel 600.000 ton betonu i 31.000 ton stali. Przy fabrykacji było zatrudnionych 20.000 robotników. W pięć dni po wylądowaniu na zachodzie urządzenia zostały przyholowane na wybrzeże między Cherbourgiem a Havrem. Jeden port został oddany do dyspozycji wojsk ameryk. drugi bryt. Na miejscu zatopiono 60 transportowców, by umożliwić w ten sposób zakotwiczenie. Najtrudniejszym zadaniem była konstrukcja mola, które musiało zmieniać głębokość stosownie do przypływu i odpływu. Mola były dług. 7-miu mil ang. W dwa tygodni po zakotwiczeniu portów powstała burza tak gwałtowna, jakiej nie było od 40-tu lat. Port ameryk. został częściowo uszkodzony i po opanowaniu Cherbourga nie był używany. Port bryt. natomiast umożliwił wyładowywanie ogromnych ilości ludzi i materiałów. W pierwszym tylko dniu wyładowano 800 ton ropy naft. i amunicji. Decyzja budowy portów została powzięta jeszcze w sierpniu 1943 r. w czasie konferencji w Quebec. Prem. Churchill, nie licząc się z trudnościami, rozkazał wówczas budowę pływającego mola, co początkowo uchodziło za niewykonalne.

<u>Ocean Spokojny :</u> W czasie piątkowego i sobotniego ataku na Formozę zniszczono 91 samolotów japon. Cyfra ta nie jest objęta cyfrą 520-tu samolotów, zniszczonych poprzednio. Agencja japon. doniosła, że flota japon. podjęła pod Formozą bitwę z flotą ameryk., w której w skład wchodzą również lotniskowce, które brały udział w ostat. operacjach. Brak dotąd potwierdzenia ze źródeł sojusz. Gdyby istotnie doszło do bitwy między obu flotami, to wynik może decydująco zaważyć na dalszym przebiegu wojny z Japonią.-

<u>Węgry :</u> Wczoraj po połud. regent Horthy wygłosił przemówienie przez radio w Budapeszcie, w którym oświadczył, że rozkazał wojskom węgierskim zaprzestać walki i zwrócił się do aljantów o warunki rozejmu. Regent wyraził nadzieję, że w ten sposób uda mu się zapewnić krajowi trwały pokój, skoro inną drogą nie dało się tego uzyskać. Regent zaznaczył, że Hitler nie udzielił przyrzeczonej pomocy , natomiast próbo-

zbudowano 146 transportów z bronią, zatrzymując za ten cel 870.000 ton betonu i 31.000 ton stali. Przy ich budowie byłych zatrudnionych 20.000 robotników. Wydać dni po wylądowaniu na wybrzeżu były trzy dwa porty przygotowane na wybrzeżu między Cherbourgiem a Hawrem. Jeden port został oddany do dyspozycji wojsk amerykańskich, drugi bryt. Na miejscu zatopiono 60 transportowców, by utworzyć w ten sposób sztuczne odcinki. Najtrudniejszym zadaniem było skonstruowanie mola, które pozwalałoby mniejszym giętkość stosownie do przypływu i odpływu. Mola były długie 7-miu mil ang. W ciągu tygodni po wylądowaniu portów poruszał tamtędy tyle przewozu, jakiej nie było od 4-ch lat. Port amerykański został całkowicie zniszczony i po opuszczeniu Cherbourga nie był używany. Port bryt. natomiast umożliwił wyładowywanie ogromnych ilości ludzi i materiałów, w pierwszym tygodniu dnia wyładowano 20.000 ton rocznie. 1 kontrolę. Inwazja lądowa poprzedzona została lokacją w sierpniu 1943 r. w czasie konferencji w Quebec. Pres. Churchill, nie licząc się z trudnościami, wskazał wówczas budowę olbrzymiego mola, co początkowo wydawało się niewykonalne.

Front japoński. W ostatnim tygodniu i zachodniego frontu na Formozę zniszczono 91 samolotów japon. Wyprawa ta nie jest objęta cyfrą 820-tu samolotów, zniszczonych poprzednio. Agencja japon. donosi, że flota japon. znajduje pod Formozą bitwę z flotą amer., w której w skład wchodzą również lotniskowce, które brały udział w ostat. operacjach. Amer. okręty wojenne dotarły na środek zatoki. Odgłosy świadczą doszło do bitwy między obu flotami, to wynik może decydująco wpłynąć na dalszy przebieg wojny z Japonią.-

Rzesza : Niemcy ostatni po ponad.rzesza Rzeszy wyglądali prawdopodobnie przez radio w Niemczech, w którym oświadczył, że zostanie wojskiem w przebiegu zaprzestać woli i zwrócił się do wszystkich Niemców o natychmiast wszelkie oznaki zgody. Rzesza wygrana, zaś w ten sposób ona nie ma się czego obawiać, brzemienne przyszłą te drogą, nie dało się tego uzyskać. Zaręczył natomiast, że Hitler nie oddaliła przygotowanej pomocy, natomiast przeb-

wał interwenjować w [redacted] sprawach węgierskich. Regent oznajmił, że o decyzji poinformował rząd niem.-
W półgodziny potym radiostacja węgierska została jednak widocznie opanowana przez Niemców i węgierskich faszystów, gdyż przemówił przywódca hitlerowców węgierskich Szalassi, piętnując [redacted]o jako zdrajcę i oświadczając, że sam obejmuje rządy, a węgierski szef sztabu generał. przemawiając również przez radio w Budapeszcie nakazał również armii kontynuowania walki po stronie Niemców. Inne radiostacje węgierskie również zostały przez Niemcy opanowane. W związku z tym radio londyńskie przestrzegło ludność węgierską, by nie dawała posłuchu węgierskim audycjom radiowym, dopóki pozostają pod kontrolą hitlerowców. Radio niem. do tej pory nie podało wiadomości o decyzji regenta. Wg. napływających informacyj do Budapesztu miał przybyć Himmler.-

Front wsch.i połud.wsch. : Brak potwierdzenia wiadomości niem.o walkach pod Debreczynem. Rosjanie opanowali miejscowość Dei w Siedmiogrodzie /50 km.na płn.od Kluż. W ciągu ub.doby zniszczono bądź uszkodzono na Węgrzech 143 czołgi niem., t.zn. od 4-ch dni ogółem 400 czołgów.-

W Jugosławii oddz.jugosłowiańskie walczą wśródmieściu Belgradu i opanowały pozycje w stolicy między Sawą a Dunajem. Zdobyto miejscowość Kruszewac / 50 km. na płn.zach.od Niszu/, odcinając w ten sposób odwrót oddz.niem., posuwającym się dorzeczem Morawy.-

Prem.Jugosławii Subaczic udał się na wyswobodzone tereny Jugosławii w celu odbycia konferencji z marszałkiem Tito w sprawie powrotu rządu do Belgradu natychmiast po wyswobodzeniu stolicy.-

Na Morzu Barenta lotn.sowiec.zatopiło 2 transport. niem., łącznej pojemn.14.000 ton.-

W płn.Finlandii Rosjanie zajęli po 5-ciu dniowych walkach port Petsamo. Wobec odcięcia szosy prowadzącej z Petsamo na połud.Niemcom pozostaje tylko odwrót tylko ku płn.Norwegii po zupełnych bezdrożach.-

Bułgaria : Do Moskwy przybyła delegacja bułgarska pod przewodnictwem min.spraw zagr.Stajnowa w celu podjęcia rokowań w sprawie rozejm.-
Włochy : Oddz.VIII-ej armii dotarły na odległ.6-ciu km.do Cesena na linii Rimini-Bolonia. Lotn.sojusz. atakowało linje kolej. pod Veroną i Bolonią.-
Grecja : Ang.oddz.spadochronowe opanowały Megara na zach. od Aten. Lotn.bryt, używa już lotniska w Atenach. Na teren Grecji przybyła komisja "UNRY".-
Wojna lotn. : W ciągu ub.4-ch dni sojusz.lotn.taktyczne uszkodziło bądź zniszczyło w Europie połud.wsch. 2800 wagonów kolej.-
Szwecja :. Rząd oznajmił o definitywnym wstrzymaniu dostaw łożysk kulkowych dla Niemiec.-
W.Brytania :.Dziś rozpoczyna się w Blackpool kongres bryt. związków zawod., liczących 7000 członków. Na kongresie będą obecni również przedstawiciele związków zawod. Belgii, Kanady i Indyj.-
Sprawy polskie : Prem.Churchill odbył wczoraj konferencję z prem.Mikołajczykiem i min.Romerem.-

Londyn, wtorek, dnia 17. października 1944 r. Kom.ang. poranny. Serwis zamorski i franc.europ.

Węgry : Od chwili objęcia władzy przez nowy reżim faszystowski radiostacja budapeszteńska raz poraz wzywa naród węgierski do zachowania spokoju i kontynuowania walki po stronie Niemiec. Ub.nocy min.wojny podkreślił w przemówieniu, że los Węgier jest nierozerwalnie związany z niem. i walka toczy się na śmierć i życie. Ogłoszono również totalną mobilizację.
W audycjach kraj.radiostacje niem. nadal nie wspominają o wypadkach na Węgrzech, natomiast w serwisie zamorskim poczyniły pewne znamienne przyznania. Agencja "Transocean" doniosła, że po ulicach Budapesztu krążą najcięższe czołgi typu "Tygrys", że budynki niem. są poobsadzane przez karab.maszyn. i że w pobliżu dworców kolej. doszło do gwałtownych starć. Że musiały zajść jakieś zamieszki, tego dowodzi wezwanie do robotników w przemyśle cywil., by wznowili pracę.- Nowy premier Szalasi odczytał przez radio w imieniu regenta Horthyego proklamację, odwołującą jego poprzednie oświadczenie o zaprzestaniu walki przeciw aljantom. W kołach sojusz. wyrażane są wątpliwości co do prawdziwości tej rzekomej proklamacji Horthyego, gdyż trudno wytłumaczyć, dlaczego w takim razie nie przemówił przez radio osobiście, podobnie jak i za pierwszym razem, a pozatym rządzące obecnie koła na Węgrzech nie ustają w rzucaniu obelg na regenta Horthyego.-
Front wsch. i połud.wsch. : W płn.Siedmiogrodzie Rosjanie odzyskali sto miejscowości, w tym jedną oddaloną o 20 km. od Rusi Przykarpackiej. O walkach pod Debreczynem źródła ros. w dalszym ciągu zachowują milczenie widocznie ze względu na tajemnicę wojskową.-
W Jugosławii oddz.jugosłowiańskie i ros. walczą w dalszym ciągu na przedmieściach Belgradu, gdzie wzięły do niewoli 1500 Niemców. Nisz i Leskowacz zostały zdobyte przez oddz.jugosłowiańskie, bułgarskie i ros. Poraz pierwszy kom.ros. podkreśla udział oddz.bułgarskich w osiągniętych sukcesach.- Na odcinku bałtyckim Rosjanie posunęli się na zach.i połud.zach.od Rygi.- Lotn.sowiec.zatopiło 3 niem.transportowce, oraz wykonało silny nalot na Wystruć w Prusach Wschodnich.-

W ciągu niedzieli Rosjanie zniszczyli bądź uszkodzili wzdłuż całego frontu 93 niem.czołgi.-
Front zach.: Oddz.I-ej armii kanad. zajęły miejscowość Woensdrecht, położoną u przesmyku, prowadzącego na wyspę Beveland. O miejscowość tą, panującą nad przesmykiem toczą się gwałtowne walki i ostatnio została zajęta przez Niemców. Worek, w którym znajdują się Niemcy nad wybrzeżem zaciśnia się w dalszym ciągu. Oddz.kanad., nacierające od południa zajęły miejscowość, odległą o 1 milę ang. na płn. od kanału Leopolda.-
Oddz.II-ej armii bryt. dotarły do przedmieści Venrasi, oddalonej o 3 mile ang.od Mozy. / Przedwczoraj koresp.donieśli przedwcześnie o jej zajęciu/.-
Na 10 km.na wsch. od Arnheim oddz.bryt.zajęły Wolfhezen.- Pod Akwizgranem piechota I-ej armii ameryk. przecięła zupełnie ostat.niem.drogę odwrotu. Niem. próby przyjścia z odsieczą, jak również wyłamania się z miasta zakończyły się zupełnym niepowodzeniem i Niemcy stracili przytym 50-60 czołgów. Garnizon jest w dalszym ciągu zaopatrywany z powietrza.-
W mieście w dalszym ciągu zacięte walki wręcz.-
Oddz.III-ej armii ameryk. docierają już do przedmieści Bruyeres. Niemcy gwałtownie kontratakują. Otrzymali oni rozkaz bronienia tutaj swych pozycyj do ostatka, by zapewnić czas na rozbudowę umocnień na tyłach.- Urzędowo donoszą, że od inwazji do ostat.czwartku Niemcy utracili na całym froncie zach.606.000 jeńców.-
Król Jerzy VI powrócił z pięciodniowego pobytu na froncie zach., gdzie dokonał inspekcji oddz.bryt., kanad. i ameryk. Omawiając w art.wstęp. wizytę królewską " Times" przypomina, że dotychczas inspekcja króla na frontach walki jest zawsze zapowiedzią ważnych wydarzeń.-
Włochy : Oddz.V-ej armii zajęły miejscowość, oddaloną o 10 mil ang. od Bolonii.-
Grecja : Oddz.sojusz. zajęły wyspę Naxos.-

w ukryciu niektórzy Żydzi, a [illegible] nadal pozostawali, [illegible] żywych 9 [illegible] osób.
[illegible] Dnia [illegible] 1942 [illegible] ostatecznie likwidacji getta, [illegible] [illegible] w getcie [illegible], [illegible] na [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i [illegible] [illegible] zostali [illegible], a [illegible] [illegible] nad [illegible] przeszło [illegible] w [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] o [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].-
Dnia [illegible] [illegible] byli [illegible] przewiezieni [illegible], [illegible] z [illegible] [illegible] [illegible]. / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] o [illegible] [illegible].-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible].-
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], że od [illegible] do [illegible] [illegible] [illegible] o [illegible] [illegible] [illegible].-
[illegible] [illegible].-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].-

W posiadaniu Niemców pozistały jeszcze tylko wyspy Rodos, Leros i Kos, oraz zach.część Krety. Wszystkie te garnizony są jednak odcięte.-

Ocean Spokojny : Samoloty ameryk., startujące z lotniskowców atakowały bazy japon. na Wyspie Luzon w archipelagu Filipinów.- Ponowny nalot na ośrodek naft.w Balik-Papen na Borneo. Silna obrona ze strony myśliwców japon. Czterdzieści dziewięć japon. samolotów zestrzelono napewno, a 18-cie dalszych przypuszczalnie. Straty własne 2 bombowce i 5 myśliwców.-

Z kwatery gł.sojusz.donoszą, że niezależnie od superbombowców, działających ~~z baz~~ chińskich Formozę atakowały w ciągu ostat.3-ch dni również samoloty z lotniskowców, powodując znaczne szkody.-

Głównodowodzący floty USA. na Pacyfiku adm.Nimitz, przemawiając wczoraj przez radio z Pearl Harbour oświadczył, że od dn.9 b.m. Japończycy stracili 73 okręty i statki, oraz 670 samolotów, t.zn.przeciętnie tracili 100 samolotów i 10 statków dziennie

Konferencja w Moskwie : Prem.Mikołajczyk odbył wczoraj konferencję z prem.Churchillem i min.Edenem,a min.Romer z ambasadorem USA.-

M.P.17.X.44r.

Londyn,dnia 14.X.44r. Wickham Steed : przegląd tygodniowy.

Dwie kategorie wydarzeń charakteryzują obecne położenie. Pierwsza z nich, dotycząca bezpośredniej przyszłości obejmuje działania wojenne w Europie, w Azji i na Pacyfiku, drugą, której skutki obliczone są na bardzo daleką metę stanowią uchwały konferencji w Dumbarton-Oaks w sprawie organizacji pokoju światowego. Stanowisko pośrednie, zajmuje konferencja w Moskwie, której wyniki zaważą nietylko na przebiegu najbliższego okresu wojny, ale również ukształtowaniu się przyszłych stosunków. Prem.Churchill i min.Edenm mają za zadanie doprowadzić w Moskwie do rozwiązania sprawy polsko-ros. jak również do koordynacji dalszych działań przeciwko Niemcom, jeśli nie również nie przeciwko Japonii.-

Uchwały w Dumbarton-Oaks przedstawiają dla mnie szczególne znaczenie, gdyż nie od dzisiaj obserwuję próby utworzenia międzynarodowej organizacji, któraby była zdolna zapewnić twórczy pokój. Osobiście uważam ten projekt za dzieło wybitne i zasługujące na uznanie. Mogę o sobie powiedzieć, że maczałem palce w pierwszej próbie skutecznej organizacji pokoju, jaką stanowił Genewski Protokół o pokojowym załatwianiu sporów międzynarodowych z 2 października 1924 r. Jak wiadomo głównymi jego inicjatorami byli ówczesny premier ang.Mac Donald i franc.Herriot. Protokół. za którym wypowiedziała się znaczna ilość państw wchodzących w skład Ligi Narodów przewidywał obowiązkowe rozstrzyganie sporów politycznych przez radę i zgromadzenie Ligi Narodów, a sporów prawnych przez trybunał międzynarodowy, oraz nakładał obowiązek sankcji przeciwko państwu, uchylającemu się od pokojowego załatwiania sporu aż do akcji militarnej włącznie.-

Obserwowałem potym z bliska konferencję rozbrojeniową w Waszyngtonie w 1927 r., oraz opracowywanie paktu Kelloga z r.1929, stawiającego wojnę jako ~~zpozáyxzałatwienia~~ środek polityczny poza nawiasa prawa. W porównaniu z tamtymi próbami ostatni projekt wyróżnia się jasnością i konkretnością. Dowodem realizmu jest złożenie głównej odpowiedzialnośvi za utrzymanie pokoju, oraz głównego obowiązku prowadzenia w tym celu odpowiedniej akcji na Radę Bezpieczeństwa. Równie ważnym conajmniej jest nałożenie na wszystkich członków organizacji obowiązku podoorządkowania się uchwałom Rady i dostarczenia jej wszelkiej pomocy. W ten sposób raz nazawsze zoštanie zlikwidowany przeżytel neutralności, który czaił się jeszcze w zakamarkach paktu Ligi Narodów . Jeśli nowa organizacja rezygnuje z ambicyj uniwersalnych i dopuszcza do udziału tylko państwa miłujące pokój, to w ten sposób daje większe gwarancje sprawności, niż gdyby otwierając wrota wszystkim umożliwiała w ten sposób sabotaż ze strony rządów złej woli. Jednym z głównych błędów Ligi Narodów było odrzucenie projektu stworzenia międzynarodowej ~~pokicji~~ siły policyjnej, wysuniętego w czasie obrad nad paktem przez delegację franc. Odmowa ratyfikacji protokółu Genewskiego przez ang.rząd konserwatywny, który doszedł do władzy po ówczesnym rządzie Mac Donalda była śmiertelnym ciosem, zadanym Lidze Narodów. Wówczas to wysunięto przeciw zasadzie sankcji jeden z najfałszywszych argumentów, który odtąd stale pokutował w międzynarodowych dyskusjach i narobił tyle złego, mianowicie, iż nie można utrzymać pokoju przez organizowanie wojny.-

Również, o ile chodzi o działalność społeczną i gospodarczą, obecny projekt jest znacznie lepszy od paktu Ligi Narodów.-

Przechodząc do spraw bliższej przyszłości, pragnąłbym wskazać na trzy główne warunki niezbędne moim zdaniem dla wyłączenia raz na zawsze niebezpieczeństwa niem.agresji.

Na wiasem mówiąc, nie przywiązuję żadnej wagi do spekulacji na temat ewent. załamania się Niemiec, wskutek wewnętrznego przełomu. Nawet, gdyby naród niem. próbował zbuntować się przeciwko obecnemu reżimowi, a jak dotąd nic na to nie wskazuje, to niema nikogo, ktoby się nadawał do objęcia roli przywódcy tego rodzaju buntu. Powracam jednak do tematu. Trzy warunki, o których wspomniałem są następujące: 1/ Obalenie bastionu niem. imperializmu na wschód, jakim są Prusy Wschodnie, w pierwszym rzędzie przez wyeliminowanie kasty junkierskiej, 2/ zniszczenie potęgi niem. kapitału w Zagłębiu Ruhry, tego drugiego ośrodka imperializmu, 3/ zlikwidowanie madziarskiej klasy magnackiej i obszarniczej. Na tej klasie spoczywa główna odpowiedzialność za upadek monarcji Habsburgów, gdyż kierując się wyłącznie chęcią utrzymania swych majątków i wpływów wysługiwała się imperializmowi niem., prowadząc reakcyjną politykę klasową wobec rzesz wynędzniałego chłopstwa, oraz narodowościową wobec innych ludów. Nic nie było szkodliwszym dla pokoju światowego, niż poparcie jakiego niektóre konserwatywne koła bryt. udzielały magnaterii węgierskiej. Widoki utrzymania pokoju w Europie wschod. będą nad wyraz słabe, jeśli nie zostanie złamana potęga węgierskiej oligarchii i nie zostanie podniesiony poziom życia mas węgierskiego chłopstwa. Ofenzywa ros. na Węgry i Prusy Wschodnie może zatym przynieść nietylko bezpośrednio sukcesy wojskowe, ale także dalekosięgające, a bardzo ważne następstwa polityczne i społeczne.- x/ Obecnie, gdy ważą się losy Europy połud.wsch. pobyt przedstawicieli W.Brytanii w Moskwie jest szczególniej pożyteczny.

x/ Autor władający językiem węgierskim zna dokładnie Węgry, podobnie zresztą jak i inne kraje byłej monarchii Habsburskiej jeszcze z okresu, poprzedzającego pierwszą wojnę światową, gdy przez szereg lat był koresp. "Times'a" w Wiedniu - uwaga słuch./.-

Tu jednak [illegible], nie przywiązywała żadnej wagi do [illegible] na temat [illegible]. [illegible] się Wiedeń, [illegible]. [illegible], gdy naród [illegible] przechodzi [illegible] przeciwnie obecnemu [illegible], a jak dotąd nie ma to nie [illegible], to [illegible], [illegible] rolę przy [illegible] tego [illegible]. Przechodzę jednak do tematu.

Trzy momenty, o których wspomniałem są następujące: 1/ [illegible] imperializmu na wschodzie, jak to się [illegible] wschodnie, a [illegible] przez wyeliminowanie [illegible]. 2/ [illegible] potęgi niemieckiej [illegible] w [illegible] wojny. [illegible] drugiego [illegible] imperializmu. 3/ [illegible] międzynarodowej [illegible] obecnej [illegible]. Na tej [illegible] głównie [illegible] 2q [illegible] [illegible]. [illegible] się [illegible] [illegible] [illegible] i [illegible] się [illegible], [illegible] polityczną [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] nie było [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] w [illegible]. [illegible] w [illegible] [illegible], [illegible] nie [illegible] i [illegible] [illegible] i [illegible]. [illegible] i [illegible] nie [illegible] [illegible] [illegible], a [illegible] [illegible] i [illegible]. - [illegible] [illegible] [illegible] jest [illegible].

x/ Autor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] -

Może on przyczyni się do usunięcia bardzo wielu przyczyn konfliktów w tej części Europy. Gdyby jeszcze konferencja została ukoronowana stworzeniem trwałych podstaw pod przyszłą współpracę i przyjaźń między Rosją a Polską, to konferencja w równej mierze przyczyni się do przyśpieszenia zwycięstwa co do wygrania pokoju.-

Londyn, dnia 18.X.44r., środa. Kom.wieg.poranny. Serwis zamorski i franc.europ.

Front zach.; I-sza armia kanad.w dalszym ciągu zacieśnia pierścień dokoła oddz.niem.na połud.od Skaldy. Posuwając się ku płn.poza kanał Leopolda, oddz. kanad. dotarły do miejscowości Ijzendjke / 10 km.na połud. od Breskens na drodze do Eecloo/. Mimo kontratakćw niem.Kanadyjczycy w dalszym ciągu utrzymują pozycje w miejscowości Woensdrecht na przesmyku, prowadzącym na wyspę Beveland. Lotn.sojusz. atakowało zaporę rzeczną na wyspie Walcheren, ważny węzeł komunikacyjny Venloo na zach.brzegu Mozy, oraz trafiło kwaterę dztwa niem. na połud. od Skaldy.-
Na odcinku I-ej armii ameryk. pod Akwizgranem poraz pierwszy dłuższa przerwa w kontratakach niem., trwająca już trzeci dzień. Niemcy nie podejmowali mianowicie prób przerwania pierścienia od zewnątrz, natomiast garnizon miasta w dalszym ciągu próbował wypadów. Niemcy próbowali jedynie dostarczyć posiłki na ciężarówkach i niewielkiej ilości samochodów udało się przedostać się przez pozycje ameryk. Amerykanie zajęli dwie miejscowości o 5 km.na płn.od Akwizgranu. W samym mieście toczą się w dalszym ciągu zacięte walki uliczne, przyczym Amerykanie rozbijają poszczególne punkty oporu działami 6-cio calowymi. Koresp.czeski. obecny przy walkach ulicznych w Akwizgranie opisuje charakterystyczną scenę po zdobyciu umocnionego budynku, w którego piwnicy oprócz żołnierzy przebywała też ludność cywilna. Mieszkańcy schronu powitali Amerykanów wybuchem wściekłości " dlaczego przychodzicie dopiero teraz? Przeżyliśmy tu prawdziwe piekło".
O hitlerowcach wyrażali się z wściekłą nienawiścią, na jaką tylko Niemcy mogą się zdobyć, Hitlera nazywali krwawym psem. Niepodobna jednak było dostrzec choćby śladu jakiegokolwiek żalu z powodu zbrodni, które obciążyły Niemców przed sumieniem świata. Widoczne było tylko rozgoryczenie, jak u gracza, który pod koniec dostrzega, że stawiał na złą kartę.-

III-cia armia ameryk.posunęła się w kier.na wsch. i południe od Bruyeres.-
W Brukseli znaleziono kilkaset tysięcy najdokładniejszych map W.Brytanii i Irlandii połud. w niem.budynku sztabowym. Jako daty wykonania figurują na mapach przeważnie lata 1940-41, przyczym najwcześniejsze pochodzą z sierpnia 1940 r., a ostatnie z r.1943. Mapy były najwidoczniej opracowywane z myślą o inwazji. Zawierają one najdokładniejsze dane planów miast, nazwy podane z wymową, dołączono zbiory fotografii, przedstawiających linje wybrzeża z objaśnieniami co do warunków klimatycznych w każdej porze roku. Dane zostały zebrane przy pomocy zdjęć z samolotów, oraz innymi środkami. Przygotowanie musiało zająć dobrych kilka lat czasu.-
Wojna lotnicza : Wczoraj w ciągu dnia 1300 ciężkich bombowców ameryk. pod eskortą 900 myśliwców atakowało Kolonię. Był to trzeci nalot na to miasto w ciągu 4-ch dni, a zarazem najpotężniejszy ze wszystkich nalotów, wykonanych w czasie obecnej wojny. Nie powróciło 13 bombowców i 3 myśliwce.-
Samoloty ameryk.z baz włoskich atakowały wczoraj drugi dzień z rzędu cele w Jugosławii, na Węgrzech, na Górnym Śląsku i w Austrii, w tym objekty przemysłowe pod Wiedniem.-
Włochy : Koresp.zgodnie donoszą, że Niemcy nie ograniczają się obecnie do akcji opóźniającej, ale organizują opór na wielką skalę. Mimo tego obydwie armie sojusz.osiągnęły lokalne postępy. Oddz.VIII-ej armii zbliżyły do Cesena, na odcinku central. oddz. V-ej armii posunęły się o pół mili ang.-
Grecja : Do Aten przybył już premier grecki z rządem.- W działaniach na Morzu Egejskim uczestniczyło 150 morskich jednostek sojusz., mianowicie bryt., greckich i polskich. Powitanie sojuszników entuzjastyczne. Do Aten przybył już pierwszy statek z żywnością.-
Węgry : Sytuacja w dalszym ciągu niejasna, wiadomości ze źródeł neutralnych sprzeczne ze sobą. Koresp.szwajcarscy donoszą o licznych aresztowaniach w Budapeszcie i nawet egzekucjach. Audycje naszego

[illegible] armia sowiecka, rozsypała się w Alex.ca wach. i pobicie od Grójecka.-
W listopadzie [illegible] [illegible] ujęty w [illegible] [illegible] [illegible] i [illegible] 11 [illegible], a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] do [illegible] [illegible] [illegible] 1940-41 [illegible] [illegible] [illegible] w [illegible] 1941 r., a [illegible] z r. 1942. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] z [illegible] do [illegible] w [illegible].-

[illegible] : [illegible] [illegible] w [illegible].-

[illegible] : [illegible].-

[illegible] : [illegible].-

[illegible] : [illegible]

radia budapeszteńskiego dowodzą trudności sytuacji, gdyż nadało ono liczne wezwania do żołnierzy węgierskich, aby powracali do właściwych jednostek bądź też do kraju. Dowódca I-ej armii węgierskiej przeszedł wraz ze sztabem na stronę sojuszników. Węgierski szef sztabu generał. stwierdził sam w przemówieniu radiowym dezercję żołnierzy węgierskich na stronę sojuszników.- Poseł węgierski w Bernie Szwajcarskim oświadczył, że regent Horthy został usunięty siłą ze swego stanowiska i odmówił poddania się pod rozkazy nowego reżimu, stwierdzając, że w dalszym ciągu jest związany przysięgą na wierność, złożoną regentowi.

Front wschodni i połud.wsch.: Walki w Belgradzie trwają już piąty dzień. Do tej pory zginęło w stolicy 4000 żołnierzy niem. Całe śródmieście opanowane przez sojuszników z wyjątkiem dwóch dzielnic. Walki niezwykle zacięte, czego dowodem, że np. w Banku Emisyjnym pierwsze piętro zajęte już przez sojuszników, a w pozostałych walczą jeszcze Niemcy. Radiostacja jugosłowiańska doniosła, że na wsch.od Belgradu zostały otoczone dwie dywizje niem. Zajęto miasto Prokuplje na zach.od Niszu. W nocy z poniedziałku na wtorek gwałtowny nalot na Zagrzeb, będący ważnym węzłem komunikac. U wybrzeży dalmatyńskich okręty bryt. zatopiły bądź uszkodziły 11 statków niem.- W Siedmiogrodzie zajęto ważny węzeł komunikacyjny Zalau / 50 km.na płn.zach. od Kluż/. Inne oddz. sojusz.dotarły na 3 km. do granicy Rusi Przykarpackiej.- W dalszym ciągu brak potwierdzenia ze źródeł ros. niem.doniesień o wielkiej ofensywie na wsch. granicę Prus Wschodnich. Gwałtowny nalot lotn.sowiec. na Windawę, Systruć i Gąbin. Na Morzu Bałtyckim zatopiono transportowiec niem. pojemn. 8000 ton.-
W środkowej Finlandii oddz.fińskie zajęły ważny węzeł kolej. Rovaniemi. Na płn. oddz.fińskie nacierają na prawe skrzydło armii niem., która ostatnio musiała opuścić Petsamo. Wg. wiadomości ze Sztokholmu główno dowodzący armii niem.w Finlandii, gen. Rendulec został zwolniony przez Hitlera z powodu poniesionych porażek i ma być zastąpiony przez gen.Zaitela, bratanka

niem.szefa sztabu generał.-
Sprawy polskie : Samoloty połud.afryk., startując z baz włoskich zrzuciły amunicję polskim oddz.AK.-
Konferencja w Moskwie : Wczoraj wieczór ponowna konferencja prem.Churchilla ze Stalinem.-
Min.Eden i amb.bryt.odbyli wczoraj konferencję z prem.Mikołajczykiem i min.Romerem.-
Ocean Spokojny : Kwatera gł.sojuszników donosi, że flota japon. próbowała zaatakować trzecią flotę amer. operującą pod Formozą, ale w ostat.chwili zawróciła. Potężna osłona lotn. okrętów japon. Samoloty ameryk. zestrzeliły 160 samolotów japon. Tylko 2 okręty woj. ameryk.śred.wielkości zostały trafione przez samoloty japon. Japończycy rozgłosili swym zwyczajem o wielkim zwycięstwie swej floty, co jest oczywistym kłamstwem.- Wczoraj w ciągu dnia superbombowce ameryk. zaatakowały z baz chińskich Formozę. Był to szósty nalot na wyspę w ciągu ostat.7-miu dni. Wszystkie samoloty powróciły. W dotychczasowych nalotach zostały zniszczone prawie trzy bazy reperacyjne lotn.japon. na Formozie. Samoloty japon. mogą zatym w dalszym ciągu korzystać z tamt.lotnisk, które straciły jednak swe główne znaczenie wobec niemożności przeprowadzania na miejscu napraw.-
Samoloty ameryk., startujące z Chin zatopiły w poniedziałek pod Honkongiem japon.krążownik, oraz szereg statków łącznej pojemn. 32.000 ton.-
Omawiając ostatnie działania na Pacyfiku komentator radia bryt. podkreśla, że państwa osi zmarnowały bezpowrotnie możność zadania ciężkiego ciosu flocie sojusz. w r.1942, kiedy na Pacyfiku flota japon., a na Morzu Śródz. flota włoska i mniejsze jednostki niem.posiadały łącznie znaczną przewagę nad flotami sojusz., przeciążonymi zadaniem eskortowania konwojów.-
Argentyna : Rząd zamknął niem.dziennik hitlerowski, oraz włoski faszystowski, które dotychczas się ukazywały.-

W.Brytania : Wicepremier Attlee oświadczył wczoraj w Izbie Gmin, że w przyszłej konferencji pokojowej państwa neutralne nie będą mogły wziąć udziału. Uczestniczyć w niej będą tylko kraje, które prowadziły wojnę. Na kongresie związków zawod. zgodnie z wnioskiem sekretarza general., sir Walter Citrine delegaci wypowiedzieli się za utrzymaniem w mocy zakazu nielegalnych strajków większością 800.000 głosów na 6.000.000 głosów reprezentowanych. Uchwalono też zasadę, że kobiety mają utrzymywać to samo wynagrodzenie, co mężczyźni, jeśli wykonywują tę samą pracę.-
Rząd bryt. ogłosił Białą Księgę, zawierającą propozycje ang. co do międzynarodowej konwencji lotn., nad którą będzie obradować w listopadzie b.r. w Chicago kongres międzynarodowy. Projekt wypowiada się za przystosowaniem organizacji lotn. międzynarodowego do celów, którym ma służyć Rada Bezpieczeństwa w organizacji międzynarodowej, mającej czuwać nad pokojem światowym. Komunikacja lotn. musi być sprawna i tania i musi być zapewniona równowaga między potrzebami a jej pojemnością. Należy przeprowadzić jaknajdalej sięgającą standaryzację typów samolotów, oraz zapobiec marnowaniu zasobów przez rozrzutne współzawodnictwo, a zwłaszcza poddać kontroli system państwowych subwencyj.-

M.p.18.X.44r.

Londyn, dnia 13.X.44r. Sir Walter Kirk, generał, : Z przeglądu wojskowego.

Odcinek pod Arnheim odgrywa obecnie podobną rolę, co swego czasu w Normandii odcinek pod Caen. Jest to rodzaj zawiasu, na którym opiera się front npl. Dopóki zawias ten trzyma, skrzydło npl. może na nim obrócić się w kierunku Zuider- See. Przeciw II-ej armii bryt. walczy tu 9-10 dywizyj niem. Teren nadaje się dobrze do obrony dzięki licznym, pokrywającym go kanałom i rzekom.-
I-sza armia ameryk. osiągnęła dobre sukcesy lokalne pod Akwizgranem. Nie należy jednak przeceniać znaczenia tego izolowanego wąskiego odcinka.-
Na froncie włoskim mieliśmy swego rodzaju pecha. Gdy VIII-ma i V-ta armia przełamały linję Gotów i zaczęły docierać do linii Padu, gwałtowne deszcze i błota uniemożliwiły dalsze postępy. Mimo wszystko wygląda na to, że Kesselring nie zamierza oprzeć swej obrony na linii Padu. Linja ta byłaby zadługa. Wszystko wskazuje raczej na to, że wycofa się on aż po Adygę i oprze w ten sposób swą obronę na płn.wsch.narożniku Włoch wzdłuż odcinka ok.80-ciu mil ang. między jeziorem Garda a Adriatykiem.-
Na froncie wsch., aczkolwiek ostat. dwa miesiące nie przyniosły większych wydarzeń, to jednak zarysowują się ważne decyzje Skrócenie linii łączności niewątpliwie znacznie ułatwiło Niemcom obronę. W przededniu wielkiej ofenzywy ros. tymbardziej opłakujemy tragiczny los Warszawy, która upadła po bohaterskim oporze. Wszyscy współczujemy Polakom z całego serca.-
Na płn. Finowie wykonują swe nowe zobowiązania militarne przeciwko Niemcom z charakterystyczną dla nich uczciwością.- Bardzo wiele wskazuje jednak na to, że terenem rozstrzygającej akcji stanie się Węgry. Pierścień dokoła Niemiec zacieśnia się ze wszystkich stron. Ofenzywę sojusz charakteryzuje dziś nie uderzanie skoncentrowanymi siłami na jeden odcinek, lecz nacieranie na coraz to inny, by w ten sposób rozproszyć siły przeciwnika.-

Londyn, czwartek, dnia 19.X.44r. Kom.ang.poranny. Serwis zamorski / skrót/ i franc.europ.

Front zach.: II-ga armia bryt.opanowała w zupełności Venraai i posunęła się o 5 km. na wsch.w kier.Mozy. W ciągu ub.tygodnia pas na zach.od Mozy, pozostający jeszcze w rękach niem. został zredukowany o dalsze 100 km2.-
Oddz.I-ej armii kanad. osiągnęły lokalne postępy pod przesmykiem, prowadzącym na wyspę Beveland, oraz dotarły od południa na 1,5 mili ang. do Breskens.-
Oddz.I-ej armii ameryk.w dalszym ciągu systematycznie niszczą niem.bunkry w Akwizgranie. Dalsze niem. próby odsieczy dla załogi zostały udaremnione.-
Oddz.III-ej armii ameryk. zajęły wzniesienia o 7 km. na połud.zach.od Metzu. Na płn.od Metzu wzrastająca zaciętość niem.oporu.-
I-sza armia franc., wchodząca w skład VII-ej armii ameryk. dotarła na 8 km. do granicy Alzacji.-
W czasie konferencji pras. wyższy oficer sztabu gen. Montgommery oświadczył, że obecne zwolnienie tempa pochodu sojuszników na zachodzie jest następstwem szybkości postępów początkowych. Zniszczenia, które powstały we Francji i Belgii wskutek działań wojennych utrudniły organizację łączności, której linje są silnie rozciągnięte. Obecnie są czynione przygotowania do natarcia na Ren. Niemcy próbowali zorganizować ruchome rezerwy, ale to im się nie powiodło.-
W londyńskim czasopiśmie "Star" ukazał się artykuł, stwierdzający, iż jest teraz rzeczą prawie oczywistą, iż trzeba się jeszcze liczyć z kampanią zimową. Akwizgran jest najlepszym dowodem, że opór niem. jest zacięty i będzie trwał do ostatka.-
II-ga armia bryt. przebyła Holandię w piorunującym tempie i doprowadziła do utworzenia obszernego korytarza, potym jednak nastąpiły deszcze i zabagnienie terenu, co ze zrozumiałych względów stanowi największą przeszkodę dla pochodu armii zmotoryzowanej. Oddz. kanad. dokazują wprawdzie cudów pod Antwerpią, ale Niemcy aż zbyt dobrze rozumieją wartość tego portu i problem komunikacyjny w dalszym ciągu stanowi najcięższe zadanie dla dztwa sojuszniczego.-

bowego, samochód, [illegible] 3- [illegible] .oo.wor.pomocy. [illegible]
[illegible] (rzeczy).

[illegible] 21-go [illegible] bryg. [illegible] w [illegible]
[illegible] od [illegible] 5 [illegible]
[illegible] pcheniły
[illegible] o [illegible]
[illegible]
[illegible] pod
[illegible] przez [illegible] u [illegible]
[illegible] od [illegible] do [illegible]
[illegible]
[illegible] w [illegible]
[illegible]
[illegible] o 7 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] w [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] do [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
do [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] w [illegible]
[illegible]
[illegible] do [illegible]
[illegible] w [illegible]
[illegible] do [illegible]
[illegible] i [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Wojna lotnicza : Wczoraj w porze dziennej najcięższe bombowce RAF. typu "Lancaster" pod eskortą myśliwców wykonały nalot na miejscowość Bonn w Nadrenii, której Niemcy używają coraz więcej, jako węzła komunikac., a zwłaszcza portu rzecznego po zniszczeniu urządzeń port. w Duisburgu i w Dortmundzie. Nie powróciły 2 samoloty.-
Ameryk."latające fortece" wykonały nalot na Kolonię i na Kassel. Był to czwarty nalot na Kolonię w ciągu 5-ciu dni. Straty własne nie podane.-
Front wschod.i połud.wsch.: Spec.rozkaz Stalina doniósł wczoraj, że armia ros. sforsowała Karpaty na dług. 275-ciu km., posuwając się aż na 50 km.wgłąb. Sforsowano sześć przełęczy górskich, wtym przełęcz Tatarską. Rosjanie posuwają się w kier. Użhorodu i Mukaczewa na Rusi Przykarpackiej, oraz Preszowa w Słowacji wschodniej. Po przejściu przełęczy Tatarskiej Rosjanie zajęli m.in. Jasinę, oraz Marmarosszyget na pograniczu Siedmiogrodu. Korytarz między armią ros., nacierającą od Karpat, a armią, walczącą w Siedmiogrodzie został w następstwie zwężony na niecałe 40 km.-
W Belgradzie zredukowano jeszcze bardziej obszar, ~~pozostający~~ obsadzony jeszcze przez Niemców.-
Na połud.wsch.od Belgradu postępuje likwidacja dwóch otoczonych dywizyj niem.- Rząd bryt. uznał I-szą armię czechosłowacką, współdziałającą z oddz.ros. w Karpatach za armię kombatancką.-
Bułgaria : Mołotow przyjął wczoraj bułgarską delegację rozejmową.-
Węgry : W dalszym ciągu brak wiarygodnych informacyj wobec opanowania przez Niemców radia i komunikacji telefonicz.i telegraficznej. Berliński koresp. " Svenska Dagbladet" donosi, jakoby Niemcy internowali regenta Horthyego w połud. Niemczech.-
Były premier węgierski gen. Lakatos jest jakoby internowany w Wiedniu.- Koresp."Stockholms Tidningen" donosi, że gdy regent Horthy przemawiał przez radio oznajmiając o zaprzestaniu walki przez Węgry, budynek był obsadzony przez oddz.węgierskie, natychmiast potym jednak został opanowany przez siły niemieckie.-

Finlandia : Do Helsinek przybyła sojusz.komisja rozejmowa, złożona z piętnastu członków, w tym przedstawiciela W.Brytanii. Radiostacja moskiewska donosi, że pewne warunki rozejmu zostały już przez rząd fiński wykonane. Półwysep Pokkala w pobliżu Helsinek został oddany Rosjanom do dyspozycji, również niektóre lotniska zostały już przekazane aljantom. Więźniowie polityczni i jeńcy wojenni zostali zwolnieni.-
Sprawy polskie : Kom.franc.przytacza wiadomość zakomunikowaną przez rząd polski o postępowaniu Niemców wobec ludności Warszawy. Doniesienia niem.propagandy o wielkodusznej pomocy niem.dla ludności są cyniczną komedią. Wszyscy mężczyźni w wieku 16-40 lat zostali wywiezieni. Do Oświęcimia zostało wywiezione 124.000 osób. Gdy w dn.7.X. Niemcy przystąpili do egzekucji doszło do buntu, w czasie którego 200 osób zabito z karab.maszynowych.-
Konferencja w Moskwie : Stalin wydał wczoraj bankiet na cześć Churchilla i Edena.- Wczoraj Churchill odbył konferencję z prem.Mikołajczykiem, oprócz tego prem.Mikołajczyk i min.Romer odbyli konferencję z amb.USA.Harrimanem.-
Grecja : W związku z wyswobodzeniem Aten król Jerzy VI wysłał do króla greckiego depeszę z wyrazami uznania dla wspaniałej dzielności Greków. Prem.Churchill w depeszy do prem.grec.Papandreu wyraził radość całego narodu ang. z powodu oswobodzenia kolebki demokracji.- Oddz.bryt.opanowały wyspę Scarpanto.- W płn.części Grecji armia kraj. opanowała Janinę.- Ludność Aten powitała premiera z entuzjazmem.-
Włochy : W dalszym ciągu powolne postępy obu armij, zwalczających zażarty opór Niemców. V-ta armia znajduje się o 15 km.od Bolonii, VIII-ma armia o 3 km. od Cesena.-
Birma : Piąta dywizja indyjska opanowała ważny komunikac. Tiddim / 150 km.na południe od Imfal/.
Ocean Spokojny : Samoloty ameryk.z lotniskowców atakowały ponownie we wtorek bazy japon. na wyspie Luzon w Filipinach. Wywołano ogień na 7-miu statkach i zniszczono 19 samolotów.- Walki trwają nadal.-

Z kwatery adm.Nimitza donoszą, że w ub.tygodniu w ciągu wszystkich operacyj, obejmujących również walki pod Formozą i naloty na Filipiny zniszczono 915 samolotów japon.- Ameryk.podsekretarz stanu w min.mar., Forrestal oznajmił, że od początku czerwca b.r. dwie tylko formacje ameryk., mianowi III-ci i V-ty korpus lotn.zniszczyły ponad 3000 samolotów japon. i zatopiły 350 jednostek morskich, nie licząc mniejszych statków. Straty własne 390 samolotów.- Ameryk.łodzie podwod. w czasie swych ostat.patroli zatopiły 32 statki japon., w tym 3 kontrtorpedowce. Ponowny nalot na Balik-Papan.- W ostat. chwili wiadomość o desancie ameryk. w archipelagu Filipinów, mianowicie na wyspie Sulu / inaczej Iolo/, na połud.zach.Filipin. Brak jeszcze szczegółów.-

Niemcy : W ostat.dekrecie Hitlera o mobilizacji pospolitego ruszenia w Niemczech zwraca uwagę fak że na czele nowej formacji stanął Himmler. Armia regularna nieposiada w sprawach pospolitego ruszenia żadnego głosu. W Londynie przypominają, że koł fachowców wojsk.w Niemczech były zawsze przeciwn koncepcji pospolitego ruszenia, uważając, że z chwi lą wkroczenia przeciwnika do granic Rzeszy wszelki dalszy opór byłby tylko bezcelowym rozlewem krwi. W czasie ostat. wojny Ludendorff zdecydowanie się wypowiedział przeciw tego rodzaju pomysłom.-

Szef sztabu gen.Einsehovera oświadczył, że zarząd wojsk.aljantów będzie w Niemczech kierował całą administracją tak długo, dopóki nie ustanie wszelki opór wojskowy i wtedy dopiero przejmie administrację aljancki zarząd cywilny. Armia franc. weźmie udział w wojsk. zarządzie Niemiec. Na terenach,które zostaną zajęte przez wojska ros. administracja będzie wykonywana wg.zasad, ustalonych przez Rosjan

W.Brytania : Na kongresie związków zawod.w Blackpoo uchwalono większością 4:1 przyjąć raport komitetu, złożonego z przedstawicieli ros.i bryt.związków zawodowych w sprawie potraktowania Niemiec po wojnie.

Z kwatery adm. Nimitza donoszą, że w ub. tygodniu w ciągu następujących operacyj, obejmujących również walki pod Formozą i naloty na Filipiny zniszczono 915 samolotów japońs.- Amery. podsekretarz stanu d/s mar., Forrestal oznajmił, że od początku czerwca b.r. dwie tylko formacje amery., mianowicie III-ci i V-ty korpus lotn. zniszczyły ponad 7000 samolotów japoń. i zatopiły 750 jednostek morskich, nie licząc mniejszych statków. Straty własne 790 samolotów.- Amery. źródła podają, że w ciągu tych ostat. potyczek zatopiły 32 statki japoń., w tym 3 kontrtorpedowce. Ponowny nalot na Balik-Papan.- W ostat. chwili wiadomość o desancie amery. w archipelagu Filipinów, mianowicie na wyspie Sulu / inaczej Jolo /, na połud.-wsch. Filipin. Brak jeszcze szczegółów.-

Niemcy : W ostat. dekrecie Hitlera o mobilizacji pospolitego ruszenia w Niemczech zwraca uwagę fakt, że na czele [illegible] stanął Himmler. Armia regularna nie posiada w sprawach pospolitego ruszenia żadnego głosu. W Londynie przypuszczają, że koła generałów wojsk. w Niemczech były zawsze przeciwne koncepcji pospolitego ruszenia, uważając, że z chwilą wkroczenia przeciwnika do granic Rzeszy, wszelki dalszy opór byłby tylko bezcelowym rozlewem krwi. W czasie ostat. wojny Ludendorff zdecydowanie się wypowiedział przeciw tego rodzaju pomysłom.- Szef sztabu gen. Eisenhowera oświadczył, że zarząd wojsk. aljantów będzie w Niemczech kierował całą administracją tak długo, dopóki nie ustanie wszelki opór wojskowy i wtedy dopiero przejmie administrację cywilną rząd cywilny. Armia franc. weźmie udział w wojsk. zarządzie Niemiec. Na terenach, które zostaną zajęte przez wojska ros. administracja będzie wykonywana wg. zasad, ustalonych przez Komisję.

W. Brytania : Na kongresie związków zawod. w Blackpool uchwalono większością 4:1 przyjąć raport komitetu, zalecającego a przedstawicieli ros. i bryt. związków zawodowych w sprawie potraktowania Niemiec po wojnie.

Raport podkreśla konieczność surowego ukarania wszystkich winowajców niem., oraz odpowiedzialność całego narodu niem. za popełnione zbrodnie i kategorycznie przeciwstawia się jakimkolwiek metodom ułagodzenia w stosunku do Niemiec.-
Komentator radia bryt. poświęca temu zagadnieniu cały swój komentarz. Związki zawod. reprezentują poważny odłam opinii ang. i ich stanowisko niewątpliwie wywrze wielki wpływ. Uchwała związków zawod. wypowiada się za surowym potraktowaniem Niemiec. Stwierdza ona, że cały naród niem. musi ponieść odpowiedzialność za zniszczenia w Europie i swymi siłami te zniszczenia odrobić. Przewodniczący bryt. związków zawod. podkreślił, że niepodobna wprowadzać różniczkowania w ustalaniu winy poszczególnych odłamów narodu niem. i próbować określać, który ponosi mniejszą, a który większą winę i w jakiej mierze. Powzięcie uchwały nie nastąpiło wprawdzie jednomyślnie, ale przecież przeważającą większością, jak tego dowodzi stosunek 4:1. Ta uchwała jest wprawdzie z jednej strony wyrazem prądów, nurtujących w opinii ang., ale z drugiej strony sama wpłynie na dalsze kształtowanie się tej opinii. Nawiasem mówiąc wielkie zainteresowanie się sprawą zasadniczego traktowania Niemiec po wojnie jest jeszcze jednym dowodem żywotności bryt.demokracji. Teraz, gdy stoimy u progu szóstego roku wojny, gdy nastąpiło prawie zupełne rozerwanie życia rodzinnego nietylko przez służbę w siłach zbrojnych, ale również rozrzucenie poszczególnych członków rodzin na różne, odległe miejsca pracy, nic nie byłoby naturalniejszego, jak pod wpływem zmęczenia warunkami wojennymi pozostawić całą sprawę rządowi i całe zainteresowanie skupić tylko na powrocie do warunków normalnych.
Uchwała dowodzi, iż t.zw. szary człowiek jest przekonany, że nie będzie pokoju na świecie, jeśli Niemcy nie zostaną gruntownie osłabione. Na kongresie nie brak było opozycji. Były głosy podkreślające, że o ile nieodzownym jest ukaranie winnych, o

tyle ucisk musi powodować gwałtowne rozgoryczenie, co z kolei uniemożliwia trwały pokój. W związku z tym przypomina się głośna sprawa wystąpienia anglikańskiego prymasa Anglii, arcybiskupa Canterbury, który wypowiedział się w Izbie Lordów za odpłatą w stosunku do Niemiec. To oświadczenie wywołało powód listów otwartych do różnych pism z wyrazami oburzenia, że chrześcijański duchowny żąda zemsty. Arcybiskup musiał dopiero wyjaśniać różnicę między pojęciem odpłaty, czyli sprawiedliwego ukarania, a zemsty. Należy zresztą zaznaczyć, że uchwała związków zawod. odgradza się od haseł nacjonalizmu i zemsty jakotakiej. Najtrudniejszym jest jednak inne zagadnienie, mianowicie wychowania. W jaki sposób przeprowadzić wychowanie licznego narodu, jak Niemcy. Między nami a Niemcami jest rozpaczliwie mało punktów stycznych, każde wychowanie musi prowadzić do poznania objektywnej prawdy, podczas, gdy Niemcy dzisiejsze stoją na stanowisku : prawdą jest to, co pragniemy za prawdziwe uważać. Czy reedukacja Niemiec może być wykonana przez wychowawców aljanckich, czy też jest możliwym doprowadzenie w jakiś sposób do tego, by Niemcy sami się reedukowali ? Jakim Niemcom tę reedukację powierzyć ?
Sprawa t.zw.dobrych i złych Niemców jest przedmiotem niekończących się dyskusji. Lord Vansittart, który posiada zupełnie wyjątkową znajomość Niemiec, przestrzegł nas w czasie ostat. dyskusji przed mikrofonem londyńskim, iż tych dobrych Niemców jest niezmiernie mało. - W związku z różnicą zdań, co do warunków pokojowych, które mają być podyktowane Niemcom, t.zn., czy mają być ciężkie, czy też wyrozumiałe, należy przypomnieć książkę pod tytułem : " Dlaczego Anglia wypowiedziała wojnę", ogłoszono pięć lat temu przez Haroldа Nicholsona. Jest to jeden z najwybitniejszych dyplomatów ang., który m.in.uczestniczył w konferencji pokojowej w Paryżu w r.1919. Stwierdza on, że nietrwałość pokoju wersalskiego była następstwem dwóch sprzecznych tendencji, tkwiących u podstaw pokoju,

mianowicie zasady odwetu i zasady pojednania. Żadna z nich nie wzięła góry nad drugą. Niesłychanie trudno dać odpowiedź na pytanie, która zasada jest lepsza. W ostatecznym wyniku nie o to chodzi, czy warunki pokojowe będą ciężkie, czy lekkie, lecz o to, by pokój był trwały.-

Londyn, piątek, dnia 20.X.44r. Kom.ang.połud. Serwis zamorski i franc.europ.

Ocean Spokojny : Dziś nad ranem potężna formacja sojusz.wykonała desant na wsch. wybrzeżu wyspy Leyte, położonej w central.części Filipin. Prawie całe wsch. wybrzeże zostało zajęte, w tym główny port Taklobsn. Oddz.sojusz.wylądowały w czterech różnych punktach, z których żaden nie jest ddalony od drugiego więcej niż à 18 mil ang. Przygotowanie do całej akcji rozpoczęło się jeszcze tydzień temu, gdy w piątek dnia 13 b.m. potężna flota inwazyjna ~~xxxxxxxxx~~ wyruszyła do akcji mając do przebycia ponad 1300 mil w kier. połud.wsch. do Filipin. Flotą dowodzi dowódca trzeciej floty ameryk. adm.USA. William Halsey, całą zaś akcją kieruje osobiście gen.Mac Arthur, znajdujący się na jednym z okrętów wojennych. Transportowce wiozą żołnierzy VI-ej armii ameryk., eskortę morską tworzy trzecia flota ameryk. i flota austral., eskorty powietrznej dostarcza lotn. adm.Nimitza, oraz austral. Na kilka dni przed rozpoczęciem akcji samoloty z lotniskowców bombardowały bazy japon. na Filipinach. Bezpośrednio przed główną operacją desantową, wykonaną dziś nad ranem oddz.ameryk. wylądowały na trzech małych wysepkach, położonych o 60 mil ang. na połud.wsch.od Wyspy Leyte, by zabezpieczyć dotarcie do głównego celu. Poławiacze min torowały drogę głównej flocie. Dzisiejszy desant był poprzedzony straszliwym bombardowaniem z morza i z powietrza. Opór japon.minimalny, dotychczas flota sojusz. nie straciła ani jednego okrętu. Lądowanie nastąpiło w sąsiedztwie dogodnych portów, a teren wgłąb wyspy przeważnie bardzo dobrze się nadaje do walki ruchomej. Na wybrzeże bezustannie są wyładowywane posiłki w ludziach i ciężkim uzbrojeniem.- Gen.Mac Arthur przypomniał w wywiadzie pras., że sojusznicy przebyli już 2500 mil ang. powrotnej drogi, odkąd 16-cie miesięcy temu rozpoczęli ofenzywę z Zatoki Milne na połud.Nowej Gwinei, by odebrać Japończykom zrabowane przez nich tereny. Japończycy

zostali wprowadzeni w błąd przez skoncentrowanie nalotów ameryk. na wyspę Luzon na płn. i Mindanao na południu Filipin i liczyli się z desantem na jednym z obu krańców archipelagu, natomiast zupełnie nie brali pod uwagę możliwości lądowania w samy środku archipelagu. Na Filipinach znajduje się armia japon. w sile ok.225.000 ludzi pod dztwem marszałka Terauchi. Zajęcie Filipin odetnie japon. metropolii wszystkie dostawy ze zrabowanych przez nią terenów na połud. i zach. od Filipin, mianowicie z Indyj holend., Borneo, Półwyspu Malajskiego i Birmy, ponadto armia japon. w łącznej liczbie ok. 500.000 ludzi, znajdująca się na połud.od Filipin zostanie zupełnie odcięta od źródeł dostaw z metropolii i aljanci będą mogli ją likwidować w dowolny sposób. Po ogłoszeniu pierwszej wiadomości o desancie prez.Roosevelt oświadczył : " Przyrzekliśmy Japończykom, że powrócimy i przyrzeczenia dotrzymaliśmy. Przebyliśmy połowę drogi do Tokia, ale nie zatrzymamy się, dopóki nie dotrzemy do Japonii". Gen.Mac Arthurowi towarzyszą wszyscy żołnierze, którzy trzy lata temu brali udział w bohaterskiej obronie Corregidor na Filipinach. Generałowi towarzyszy również prezydent republiki filipińskiej Osmena. W depeszy do niego prezydent Roosevelt zapowiedział, że Amerykanie będą walczyć ramię przy ramieniu ze swymi filipińskimi towarzyszami broni aż do zupełnego złamania Japonii i odbudowy świata, opartego na wzajemnym zaufaniu, uczciwości i pokoju.-Obecny desant zosta przygotowany w czasie konferencji w Kairze i w Quebec rok temu, podobnie, jak obecne ofenzywy w Rosji i na zachodzie zostały opracowane w Teheranie.-

Front zach.: Oddz.I-ej armii kanad., walczące na płn.od kanału Leopolda dotarły na 10 km.na połud. zach.od Breskens i nawiązały łączność z oddz., walczącymi o ujścia Skaldy.-

zostali wprowadzeni w błąd przez niedoinformowanie tokiońskich agencji. Na wyspy Luzon na płn. i zachodnio na północ Filipin i liczyli się z desantem na jednym z obu krańców archipelagu, dowództwo amerykańskie brało pod uwagę możliwość lądowania w samym środku archipelagu. Na Filipinach znajduje się armia japońska w sile ok. 225.000 ludzi pod dowództwem marszałka Terauchi. Zajęcie Filipin odetnie Japonii, metropolii wszystkie dostępy ze znajdujących przed nią terenów na połud. i wsch. od Filipin, mianowicie z Indyj holend., Borneo, półwyspu malajskiego i Birmy, gdzie armia japon. w łącznej liczebności 300.000 ludzi, znajdująca się na połud. od Filipin zostanie zupełnie odcięta, że od dostaw z metropolii i Aljanci będą mogli ją likwidować w powolny sposób. Po ogłoszeniu desantowej wiadomości o desancie prez. Roosevelt oświadczył: "Przypomnijmy Japończykom, że powracamy i wypełnimy nasze obietnice. Przyrzekliśmy bowiem, że do końca nie zatrzymamy się, dopóki nie dotrzemy do Japonii". Gen. Mac Arthurowi towarzyszą członkowie filipińskiego rządu, którzy trzy lata temu brali udział w bohaterskiej obronie Corregidor na Filipinach. Generałowi towarzyszy również prezydent republiki filipińskiej Osmena. W odpowiedzi na depeszę prez. Roosevelt zapowiedział, że Amerykanie o walczące razem gdy raz ramię ze wojsk filipińskimi towarzyszami broni aż do ostatecznego wyparcia Japonii i odbudowy świata, opartego na wzajemnym zaufaniu, sprawiedliwości i pokoju.- Obecny desant został przygotowany w czasie konferencji w Kairze i w Teheranie, jak również w Quebecu i na zachodzie zostały uzgodnione w Teheranie.-

Front zach.: ODB. 7-ej armii kanad. , walcząca na płn. od ujścia Skaldy dotarły na 10 km. na połud. wsch. od Bredy i Woensdrecht, z drogą z Holandii do ... Walcheren w ujściu Skaldy.-

II-ga armia bryt. redukuje w dalszym ciągu niem. worek na zach.od Mozy i znajduje się już w odległ. 10-ciu km. odVenloo.- I-sza armia ameryk. opanowała już połowę Akwizgranu. W dalszym ciągu toczą się zacięte walki uliczne.- III-cia armia ameryk. zajęła miejscowość Bruyeres na linii kolej. Epinal-Strasburg.- Od chwili inwazji 118-tu generałów niem.poległo bądź dostało się do niewoli.-

Wojna lotn.: Ub.nocy ok.1000 ciężkich bombowców RAF. atakowało Niemcy. Głównymi celami były Stuttgart i Norymberga, mniejsza formacja atakowała Wiesbaden. Stuttgart był ub.nocy atakowany dwukrotnie z przerwą czterech i pół godz.-

Wczoraj w ciągu dnia 1000 ciężkich bombowców ameryk. pod eskortą myśliwców atakowało Moguncję, Ludwigshafen i Mannheim. Nie powróciło 11 bomboców i 11 myśliwców.- Wczoraj wieczorem i ub.nocy naloty " latających bomb" na Anglię połud. i Londyn. Były ofiary w ludziach i szkody.- Przy zwalczaniu "latających bomb" szczególne usługi oddały myśliwce ang.najnowszego typu t.zw."Tempes", które dotąd zniszczyły 600 bomb.-

Front wsch. i połud.wsch.: Dalsze postępy ros. w zach.części Łotwy. Oddz.niem., przyparte do wybrzeża otrzymują posiłki drogą morską. Kontrataki zostały odparte.- W nocy z soboty na niedzielę morskie lotn.sowiec. zaatakowało konwój niem. we fiordzie Varanger na płn.Norwegii. Zatopiono 3 transportowce, 1 kontrtorpedowiec , 9 mniejszych statków, oraz zniszczono 14 samolotów.-

W płn.Finlandii oddz.fińskie atakują węzeł kolej. Kemijervi, położony o 80 km. na płn.wsch. od zajętej poprzednio miejscowości Rowaniemi.-

Na Węgrzech Niemcy ponieśli wielkie straty w ciągu ostat.5-dniowych walk na połud.od Debreczyna. Wzięto do niewoli 11.000 Węgrów i Niemców, zniszczono bądź zdobyto 118 czołgów i dział na ciągnikach, 393 innych dział i 91 samolotów.-

Najświeższy połud.kom.niem.donosi o ewakuacji Debreczyna.-
Oddz.ros.zajęły miasto Baia-Mare w Siedmiogrodzie / 55 km.na połud.zach./ od Marmarosszigat. Prawie cały Siedmiogród został już oswobodzony.-
Armia marszałka Malinowskiego, operująca w płn. Siedmiogrodzie nawiązała łączność z armią gen. Piotrowa, posuwającą się od strony Rusi Przykarpackiej.-
Na połud.wsch.od Belgradu odparto niem.kontrataki. W ciągu wczorajszego dnia wzięto do niewoli 5000 Niemców.- Armia gen.Tito zajęła Dubrownik. Artyleria jugosłowiańska ostrzeliwuje Zagrzeb.-
Włochy : Oddz.VIII-ej armii zajęły Cesena. W mieście pozostały jeszcze tylko niedobitki niem. armii. Przyczółki na płn.brzegu Rubikonu zostały rozszerzone i oddz.VIII-ej armii posuwają się wzdłuż brzegu adriatyckiego w kier.Savio.-
Lokalne postępy V-ej armii.
Konferencja moskiewska : Prem.Mikołajczyk odbył w środę konferencję z prem.Churchillem, a wczoraj z min.Edenem i z Mołotowym.- Radio Moskwa don si, że w poniedziałek prem.Mikołajczyk odbył konferencję z przewodniczącym Lubelskiego Komitetu Bierutem, w czasie której miał sposobność zaznajomić się z punktem widzenia Komitetu. Przedstawiciele Komitetu Lubelskiego opuścili wczoraj Moskwę. Premier Mikołajczyk powróci do Londynu w celu uzyskania od rządu polskiego zgody na wznowienie narad z Komitetem Lubelskim.-
W.Brytania : Kongres związków zawod. powziął dziś uchwałę, stwierdzającą, że Niemcy muszą uczestniczyć w kosztach odbudowy zniszczeń na okup.terenach. Warunki pokoju nie mogą być jednak tego rodzaju, by stały się zarzewiem wiecznej nienawiści. Niemcy muszą być zupełnie rozbrojone, a wszystkie gałęzie przemysłu, nadające się do celów wojsk. muszą pozostawać pod kontrolą. Musi powstać organizacja światowa, złożona z narodów miłujących pokój i rozporządzająca siłą zbrojną, zdolną do za-

[illegible] jego pasa, tak. niem. dowódz. i z amunicją zgina-
niem.-
lez. rozstrzelali [illegible] Dala-Tura z [illegible]
/ [illegible] pełn.-zast./ od [illegible], [illegible]
[illegible] w niej [illegible]-
[illegible] w gór.
[illegible] z [illegible]
[illegible] z [illegible] ni [illegible]
[illegible].-
[illegible] od [illegible] do [illegible] pozostali.
[illegible] od [illegible] na [illegible] Wł.
[illegible] A [illegible] Jarosz [illegible]
[illegible] do [illegible]
[illegible] na [illegible]
[illegible] ziemi
[illegible] na [illegible] w [illegible]
[illegible] i [illegible] się
[illegible] w [illegible]
[illegible] 1-ej [illegible].
[illegible] rosyjskie [illegible]
w [illegible] na [illegible] w [illegible]
[illegible] i [illegible] się do
w [illegible] z [illegible] wódz. [illegible]
[illegible] z [illegible]
[illegible], w [illegible] od [illegible] (1/2) [illegible]
[illegible] w [illegible], [illegible]
[illegible] z [illegible] w [illegible]
[illegible] i [illegible] od
[illegible] na [illegible] z [illegible]
[illegible].-
[illegible] z [illegible] gaz.
[illegible], [illegible], [illegible]
[illegible] w [illegible] na [illegible]
[illegible] nie [illegible] jego
[illegible] od [illegible] władzy.
[illegible], [illegible], w [illegible]
[illegible] się do [illegible]
[illegible] pod [illegible]. [illegible]
[illegible], [illegible] z [illegible] po-
[illegible] na [illegible] do

pewnienia pokoju. W sprawach polityki wewnętrz. kongres wypowiedział się za natychmiastowym upaństwowieniem przemysłu węglowego, żelaznego, stalowego, transportu i gospodarki energetycznej. Działalność karteli winna być kontrolowana przez komisję państw. Ponadto kongres zażądał 40-godzinnego tygodnia pracy z płatnym urlopem dwutygodniowym.-

Grecja : Koresp. z Grecji donoszą, że w Atenach i innych miastach greckich widzi się prawie wyłącznie plakaty skrajnej partii lewicowej " SAM ", natomiast bardzo niewiele plakatów umiarkowanego ugrupowania "Edes". Niemcy nadrukowali tak olbrzymią ilość banknotów, że kurs funta sterlinga wynosi osiemdziesiąt miljardów drachm.-

Londyn, dnia 21.X.44r., sobota. Kom. franc. poranny. Serwis europ.

Konferencja w Moskwie : Wczoraj wieczorem został ogłoszony wspólny Kom. ~~Kxxxx~~.ros.-bryt. o zakończeniu konferencji moskiewskiej. Kom. stwierdza, że od dnia 9 do 18 b.m. prem. Churchill i min. Eden, jako reprezentanci W. Brytanii, oraz marszałek Stalin i Mołotow, jako przedstawiciele Rosji przy udziale doradców wojsk. i politycznych dokonali wymiany zdań w atmosferze szczerości i serdeczności. Opracowano dalsze szczegóły planów wojsk., ustalonych w czasie konferencji w Teheranie, zbadawszy je w świetle ostat. wydarzeń wojskowych. Obie strony odnoszą się z jak największą ufnością do przebiegu działań wojennych na wszystkich frontach. Oprócz planów militarnych przedmiotem konferencji były również problemy polityczne. Osiągnięto ważne postępy na drodze rozwiązania zagadnienia polskiego. Przeprowadzono szereg narad z polskim prezesem Rady Ministrów i min. spraw zagr., jak również prezesem Krajowej Rady Narodowej i prezesem Wyzwobodzenia Narodowego, które w wielkim stopniu przyczyniły się do zmniejszenia różnic poglądów i wyjaśnienia nieporozumień. Narady w tej sprawie będą prowadzone dalej dla dalszego wyjaśnienia punktów o zasadniczym znaczeniu. Osiągnięto porozumienie w sprawie pozostałych jeszcze szczegółów rozejmu z Bułgarią. W sprawie Jugosławii uzgodniono, że najważniejszym zadaniem jest kontynuowanie walki z Niemcami i rozwiązanie zagadnień polityki wewnętrz. przez zjednoczenie królewskiego rządu jugosłowiańskiego i ruchu wyswobodzenia narodowego pod kierownictwem gen. Tito, z podkreśleniem oczywiście niezbywalnego prawa narodu jugosłowiańskiego do powzięcia swobodnej decyzji o formie rządu. Konferencja odbyła się za wiedzą i aprobatą USA., reprezentowane przez amb. Harrimana, który był obecny w naradach w charakterze obserwatora.-

Prem. Churchill i min. Eden opuścili Moskwę w czwartek. Stalin odprowadził ich osobiście na lotnisko, czego dotąd nigdy jeszcze nie uczynił w stosunku do przedstawicieli jakiegokolwiek państwa.-

Bezpośrednio przed odlotem prem.Churchill oświadczył, że uczestnicy konferencji pracowali jak towarzysze w walce i pracy i podkreślił, że było dla niego przyjemnością i zaszczytem tak przyjaźnie współpracować ze Stalinem.-

Prem.Mikołajczyk i min.Romer opuścili Moskwę wczoraj.-

Front zach.: I-sza armia ameryk. zajęła wczoraj pod 12-tu dniach zaciętych walk, a o 10 dni po odrzuceniu ultimatum do kapitulacji pierwsze wielkie miasto niem., t.zn. Akwizgran. Większa część miasta jest zniszczone, najważniejsze części starodawnej katedry zachowały się. Przed wojną Akwizgran liczył przeszło 150.000 mieszkańców. Był to ważny ośrodek górniczy, przemysłowy i kolej., oraz bastion obronny na drodze do Kolonii.-

I-sza armia kanad., posuwając się w kier. na płn. i płn.wsch.od Antwerpii naciera trzema kolumnami. Na lewym skrzydle Kanadyjczycy posuwają się szosą z Antwerpii do Rozendaal i dotarli tą drogą do miejscowości Calmpthout /15 km.na płn.od Antwerpii/. Środkowa kolumna postępuje w kier.na Bredę,xxxxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx prawe skrzydło pozostające w łączności z II-gą armią bryt. posunęło się na płn.wsch.od Antwerpii.-

Francja : Francja została podzielona na strefę,podlegającą administracji wojsk., oraz strefę podlegającą administracji cywilnej. Porozumienie zostało zawarte na podstawie układu między gen.de Gaulle, a naczelnym dowódcą sojusz. Linja graniczna między obu strefami przebiega od Bolonii przez Ardeny aż po Marsylię, przyczym jednak sama Marsylia została już włączona do strefy zafrontowej.-

Wojna lotnicza : Wczoraj w ciągu dnia myśliwce bombardujące atakowały węzły komunikac. Kolonię, Hamm i Koblencję. Silny opór myśliwców niem. Straty npl.18 samolotów, własne 9.-

W rejonie połud.odcinka linii Zygfryda lotn.sojusz. przerwało zaporę rzeczną w Dieuze / 40 km.na wsch. od Nancy/. Tereny okoliczne zostały zalane.-

bezradnie przed całkiem garstką [illegible] żołnie-
rzy, że pozwolili się rozbroić i przeprowadzić [illegible]
[illegible] z bronią i grupy [illegible], że było ich
[illegible] i [illegible] tak przyjęcia
[illegible].-
[illegible] i [illegible] [illegible].-

[illegible] 1-szy [illegible] [illegible]
[illegible] 5 [illegible] o 10 [illegible]
[illegible] do [illegible]
[illegible], [illegible]. [illegible]
[illegible] jest [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] i [illegible], [illegible]
[illegible] na [illegible].-
[illegible], [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] do [illegible] i [illegible] do
[illegible] /13 [illegible]/.
[illegible]
[illegible]
[illegible] w [illegible]
[illegible].-

[illegible] [illegible]
[illegible], [illegible]
[illegible]. [illegible]
[illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] do [illegible]
do [illegible].-

[illegible] w [illegible]
[illegible]. [illegible] i
[illegible].-
[illegible]
[illegible] w [illegible]
[illegible].-

wczoraj w ciągu dnia ciężkie bombowce ameryk.z Włoch atakowały ośrodki naft., komunikacyjne i przemysłowe w Niemczech, Czechosłowacji i we Włoszech, w szczególności rafinerie nafty w Bratisławie, lotnisko na połud.wsch. od Monachium, dworzec w Rosenheim na linii kolej.Monachium-Brenner, zakłady przemysł. pod Mostem w Czechosłowacji / są to wytwórnie ~~xxxxxxxxxx~~ benzyny syntetycznej, poprzednio już trzykrotnie bombardowane /, oraz wytwórnie silników i zakłady zbrojeniowe w pobliżu Medjolanu.
<u>Front wsch.i połud.wsch. :</u> Spec.rozkaz Stalina, ogłoszony wczoraj po oddaniu 24-ch salw z 324-ch dział doniósł o wyswobodzeniu Belgradu przez oddz. ros.przy współudziale oddz.jugosłowiańskich. Załoga niem. została w zupełności zlikwidowana. 9000 Niemców poległo, 8000 dostało się do niewoli. W walkach brały udział okręty ros., działające na Dunaju. Zlikwidowano również oddz.niem., otoczone na połud. wsch.od Belgradu.- Kom.ros.donosi również o zajęciu Debreczyna, skąd Rosjanie posuwają się na zach. półn.Budapesztu.- W dalszym ciągu brak potwierdzenia przez źródła ros. wiadomości niem. o ofensywie na Prusy Wschodnie.-
Lotn.sowiec. zatopiło 5 transportowce niem.na Bałtyku, oraz 1 transportowiec i 2 mniejsze statki na Morzu Barenta.-
<u>Grecja :</u> Przed.formacje bryt.zajęły Teby.-
<u>Włochy :</u> Oddz.V-ej armii znajdują się w odległ. 9-ciu mil ang. od Bolonii. Niemcy skupili dokoła Bolonii 16 dywizyj.- Niem.generał zginął z rąk patriotów włoskich.-
<u>Ocean Spokojny :</u> Oddz.ameryk.konsolidują przyczółki na Wyspie Leyte i posunęły się wgłąb wyspy. W akcji uczestniczy ok.250.000 żołnierzy ameryk., oraz 600 okrętów wszelkiego typu.- Biorą również udział austral.lotn. i flota wojenna. Straty sojusz.do tej pory minimalne. Jeden okręt woj.został uszkodzony bombą lotniczą, drugi pociskami artylerii przybrzeżnej.-

Gen.Mac Arthur osobiście brał udział w pierwszym lądowaniu i wraz ze swymi żołnierzami, wysiadłszy z barki brnął w pas przez wodę, dzielącą od brzegu. W proklamacji do Filipińczyków wezwał ich do walczenia z Japończykami przy każdej okazji i w każdym miejscu, podkreślając, że godzina wyzwolenia wybiła. Ameryk. podsekretarz Stanu w min.mar. zapowiedział, że po uderzeniu na Filipiny spadną na Japonię niebawem dalsze ciosy.-

Marszałek Czang-Kai-Szek w depeszy do prez.Roosevelta podkreślił, że uwolnienie Filipin otwiera przed narodem chińskim świetne widoki na najbliższą przyszłość. Głównodowodzący armii austral., gen.Blamey podkreślił, że jeśli inwazja na Europę zach., oddaloną o kilkadziesiąt km.od Anglii wymagała dwóch lat przygotowań, to o ileż trudniejsze jest przygotowanie inwazji na Japonię, oddaloną od baz wypad.sojuszników o tysiące mil. Wojnę trzeba będzie zakończyć w walce na bagnety z Japończykami w ich własnym kraju. Koniec wojny z Japonią jeszcze nie zarysował się na horyzoncie.-

Niemcy : Ameryk.audycja dla Niemiec podkreśla całą bezpodstawność analogii, jaką kierownictwo Niemiec spróbuje obecnie dla podtrzymania ducha, przeprowadzić między pospolitem ruszeniem, zarządzonym dziś przez Hitlera, a pospolitem ruszeniem w r.1813. W walce przeciwko Napoleonowi Prusy korzystały z poparcia potężnych sprzymierzeńców, podczas, gdy Napoleon był odosobniony, dziś natomiast Niemcy walczą same przeciwko całemu światu.- Prof.Delbrück, najlepszy biograf, twórcy ówczesnego pospolitego ruszenia, marszałka Gneisenau, stwierdza, że wg. słów samego marszałka ówczesne pospolite ruszenie prawie zupełnie nie brało udziału w walkach z armią napoleońską, gdyż nie zachodziła tego potrzeba wobec rozgrywania się walk przeważnie poza terenem Prus. Wręcz humorystyczne wrażenie wywiera sam pomysł przeciwstawienia kilkunastoletnich wyrostków, oraz starców armiom aljansk., którym nie potrafiły się oprzeć, najbardziej wyborowe formacje Wehrmachtu.-

Londyn, niedziela dnia 22.X.44r. Kom. ang. połud. zachodni i franc. europ..

Front zach.: Oddz. I-ej armii kanad. posunęły się wczoraj na 13 km. na płn. od Antwerpii, zajmując miejscowość Wuestwesel na drodze do Bredy. Dalsza konsolidacja pozycji nad przesmykiem, prowadzącym na wyspę Beweland.- II-ga armia bryt. podjęła równocześnie dwa uderzenia. Pierwsze z nich, przeprowadzone na płn. od Nijmegen doprowadziło oddz. bryt. na odległość 1 mili ang. od rzeki Lek. Po drodze zdobyto dwie silnie zaminowane wioski. Drugie uderzenie w kier. zach., rozpoczęte dziś nad ranem zbliżyło oddz. bryt. do Hertogenbosch. Na odcinku na połud. od ujścia Szeldy, oddz. I-ej armii kanad. walczą na przedmieściach Breskens. Niejasna sytuacja w Zeebrugge. Radiostacja w Brukseli podała wczoraj niesprawdzoną wiadomość o ewakuacji portu przez Niemców. Z Dunkierki Niemcy urządzili wczoraj wypad, który jednak został odparty ze znacznymi stratami niem.-
I-sza armia ameryk. ukończyła likwidację ostat. ośrodków oporu w Akwizgranie. Wczoraj w południe został wzięty do niewoli niem. pułkownik, dowódca garnizonu wraz z 800 żołnierzami.-
Grecja: Oddz. bryt. obsadziły wyspę Lemnos, położoną naprzeciw cieśniny dardanelskiej. Desant rozpoczął w poniedziałek rano. Niewielka tylko ilość Niemców wyratowała się morzem, gdyż liczne barki ewakuacyjne zostały zatopione przez bryt. artylerię okrętową. Wzięto do niewoli 400 Niemców.-
Oddz. bryt. zbliżają się do Lamia / 150 km. na płn. od Aten/.-
Włochy: Oddz. VIII-ej armii, posuwając się wzdłuż wybrzeża adriatyckiego przebyły połowę przestrzeni z Rimini do Raweny. Przyczółek na płn. brzegu rzeki Sawio został powiększony.-
Dziesięć mostów na Padzie w płn. Włoszech jest zupełnie zniszczonych przez lotn. sojusz.-
Gen. Alexander wezwał mieszkańców okręgu Bolonii do uderzenia na Niemców.-
Front wsch. i połud. wsch.: W Jugosławii oddz. jugosłowiańskie i ros. i zajęły Kragulewacz, największy ośrodek przemysłu wojennego w całej Jugosławii.-

Na Węgrzech Rosjanie zajęli na połud.od Budapesztu 100 miejscowości, w tym Baia n/Dunajem / 120 km. na połud.od Budapesztu/.-
Przyczółki na zach.brzegi Cisy zostały rozszerzone. Na płn.od Debreczyna Rosjanie zdobyli ok.40-tu miejscowości. W czasie walk o Debreczyn Rosjanie wzięli do niewoli 1000 żołnierzy niem.i włoskich, oraz rozbili 1-ną niem.dyw. i 2 węgierskie.-
Kontrataki niem. w rejonie Satu Mare w płn.części Siedmiogrodu zostały odparte. Brak jakichkolwiek informacyj ze źródeł ros. w sprawie walk w Prusach Wschodnich.-

Finlandia : Oddz.fińskie, przebywając w ciągu 3-ch dni 150 km., zajęły miejscowość Sodankyle na linii Rowanieni- Petsami / 100 km.na płn. od Rowanieni/.-

Bułgaria : Radio Sofia doniosło o pociągnięciu do odpowiedzialności przed trybunałami ludowymi 25-ciu b. ministrów, którzy wciągnęli Bułgarię do wojny przeciw aljantom wbrew woli narodu, oraz 87-miu urzędników, którzy dopuścili się aktów okrucieństwa na okup. przez Bułgarię terenach greckich i jugosłowiańskich.-

Ocean Spokojny : Koresp.donoszą, że do tej pory wylądowało na wyspie Leyte ponad 100.000 żołnierzy amerykań. Bez przerwy napływają okręty z nowymi posiłkami w ludziach i dostawami, nie wyłączając ciężkiego uzbrojenia, jak ciężkie czołgi i działa. Na miejscu zaczęły już pracę oddz.saper., korzystające z licznych i największych maszyn. Stolica wyspy, port Takloban została zdobyta w 48-godz.po wylądowaniu. Opanowano również port Dulag, położony na połud.od stolicy. Oddz.ameryk. posunęły się przeciętnie o 4 mile ang. Opór japon.do tej pory niewielki. Amerykanie stosują taktykę infiltracji, omijając poszczególne ośrodki oporu. Temu należy przypisać niewielkie straty Amerykanów.-
W ciągu ostat.2-ch tygodni lotn.ameryk. zniszczył ogółem 1100 samolotów japon., tracąc niecałych 100 własnych.-

radiostacja japon. w Singapoore donosiła, że t.zw. wschod. flota bryt., stacjonowana na Oceanie Indyjskim została ostatnio powiększona o czternaście jednostek, w tym 4 lotniskowce. Ze strony bryt. zachowuje się w tej sprawie ze zrozumiałych powodów milczenie, podkreśla się jednak ostat. oświadczenie pierwszego lorda admiralicji Alexandra, iż flota bryt. na Oceanie Spokojnym jest wciąż rozbudowywana i będzie niebawem tak silna, iż sama jedna mogłaby podjąć walkę z flotą japon.-

Bryt. łodzie podwod., operujące na Pacyfiku zatopiły w ciągu ostat. miesiąca 23 japon. transportowce, 1 krążownik i 60 mniejszych jednostek.-

Wojna lotn.: Lekkie bombowce "Mosquito", oraz myśliwce zatopiły u wybrzeży Norwegii 2 transportowce śred. pojemn. Gwałtowny ogień artylerii p.lotn. Jeden bombowiec nie powrócił.-

Francja: Min. wojny donosi, że 80% żołnierzy armii kraj., t.zw. łącznie ok. 250.000 ludzi wstąpiło do wojska regularnego, zobowiązując się pełnić służbę do końca wojny.- Radiostacja w Paryżu donosi o stopniowej poprawie warunków życia. Zwiększyła się wydajność elektrowni i gazowni, w najbliższym czasie zostaną podwyższone racje żywnościowe, szereg teatrów wznowiło działalność.-

USA.: Prez. Roosevelt wygłosił wczoraj w Nowym Jorku swoje pierwsze przemówienie wyborcze. Prezydent podkreślił konieczność wykonania planów organizacji światowej, której była poświęcona konferencja w Dumbarton-Oaks jeszcze przed zakończeniem działań wojennych. Cztery wielkie narody, które zjednoczyły do wspólnego prowadzenia wojny, mają za wspólny cel również ugruntowanie pokoju po zakończeniu wojny przy udziale wszystkich narodów, wielkich i małych. Jeszcze w r.1923 USA. wstąpiły na drogę polityki dobrego sąsiedztwa i obecnie rozciągnęły ją na wszystkie narody zjednoczone. USA. łączy przyjaźń z Rosją. Prezydent zaznaczył, iż jest dumny z tego, że w r.1933 doprowadził do nawiązania stosunków dyplomatycznych z rządem ros. Wkład Rosji w wojnę z Niemcami jest olbrzymi.-

Zarówno hitleryzm jak i militaryzm niem. zostaną wytępione. Narody zjedn. nie myślą jednak uczynić z Niemców niewolników. Nie ich rzeczą jest prowadzić handel niewolnikami.-

W. Brytania : W przemówieniu wygłoszonym wczoraj min. spraw wewn. Morrison naszkicował główne zasady programu Partii Pracy na okres powojenny. W pierwszym rzędzie będzie potrzebne uspołecznienie pewnych gałęzi przemysłu, by umożliwić przejście z gospodarki wojennej na pokojową bez tarć, znamionujących tego rodzaju przejściowe fazy w rozwoju gosp. Inne gałęzie przemysłu zostaną nadal własnością prywatną. Nietylko przedsiębiorcy, ale także i robotnicy muszą wykazać ducha inicjatywy, by rozbudować produkcję, zdobywać rynki zbytu i utrzymać pełne zatrudnienie. xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
Minister przypomniał, że W. Brytania nie wahała się oddać sprawie zjednoczonych wszystkich swych zasobów, zarówno w postaci sił roboczych, jak i kapitałowych inwestycyj zamorskich, składając w ten sposób w ofierze dla zwycięstwa znaczną część substancji swego narodowego majątku.-

Do portów bryt. zawinął największy ze wszystkich konwojów morskich. Składał się on ze 167-miu statków, eskortowanych przez mar. kanad., które przywiozły przeszło 1.000.000 ton żywności i amunicji.-

Londyn, poniedziałek dnia 23.X.44r. Kom. ang. poranny. Serwis zamorski i franc. europ.

Front zach. : Na zach. końcu korytarza, prowadzącego przez Holandię oddz. II-ej armii bryt. posunęły się na odcinku dług. 5-ciu mil ang. o 3 mile ang. w kier. Hertogenbosch. Znajdują się one obecnie o 5 mil ang. od tej miejscowości, która dzięki terenowi, poprzecinanemu siecią kanałów i rzek stanowi naturalną twierdzę i w przeszłości niejednokrotnie była oblegana, obecnie zaś jest główną niem. bazą zaopatrz.

i ośrodkiem komunikacyjnym. Oddz.bryt. znajdują się obecnie w odległ.5-ciu mil ang. od tej miejscowości.- Oddz.I-ej armii kanad. zajęły na połud.brzegu ujścia Skaldy miejscowość Breskens, jak również fort, położony o milę ang.na zachód. Na płn.od Antwerpii Kanadyjczycy posunęli się na odległ.8-miu km. od Rozendaal i zajęli miejscowość Esschens.- Ożywiona działalność lotn.taktycz., które z powodzeniem izoluje pole bitwy między ujściem Skaldy a połud.Holandią, przecinając niem.linje komunikac.
I-sza armia ameryk. likwiduje pozostałe ośrodki oporu w miejscowości Würselen i posunęła się o 1 milę ang.na wsch.-
III-cia armia ameryk. posunęła się o 3 km. na odcinku dług.8-miu km.na płn. od kanału Ren-Marna w kier. Meuse, gdzie teren jest zatopiony wskutek ostat. nalotu na zaporę wodną. Lokalne postępy na płn. od Bruyeres.- Na odcinku VII-ej armii ameryk. ożywiona działalność patroli po obu brzegach rzeki Doubs.
I-sza armia franc. odparła kontrataki niem. na płn. wsch. od Briançon. Niemcy ponieśli znaczne straty.- Na odcinek I-ej armii ameryk. Niemcy rzucili " latające bomby".-
Włochy : Oddz.VIII-ej armii opanowały płn.brzeg rzeki Savio na dług.10-ciu mil ang. Korosp.donoszą, że wskutek wezbranych wód wojna ma tu charakter nafibijny.- Na połud.od Forli postępy oddz.polskich.-
Z Berna Szwajcarskiego donoszą,że teren między Aosta a granicą szwajcarską włoską został opanowany przez powstańców włoskich.-
Grecja : Wszystkie wyspy z archipelagu Cykladów zostały już opanowane.-
Wojna lotn. : Wczoraj 1100 ciężkich bombowców ameryk. pod eskortą 750 myśliwców atakowało węzeł kolej. Hamm, port rzeczny w pobliżu Düsseldorfu, Monastyr, Hannower i Brunszwik. Eskortujące myśliwce zniszczyły 13 lokomotyw i 25 wagonów. Myśliwców niem. nie było. Wszystkie samoloty powróciły.-
Bombowce "Moskito" atakowały wczoraj w dzień lotnisko od Inebrückiem.-

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Koresp.radia bryt. na froncie zach., Ryszard Dimbleby charakteryzuje sytuację lotn.niem.na froncie zach. W obronie przed ciężkimi bombowcami sojusz., atakującymi od zachodu Niemcy skupili 3/4 wszystkich swych myśliwców, 3/4 swych dział p.lotn.kalibru 88 mm. i przeszło połowę lżejszych dział. ~~Wszystkie inne fron-~~ ~~ty.~~ Wszystkie inne fronty niem.stoją na drugim planie jeśli chodzi o ochronę p.lotn. Rozpowszechniło się mniemanie, że lotn.niem. przestało już egzystować skoro nie występuje do walki. Nie jest ono słuszne. Niemcy trzymają w rezerwie ok.5000 samolotów bojowych, z tym na samym tylko froncie zach. ok.1700 myśliwców. Na cyfrę tę składa się 1000 myśliwców dziennych jednoosobowych, oraz 700 dwumotorowych myśliwców nocnych. Oprócz tego Niemcy mają na swym terenie gęstą sieć stanowisk artylerii p.lotn. i reflektorów. Możliwości obrony p.lotn.są zatym jeszcze znaczne. Mimo tego nie istnieje w Niemczech ani jedno większe miasto przemysłowe, któreby nie było znacznie bardziej zniszczone, niż Londyn. Technika nalotów strategicznych doprowadziła do tego, że ich skuteczność znacznie się zwiększyła. Nalot 250-ciu "Lancaster'ów" powoduje dzisiaj te same skutki, co pamiętny nalot 1000 bombowców na Kolonię w maju 1942 r. Nalot zaś 1000 bombowców dzisiaj jest równoznaczny z zupełnym zniszczeniem atakowanego objektu.-

Koresp.radia bryt. na froncie środz., Gotfryd Talbot opisuje wyniki minowania Dunaju, wykonywanego w ciągu ostat.kilku miesięcy przez samoloty bryt w noce księżycowe. Żegluga na Dunaju, zwłaszcza zaś transporty ropy jest zupełnie zdezorganizowane. Ilość transportów spadła o 60%. Transportowiec odbywał normalnie drogę od Bratysławy po granicę rumuńską w obu kierunkach dziewięć razy do roku. Obecnie potrzebuje 4-ch miesięcy na przebycie połowy tej odległości. Niemcy nie ustają w próbach usuwania min nie osiągając jednak żadnych rezultatów. Załogi statków są zupełnie zdemoralizowane mimo terroru ze strony Gestapo.-

Niemcy zmuszają obecnie jeńców ros. do pracy na statkach niem. i węgierskich, a włoskich do pracy na chorwackich i serbskich. Żegluga odbywa się obecnie tylko w kierunku do Rzeszy. Niemcy ratują z Bałkanów co tylko mogą i przewożą Dunajem nawet rozmontowane samoloty.-

Front wsch.i połud.wsch.: W płn.wsch.części Węgier oddz.ros. docierają już do granic Czechosłowacji. Został zajęty mały węzeł kolej. Nyiregyhase, położony o 50 km. na płn.od Debreczyna.-

W Jugosławii oddz.ros. i jugosłowiańskie zajęły Sombor niedaleko granicy węgierskiej, biorąc do niewoli 1100 Niemców i Węgrów, Semlin na płn.zach. od Belgradu, zaś na połud.od Belgradu Obrenowacz i Lazarewacz. O Prusach Wschodnich w dalszym ciągu źródła ros. zupełnie nie wspominają.-

Na płn.Finlandii Rosjanie zajęli kopalnie niklu pod Petsamo i dotarły do granicy norweskiej na długim odcinku.-

Samoloty ros. zatopiły w Zatoce Varanger w płn.Norwegii 2 niem.transportowce i 2 poławiacze min.-

Konferencja moskiewska: Prem.Churchill, który powrócił do Londynu w sobotę wieczorem złoży w najbliższych dniach w Izbie Gmin sprawozdanie z wyników konferencji moskiewskiej. Min.Eden nie powrócił jeszcze i przebywa poza Rosją w celu kontynuowania rozpoczętych w Moskwie rozmów, przyczym mają one charakter bardziej osobisty.-

W.Brytania: Dziś upływa dwuletnia rocznica zwycięstwa pod El-Alamein. Niemcy stracili wówczas 70.000 ludzi, 500 czołgów i 1000 dział. W związku z tym marszałek Montgomery wydał rozkaz do wszystkich żołnierzy, którzy wówczas walczyli pod jego rozkazami. W rozkazie swym stwierdza m.in., że koniec wojny nie może już być b.odległy.-

Ocean Spokojny: Franc.min.wojny oświadczył, że wojna bynajmniej się dla Francji nie zakończy z pobiciem Hitlera i wezwał do zaciągu w szeregi ochotniczego do służby wojsk.i sanitarnej na Dalekim Wschodzie w celu odzyskania Indochin, będących najdrogocenniejszym

klejnotem Franc.Imperium.-
Prezydent Filipin ogłosił, że wszystkie ustawy i zarządzenia marionetkowego rządu filipińskiego,narzuconego przez Japonię są nieważne i obowiązuje dawna konstytucja filipińska.-

Chiny : W połud.części Chin oddz.chińskie rozpoczęły kontrofenzywę przeciw armii japon., nacierającej na Kweyling, stolicę prowincji Kwang-Si. Celem ofenzywy japon.jest zdobycie lotnisk ameryk., położonych koło wspomnianego miasta, oraz opanowanie linii kolej., prowadzącej przez połud.Chiny do Indochin, by w ten sposób zabezpieczyć sobie trwałą komunikację lądową między Japonią a Indochinami.-

USA. : Kandydat republikański na prezydenta , Dewey wygłosił przemówienie w związku z kampanią wyborczą. Omawiając problem niem., Dewey zaznaczył, iż może się okazać koniecznym , by Niemców całkowicie pozbawić przemysłu lotn. Zagłębie Ruhry należy poddać międzynarodowemu nadzorowi.- Zbrodniarze wojenni muszą być ukarani i naród niem. musi się przekonać, że wojna się nie opłaca.- Przechodząc do sytuacji międzynarodowej, Dewey podkreślił, że niewolno dopuścić do trzeciej wojny światowej. Gdyby do niej doszło, to niema się co łudzić, że już w pierwszej godzinie Ameryka znalazłaby się w pierwszej linii bojowej. W obecnej wojnie każdy Amerykanin mógł się przekonać, że nietylko Ameryka, ale również wszystkie miłujące wolność narody znalazły się nad brzegiem przepaści.- Ta wojna musi być ostatnią. Jeśli chodzi o konferencję w Dumbarton-Oaks, to jedni zarzucają, że jej uchwały są niewystarczające, inni, że sięgają zadaleko. Najważniejsze jednak, że zrobiono początek na podstawie wzajemnego porozumienia. Porozumienie jest niezbędne między egzekutywą a Kongresem USA., między narodem USA. a innymi, nie jedynie między trzema głównymi mocarstwami, ale między wszystkimi 60-ciu narodami sjednoczonymi.-

Londyn, dnia 24.X.44r. <u>Kom.ang.poranny. erwis zamorski i franc.europ.</u>

<u>Front wsch. i połud.wsch.:</u> Wczoraj wieczorem Stalin wydał rozkaz specjalny, donoszący, że III-cia armia białoruska pod dztwem gen. Czerniachowskiego wtroczyła na teren Prus Wschodnich na odcinku dług. 140 km., posuwając się do 30-tu km. wgłąb. Przełamano dwa pierwsze pasy umocnień b. silnie i głęboko rozbudowane i w całym dotychczasowym natarciu zajęto 900 miejscowości, w tym 400 na terenie Rzeszy. Między wymienionymi miejscowościami są Ejtkuny, Stołupiany / poniem. Ebenrode/, Gołdap i Rominty. Cały prawy brzeg Niemna na dług. 90 km. został oswobodzony jedynie pod Kłajpedą pozostaje jeszcze w rękach niem. większy obszar. O rozmiarach sił ros. świadczy, że rozkaz Stalina wymienia 63-ch generałów.-
Koresp. radia bryt. w Sztokholmie donosi, że wszystkie napływające informacje zgodnie stwierdzają, iż dztwo ros. rzuciło do walki czołgi i artylerię w rozmiarach dotąd nie spotykanych. Żołnierze niemieccy, mający za sobą szereg kampanij stwierdzają, że nigdy jeszcze nie spotkali się z taką siłą koncentracją artylerii i czołgów. Niemcy są zmuszeni używać dział p.lotn. przeciwko czołgom wskutek czego nie mogą korzystać z wystarczającej obrony przeciwko ros. samolotom, które ich bez przerwy atakują.-
W Finlandii oddz. ros. po opanowaniu złóż niklowych pod Petsamo oczyściły teren na połud. i połud.zach. od tej miejscowości. Oddz. fińskie przecięły linję kolej. między Kirkenes na płn. a Rowanieni w centrum kraju.- Na płn. Węgier oddz. ros. dotarły do Cisy na pograniczu Siedmiogrodu i Rusi Podkarpackiej. Mukaczewo jest zagrożone otoczeniem.
W tej części Węgier siły niem. znajdują się w trójkącie, obejmującym zach. narożnik Siedmiogrodu, Ruś Przykarpacką i część wsch. Węgier na płn. od Debreczyna.
Koresp. radia bryt. w Moskwie podkreśla, że w tym trójkącie znajdują się poważne siły niem., które wycofały się z Rumunii, gdzie długo i zacięcie broniły ważnego węzła kolej. Kluż. Pod względem jakości przedstawiają te oddz. wysoką wartość. Zach. bok trójkąta, ciągnący się między Użhorodem, a zajętą niedawno miejscowości

Nyiregyhasa liczy niecałe 80 km.dług. Obecnie jest on związany posuwaniem się wojsk ros. od strony Czechosłowacji na Użhorod. Przez wylot w kier.zach. prowadzą wprawdzie drugorzędne, ale liczne drogi, które umożliwiają Niemcom wycofanie swych wojsk.-
W Jugosławii Rosjanie rozszerzyli przyczółek na lewym brzegu Sawy na zach.od Belgradu.- Z Kairu donoszą, że w Albanii partyzanci opanowali Walonnę.-
Niemcy : W jednym przypadku przewidywania niem. okazały się trafne. Jeden z czołowych przedstawicieli hitleryzmu w dziedzieni literatury, poeta Ditrich Eckart pisał 20 lat temu ; " Przyjdzie czas, gdy idea hitlerowska będzie musiała walczyć równocześnie z wrogami z zewnątrz i wewnątrz własnego narodu. Bronić jej będą wówczas nie wielcy przywódcy, lecz fanatyzm szeregów jej wyznawców.-
Grecja : Oddz.bryt. zajęły wyspę Eubea naprzeciw Aten Na lądzie oddz.bryt. po zajęciu Lamia posuwają się w kier.Larissy. Koresp.donoszą, że dzisiejsza armia niem przedstawia zupełnie inny widok, niż dumny Wermacht, który zajmował Grecję w 1941 r. Niemcy uchodzą, przeważnie piechotą, kłócąc się między sobą o każdy pojazd, czy też zwierzę pociągowe, nękani dzień i noc przez partyzantów.-
Front zach.: II-ga armia bryt.naciera na Hertogenbosch z trzech kierunków, mianowicie od połud.wsch., wschodu i płn.wschodu. Pierwsze natarcie, w którym zdobyli miejscowość Schiyndel / 13 km.na połud.wsch./, skąd Niemcy atakowali linje łączności do Nijmegen, doprowadziło Brytyjczyków na 3 km.do Hertogenbosch. Od wschodu dzieli oddz.bryt. od tej miejscowości mniejwięcej ta sama odległość. Hertogenbosch jest węzłem dróg, prowadzących ku niezniszczonym jeszcze mostom na rzekach Mozie i Waal. Oddz.kanad.i bryt., posuwając się z Esschen do Rozendaal ~~xxxxxxxxxxxxxxxx~~ dotarły na 2 km. poza granicę holend.belgijską. Wg.ostat.informacyj oddz.I-ej armii kanad wycofały się z portu Breskens, natomiast zajęły miejscowość Schoondijk /5km. na połud.wsch.od Breskens/.-

Koresp.radia bryt. opisuje wielkie trudności, jakie mają do zwalczenia wojska sojusz. w Holandii. Wskutek ciągłych deszczów teren rozmókł do tego stopnia, że nietylko ruch pojazdami, ale nawet posuwanie się piechotą jest nader ciężkie, bo żołnierze brną stale po kolana w błocie i każdy krok jest równoznaczny z ciężkim wysiłkiem. Deszcz pada dzień i noc, żołnierz całą dobę przemarznięty, cała odzież wciąż przecieka wodą.-
Oddz.I-ej armii ameryk. prowadzą w dalszym ciągu żmudne oczyszczanie lasów na wsch.od Akwizgranu.- Są one pełne zasadzek i min lądowych, zręcznie poukrywanych, a daleko na tyłach walczą jeszcze poszczególni żołnierze niemieccy, strzelając z kryjówek na odległ.kilkudziesięciu kroków. Ogień niem.artylerii, zwłaszcza moździerzy gęsty i celny. Dalsze postępy III-ej armii ameryk. wzdłuż kanału Ren-Marna.-

<u>Wojna lotn.:</u> Ub.nocy nalot b.silnej formacji RAF. na Niemcy. Głów ym celem było Essen. Bombardowano również Berlin.- Ub.nocy "bomby latające" nad połud. Anglią. Znaczną ilość zestrzelono.-
Wczoraj bombowce ameryk. z Włoch atakowały Monachium, Augsburg, Ratysbonę, przełęcz Brenneru i zach.część Czechosłowacji. Niespotkano myśliwców npl.-
W nocy z niedzieli na poniedziałek RAF. atakowała Hamburg i objekty w Niemczech zach., oraz zakładała miny na szlakach wodnych. Wszystkie samoloty powróciły.
W USA. rozpoczęto w celach doświadczalnych " budowę "latających bomb". Silniki wyrabiają zakłady Forda.-
W ub.tygodniu RAF. zrzuciła na Niemcy ponad 15.000 ton bomb. Zniszczono bądź uszkodzono 2000 wagonów i 188 lokomotyw.-

<u>Ocean Spokojny :</u> Oddz.ameryk. opanowały trzy wyspy w pobliżu wyspy Leyte. Na wybrzeżu tej wyspy obsadzono cały odcinek na 30 km. na połud.od Toklsban i posunięto się na kilkanaście km.wgłąb lądu.-
Gen.Mac Arthur oświadczył, że z wyspy urządzi potężną bazę dla wszystkich gatunków broni.-

Oddz. saperskie gorączkowo pracują nad doprowadzenie lotnisk do stanu używalności. Myśliwce ameryk. zaczęły z nich już korzystać. Lotnisko w Toklaben ma wybieżnię betonową dług. 6000 stóp.-

Chiny : W połud. prowincji Kwang-Tsi gwałtowne walki na [illegible] mil ang. na południe od gł. bazy lotn. USA. Kweyling, gdzie Chińczycy rozpoczęli kontrofensywę. Po poniesionych tu ciężkich stratach Japończycy ściągają dalsze posiłki.-

Włochy : Oddz. VIII-ej armii zajęły nad wybrzeżem adriatyckim Cervia / 30 km. na płn. od Rimini/. Pogoda w dalszym ciągu fatalna.-

Francja : W. Brytania, USA. i Rosja uznały rząd gen. de Gaulle, jako tymczas. rząd republiki franc. Do oświadczenia W. Brytanii przyłączyły się wszystkie dominja bryt. Większa część Francji wraz z Paryżem podlega od tej pory w sprawach cywil. władzom franc. Na tych terenach ustaje z tą chwilą działalność Amgotu.- Franc. min. spraw zagr. w związku z tym wyraził swe wielkie zadowolenie. Cała dzisiejsza prasa bryt. na czołowych szpaltach omawia tę decyzję. "News Chronicle" podkreśla wielkie znaczenie tej decyzji, przywracającej Francji należne jej miejsce w szeregu wielkich mocarstw. Francja weźmie pełny udział w decyzjach, dotyczących przyszłości Niemiec i przyszłego układu stosunków międzynarodowych. Dziennik wyraża opinię, że niebawem przybędzie do Paryża prem. Churchill. Minister wojny podkreślił wielkie znaczenie tej decyzji dla dalszego udziału Francji we wspólnym wysiłku wojennym.- Ani jeden karabin nie będzie od tej chwili leżał bezczynnie w magazynie.-

Brazylia uznała również rząd gen. de Gaulle.-

W samym tylko Paryżu 1500 osób oczekuje procesu z powodu zdrady. Ilość aresztowań ostatnio jednak nieco zmalała. Wszyscy ministrowie rządu w Vichy w liczbie 56-ciu, którzy od upadku Francji kiedykolwiek brali udział w rządach są w stanie oskarżenia. Dwudziestu zostało już zaaresztowanych.-

Wczoraj upłynęły cztery lata od pamiętnego spotkania między Petainem a Hitlerem w Montoire, w czasie którego Petain zdecydował się na politykę współpracy z Niemcami.-
W Paryżu odbył się przed trybunałem przysięgłych pierwszy proces o zdradę. Oskarżonym był Jean Soire[illegible] b.redaktor dzienników " Paris Soir" i " Aujourdhui", któremu zarzucono, że w swych pismach aprobował niem.politykę rozstrzeliwania zakładników. Oskarżony został skazany na karę śmierci. Po raz pierwszy w sądzie przysięgłych zasiadały kobiety.-
Koresp.radia bryt.donosi, że mimo przyśpieszenia wymiaru sprawiedliwości zasady legalności są ściśle przestrzegane. Na prowincji orzekają jeszcze przeważnie trybunały wojskowe. Dążeniem rządu jest zastąpić je jaknajprędzej sądami cywilnymi.-
Koresp.podkreśla,że postępowanie w stosunku do zdrajców jest nietylko we Francji, ale we wszystkich oswobodzonych krajach na zachodzie uważane za probierz probierz sprawności i dobrej woli rządów, które powróciły z wygnania. Problem sprowadza się do postępowania nietyle w stosunku do notorycznych zdrajców, którzy zresztą stanowią tylko nieliczną mniejszość, ale do licznego koła osób, którym winę nie tak łatwo udowodnić, chociaż nie może ona budzić wątpliwości. W pierwszym rzędzie chodzi o licznych przedsiębiorców, którzy przez cały czas trwania okupacji ciągnęli zyski ze współpracy z Niemcami, a teraz gorliwie nadskakują aljantom. Atmosfera polityczna dzisiejszej Francji stanowi uderzający kontrast w porównaniu z atmosferą przedwojenną. Ówczesne życie polityczne cechowała rywalizacja, niezliczonych ambitnych klik, dziś natomiast panuje nad wszystkiem pragnienie politycznej stabilizacji.-
Wspólna walka w ramach ruchu podziemnego zmuszyła przedstawicieli różnych kierunków do siebie zbliżyła nauczyła ich wzajemnego zrozumienia i zaufania. Charakterystycznym przykładem było zebranie polityczne, na którym przemawiali dwaj przeciwnicy polityczni. Przedstawiciel lewicy, który miał zapewnioną

większość sam zaproponował, żeby zrezygnować z głosowania nad rezolucją, nie chcąc narzucać swego zdania przeciwnikowi. W stosunku do Anglików ujawnia się nietylko podziw, ale szczere uczucie. Nie jeden Anglik jest zaskoczony, dowiadując się o swych niezliczonych zaletach z ust Francuza.-

Francuzi nigdy tego nie zapomną, że w latach 1940/41 W.Brytania, walcząc sama jedna ocaliła nietylko siebie, ale również Francję i całą cywilizację zachodnią.

Belgia : Zarysowuje się ostry rozłam między rządem prem.Pierlota a lewicą. Komuniści gwałtownie krytykują rząd z powodu niedomagań pod względem zaopatrzenia w żywność i powolności w pociąganiu do odpowiedzialności zdrajców. Związek górników, będący najpotężniejszą organizacją zawod. w kraju zażądał natychmiastowego uruchomienia wszystkich kopalń i przejęcie przez państwo przedsiębiorstw, których właściciele współpracowali z Niemcami.- Min.spraw zagr.Spaak, mówiąc o trudnościach w zaopatrywaniu Belgii podkreślił, że teraz, gdy setki tysięcy żołnierzy bryt. i ameryk. wciąż jeszcze przelewają krew na polach bitew, walcząc tymsamym także o niepodległość Belgii, to również i Belgia musi być gotowa do poniesienia pewnych ofiar. Koresp.radia bryt.w Belgii również donosi o powszechnym zniecierpliwieniu z powodu zwłoki w ściganiu przestępców wojennych. W licznych restauracjach belgijskich widnieją napisy " Sprawiedliwość, oraz wezwania, stwierdzające, iż nie wypełnia swego obowiązku obywatelskiego, kto nie donosi władzom o wiadomych mu wypadkach zdrady.". Związek dziennikarzy wykluczył ze swego grona 80-ciu członków z powodu współpracowania z Niemcami.-

W.Brytania : W drodze powrotnej z Moskwy prem.Churchill w towarzystwie szefa sztabu imperialnego zatrzymał się w Kairze, gdzie odbył narady z dowódcami wojsk na Bliskim Wschodzie. We Włoszech premier odbył konferencję z gen.gen. Wilsonem i Alexandrem.-

Londyn, środa, dnia 25.X.44r. Kom.nag.poranny. Serwis zamorski / skrót/ i franc.europ./.-

Front zach.: II-ga armia bryt. rozpoczęła wczoraj nowe uderzenie na linję niem., biegnącą od Hertegenbosch aż po Brest, położone o 20 km. dalej na połud. Obrona niem.na całym tym odcinku zaczyna się załamywać. Oddz.bryt. zajęły szereg miejscowości, poczynając od Best ku płn., opanowały kanał, przebiegający przez Hertegenbosch i walczą obecnie na ulicach tego miasta. Artyleria bryt. panuje nad odcinkiem drogi, przebiegający z Hertogenbosch do Mozy. Wiadomości o zdobyciu miasta nie zostały jeszcze potwierdzone. Do tej pory wzięto do niewoli na tym odcinku 1500 Niemców. Lewe skrzydło II-ej armii bryt.. nawiązało na płn.od Antwerpii pod miejscowością Woensdrecht łączność z I-szą armią kanad., tworząc tam ciągły front dług.8-miu mil ang. Doniesienia o wyparciu Kanadyjczyków z miejscowości Breskens okazały się nieprawdziwe. Oddz.niem., znajdujące się na wyspach Beweland i Walcheren ,liczące ok.10.000 ludzi są zupełnie odcięte. Kanadyjczycy posunęli się o 1 km. wzdłuż przesmyku, łączącego Wyspę Beweland z lądem stałym. Przebieg ostat.operacyj obu wymienionych armij wzmógł groźbę odcięcia całej niem.armii na połud.zach.Holandii, ocenianej na 50-60.000 ludzi.-
Komentator radia bryt.podkreśla, że w odróżnieniu od Francji i Belgii, które dzięki szybkiemu postępowi sojuszników stosunkowo niewiele ucierpiały wskutek działań wojennych, Holandii grozi katastrofa zniszczenia z chwilą zalania kraju przez przerwanie tam przez Niemców. Zalew kraju przez słoną wodę morską obniży wydajność roli na szereg lat. Produkcja zbożu i ziemniaków spadnie o 25%-40%, buraków cukrowych do 50%. Pozatym ludność, która będzie musiała uchodzić z roli do miast będzie pozbawiona opału wobec zupełnego braku węgla. Oddz.III-ej armii ameryk. staczają zacięte walki pod Maizieres na płn.od Metzu. Koresp."Times'a" donosi, że na tym odcinku poraz pierwszy zidentyfikowano obecnoość dywozji pospolitego ruszenia, powołanego pod broń ostat.dekretem Hitlera.- Została ona skompletnowana naprędce, ale

Londyn, środa, dnia 25.X.44r. [illegible]
[illegible] / [illegible]/ i [illegible] /.-

Front zach.- II-ga armia bryt. rozpoczęła wczoraj nowe natarcie na linię Mozy. [illegible] od Hertogenbosch aż po Bredę, posunęła się o 25 km. dalej na zachód. Obrona niem. [illegible] odwrót [illegible] Oddz. bryt. zajęły [illegible] ciągu nocy [illegible] od [illegible], opanowały kanał przebiegający przez Hertogenbosch i walczą obecnie na ulicach tego miasta. Artylerja bryt. [illegible] pod obstrzałem drogi, [illegible] z Hertogenbosch do [illegible]. W [illegible] o [illegible] zostały jeszcze potażnicie [?]. Do tej pory wzięto do niewoli na tym odcinku 1500 Niemców. Lewe skrzydło II-ej armii bryt. naciera na płn. od Antwerpji pod Wlaanderen [?] [illegible] z I-szą armią kanad. [illegible] tym oddziały front [illegible] Niemcy na [illegible] zwiadowczym [illegible] Przeciwnik [illegible] [illegible] z niem. [illegible] [illegible] pozycji [illegible] kanadyjskich [illegible] Niemcy [illegible] [illegible] w [illegible] o [illegible] walczy przeciw. [illegible] [illegible] i [illegible] atakują [illegible] [illegible] ostatnia [illegible] [illegible] wykorzystując wszelkie środki [illegible] całej ziemi na płd. zach. Holandji, ocenia się na 30-40.000 ludzi.-

Komentator radia bryt. podkreślił, że w odcinku od Francji i Belgii, które dotąd były terenem operacji pojedynczych oddziałów, wielkie natarcie nie zostało [illegible] Niemcy [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] kraju przez [illegible] [illegible] Holendrów [illegible] kraju [illegible] [illegible] [illegible] z [illegible] [illegible] na [illegible] lat. Produkcja [illegible] 25-30% [illegible] [illegible] do [illegible] [illegible] ludność [illegible] [illegible] [illegible] w [illegible] do [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 11-ej armii [illegible] [illegible] pod [illegible] na płn. od [illegible] [illegible] [illegible] że [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

jest ona dobrze uzbrojona i dowodzona przez doświad-
czonych oficerów i podoficerów.-
Wojna lotn.: W nocy z poniedziałku na wtorek RAF.
wykonała na Essen najpotężniejszy ze wszystkich nalo-
tów, przeprowadzonych dotąd na to miasto. Ponad
1000 najcięższych bombowców "Lancaster" zrzuciło
ponad 4500 ton bomb kruszących i zapalających. Zachm-
rzenie było b.silne, mimo tego jednak objekty zosta-
ły zidentyfikowane dzięki gęstemu oświetleniu raca-
mi, zrzuconymi przez samoloty wywiad., prowadzące
formację. Ogień artylerii p.lotn.b.gwałtowny i cel-
ny, silny opór myśliwców. Okazało się jednak raz
jeszcze, do jakiego stopnia skuteczność obrony p.lo-
w Niemczech ucierpiała z powodu utraty wysuniętych
baz lotn., z których dawniej posterunki obserwac.
mogły naczas donosić o zbliżaniu się bombowców alja-
kich. Nie powróciło 8 bombowców.-
W bież.miesiącu zrzucono ponad 19.000 ton bomb na
cztery tylko miasta w Niemczech, mianowicie na Essen,
Duisburg, Dortmund i Bochum. Wczoraj 400 myśliwców
ameryk. atakowało w ciągu dnia objekty w Niemczech
na przestrzeni między Hamburgiem a Kassel. Zniszczono
bądź uszkodzono 150 lokomotyw i 400 wagonów, oraz
liczne barki, ponadto atakowano trzy fabryki zbroje-
niowe. Jedyny myśliwiec niem., który spotkano, został
zestrzelony, ponadto zniszczono na ziemi 4 npl.samo-
loty. Nie powróciło 18 samolotów. Samoloty sojusz.
stwierdziły ostatnio liczne wypadki pełnego oświetle-
nia niem.miast. W szczególności doniesienia dotyczą
miast Bonn, Duisburg, Dortmund, München- Gladbach,
Düsseldorf i Hamburg. Pierwszy raz zauważono te fakty
w czasie nalotu na Kolonię w dn.11 b.m. Przyczyny te-
intrygującego zjawiska są jeszcze niewyjaśnione być
może, że Niemcy zostali zmuszeni do pozostawiania
świateł na noc koniecznością przyśpieszenia transpor-
tów na front, być może również, że w poszczególnych
miastach doszło do rozruchów w związku z zupełnym fi-
kiem prób masowej ewakuacji miast, zwłaszcza przyfro-
towych i niemożnością przejściowego ulokowania rze-
uchodźców. Lotnicy donoszą, że w szeregu wypadków

jest ona dobrze pilnowana i dowodzona przez doświad-
czonych oficerów i podoficerów.-

Gdynia 1.XI. W nocy z poniedziałku na wtorek było
wyładowane na stacji najprawdopodobniej ze wszystkich [illegible]
ków, przeznaczonych dla [illegible], a to pilnie. [illegible]
[illegible] "Wilhelm Gustloff" [illegible]
ponad 4500 ton bomb [illegible] i [illegible]
[illegible]. [illegible] jedna [illegible]
[illegible]
[illegible], przeznaczonych [illegible]
[illegible] i [illegible]
[illegible] się jednak [illegible]
jeszcze, do jakiego użycia [illegible] ostatnio p.[illegible]
w [illegible] z powodu [illegible]
[illegible] [illegible] dawniej [illegible]
mogły [illegible] dowodzić o [illegible] się [illegible]
[illegible] do [illegible].-

I [illegible] ponad [illegible] ton bomb na
[illegible] i na [illegible]
[illegible] i [illegible] 400 wyników
[illegible] [illegible] obecny [illegible]
[illegible] z [illegible]
[illegible] 150 lokomotyw i 450 wagonów, [illegible]
[illegible] które [illegible]
[illegible] który [illegible]
[illegible] z [illegible]
[illegible] samoloty [illegible]
[illegible] ostatnio [illegible] wyraźnie [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] z [illegible]
[illegible] do 11 [illegible]
[illegible] jednak [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] na noc [illegible]
[illegible] na front. [illegible] w [illegible]
[illegible] w [illegible]
[illegible]
[illegible] i [illegible] przeciwnego [illegible]
[illegible] w [illegible]

oświetlenie było tak rzęsiste, że można było odróżniać poszczególne budynki.-

Front wsch.i połud.wsch. : W Prusach Wschod.główne natarcie rozwija się w dalszym ciągu równolegle do historycznego szlaku wypad., prowadzącego przez Wystruć na Królewiec. Oddz.ros. posuwają się na płn. od tej linii i znajdują się w odleg. 30-tu km. od Wystrucia.- Na połud.od Prus Wschodnich Rosjanie zajęli Augustowo. Koresp.radia bryt.w Moskwie donosi że pograniczna miejscowość Szyrwinty została zupełnie zniszczona , a niem.garnizon wycięty w pień. W Moskwie opublikowano pierwsze zdjęcia fotograficzne z zajętych miejscowości. Odwet na niem.miastach wywołuje powszechne zadowolenie i Rosjanie podkreślają, że wszystkie miasta niem. spotka ten sam los, jeśli Niemcy będą wykonywać rozkaz Hitlera bronienia się do ostatka. Wszystkie miejscowości w Prusach Wschod., zajęte do tej pory są zupełnie wyludnione. Mieszkańcy uchodzili tak szybko, że nie zdążyli nawet zabrać ze sobą zbiorów i bydła.-

W płn.Finlandii Rosjanie nacierają z dwóch stron na Kirkenes.-
W Czechosłowacji Rosjanie zajęli szereg miejscowości na połud.i połud.wsch. od Mukaczewa, m.in. Huszt.-
W płn.Siedmiogrodzie oddz.ros. wkroczyły do miasta Satu-Mare.- Na Węgrzech Rosjanie zajęli Kiskunhalas / 50 km.na płn.zach.od Szegedu/ i Jankowacz / po węgiersku Janoshalma / 65 km.na zach.od Szegedu/.-

Niemcy : Dziennik "Ost Deutscher Beobachter" wyraża się z zastnawiającą szczerością o wartości pospolitego ruszenia. Stwierdza on, że z punktu widzenia wojsk. jest szaleństwem przeciwstawiać czołgom ludzi, uzbrojonych w piki i kosy. Dziennik pisze dalej, iż wielu Niemców czeka tylko na sposobność, by przyłączyć się do aljantów.-
Paryski dziennik " Ce Soir" ogłosił artykuł pod tytułem " Imperializm antyhitlerowców". Autor stwierdza, słuchał ostatnio audycji czterech tajnych radiostacyj niem., pozostających w opozycji do reżimu hitlerowskiego. W ramach tej audycji przemawiali m.in. niem. generał, skrajnie lewicowy przywódca związków zawod.

oświetlenie było tak rzęsiste, że można było odczyt-
ać poszczególne budynki.-

<u>Front wsch. i połud.wsch.</u> : W Prusach Wschod. główne walki toczą się w dalszym ciągu równolegle do [illegible] wypad., prowadzącego przez Wystruć na Królewiec. Jdąc ros. posuwają się na płn. od Tilsit i znajdują się w odległ. 30-40 km. od Wystruciа.- Na połud. od Prus Wschodnich Rosjanie zajęli Augustów. Korespond. radia Agen. z Moskwie donosi że pograniczne miejscowości [illegible] zostały niemal całkowicie zniszczone, a ulice, przez które wycofały w płd. W Kownie opublikowano pierwsze odezwy dotyczące odwetu na zajętych miejscowości. Odwet na niem. miastach wywołuje powszechne zadowolenie i Rosjanie podkreślają, że wszystkie miasta niem. spotka ten sam los, jeśli Niemcy będą wykonywać rozkaz Hitlera bronienia ich do ostatka. Wszystkie miejscowości w Prusach Wschodn., zajęte do tej pory są zupełnie wyludnione. Mieszkańcy uchodzili tak szybko, że nie zdążyli nawet zabrać ze sobą żywności i bydła.-

W płn. Finlandii Rosjanie nacierają z dwóch stron na Kirkenes.-

W Czechosłowacji Rosjanie zajęli szereg miejscowości na półn. i połud.wsch. od Koszyc, m.in. [illegible].- [illegible] oddz. ros. wkroczyły do miasta [illegible].- Na Węgrzech Rosjanie zajęli Kecskemét /30 km na płn.wsch. od Szegedu/ i [illegible] /na wsch. [illegible] 15 km. na wsch. od Szegedu/.-

<u>Niemcy</u> : Tygodnik "Das Deutsche Soldaten" wyraża się zastanawiającą szczerością o wartości pospolitego ruszenia. Stwierdza on, że z punktu widzenia wojsk. jest szaleństwem przeciwstawiać środkom ludzi uzbrojonych w widły i noże. Tygodnik pisze dalej, że wielu Niemców czeka tylko na sposobność, by przyłączyć się do aliantów.-

Paryski dziennik "Ce Soir" ogłosił artykuł pod tytułem "Imperialiści antyhitlerowscy". Autor stwierdza, że w ostatnim okresie powstało czterech tajnych radiostacji niem., pozostających w opozycji do reżimu hitlerowskiego. W imieniu tej opozycji przemawiali m.in. niem. generał, arystokrata, lotnicy, przywódca związków zawod.

i działacz polityczny z okresu republiki weimarskiej. Wszystkie te wypowiedzi, mimo, iż pochodziły od ludzi o tak rozbieżnych poglądach politycznych, posiadały jednak jedną wspólną cechę. Krytyka reżimu hitlerowskiego streszczała się w tym, że wtrącił on niem.naród w nieszczęście. Ani słowa natomiast na temat barbarzyństw popełnianych przez Niemców, zupełny brak potępienia reżimu z pobudek natury moralnej, widoczny tylko żal z powodu nieudania się napaści. Wszystkie audycje pozostawiały jednak wrażenie, mianowicie, że ta swoista opozycja antyhitlerowska po to tylko pragnie przyśpieszenia końca obecnej wojny, by tem lepiej przygotować następną.-

Włochy : Kanad.oddz.VIII-ej armii posunęły się poza Cervia.- Oddz.V-ej armii walczą w odległ.14-tu km. od Bolonii pod Monte-Belmonte.- Na połud.od Padu samoloty sojusz. zniszczyły bądź uszkodziły w ciągu ostat.10-ciu dni 32 lokomotywy i ponad 300 wagonów kolej.- Niemcy zaaresztowali arcybiskupa Turynu pod pretekstem, że dopomagał Żydom i jeńcom ang.-

Grecja : Grec.oddz.partyzanckie zaproponowały gen. Tito udział w walkach w Jugosławii przeciwko Niemcom. W związku z ostat.rekonstrukcją gabinetu dotychczasowy premier Papandreu objął również min.spraw zagr., oraz czasowo min.wojny. Resorty rolnictwa i pracy mają być obsadzone, podobnie jak dwa inne nie wymienione, przez przedstawicieli frontu wyzwolenia narodowego / zapewne t.zw. EAM, t.zn.komuniści - uwaga słuch./.- Wczoraj w Izbie Gmin min.skarbu oświadczył, że rząd przekazał rządowi greckiemu wielkie ilości funtów ster. w złocie, jako podkład pod emisję banknotów. Pokrycie Banku Emisyjnego w Grecji w złocie i dewizach jest ogromne. Tą drogą będzie można zapewne zahamować inflację.-

W.Brytania : Prem.Churchill oświadczył wczoraj w Izbie Gmin, że w piątek złoży krótką deklarację na temat wyników konferencji w Moskwie.-
Min.Eden przebywa w Kairze, gdzie został przyjęty przez króla Faruka, oraz odbył konferencję z premierem Egiptu i ministrami, jak również z tamt. dowódcami

bryt.sił zbrojnych. Minister powrócił do Londynu z końcem tego tygodnia.-

Ocean Spokojny : Głównodowodzący floty ameryk. na Pacyfiku, adm.Nimitz oznajmił, że lotn. ameryk. doniosło w poniedziałek, iż potężna flota japon., w której skład wchodzą m.in.pancerniki i lotniskowce, płynie w kier. central.części archipelagu Filipin przez morze w pobliżu Wyspy Cebu/ między wyspami Leyte i Negros/, oraz przez Morze Sulu / na zach. od Filipin/. Samoloty, startujące z lotniskowców trzeciej floty ameryk. zaatakowały już flotę japon. Radiostacja w Tokio doniosła, że między obu formacjami rozpoczęła się już bitwa pod Filipinami.-

W kołach londyńskich stwierdzają, że wynik bitwy może mieć decydujące znaczenie.-

Superbombowce ameryk. wykonały nalot na Wyspę Kiuszjiu w Japonii.- Koresp.bryt.donoszą, że mieszkańcy miasta Takloban, zajętego przez Amerykanów powitali entuzjastycznie wojska ameryk. Japończycy nie traktowali naogół źle mieszkańców, cierpia jednak oni na głód, a linje łączności oddawna już zostały poprzecinane przez oddz.partyzanckie, atakujące Japończyków z głębi wyspy.-

Francja : W szpitalu zmarł znany fabrykant samoch. Louis Reynault, który jeszcze we wrześniu został w Paryżu zaaresztowany z powodu oddania swej fabryki na usługi Niemcom.-

Dania : Od wtorku Niemcy rozstrzelali 20-tu zakładników.-

Londyn, dnia 26.X.44r. Raymond Gram Swing : Tygod. przegląd ameryk.

Kampania wyborcza, która ma zadecydować o obsadzeniu stanowiska prezydenta USA. na okres najbliższych 4-ch lat zbliża się do punktu kulminacyjnego. Jeśli oprzeć ocenę wyników na ilości zdeklarowanych zwolenników partii republikańskiej demokratycznej, to należy stwierdzić, że przewagę posiadająx republikanie. O wyborach rozstrzygnie jednak stanowisko wyborców, nie związanych przynależnością partyjną. Ich pozyskanie jest głównym celem obecnej kampanii. Zarówno prez. Roosevelt, jak i gubernator Dewey wygłaszają już przemówienia, w których przedstawiają swe programy w dziedzinie polityki międzynarodowej, oraz wewnętrznych gosp. i społecznych zagadnień Ameryki. Prez. Roosevelt nie zamierzał pierwotnie brać czynnego udziału w kampanii i dopiero w ostat. chwili zmienił swe postanowienie. Być może, iż uznał gubernatora Deweya za groźnego przeciwnika. Jeśli republikanie próbują przedstawić tę zmianę, jako przyznanie się do słabości własnej pozycji, to doświadczony polityk, jakim jest gubernator Dewey niewątpliwie nie w ten sposób ją sobie tłumaczył. ~~Xxxxxxxxxxxxx~~ Od pięćdziesięciu lat Ameryka nie wydała nikogo, ktoby mógł równać się z prez. Rooseveltem pod względem umiejętności prowadzenia wyboctbej kampanii. Gubernator Dewey wie o tym, że prez. Roosevelt potrafi wzniecić entuzjazm i porwać za sobą wyborców, nieposiadających zdeklarowanego oblicza partyjnego. Republikanie woleliby żeby wybory nie rozgrywały się w atmosferze entuzjazmu. Sam gubernator Dewey celowo, czy też ze względu na właściwości swego charakteru - nie próbuje grać na entuzjazmie. Wynik wyborów zależy od dwóch niewiadomych, mianowicie od ogólnej frekwencji wyborców, oraz od współdziału żołnierzy w głosowaniu. Początkowo liczono się ze słabą frekwencją, przewidując, że głosować będzie ok. 40.000.000 osób, t.zn. o 10.000.000 mniej niż w r.1940.

wyborcy niezależni wypowiedzą się w swej większości przypuszczalnie za prez.Rooseveltem. Republikanie nie zatym zainteresowani w silnej frekwencji. Wiele wskazuje jednak na to, że pod tym względem ich życzenia się nie sprawdzą. Prez.Roosevelt pierwsze swe przemówienie wygłosił na zebraniu młodzieży, wzywając do zerwania z apatią i wpisywanie się na listy wyborców. Ostatnie doniesienia wskazują na to, że po miastach frekwencja będzie wyższa niż w r.1940 co może rozstrzygnąć o wynikach. Najważniejsza rola przypadnie jednak w udziale żołnierzom. 4.300.000 mężczyzn i kobiet, uprawnionych do głosowania pełni służbę czynną w siłach zbrojnych. Przypuszczalnie ok.2.300.000 weźmie udział w głosowaniu. Wg.powszechnego przekonania 60% głosów żołnierzy padnie na prez Roosevelta, częściowo z tego powodu, że biorąc udział w wojnie poczuwają się do lojalności w stosunku do swego naczelnego wodza, jakim z mocy konstytucji jest prezydent, częściowo zaś, ponieważ są to ludzie młodzi, a prezydent ma szczególny dar trafiania do młodzieży. Ich głosowanie może w szeregu Stanów przeważyć szalę na korzyść prezydenta. W Stanie New York gubernator Dewey może liczyć na 51% głosów. Jeśli jednak w wyborach weźmie udział 400.000 żołnierzy, należących do tego stanu, to licząc, że 60% wypowie się za prezydentem, porażka gub.Deweya jest pewna. Podobnie przedstawia się sprawa w innych Stanach, w których partia republikańska jest silniejsza od demokratycznej, jak np. w Pensylwanii i Massachussett.- Gub.Dewey wygłosił już przemówienie programowe na temat polityki zagr. Wiadomo, że zależało mu na poparciu ze strony wpływowego senatora republikańskiego Ward ze Stanu Minnessota, zwolennika udziału USA. w międzynarodowej współpracy. Gub.Dewey wyraził się z uznaniem o planie, opracowanym w Dumbarton-Oaks i wypowiedział się za tym, by USA. już obecnie zgłosiły przystąpienie do organizacji międzynarodowej. Dewey oświadczył się również za użyciem sił zbrojnych USA. w ramach wspólnej akcji przeciwko

których nieliczni wypowiadali się w sensie [illegible] tezność
przynależności [illegible] przez [illegible]. [illegible]
nie gdyby nie [illegible] w silnej frekwencji
wiele wahania jednak [illegible] to, że [illegible] związkiem.
ich dyrektywy nie były spełniane. [illegible] byli [illegible]
[illegible] swoim przedstawieniu wyglądali na [illegible] młodzieży,
[illegible] do [illegible] z [illegible] i wyłączał się od
listy wyborców. [illegible] doświadczenia [illegible] na to,
że po [illegible] [illegible] będzie [illegible] r.[illegible]
[illegible] [illegible] z [illegible]. [illegible]
przypadku [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] i [illegible], [illegible] do [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] wzięło udział w głosowaniu. [illegible]
[illegible] [illegible] głosów [illegible] padło na [illegible]
[illegible], [illegible] a [illegible], [illegible]
w wojsku [illegible] się do [illegible] w [illegible] ze
[illegible]
[illegible], [illegible] [illegible], to [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] do
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] na [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] na [illegible].
[illegible] w wyborach wzięło udział [illegible]
[illegible], [illegible] do tego [illegible], [illegible], że [illegible]
[illegible] się [illegible], [illegible] [illegible] jest
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], a [illegible] [illegible] jest [illegible]
od [illegible], jak np. w [illegible] z [illegible]
[illegible] - [illegible] [illegible] jak [illegible]
[illegible] [illegible], to [illegible]
[illegible] w [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] się [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] się [illegible] na [illegible]
[illegible] w [illegible] [illegible]

przyszłemu napastnikowi, chociaż z jego przemówienia nie wynika jasno, czy stoi na tym stanowisku także i w tym przypadku, gdyby napastnikiem nie były Niemcy a Japonia. Devey ostro skrytykował ostat. pociągnięcia Roosevelta na terenie polityki zagr. Rozejm między Rosją a Rumunią zdecydował ostatecznie o przynależności Siedmiogrodu i Besarabii, chociaż należało o tym zadecydować dopiero w formalnym traktacie pokojowym. Rozejm został podpisany przez ros.generała w imieniu również USA. Devey zapomniał oczywiście o tym, że swego czasu rozejm z Włochami został podpisany przez gen.Eisenhovera imieniem Rosji. Zarzucił dalej, że prez.Roosevelt ponosi odpowiedzialność za trudne warunki, w jakich żyje obecnie naród włoski.

że nie udało mu się skłonić rządu ros. do uznania polskiego rządu emigracyjnego i wreszcie ukrywanie w tajemnicy przebiegu konferencji w Teheranie. Zarzuty tego rodzaju nie wynikają oczywiście z braku orientacji w zagadnieniach polityki zagr., tylko z chęci pozyskania sobie głosów obywateli amerykań. pochodzenia włoskiego i polskiego, oraz wygrywania antagonizmów narodowych, a zwłaszcza tendencji antyrosyjskich.-

Londyn,czwartek,dnia 26.X.44r. Kom.ang.poranny.Serwis zamorski i franc.europ.

Ocean Spokojny : wczoraj po połud.prez.Roosevelt odczytał depeszę od dowódcy floty sojusz. pod Filipinami, adm.USA. Halsey, donoszącą, że flota japon. została pobita i poniosła ciężkie straty i uchodzi w rozsypce.- Szczegóły starcia jeszcze nie są znane. Wg. dotychczasowych informacyj przebieg bitwy był następujący : flota japon.wyruszyła w trzech kierunkach w trzech oddzielnych formacjach. Pierwsza formacja wpłynęła na połud.wsch.od Formozy, druga została wykryta na płn.od Filipin, trzecia na południe od Filipin. Obie formacje, znajdujące się na wodach Filipin zmierzały w kier.cieśniny między wyspami Leyte i Samar. Zostały one zaatakowane przez VII-mą flotę ameryk., w której w skład wchodziły również jednostki austr. Wg.danych, kt9re do tej pory uzyskano we wszystkich tych starciach zatopiono : jeden japon.pancernik, pojemności niecałych 30.000 ton i jeden wielki lotniskowiec oraz ciężko uszkodzono 4 pancerniki i 1 lotniskowiec. Ponadto uszkodzono bądź zatopiono szereg krążowników i kontrtorpedowców. Po stronie ameryk. zatonął lekki lotniskowiec, szereg dalszych lotniskowców i kontrtorpedowców poniósł szkody. Walka trwa. Głównodowodzący floty ameryk.adm.King oświadczył, że w akcji wzięła udział prawie cała flota japon. Poza decyzją japon. kryją się jakieś powody, do tej pory nieznane. Gen.Mac Arthur oświadczył, że jest to najcięższa porażka,jakiej doznała flota japon. w czasie całej obecnej wojny.- Koresp.radia bryt.w Waszyngtonie podkreśla jaskrawą przesadę pierwszych japon.meldunków, donoszących, że flota japon. odniosła jeszcze większe zwycięstwo, niż swego czasu pod Pearl Harbour i pod Półwyspem Malajskim Mimo tych rzekomych triumfów Japończycy nie byli w stanie przeszkodzić desantowi na Filipinach.- Japończycy zdecydowali się na walną bitwę najwidoczniej dlatego, że zdawali sobie sprawę z katastrofalnych następstw utraty Filipin, wyrażających się w przecięciu najżywotniejszej arterii komunikac., łączącej Japonię z Indjami holend. i przebiegającej wzdłuż Korei i połud. Chin. Wiadomosci są jeszcze zbyt skąpe, by móc sobie

Londyn, [illegible], dnia 26.X.44r. Kom.ang.admiralicji. Bitwa [illegible]

Ocean Spokojny : Wczoraj po połud. prez. Roosevelt od-czytał depeszę od dowódcy floty adm. pod Filipina-mi, adm. Halseya, donoszącego, że flota japońska zosta-ła pobita i poniosła ciężkie straty i uchodzi w roz-sypce. – Szczegóły starcia jeszcze nie są znane. Wg dotychczasowych informacji przebieg bitwy był następu-jący : Flota japon. wyruszyła w trzech elementach w trzech oddzielnych formacjach. Pierwsza formacja wpły-nęła na połud. wsch. od Formozy, druga została wykryta na płn. od Filipin, trzecia na połudn. od Filipin. Obie formacje, znajdujące się na wodach Filipin, zmie-rzały w kier. cieśniny między wyspami Leyte i Samar. Zostały one zaatakowane przez VII-mą flotę amery., w której skład wchodziły również jednostki austr. Wg danych, które do tej pory uzyskano we wszystkich tych starciach zatopiono : jeden japon. pancernik, pojem-ności większych 30.000 ton i jeden wielki lotniskowiec oraz ciężko uszkodzono 4 pancerniki i 1 lotniskowiec. Ponadto uszkodzono bądź zatopiono szereg krążowników i kontrtorpedowców. [illegible] lotniskowiec, szereg dalszych lotniskowców i kontrtorpe-dowców poniosło szkody. Walka trwa. Głównodowodzący floty amery. adm. King oświadczył, że w akcji wzięła udział prawie cała flota japon. [illegible] decyzji japon. kryją się jakieś powody, do tej pory nieznane. Gen. Mac-Arthur oświadczył, że jest to największa porażka, jakiej doznała flota japon. w całej obecnej wojnie.– Korresp. radia bryt. w Waszyngtonie podkreśla jaskrawą przesadę pierwszych japon. meldunków, donoszących, że flota japon. odniosła jeszcze większe zwycięstwo, niż owego czasu pod Pearl Harbour i pod Półwyspem Malajskim. Mimo swych rzekomych triumfów Japończycy nie byli w stanie przeszkodzić desantowi na Filipinach.– Japończycy zdecydowali się na walną bitwę najprawdopodobniej dlatego, że zdawali sobie sprawę z katastrofalnych następstw utraty Filipin, wyrażających się w przecięciu najżywotniejszej arterii komunikac., łączącej Japonię z Indiami Holend. i [illegible] i połud. Chin. Wiadomość w [illegible] jeszcze [illegible], by móc sobie

odtwortyć dokładny obraz walki. W każdym razie jest już dzisiaj jasnym, że niex jest to bitwa morska w tradycyjnym znaczeniu tego słowa. Nie jest to starcie zlokalizowane, rozgrywające się między poszczególnymi okrętami na odległość ognia armatniego, lecz walka, obejmująca przestrzeń dług ok.1000 mil. Ten charakter walki wynika stąd, że dominującą cechą jest użycie samolotów, startujących z lotniskowców. Ogromny zasięg działań jest zatym zakreślony dalekim promieniem działania samolotów. Z chwilą, gdy lotn. jednej ze stron walczących zostanie zniszczone, jej flota stanie się łatwym łupem przeciwnika.Przewaga w powietrzu posiada więc rozstrzygające znaczenie. Z dotychczasowych danych można wnioskować, że japon.flota straciło conajmniej 1/3 jeśli nie połowę swej wartości bojowej. Brak dotąd wzmianki o bezpośrednich starciach między pancernikami. Niewiadomo również, czy po stronie japon. wzięły udział w akcji dwa najnowsze pancerniki pojemn.po 40.000 ton, wykończone w r.1943. Przewyższają one japon.pancerniki dawniejszego typu zwłaszcza pod względem szybkości Radio japon. stwierdziło swego czasu wyraźnie, że z chwilą zniszczenia floty japon., piłączenia morskie Japonii zostaną przecięte, a metropolia wydana na łaskę przeciwnika.-

Komentator radia bryt. stwierdza, że przedwczesnym byłby jeszcze wniosek, iż flota japon. została zmiażdżona.- Dzisiejszy "Times" stwierdza, że najwidoczniej Japończycy zdecydowali się na ryzyko walki, zdając sobie sprawę z niebezpieczeństwa, jakie im grozi z chwilą,gdy Amerykanie będą mogli korzystać z lotnisk na Wyspie Leyte. Samoloty lądowe z natury rzeczy sprawniejsze od samolotów, startujących z lotniskowców są dla Japonii tym groźniejsze, że jej flota lotniskowców jest niewielka. Trudno sobie wyobrazić szanse Japonii w walce z flotą sojusz., posiadającą przewagę zarówno pod względem liczebności, jak i jakości dztwa.-

"Daily Mail" podkreśla, że Japończykom pozostała jeszcze tylko jedna nadzieja, mianowicie ocalić jaknajwiększą ilość pancerników, ~~kxórexdzxiałająxx xxpxxbliżxxbazxjapxxx~~ dla obrony samej metropolii. Działając w pobliżu baz japon., będą one mogły łatwiej bronić samej metropolii, gdy zostanie bezpośrednio zaatakowana przez sojuszników, zwłaszcza, że będą mogły korzystać z ochrony samolotów, startujących z pobliskich baz lądowych.-
We wtorek samoloty japon. próbowały nalotu na Wyspę Leyte.56 zostało zestrzelonych. Opanowano lotniska w połud.części wyspy pod San Pablo. Oddz.kawalerii /?/ sforsowały wąską cieśninę między Leyte a sąsiednią Wyspą Samar.-
Drugi w ciągu 24-ch godz. nalot superbombowców ameryk.na Wyspę Kiusziu w Japonii. Głównym objektem był zakłady lotn. Jeden bombowiec nie powrócił.
Front wschod. i połud.wsch.: Spec.rozkaz Stalina doniósł, że na Dalekiej Północy oddz.ros. wkroczyły do Norwegii. Opanowano 30 miejscowości, w tej liczbie Kirkenes. W związku z tym w norweskich kołach urzęd. w Londynie podkreślają, że stosownie do układu z Rosją norweskie siły zbrojne będą współdziałać z ros. Oczekiwana jest dzisiaj deklaracja rządu norweskiego w tej sprawie.-
Drugi rozkaz dzienny Stalina donosi o zupełnym oswobodzeniu Siedmiogrodu. Opanowano dwie ostatnie większe miejscowości na płn.zach. Siedmiogrodu, mianowicie Satu-Mare, oraz Crei-Mary. Kom.rumuński donosi o znacznym udziale wojsk rumuńskich w swobodzeniu Siedmiogrodu.- Na płn.wsch.i połud.wsch.od Mukaczewa oswobodzono przeszło 50 miejscowości.-
Na odcinku Pragi lokalne postępy oddz.ros. i walczącej po ich stronie I-ej armii polskiej.-
W Prusach Wschodnich odparto kontrataki niem. i poprawiono pozycje. Koresp.donoszą o dalszych posiłkach niem. i wzmożeniu oporu.-
Na Łotwie odparto ze stratami dla nieprzyjaciela ataki czołgów w kierunku Libawy.-

"Daily Mail" podkreśla, że jedynym pocieszeniem jest teraz tylko jedna nadzieja, mianowicie ocalić jaknajwiększą ilość pancerników, [illegible] dla obrony resztek metropolii. Znajdując się w pobliżu baz japon., będą one mogły łatwiej bronić wysp metropolii, gdy zostanie bezpośrednio zaatakowana przez sojuszników, zwłaszcza, że będą mogły korzystać z ochrony samolotów, stacjonujących z pobliskich baz lądowych.-

We wtorek samoloty japon. próbowały nalotu na wysp. Leyte. 56 zostało zestrzelonych. Opanowano lotnisko w połud.części wyspy pod San Pablo. Oddz. kawalerii /?/ opanowały wąską cieśninę między Leyte a sąsiednią wyspą Samar.-

Drugi w ciągu 24-ch godz. nalot superbombowców amery. na wyspę Kiusiu w Japonii. Głównym obiektem były zakłady lotn. Jeden bombowiec nie powrócił.

Front wschod. i połud.wsch.: spec.kom. Stalina donosi, że na Dalekiej Północy oddz.ros. wkroczyły do Norwegii. Opanowano 30 miejscowości, w tej liczbie Kirkenes. W związku z tym w norweskich kołach urzęd. w Londynie podkreślają, że odnośnie do układu z Rosją, norweskie siły zbrojne będą współdziałać z ros. Oczekiwana jest dalsza deklaracja rządu norweskiego w tej sprawie.-

Drugi rozkaz dzienny Stalina donosi o zupełnym oswobodzeniu Siedmiogrodu. Opanowano dwie ostatnie większe miejscowości na płn.zach. Siedmiogrodu, miasteczka Satu-Mare, oraz Carei-Mari. Kom.rumuński donosi o znacznym udziale wojsk rumuńskich w oswobodzeniu Siedmiogrodu.- Na płn.wsch. i połud.wsch. od Kecskemetu oswobodzono przeszło 50 miejscowości.-

Na odcinku Praga lokalne postępy oddz.ros. i walczącej po tej stronie I-ej armii polskiej.-

W Prusach Wschodnich odparto kontrataki niem. i poprawiono pozycje. Korresp.donoszą o dalszych posiłkach niem. i wzmożeniu oporu.-

Na Łotwie odparto ze stratami dla nieprzyjaciela ataki czołgów w [illegible] Litwy.-

Wojna lotn.: Wczoraj został wykonany na Niemcy największy z nalotów dziennych, w którym wzięło udział ok.3000 samolotów ameryk. i ang. 1200 ciężkich bombowców ameryk. pod osłoną 500 myśliwców atakowało dworzec przetokowy w Hamm, rafinerie nafty w Hamburgu, zakłady benzyny syntetycznej w Gelsenkirchen, oraz inne objekty na zach.Niemiec. Silny ogień artylerii p.lotn. Nie powróciły 2 bombowce i 1 myśliwiec. Ponad 1000 ciężkich bombowców RAF. zaatakowało pod osłoną 200 myśliwców zakłady Kruppa w Essen. W ciągu 30 min. zrzucono 4000 ton bomb. W ciągu 48 godz.zrzuno zatym na Essen 8500 ton bomb. Ponadto atakowano zakłady benzyny syntetycznej w Komberg. Nie powróciły 4 bombowce.- W czasie wszystkich tych nalotów nie spotkano ani jednego myśliwca niem.-

Francja : Gen.de Gaulle odbył wczoraj pierwszą konferencję pras.w Paryżu w charakterze kierownika rządu uznanego już formalnie przez aljantów. Generał oświadczył, że Francja musi wziąć udział w okupacji Niemiec. Niedopomyślenia jest jakiekolwiek uregulowanie sprawy niem. bez udziału Francji. Na zapytanie w sprawie stanowiska Francji co do losu Nadrenii generał oświadczył że bezpieczeństwo Francji wymaga włączenia gospodarki Nadrenii do gospodarki franc. Gospodarka Zagłębia Ruhry winna służyć nie interesom Niemiec, ale całej Europie. Francja jest gotowa do pełnego udziału w wysiłku woj., ale potrzebuje w tym celu dostaw broni od aljantów. Dotyczy to również udziału Francji w wojnie na Dalekim Wschodzie, w której wezmą udział wojska kolonialne i ochotnicy.- Dzisiejszy "Daily Telegraph" podkreśla, że formalne uznanie rządu gen.de Gaulle przez aljantów należy uważać tylko za pierwszy krok. W ślad za tym musi nastąpić ściślejsze współdziałanie z Francją w dziedzinie politycznej i zapewnienie jej odpowiedniej roli w opracowywaniu planów zarówno dotyczących wojny, jak i okres powojennego. Jest to niezbędne dla osiągnięcia solidarności państw zach., za którą opowiedział się również gen.de Gaulle.- Turcja uznała rząd gen. de Gaulle.- W Paryżu odbył się przed trybunałem przy-

Wojna lotn.: Wczoraj został wykonany na Niemcy naj-
większy z nalotów dziennych, w którym wzięło udział
ok. 2000 samolotów amerykańskich. 1206 ciężkich bom-
bowców amerykańskich pod osłoną 900 myśliwców atakowało
ośrodek przetokowy w Hamm, tłocznie nafty w Hannowe-
rze, zakłady benzyny syntetycznej w Gelsenkirchen
oraz inne objekty na zach. Niemczech. Słaby ogień arty-
lerii p.lotn. Nie powróciły 2 bombowce i 1 myśliwiec.
Ponad 1000 ciężkich bombowców RAF. zaatakowało pod
osłoną 200 myśliwców zakłady Kruppa w Essen. W ciągu
30 min. zrzucono 4000 ton bomb. W ciągu 48 godz. zrzu-
cono na Essen 8500 ton bomb. Ponadto atakowano
zakłady benzyny syntetycznej w Homberg. Nie powróciły
4 bombowce.- W czasie wszystkich tych nalotów nie spot-
kano ani jednego myśliwca niem.-

Francja: Gen. de Gaulle odbył wczoraj pierwszą kon-
ferencję prasową w Paryżu w charakterze członka rządu
uznanego już formalnie przez aljantów. Generał oświad-
czył, że Francja musi mieć udział w okupacji Niemiec.
[illegible] jest jakiekolwiek uzgodnienie [illegible]
planów bez udziału Francji. Co do sprawy rozwiązania sto-
sunków Francji co do linii Nadrenii, generał oświadczył,
że bezpieczeństwo Francji wymaga włączenia gospodarki
Nadrenii do gospodarki franc. Gospodarka Zagłębia Ruhry
winna przestać służyć interesom Niemiec, ale całej Europie.
Francja jest gotowa do pełnego udziału w wyścigu wojny,
ale potrzebuje w tym celu dostaw broni od aljantów.
Co tyczy to również udziału Francji w wojnie na Dalekim
Wschodzie, w której wezmą udział wojska kolonialne i
ochotnicy.- Londyński "Daily Telegraph" podkreśla, że
formalne uznanie rządu gen. de Gaulle przez aljantów
należy uważać tylko za pierwszy krok. W ślad za tym
musi nastąpić ściślejsze współdziałanie z Francją w
dziedzinie politycznej i zapewnienie jej odpowiedniej
roli w opracowywaniu planów dalszego prowadzenia wojny,
jak i okresu powojennego. Jest to niezbędne dla osią-
gnięcia solidarności państw zach., na którą powoływał
się zawsze gen. de Gaulle.- Turcja uznała rząd gen.
de Gaulle.- W Paryżu odbył się przed trybunałem proce-

sięgłych proces przeciwko trzem morderoom b.sekretarza Clemanceau, a następnie ministra spraw wewn. Jerzego Mandel. Dwaj mordercy zostali skazani na śmierć, trzeci na 20 lat więzienia.-
Fabrykant holend. Van Houten, notoryczny współpracownik Niemców, który ostatnio schronił się do Rzeszy został zlikwidowany przez ameryk. kontrwywiad /odbiór niewyraźny, wiadomość niecałkiem pewna - uwaga słuch.
Front zach.: Większa część Hertogenbosch została opanowana przez oddz. II-ej armii bryt. Walki toczą się o każdy dom.- Dalsze postępy na połud.od Hertogenbosch, gdzie oddz.sojusz. walczą wzdłuż odcinka 25-ciu km. Połączenie między Tilburg, od którego dzieli sojuszników jeszcze tylko 2 km. a Hertogenbosch zostało przecięte. Tilburg, liczący dwa razy więcej mieszkańców przedstawia dla Niemców jeszcze większe znaczenie, niż Hertogenbosch, gdyż tutaj zbiegają się wszystkie drogi, prowadzące do połud. wybrzeża Mozy. Prowadzą one m.in. do obu mostów na Mozie, jeszcze niezburzonych, które pozostały w rękac niem.- Dwie kolumny kanad. postępują w kier.Bergen-Op-Zoom, od którego są oddalone o niecałe 5 km.-
Na płn.od ujścia Skaldy oddz.kanad. posunęły się o 10 km. wgłąb przesmyku, łączącego wyspę Beweland z lądem. Na połud.od ujścia Skaldy Kanadyjczycy zajęli fort Hendriks, położony o 1 km. na zach. od Breekens. III-cia armia ameryk. powiększyła przyczółki na rzece Mortagne.-
Grecja : Oddz.bryt.przebyły połowę odległości między Lamia a Larisa. Na wsch.wybrzeżu Grecji zajęły one ważny port Volos.- Z Istambułu donoszą, że Niemcy wy[illegible]żą na samolotach swoje wojska w Salonikach.-
Do Aten przybył min. Eden, który odbędzie konferencję z prem.Papandreu. Bawią tu również głównodowodzący na froncie śródz. gen.Wilson, oraz głównodowodzący floty śródz., adm.Cunningham.-
Włochy : Oddz.VIII-ej armii poczyniły lokalne postępy na wsch.brzegu rzeki Savio.- W związku ze wznowieniem normalnych stosunków dyplomatycz. z Włochami rządy USA. i W.Brytanii zamianowały przedstawicieli przy

sięgłych proces przeciwko trzem mordercom t.sekreta-
rza Clemenceau, a następnie ministra sprawiedl.
Jerzego Mandel. Dwaj mordercy zostali skazani na
śmierć, trzeci na 20 lat więzienia.-
Fabrykant holend. Van Houten, notoryczny współpra-
cownik Niemców, który ostatnio schronił się do [illegible]
został zlikwidowany przez amerykan. kontrwywiad /dotych-
czas niewyraźny, wiadomość niedokładna – uwaga autora/.
Front zach.: Większa część Hertogenbosch została
opanowana przez oddz. II-ej armii bryt. Walki toczą
się o każdy dom.- Dalsze postępy na połud.od Herto-
genbosch, gdzie oddz.szkoc. wsparte wdarły się na odcinku
25-cio km. Tak ocenie między Tilburg, od którego
dzieli sojuszników jedynie tylko 2 km. a Hertogen-
bosch. Ostatnie przesłanie Tilburg. Liczący dwa razy
więcej mieszkańców przedstawia dla Niemców jeszcze
większe znaczenie, niż Hertogenbosch, gdyż tutaj
zbiegają się wszystkie drogi, prowadzące do połud.
wybrzeża Holandii. Prowadzą one m.in. do ujść rzek na
Mozie, [illegible] niezajętych, które pozostały w ręku
Niem. [illegible] przesuwają w kier. Bergen-
Op-Zoom od którego są oddalone o niecałe 5 km.-
Na płn.od ujścia Skaldy oddz.kanad. posunęły się o
10 km. wzdłuż przesmyku, łączącego wyspę Beveland z
lądem. Na połud.od ujścia Skaldy Kanadyjczycy zajęli
fort Hendricks, położony o 1 km. na zach. od Breskens.
III-cia armia amer. posuwa się przy wejściu na rzece
Mortagne.-
Grecja : Oddz.bryt.przebyły łodziami odległość między
Lemnos a Tasos. Na wsch.wybrzeżu Grecji zajęły one
ważny port Volos.- Z Istambułu donoszą, że Niemcy wy-
żą na samolotach swoje wojska w Salonikach.-
Do Aten przybył min. Eden, który odbędzie konferencję
z prem.Papandreu. Przybył tu również głównodowodzący na
froncie środz. gen.Wilson, oraz głównodowodzący floty
środz. , adm.Cunningham.-
Włochy : Oddz.VIII-ej armii posunęły się [illegible] postępy
[illegible] przed Ravenną? [illegible] W związku ze wznowieniem
normalnych stosunków dyplomatycznych z Włochami rządy
USA. i W.Brytanii zamianowały przedstawicieli przy

rządzie włoskim w randze ambasadorów.-

<u>USA.:</u> Prasa ameryk., opierając się na ankietach, przeprowadzonych ostatnio przez instytuty badania opinii publicz., przewiduje, że prez.Roosevelt uzyska ~~większość~~ ok.52% głosów.- Charakterystycznym incydentem było wystąpienie senatora Wall ze Stanu Minnesota, wybitnego republikanina, przytym jednak zwolennika międzynarodowej współpracy. Zwrócił się do obu kandydatów z zapytaniem, jak zapatrują się na kwestię uprzedniej zgody senatu na wypadek konieczności wysłania ekspedycyjnego korpusu ameryk. przeciwko państwu napastniczemu w ramach akcji, podjętej przez projektowaną w Dumbarton-Oaks przyszłą organizację światową. Prez.Roosevelt odpowiedział na to, że gdyby za każdym razem trzeba uprzedniej zgody senatu, to tyle samo było pożytku z międzynarodowego korpusu ekspedycyjnego co z policjanta, którzyby za każdym razem przed aresztowaniem przestępcy musiał się starać o zezwolenie sędziego.- Gubernator Devey nie udzielił jasnej odpowiedzi, wobec czego senator Wall opowiedział się za prez.Rooseveltem, co może wpłynąć na stanowisko całego stanu Minnesota, tradycyjnie republikańskiego.- Za kandydaturą Roosevelta wypowiedział się również najwybitniejszy publicysta ameryk. Walter Lippman, który skrytykował gubernatora Deveya za jego ostat.przemówienie w Minneapolis. W przemówieniu tym gubernator Devey obarczył prez.Roosevelta odpowiedzialnością za cały przebieg wypadków w czasie jego prezydentury, poczynając od rozbicia międzynarodowej konferencji gosp. w r.1933, co zdaniem Deveya stanowiło najbardziej izolacjonistyczny akt, kiedykolwiek podjęty w dziejach USA.-

Londyn, piątek, dnia 27.X.44r. Kom.ang.poranny.Serwis zamorski / skrót/ i franc.europ.

Front zach.: Oddz.II-ej armii bryt.prawie całkowicie oczyściły od nieprzyjaciela Hertogenbusch. Na połud. od tej miejscowości oddz.bryt. i kanad.posuwają się wzdłuż odcinka dług.25 km. Zajęto miejscowośćVucht / 5 km.na połud. od Hertogenbusch/, położoną na drodze między Hertogenbusch a Tilburg skąd artyleria niem. chroniła połączenia między tymi obu miejscowościami. Połączenie to zostało w trzech punktach przecięte. Walki toczą się na przedmieściach Tiburg. Oddz.sojusz. znajdują się w odległ.4-ch km. od Breda i 3-ch km. od Bergen Op-Zoom. Oddz.kanad., posuwające się w kier.wysp Beweland dotarły do miejsca, w którym przesmyk już się rozszerza.- Przyczółek niem. na połud.od ujścia Skaldy został w dalszym ciągu zacieśniony. Oddz.kanad.zajęły Oostburg / 13 km. na płn.od Maldegem /, ostatnie miasto które było jeszcze w rękach niem. na tym odcinku.- Oddz.I-ej armii franc., nacierające w kier. Belfortu zostały wzmocnione przez liczne oddz.franc.armii kraj.
Wojna lotn.: W dniu wczorajszym 2000 samolotów, wtym 1400 ciężkich bombowców atakowało Niemcy. Bombowce ameryk.atakowały objekty przemysł., w szczególności wytwórnie benzyny syntetycznej i rafinerie nafty w Hannowerze, Monastyrze i Bilefeld, ciężkie zaś bombowce RAF. typu "Lancaster" atakowały zakłady chemicz"I.G. Farbenindustrie" w Leverkusen. Zupełny brak myśliwców npl. Nie powrócił jeden bombowiec i jeden myśliwiec.- W ciągu ub.24-ch godz. Niemcy były atakowane ogółem przez 5000 samolotów bryt. i ameryk. W tym okresie czasu lotn.sojusz.straciło łącznie tylko13 samolotów. Jest to najniższy odsetek strat, kiedykolwiek dotąd poniesionych w operacjach lotn.na większą skalę, gdyż wynosi tylko 0,25%.-
Front wsch.i połud.wsch.: Na Dalekiej Północy oddz. ros. posuwają się na połud. i na zach.od Petsamo. Zajęły one miejscowość Pitkäjervi, położoną o 60 km. na połud.zach.od Petsamo. Warunki walki b.ciężkie, gdyż obecnie dzień trwa tylko 4 godz.- Ilość Niemców na Dalekiej Północy jest oceniana na 120.000 ludzi.-

W związku z wkroczeniem wojsk ros. na teren Norwegii król Haakon przemówił wczoraj wieczorem przez radio do swoich rodaków, wzywając ich do walki u boku swych ros. sprzymierzeńców. W wydanej wczoraj deklaracji rząd norweski w Londynie oświadczył, że naród norweski z entuzjazmem wita przybywającą z wyswobodzeniem armię ros., a walka przeciwko wspólnemu wrogowi wzmocni jeszcze przyjaźń z Rosją.-
W Prusach Wschodnich najzaciętsze walki toczą się dokoła Gombina. Lotnicy donoszą, że drogi, prowadzące na zachód są zatłoczone ~~[illegible]~~ uchodźcami.-
Oddz. ros., walczące na Rusi Przykarpackiej zajęły 60 miejscowości, w tej liczbie Mukaczewo. Jest to pierwsza większa miejscowość, odzyskana w Czechosłowacji. W ub. tygodniu Rosjanie wzięli do niewoli 11.000 Niemców w Czechosłowacji i 7.000 w Siedmiogrodzie.-
Rumunia : Sójusz. komisja kontrolna pociągnęła do odpowiedzialności 23-ch rumuńskich urzędników wojsk. i cywil. z powodu okrucieństw i rabunków, jakich się dopuszczali na okup. terenach ros. Między oskarżonymi znajduje się b. wiceminister spraw wewn., gen. Wasilij.-
Bułgaria : Utworzono 25 trybunałów spec., które będą rozpatrywane sprawy przestępców woj. Postawiono w stan oskarżenia b. regenta prof. Filoffa, b. premierów Murawiewa i Baszyłowa, oraz b. ministra Bagrianowa.-
Jugosławia : Gwałtowne walki toczą się na południe od miejscowości Nowi-Sad. Jugosłowianie zabili 4000 Niemców.-
Grecja : Oddz. bryt., współdziałające z partyzantami zajęły Larisę i posuwają się w kier. Salonik.- Do tej pory oswobodzono 2/3 Grecji. Ewakuacja oddz. niem. z Krety drogą powietrzną jest niemożliwa z powodu braku osłony lotn., najbliższe bazy niem. są bowiem oddalone od Krety o 500 km.-
Włochy : Oddz. VIII-ej armii dotarły do rzeki Ronco, wpadającej do morza pod Rawenną. Kolumny nacierające od połud. wsch. dotarły na odległ. 5 km. do Forli, zajmując miejscowość Forlim-Popoli.-

[illegible]

10 miejscowości, w tej liczbie [illegible]. Jest to [illegible]

[illegible] 1.000 Niemców w [illegible] i 7.000 w [illegible]
dzie.-

Zamenia : [illegible] do [illegible]

[illegible]

Zalegnia : Utworzono 25 [illegible], które [illegible]

[illegible]

Lipowiec : [illegible] się na przed-
ale od miejscowości Novi-Sad. Jugosłowianie zasilili
1000 Niemców.-

Grecja : [illegible]

[illegible]

Sprawy : [illegible]

[illegible]

oddz.polskie i hinduskie nacierają od południa.-
Radio Rzym donosi, że Niemcy ewakuują Medjolan i Como, oraz stawiają na ulicach barykady, licząc się widocznie z możliwością walk ulicznych.-
Dzisiejsza prasa ameryk. goraco wita uznanie rządu włoskiego przez trzy główne mocarstwa sojusz.,oraz republiki połud.ameryk. Prasa widzi w tym dowód uznania dobrej woli, wykazanej przez naród włoski w ciągu ub.roku i przypomina, że przez cały okres rządów faszystowskich była czynna podziemna opozycja demokratyczna. Ruch wolnościowy był żywy zwłaszcza w kołach studentów wyższych uczelni.-
Ocean Spokojny : Podsekretarz stanu w depart.mar. Forrestal oznajmił wczoraj w Waszyngtonie, że w czasie bitwy morskiej pod Filipinami zatopiono napewno jeden [illegible].pancernik, dwa lotniskowce, oraz pięć krążowników i kontrtorpedowców. We właściwym czasie adm.Nimitz doniesie o dalszych stratach japon. z chwilą ustalenia ich ponad wszelką wątpliwość. Sojusznicy stracili lotniskowiec USA."Princeton", pojemn.10.000 ton, austral.krążownik "Australia" pojemn.10.000 ton, jeden kontrtorpedowiec został uszkodzony, ponadto szereg łodzi torped. zatonęło bądź poniosło szkody. Wiceminister zaznaczył jednak, że Japończycy posiadają wciąż jeszcze znaczną flotę, a chociaż b.wiele jednostek poniosło szkody, to jednak z własnych doświadczeń po klęsce w Pearl Harbour wiemy, że uszkodzone okręty można przywrócić do stanu używalności. W każdym razie japon.flota jest słabsza po obecnej klęsce, niż flota ameryk. po klęsce pod Pearl Harbour.-
Koresp.donoszą, że już dziś można z całą pewnością stwierdzić, że straty japon. są znacznie wyższe od tych, jakie dotąd zostały urzęd. ogłoszone.
W samej tylko bitwie morskiej, stoczonej na połud. od Formozy zatopiono 3 japon.lotniskowce. Ponadto zatopiono bądź uszkodzono conajmniej 10 pancerników,oraz 15 krążowników i kontrtorpedowców. Ani jeden większy okręt japon. nie zdołał ujść bez uszkodzeń. Wg. powszechnych przypuszczeń dwie trzecie wszystkich większych okrętów japon.zostało

zatopionych bądź uszkodzonych.-
W Waszyngtonie oznajmiono, że z pośród wszystkich 23 pancerników ameryk., 15 znajduje się na Oceanie Spokojnym, w tym pancernik "Kalifornia", który został zatopiony w Pearl Harbour, ale potem wydobyty i oddany do służby. Ponadto przebywa na Pacyfiku 37 krążowników ameryk., oraz setki kontrtorpedowców łodzi podwod. i mniejszych jednostek eskortujących. Na wyspie Leyte przyczółki ameryk. na wsch. brzegu połączyły się tworząc ciągły front dług. 70-ciu km. Opanowano już 6 lotnisk. Na Wyspie Samar odparto kontrataki japon.- Lotn. japon. próbowało nalotu na pozycje ameryk. na wyspie Leyte. Trzydzieści dziewięć samolotów zestrzelono.-

USA.: Były podsekretarz Stanu Welles napisał książkę na temat zagadnień międzynarodowych, w której wypowiada się za rozbiciem Niemiec na trzy państwa.-

M.p.27.X.44r.

Londyn,dnia 26.X.44r. Kpt.G.Smith : przegląd wojny morskiej.

W dziedzinie wojny morskiej największym wydarzeniem ub.tygodnia był desant ameryk. na wyspie Leyte. Opanowano już tam trzy lotniska, zyskując w ten sposób bazę, położoną w samym środku archipelagu Filipinów, i stanowiącą najdogodniejszy punkt wyjściowy dla akcji, zmierzającej do oswobodzenia całego archipelagu. Gdy ten cel zostanie osiągnięty, sojusznicy będą mieli do wyboru uderzyć na południe w kier.Indyj holend. bądź też na płn. w kier.Japonii. T.zw. " Krąg pomyślności", którego - zorganizowaniu na terenie Azji Połud.Wsch. były poświęcone wszystkie wysiłki polityki japon. w coraz większej mierze przechodzi w sferę mitów. Niema już ani pomyślności ani kręgu.-

Między Filipinami a Chinami przebiega jedyny szlak morski, łączący Japonię z Indjami holend. Tędy wysyła Japonia posiłki swym garnizonom w Indjach holend., oraz sprowadza z Indyj surowce, z których najważniejszym jest ropa naftowa. W żadnej innej części imperium japon.poza Indjami holend. wydobycie ropy nie jest wystarczające. Japonia, podobnie jak Anglia jest uzależniona od dostaw z zewnątrz i tylko wtedy może prowadzić wojnę, gdy ma dostawy zapewnione. Przypominamy sobie wszyscy niepokój, jaki powstał w Anglii po upadku Francji w związku z możliwością opanowanie Dakkaru przez Niemców. Próba opanowania Dakkaru przez nas, podjęta w r.1940 nie powiodła się i dopiero desant w Afryce Płn. w listopadzie 1942 r. pozwolił na definitywne wyeliminowanie niebezpieczeństwa, usadowienia się Niemców na zachodzie Afryki. Dakkar zagrażał jednak tylko naszemu szlakowi, przebiegającemu z Anglii na południe

ale nie zagrażał zupełnie naszym komunikacjom z zach. Z chwilą natomiast utraty Filipin Japonia traci jedyne połączenie z południem, gdzie mieści się najważniejsze źródło zaopatrzenia. Być może, że przeciętny Japończyk nie zdaje sobie wpełni sprawę ze znaczenia Filipin. Są one równie odległe od Japonii, jak Dakkar od Anglii, a u nas przeciętny obywatel także nie orientował się wpełni w znaczeniu Dakkaru. Niemulega wątpliwości, że z chwilą utraty Filipin Japończycy opuszczą również połud. Chiny. Obrona połączeń z nimi stanowiłaby zbyt wielkie ryzyko dla ich floty. Dztwo japon. coraz częściej będzie stawało wobec alternatywy przyjmowania walki na morzu bądź też wycofywania się. Trudno wątpić, że będą wybierali raczej odwrót. Jedynie w pobliżu Japonii flota japon. może liczyć na lepsze szanse. Długość wojny na Pacyfiku będzie zależała od trzech czynników : od wytrzymałości Japończyków, od ich zapasów surowców i od energii naszego natarcia. Gdybyśmy zaczęli stosować blokadę, to wojna mogłaby się ciągnąć jeszcze długie lata. Wiadomo, że spożycie Japończyka wynosi jedną czwartą spożycia zachod.Europejczyka. Musimy zatym kontynuować energiczną ofenzywę, skierowaną wprost na Japonię. Moglibyśmy wprawdzie okupować po kolei wyspy, położone z obu stron Japonii, mianowicie wyspy Riukiu od południa i Kurille od północy. Są one jednak zbyt małe na to, by mogły stanowić bazy dla decydującej ofenzywy. Tworzenie na nich baz dla samolotów lądowych byłoby przedsięwzięciem na zbyt daleką metę. Naszą strategię na Pacyfiku musimy zatym oprzeć na lotniskowcach. W związku z tym im bliżej będziemy Japonii, tym więcej będziemy potrzebowali jednostek eskortujących i statków zaopatrz. Aljanci będą musieli rzucić na Pacyfik całą rozporządzalną flotę i lotn. jeśli chcą pokonać Japonię w ciągu dwóch lat.-

M.z.27.X.44r.

Londyn, dnia 25.X.44r. Aleksander Worth : Korespondencja z Moskwy.

Echa bytności prem. Churchilla w Moskwie wciąż jeszcze nie przebrzmiały. Nic w tym dziwnego, bo atmósfera spotkania była zupełnie wyjątkowa. Gdy, Stalin, Churchill, Eden i Mołotow zasiedli w loży w operze na galowym przedstawieniu, publiczność urządziła im owację, która trwała pełne 10 min. Odkąd jestem w Moskwie nie widziałem podobnej manifestacji. Jak wiadomo, Stalin był obecny na przyjęciu, wydanym na jego cześć w amb. bryt. Był to pierwszy wypadek obecności Stalina w obcej ambasadzie. Churchill zdumiewał wszystkich swym młodzieńczym temperamentem i zdolnością do pracy. Mając za sobą kilkugodzinny lot w bardzo niekorzystnych warunkach atmosferycznych udał się tego samego dnia na konferencję, która się przeciągnęła do godz. 1-ej w nocy. Pod koniec swego pobytu prem. Churchill przyjął dziennikarzy na półgodzinnej konferencji w amb. bryt. Była to raczej nieformalna pogawędka przy kominku. W czasie konferencji był jednak widocznie zmęczony i wyglądał staro. Nawet wtedy jednak wszyscy byli pod wrażeniem jego niezwykłej umiejętności trafnego formułowania. Momentem dominującym było jego głębokie przeświadczenie o niezbędności jaknajściślejszej współpracy W. Brytanii, USA. i Rosji. Wielkie wrażenia wywarły gorące słowa, w jakich się wyrażał o osobistości Stalina. Było rzeczą widoczną, iż Churchill dobrze sobie zdaje sprawę z konieczności chronienia pokoju przed pasożytami. Trudności są nieuniknione. Niewolno jednak dopuszczać do gromadzenia się nieporozumień i spornych zagadnień. Obecna konferencja miała niewątpliwie większe trudności do pokonania, niż w ub. roku spotkanie w Moskwie między Edenem, Hullem i Mołotowym. Sprawa polska była wówczas pozostawiona naubocznu. Obecnie przystąpiono do rozpatrzenia z najzupełniejszą szczerością tego najtrudniejszego problemu, który wymagał osobistego

zetknięcia się odpowiedzialnych kierowników W.Brytanii i Rosji. Te wysiłki stanowią zresztą tylko jedną z części mechanizmu, utrwalającego współpracę na polu wojskowym. W każdym razie można stwierdzić, że przebyto wielki odcinek drogi, prowadzącej do rozwiązania ciernistego problemu polskiego, do czego również przyczyniła się obecność przedstawicieli rządu londyńskiego i Komitetu Lubelskiego.-

Moskiewski zimowy sezon teatralny i muzyczny jest niezwykle ożywiony. Wystawiono premierę sztuki Aleksego Tołstoja, której bohaterem jest Iwan Groźny. Tołstoj zalicza go obok Piotra Wielkiego do jednego z największych budowniczych państwa ros. Wystawiono również operę Sergiusza Prokofiewa pod tytułem " Wojna i pokój" osnutą na tle powieści Lwa Tołstoja. Podobnie, jak kantata tego samego kompozytora, napisana na 60-lecie Stalina, tak i opera akcentuje przedewszystkiem momenty narodowe i kończy się patriotyczną pieśnią. Inwencja muzyczna porywająca i w roku 2000 opera Prokofiewa będzie niewątpliwie stanowiła część żelaznego repertuaru muzycznego, podobnie jak dzisiaj Faust czy Carmen.-

Londyn, piątek dnia 27.X.44r. Kom. wieczorny. ang. Serwis europ. i franc., uzupełniony polski.

Sprawozdanie prem. Churchilla. Dziś w Izbie Gmin prem. Churchill złożył zapowiedziane sprawozdanie z wyniku konferencji moskiewskiej. Ławy poselskie i galeria przepełnione.-

Premier rozpoczął swe przemówienie od podkreślenia, że wojna wkracza w końcową fazę, w której walki będą coraz krawsze i trudniejsze, przybierając na rozmiarach i intensywności. Swiadomość, że w tę końcową fazę wkraczamy w tym większym stopniu nakłada na nas obowiązek niesłabnięcia w naszych wysiłkach. Niemcy pokładają ostatnią swą nadzieję w dwóch momentach : 1/ jaknajdłuższym przewlekaniu wojny, by nas zmęczyć i wywołać osłabienie wysiłku wojennego, 2/ w niezgodzie między sojusznikami. Największym upragnieniem Niemiec jest, by doszło między sojusznikami do nieporozumień na temat Polski, czy też zagadnień bałkańskich. Niech się jednak Niemcy nie łudzą. Solidarność sojuszników zmusi ich do porzucenia tej ostatniej nadziei. Byłoby rzeczą śmieszną przypuszczać, że między trzema wielkimi mocarstwami o tak różnym położeniu geograficznym nie zachodzą różnice poglądów. Kwestie odległości, oraz różnic w indywidualnościach osobistości odpowiedzialnych z natury rzeczy stanowią trudności, których przezwyciężenie wymaga poważnego wysiłku. Jest rzeczą zrozumiałą, że między tymi państwami muszą występować różnice w ustosunkowaniu się do krajów, które wyswabadzają. Konferencja moskiewska stanowiła dalszy ciąg konferencji w Quebec, w czasie której wszyscy żałowaliśmy, że marszałek Stalin był nieobecny, podobnie, jak w czasie konferencji w Moskwie żywo odczuwaliśmy nieobecność prez. Roosevelta, aczkolwiek pomagała nam świadomość, że USA. są w tak godny sposób reprezentowane przez swego ambasadora. Spotkanie w Quebec było niezbędne, skoro równocześnie armie W. Brytanii i USA. walczyły ramię przy ramieniu.-

Podobnie nieodzowna była konferencja w Moskwie, gdyż w Europie wsch. istnieje tyle problemów, iż niezbędne było spotkanie się, by zapobiec powstaniu nieporozumień bądź też rozwiać nieporozumienia już istniejące. Uważałem za swój obowiązek przyczyniać się wedle mych sił do utrzymywania jaknajbliższego kontaktu między sojusznikami i jak ~~mądrxnyzzyxgrajekx~~ wędrowny grajek chodzę z podwórza na podwórze, powtarzając wszędzie tę samą nutę / wesołość/. Wyniki konferencji moskiewskiej są nader zadawalające, nie można było jednak osiągnąć rezultatów ostatecznych przed doprowadzeniem do spotkania osobistego między kierownikami polityki USA., W.Brytanii i Rosji, co, jak ufam nastąpi jeszcze przed upływem tego roku. Koniec końców przyszłość świata zależy od stosunków między tymi trzema mocarstwami. Inne państwa będą uczestniczyć w naszych wysiłkach, rozstrzygające znaczenie posiadają mimo wszystko stosunki między trzema mocarstwami. Jeśli między tymi państwami dojdzie do zerwania, wszystko runie, jeśli x/ stosunki będą się rozwijały pomyślnie cały świat może liczyć na lepszą przyszłość. Stosunki między W.Brytanią a Rosją nigdy jeszcze nie były bliższe, szczersze i serdeczniejsze. Nigdy jeszcze nie osiągnęliśmy tak wysokiego stopnia porozumienia, w sprawie problemów tak delikatnych i kryjących w sobie takie wielkie możliwości zadrażnień. Jeśli do porozumienia nie dochodziliśmy, to przynajmniej rozumieliśmy przyczyny powodujące rozbieżność poglądów. W bardzo wielu sprawach doszliśmy do pełnego porozumienia. Całkowite porozumienie osiągnęliśmy w zagadnieniach bałkańskich, łączących się z kompleksem zagadnień Morza Śródz. i Morza Czarnego. Porozumieliśmy się zarówno co do samych Bałkanów, t.zn. Rumunii, Grecji, Bułgarii i Jugosławii, jak i co do pozostających poza sferą bałkańską Węgier.- Nie sądzę, by groziło niebezpieczeństwo osłabienie wysiłku wojskowego z powodu różnic. ideowych i politycznych, zarówno co się tyczy Bałkanów jak i Węgier.

x/ ich wzajemne

Postępujemy zgodnie zarówno w stosunku do królewskiego rządu jugosłowiańskiego, jak do gen.Tito i wspólnie zwróciliśmy się do obu stron z wezwaniem, by się połączyły w walce o wspólną sprawę. Naszym dążeniem jest, by te kraje po wojnach na zewnątrz nie popadły w wojny domowe. Rzecz prosta, że te wszystkie porozumienia mają charakter prowizoryczny. Aby uzyskały charakter trwały, niezbędną jest obecność USA.- Nie potrzebują podkreślać, iż zgodnie zamierzamy prowadzić wojnę przeciw Niemcom hitlerowskim do ich zupełnego zniszczenia. Omówiliśmy wielką ilość zagadnień wojsk., co do których oczywiście nie mogę udzielić informacji. W każdym razie stanowiły one ciąg dalszy narad w Teheranie, co do których wolno powiedzieć, iż zmieniły cały przebieg wojny światowej.- Najbardziej nagłą i palącą sprawą była oczywiście sprawa polska. Zapatruję się na tę sprawę z nadzieją, opartą na mocnym przeświadczeniu.x/Sprowadza się ona do dwóch problemów : 1/ wschod.granicy Polski i t.zw. linii Curzona, łącznie z ewent.powiększeniem terenów Polski. od płn.i zach., 2/stosunków między rządem polskim a Komitetem Wyzwolenia Narodowego w Lublinie. Chciałbym móc powiedzieć, że w tej sprawie osiągnęliśmy porozumienie. Jeśli tak się nie stało, to napewno nie z braku wysiłków. Oba powyższe zagadnienia omawialiśmy na licznych konferencjach z obu stronami. Mam nadzieję, że prem.Mikołajczyk uda się niebawem do Moskwy. Byłoby wielkim rozczarowaniem, gdyby nie osiągnięto rozwiązania, któreby pozwoliło prem.Mikołajczykowi na utworzenie rządu w Polsce.-

x/Porzucenie nadziei w tej sprawie równałoby się poddaniu się rozpaczy.-

Aczkolwiek nie lekceważę trudności w tej sprawie to jednak żywię ufność w jej pomyślne rozwiązani opierając się na jednomyślnym pragnieniu[x], by powstała Polska silna, niepodległa, suwerenna i wolna, wierna sojusznikom i przyjazna w stosunku do swego wielkiego sąsiada i wyswobodziciela, Rosji. Jest naszym silnym postanowieniem, by naród polski odzyskał należne mu miejsce w Europie, żyjąc na obszarach, odpowiadającym jego potrzebom, posiadając terytorium, inne wprawdzie, niż dawniej, ale nie ustępujące tamtemu ani pod względem rozległości, ani pod innymi względami. Gdyby rząd polski był przyjął rady, udzielone mu z początkiem tego roku, nie powstałyby dodatkowe komplikacje, wywołane utworzeniem Komitetu Wyzwolenia Narodowego w Lublinie. Odkładanie decyzji może spowodować jedynie wzrost rozdźwięków między Polakami w Polsce. Mam nadzieję, że nie będzie si w tej sprawie tracić czasu.-

Uznanie rządu gen.de Gaulle jest symboliczne dla ewolucji, jaką przebyła Francja po czterech latach ciężkich doświadczeń. Po uzupełnieniu składu tymczas.Zgromadzenia Narod., które obecnie reprezentuje z największą w danych warunkach wiernością naród franc. rząd gen.de Gaulle`a może być uważany za rząd, reprezentujący cały naród franc. Niema dziś innego organu, któryby mógł sprawować rządy we Francji. Francja weźmie udział w rozpatrywaniu wszystkich spraw, łączących się z zagadnieniem niem.terenów nad lewym brzegiem Renu i Zagłębia Ruhry.-

W stosunku do Grecji rząd bryt.wypełnił wszystkie zobowiązania, które przyjął na siebie w r.1941. Aljanci pragną, by naród grecki sam zadecydował o swym ustroju. W międzyczasie będziemy utrzymywać stosunki z dynastją grecką i obecnym rządem

x) USA, W Bryt i Rosję

Londyn, sobota, dnia 28.X.44r. Kom.ang.poranny.
Serwis zamorski / skrót / i franc.europ.

Sprawozdanie prem.Churchilla : Dzisiejsza prasa ang.i ameryk. omawia na czołowym miejscu wczorajsze przemówienie premiera. Liberalny "Manchester Guardian" podkreśla konieczność zdobycia się na uwzględnienie wzajemnych punktów widzenia przez poszczególnych sojuszników. Jeśli chcemy, by Rosja zrozumiała naszą postawę wobec Polski, lub Ameryka nasz stosunek do Indyj, to ze swej strony musimy się starać o zrozumienie poglądu Rosji w sprawach Hiszpanii i Finlandii, czy też Ameryki w sprawach Argentyny lub Palestyny. Dopóki rząd polski nie zgodzi się na linję Curzona z wyjątkiem Lwowa, Stalin niczego nie podejmie, by skłonić do większego umiarkowania Lubelski Komitet.-Konserwatywny "Daily Mail" stwierdza, że zagadnienie polskie jest najtrudniejsze ze wszystkich. Z tego jednak, co powiedział prem.Churchill wynika jasno, że niema mowy o tym, by doszło z tego powodu do poróżnienia się między sojusznikami.-"New York Times" stwierdza, że co do sprawy polskiej wszystko ~~xxxx~~ dałoby się powiedzieć tylko nie to, iż jest ona beznadziejna. Fundamentem tego przekonania jest jednomyślna zgoda trzech mocarstw, iż pragną Polski silnej, niepodległej, suwerennej i wolnej.-

Front zach.: Oddz.bryt.i polskie II-ej armii zajęły Tilburg po koncentrycznym, równoczesnym uderzeniu z dwóch kierunków i posunęły się już poza to miasto. Oddz.te znajdują się obecnie o 10 km.na wsch. od Bredy.-
Oddz.I-ej armii kanad. wylądowały w czwartek nad ranem na połud.brzegu wyspy Beweland. Opanowały one już przyczółek powierzchni 20 km2. i znajdują się w odległ.10-ciu km.od drugiej grupy kanad., posuwającej się przesmykiem od lądu w kier.wyspy. Na lądzie prawe skrzydło oddz.kanad. wkroczyło na przedmieścia Bergen-Op-Zoom, a wg.niepotwierdzonych wiadomości zdążyły już miasto opanować.-

Od Rozendaal dzieli Kanadyjczyków jeszcze tylko odległość 3-ch km.-

Wojna lotn.: Ub.nocy nalot "Moskit`ów" na Berlin.

Bułgaria : Radiostacja moskiewska donosi, że do Moskwy przybył główno dowodzący na rejon Śródz., gen. Wilson, by wziąć udział w rokowaniach nad rozejmem z Bułgarią. Radiostacja donosi dalej, że osiągnięto zupełne porozumienie w sprawie zawieszenia broni z Bułgarią, oraz polityki w stosunku do Jugosławii.-

Front wsch. i połud.wsch.: Cała Ruś Podkarpacka została już oswobodzona. Spec.rozkaz Stalina doniósł wczoraj o zajęciu Użhorodu. Radio Moskwa donosi, że obecnie cała Czechosłowacja stoi otworem przed ros. armią.- W nocy z czwartku na piątek lotn.sowiec. bombardowało Użhorod.- W Jugosławii oddz.ros.i jugosłowiańskie zajęły Nowi-Sad / Palanka/ - / 35 km. na zach. od Nowego Sadu/.-

W Prusach Wschodnich gwałtowne walki na płn.wsch. od Gąbina, gdzie Rosjanie zajęli cztery ośrodki oporu. Niemcy stracili wczoraj w Prusach Wschod. 3000 zabitych i 95 czołgów.-

Flota ros. bombardowała wczoraj port Vardö i zatopiła dwa transportowce niem.-

Albania : Powstańcy opanowali Berat i Argyrokastro. Pozostająca pod kontrolą niem.radiostacja albańska doniosła wczoraj, że marionetkowy rząd albański ustąpił wobec wielkich niebezpieczeństw, grożących Albanii zarówno od wewnątrz, jak i z zewnątrz.-

Jugosławia : Radiostacja jugosłowiańska donosi, że między prem.Subaczicem a gen.Tito doszło do porozumienia w najważniejszych sprawach, dotyczących utworzenia w najbliższym czasie zjednoczonego rządu na wyswobodzonych terenach w Jugosławii.-

Ocean Spokojny : Wg.ostat.wiadomości straty amery[k]. w czasie ostat.bitwy morskiej wynoszą łącznie 6 okrętów woj., mianowicie 3 lekkie lotniskowce, 2 kontrtorpedowce i 1 kontrtorpedowiec eskortujący / typ fregaty/. 31 okrętów japon. zostało uszkodzonych bądź zatopionych.-

Londyn, poniedziałek, dnia 30.X.44r. Kom. ang. wieczorny. Serwis krajowy.

Front zach. : Oddz. sojusz. zajęły Oosterhout oddalone o 5 mil ang. na płn. wsch. od Bredy. I-sza armia kanad. zajęła Rozendaal, a oddz. jej walczące na wyspie Beveland dotarły na zachodzie do tamy, łączącej tę wyspę z Wyspą Walcheren. Kontrataki niem., prowadzone w kier. zach. od Venloo nad środkowym biegiem Mozy zostały odparte i oddz. II-ej armii bryt. odzyskały część terenu, utraconego na skutek ostat. ataków niem. - Pogoda była wczoraj wyjątkowo sprzyjająca i lotn. sojusz. przeprowadziło jedną z największych ilości lotów od rozpoczęcia inwazji. Na terenie przyfrontowym wykonano ok. 1600 lotów indywidualnych.-
W płn. Holandii na odcinku między II-gą armią bryt., a I-szą armią kanad. walczą obecnie również oddz. ameryk.-
Belgia : Rztwo sojusz. oznajmiło, że w ciągu najbliższych 20-tu dni będzie dostarczać ludności belgijskiej po 200 ton żywności dziennie.-
W. Brytania : Komitet wykonawczy Partii Pracy wyraził najwyższe uznanie patriotom włoskim, podkreślając niezłomność ducha, z jaką socjaliści włoscy przez cały czas rządów faszystowskich walczyli z tyranią, wierni ideałom Mateottiego.-
Grecja : Oddz. bryt. zajęły miejscowość Kozanę, oddaloną o 50 mil ang. od Jugosławii i ścigają uchodzące w kier. Monastyru oddz. niem., staczając z nimi zacięte walki.-
Czechosłowacja : Rząd czechosłowacki w Londynie donosi, że powstańcy w Słowacji walczą obecnie przeciwko Niemcom w oddzielnych grupach, utrzymując jednak między sobą łączność. Rztwo czechosłowackie nie będzie odtąd ogłaszało regularnych komunikatów, by nie dostarczać przeciwnikowi jakichkolwiek informacyj.-
W. Brytania : Prem. Churchill przyjął dzisiaj przedstawicieli ros. związków zawod., którzy przybyli na konferencję z delegatami związków zawod. ang. Dziś zakończyły się obrady kongresu ang. partii komunistycznej. Kongres wypowiedział się m.in. za natychmiastowym upaństwowieniem kopalń węgla, podwyżką żołdu dla żoł-

nierzy w służbie czynnej, oraz zaopatrzenia dla byłych żołnierzy, omawiał wreszcie szczegółowo sytuację w Hiszpanii, żądając wciągnięcia gen. Franco na listę zbrodniarzy wojennych.-
<u>Francja :</u> Dziś zakończył się przed trybunałem przysięgłych w Paryżu proces przeciwko Stefanowi Lauzanne, który od 40 lat był redaktorem " Matdin". Był on oskarżony o stałą współpracę z nieprzyjacielem. W licznych artykułach wstępnych i przemówieniach radiowych gloryfikował stale Niemców i judził przeciwko Anglii. Gdy odtworzono z płyty gramofonowej przemówienie radiowe, wygłoszone przez oskarżonego po desancie ameryk. w Afryce Płn., oskarżony wyraził żal z powodu użycia " nieszczęśliwych wyrażeń". W obronie swej oskarżony twierdził, że występował jedynie za pojednaniem się z Niemcami, ale nie za współpracą. Oskarżony został skazany na 20 lat więzienia.-

Londyn, wtorek, dnia 31.X.44r. <u>Kom. ang. poranny. Serwis zamorski i franc. europ.</u>

<u>Wojna lotn. :</u> W ciągu ub. doby ponad 3000 ciężkich bombowców sojusz. pod osłoną myśliwców atakowało objekty na zach. Niemiec. W nalotach z ub. nocy uczestniczyło blisko 1000 ciężkich bombowców RAF. 850 z pośród nich zaatakowało Kolonię, w której płonęły jeszcze pożary, wywołane poprzednimi nalotami. Seria nalotów na Kolonię rozpoczęła się jeszcze w sobotę w porze dziennej, gdy atak został podjęty przez 1000 ciężkich bombowców RAF. xNalot z ub. nocy był szóstym z rzędu, przeprowadzonym od soboty, jeśli uwzględnić również naloty "Moskit`ów". W kołach londyńskich podkreślają, że celem tej ofensywy lotn. jest zupełne wyeliminowanie Kolonii, jako jednej z przednich pozycyj obronnych strefy umocnień na zachodzie Niemiec. Przed ostat. nalotem lotn. wywiad. stwierdziło, że przeszło połowa miasta

leży w gruzach. Reszta bombowców RAF. atakowała Berlin.- Wczoraj w ciągu dnia ciężkie bombowce RAF. atakowały rafinerię nafty, położoną o 15 km. na połud.od Kolonii, której wydajność wynosi 200.000 ton rocznie. Jeden samolot nie powrócił.-
Wczoraj w ciągu dnia 800 ciężkich bombowców ameryk. pod osłoną 1000 myśliwców atakowało dworce przetokowe w Hamm i Monastyrze, oraz rafinerie nafty w Hamburgu i Harburgu. Nie powróciły 2 bombowce i 6 myśliwców.- W niedzielę ciężkie bombowce ameryk. z baz włoskich atakowały dworzec przetokowy w Monachium, oraz objekty kolej.w Austrii . Lotn.wywiad. stwierdziło, że po nalocie na Brunszwik z dn.14 b.m. większa część miasta uległa zniszczeniu. Samoloty bryt., startujące z lotniskowców zatopiły na wysok. Bodo na płn.Norwegii 2 statki zaopatrz., 1 statek ~~xxxxxxxx~~ cysternę, 1 statek przeznaczony do zaopatrywania lotniskowca i 2 pomoc. statki eskortujące, a uszkodziły 19 statków, w tym 7 wielkich zaopatrz. jak również wielką łódź podwodną. Pozatym były atakowane baterie przybrzeżne i radiostacje, oraz zakładano miny. Pięć samolotów nie powróciło.-
<u>Front zach.:</u> XV-ta armia niem. coraz szybciej wycofuje się przez Mozę. Na połud.od Mozy pozostał już tylko niewielki przyczółek, liczący 8 km.dług. i 5 głębokości. Oddz.kanad., które zajęły Oosterhout dotarły na 3 km do rzeki i ostrzeliwują już z moździerzy niem.kolumny, wycofujące się przez Mozę. Niemcom pozostały tylko 3 mosty, prowadzące przez Mozę i i obecnie posługują się oni głównie promami, stale ostrzeliwanymi przez lotnictwo. Oddz.I-ej armii kanadyjskiej, które zajęły Rozendaal obsadzili silnie pozycje na płn. od drogi Breda- Rozendaal i dotarły na odległ.5-ciu km. do ostat.drogi wodnej na drodze do Mozy. Oddz.polskie, które zajęły Bredę są oddalone o 10 km. od wielkiego mostu o ujścia Mozy pod Moerdijk. Większa część wyspy Beveland została przez Kanadyjczyków obsadzona. Na południe od ujścia Skaldy przyczółek niem. liczy już tylko 10 km dług.

i 8 głębokości. Siły niem., które wynosiły tu pierwetnie 10.000 ludzi, spadły na 3000, gdyż 7000 dostało się do niewoli.-
Oddz.III-ej armii ameryk.zajęły po miesiącu walk Maizieres na płn.od Metzu.-
Nowy burmistrz Akwizgranu objął dzisiaj swój urząd po złożeniu przysięgi na ręce dowódcy armii ameryk. iż będzie swe obowiązki wykonywał zgodnie z zarządzeniami dztwa sojusz.-
Front wsch.i połud.wsch. : Armia ros.gen.Petrowa posunęła się wczoraj na płn.od Użhorodu, zajmując m.in. Magórę. Od rozpoczęcia walk na terenie Czechosłowacji armia gen.Petrowa wzięła do niewoli 21.000 Niemców i Węgrów.- Na Węgrzech Rosjanie zajęli ważny węzeł kolej. w pobliżu granicy czechosłowackiej, położony o 20 km. na połud.zach. od zajętego przedwczoraj węzła kolej. Csap.-
Z Prusach Wschodnich wiadomości skąpe. Sytuacja zasadniczo nie zmieniona, niem.kontrataki nie odniosły skutku. Wśród jeńców niem., wcielonych ostatnio w szeregi pospolitego ruszenia nie brak ludzi którzy przekroczyli 60-ty rok życia, a jeden z żołnierzy liczy nawet 68 lat.-
Włochy : Oddz.VIII-ej armii, posuwające się wzdłuż Adriatyku dotarły na 4 km. do Raweny.- Oddz.kanad. utworzyły niewielki przyczółek na lewym brzegu rzeki Ronco.- Oddz.polskie. które zdobyły Predabbio zajęły wzgórza, położone o 5 km.na zachód od tej miejscowości.-
Głównodowodzący na froncie Śródz., gen.Wilson oświadczył, że Polacy walczą jak lwy i że jest z nich b. dumny.-
Szwecja : Min.spraw zagr. Günther oświadczył wczoraj w parlamencie, że Szwecja jest zdecydowana pozostać neutralną i podjęła wszelkie zarządzenia,potrzebne w tym celu. Wobec zamknięcia obcym statkom dostępu do portów szwedzkich nad Bałtykiem wszelka komunikacja między Szwecją a Niemcami została

przecięta. Minister wyraził oburzenie z powodu okrucieństw jakich się Niemcy dopuszczają w Danii i Norwegii i ponowił zapewnienie, że Szwecja nie udzieli azylu przestępcom wojennym. Rząd szwedzki przekazał Finlandii i Norwegii do tej pory 3.000.000 funtów sterlingów na pomoc dla jeńców wojennych, a w najbliższym czasie zorganizuje pomoc dla jeńców wojennych z Francji, Holandii i Belgii. Minister wyraził nadzieję, że w powojennej organizacji światowej zostanie zapewnione małym państwom możność wydatnej współpracy w dziele bezpieczeństwa międzynarodowego.-

Ocean Spokojny : Oddz.ameryk., walczące na wyspie Leyte dotarły na 16 km. do jej zach.wybrzeża.- Lotn.sojusz. zatopiło prawdopodobnie 1 krążownik japon. i uszkodziło 2 kontrtorpedowce, oraz zniszczyło 56 japon. samolotów. Nalot został wykonany w rej.Filipin.-

W.Brytania : Wczoraj zakończył się siedemnasty doroczny kongres partii komunistycznej. M.in.kongres wypowiedział się za utworzeniem wspólnego frontu partii komunistycznej, liberalnej i nowoutworzonej lewicowej partii " Commonwealth " w związku z nadchodzącymi wyborami. Redaktor wojsk. " Daily Herald" ocenia optymistycznie widoki x) w ciągu zimy. Główną słabością Niemiec jest brak materiałów pędnych. Zapasy ropy naft. i benzyny szybko się wyczerpuje, a produkcja benzyny syntetycznej została tak zredukowana wskutek ciągłych nalotów, że nie ma mowy o tym, by mogła zaspokoić bieżące zapotrzebowanie. Tym tłumaczy się fakt, że lotn.niem. tylko sporadycznie występuje do walki. Niemcy używają coraz więcej samolotów o napędzie rakiet., które są wprawdzie b.dobre, ale nadają się głównie do celów obronnych.- "Daily Telegraph" podkreśla wstępny charakter bitwy o Holandię, która dobiega końca. Trzeba się jednak z tym liczyć, że nawet po oczyszczeniu ujścia Skaldy z wojsk niem. port w Antwerpii nie będzie mógł być natychmiast uruchomiony, gdyż usunięcie min z ujścia

x) za kończenia wojny

składy potrwa dłuższy czas.-
" Daily Telegraph" wymienia jako jedną z głównych trudności rządu gen. de Gaulle brak broni. Blisko 500.000 młodych Francuzów zgłosiło się dobrowolnie do armii, ale sojusz. dostarczyli dotąd broni w ilości, wystarczającej do wyekwipowania zaledwie 20.000. Z chwilą uzbrojenia i wcielenia w szeregi armii regularnej tych ochotników staliby się oni z potencjalnej groźby czynnikiem siły. Dziennik nadmienia również ciężką sytuację opałową Paryża, gdzie w szpitalach operacje stale są odraczane z powodu niemożności opalenia sal operacyjnych.
" Daily Mail" zaznacza, że również dla Belgii największą groźbę przedstawia zbliżająca się zima z pwodu zupełnego braku ciepłej odzieży i węgla. Ludność belgijska niewątpliwie będzie porównywała warunki życia w czasie pierwszej zimy, spędzonej pod zarządem sojuszników z warunkami życia w czasie poprzed. zim, spędzonych pod okupacją niem.-

Londyn, poniedziałek, dnia 30.X.44r. Kom.ang.poranny. Serwis samorząd i franc.europ.

Ocean Spokojny : Głównodowodzący floty ameryk.na Pacyfiku adm.Nimitz ogłosił ub.nocy kom., stwierdzający, że z 60-ciu okrętów japon.woj., które wzięły udział w trzech akcjach na wodach Filipin, tylko dwa uszły cało bezjakichkolwiek uszkodzeń. 24 okręty japon.zostały zatopione, w tym 4 lotniskowce, 2 pancerniki i 6 ciężkich krążowników. Przypuszczalnie zatopiono dalszych 13 okrętów woj., w tym 1 pancernik i 3 krążowniki. Straty wyniosły 1 lekki lotniskowiec, 3 kontrtorpedowce, transportowce eskortujące i kilka mniejszych jednostek. Japończycy stracili 171 samolotów. Nie doszłodo starcia między jednostkami nawodnymi, natomiast ameryk. łodzie podwod. zatopiły szereg okrętów japon. Po stronie ameryk. walczyło 5 pancerników, które w czasie ataku japon.na Pearl Harbour poniosły ciężkie szkody.-

W związku z tym kom. stwierdzają w Londynie, że nigdy jeszcze dotychczas flota jakiegokolwiek państwa nie była bliższa zupełnego zniszczenia.-

W środę pojawiła się u wybrzeży wyspy Samar eskadra japon., złożona z 4-ch pancerników, 1 ciężkiego krążownika, 2-ch lekkich krążowników i 12-tu kontrtorpedowców. Aljanci rozporządzali na tym odcinku chwilowo tak niewielką flotą, że widoki walki wydawały się zupełnie beznadziejne. Mimo tego zaatakowali Japończyków, którzy w następstwie stracili 1 ciężki krążownik i 1 kontrtorpedowiec, a ponadto uszkodzono ciężko 3 japon.pancerniki wzgl. krążowniki, oraz 1 kontrtorpedowiec. Aljanci stracili 2 lotniskowce, 2 kontrtorpedowce i 1 kontrtorpedowiec eskortujący. Jest to kom.z kwatery gł.Mac Arthura i niewiadomo narazie, czy wymienione w nim straty japon. mieszczą się w ogólnych stratach, podanych w kom.adm.Nimitza. Koresp.donoszą, że specjalnie się wyróżniły w czasie walki małe lotniskowce, które pierwotnie były budowane w Ameryce w celu eskortowania konwoju przez Atlantyk. Obecnie walczyły one nawet przeciwko japon pancernikom i walnie się przyczyniły do przechylenia

szali na korzyść aljantów w chwilach, gdy aljanci znajdowali się prawie nad krawędzią przepaści.- Sprawozdawca wojskowy radia bryt., major Hastings podkreśla rewolucyjne znaczenie użycia przez sojuszników tak wielkiej ilości lotniskowców. Także i poprzednio walczyły często samoloty, startujące z lotniskowców przeciwko samolotom, działającym z baz lądowych, ale nigdy jeszcze starcie nie przybrało tak wielkich rozmiarów. Jeszcze kilka lat temu wyższość samolotów lądowych nad morskimi uchodziła za dogmat. Dziś sytuacja zupełnie się zmieniła. Rachuby Japończyków na to, że ich lotn., korzystające z bliskich baz lądowych zapewni im przewagę nad samolotami morskimi sojuszników zawiodły na całej linii. W dzisiejszej wojnie na Pacyfiku lotniskowiec jest dominującym typem okrętu wojennego.- Dwie trzecie wyspy Leyte zostały już opanowane przez oddz.ameryk. Bitwa o dolinę rzeki tej samej nazwy została już faktycznie zakończona. Japończycy mogą tylko jeszcze szukać schronienia we wzgórzach w głębi wyspy.- Amerykanie kontrolują obecnie nieprzerwany pas wybrzeża dług.212 mil ang. od płn.zach.do połud.wsch. krańca wyspy. Na wyspie Samar położenie japon.garnizonu jest beznadziejne. Zlikwidowanie go zależy od dobrej woli dztwa ameryk. Na obu wyspach oswobodzono ogółem 1.500.000 Filipińczyków.- W niedzielę kościoły wszystkich wyznań były przepełnione tłumami wiernych.- Do dnia 27 b.m. Amerykanie stracili na wyspie Leyte 500 zabitych.-
Nalot samolotów ameryk.na wyspę Palawan na zach.od Filipin. Zniszczono na ziemi 33 samoloty japon.-
Front zach.: Oddz.sojusz. postępują szybko w kier. Mozy. Na płn.od Tilburg zbliżyły się one już na 6 km do rzeki. Głównym objektem jest wielki most o ujścia Mozy pod Moerdijk, od którego oddz.sojusz. dzieli jeszcze 8 mil ang. Wczoraj po połud. Breda została zdobyta przez oddz.polskie. Niemcy wycofują się w ładzie i ich straże tylne bronią się zaciecie, mimo tego jednak oknie po upadku Tilburga, Bredy i Bergen-Op-Zoom cała

niem.linia obronna w zach.Holandii załamała się, z wyjątkiem Rozendaal, które jednak nie przedstawia dla Niemców żadnego znaczenia, gdyż po obu stronach miasta zostały przecięte połączenia, prowadzące do niego. Oddz.I-ej armii kanad. znajdują się w odległ.1 mili ang.od miasta, gdzie prowadzą zacięte walki z niem.oddz.spadochronowymi.-
Dalsze postępy osiągnięto również w walce o oczyszczenie od Niemców ujścia Skaldy. Na wyspie Beveland oddz.kanad., które przekroczyły przesmyk, prowadzący od lądu nawiązały łączność z oddz., które wylądowały na południu wyspy. Głównym celem natarcia jest najważniejsza miejscowość na wyspie, miasto Goes.- Większa część wyspy Walcheren znajduje się pod wodą.- Przyczółek niem.na połud.brzegu Skaldy jest w dalszym ciągu redukowany. Obecnie liczy 10 mil ang.dług. i sięga na 8 mil ang.wgłąb.-
Na wschodzie Francji III-cia armia ameryk., walcząca na odcinku między Nancy a Epinal osiągnęła lokalne postępy na wschód od Rambervillers i w rejonie Luneville.- Wczoraj bombowce niem.zbombardowały obóz dla uchodźców niem. pod Akwizgranem, mimo, że przeznaczenie budynków, które zbombardowali, było oczywiste
Holandia : ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ Na terenie oswobodzonym przez sojuszników, znajduje się miejsce, gdzie Niemcy urządzili największy w całej Holandii obóz koncentracyjny. Niemcy więzili w nim 12.000 więźniów politycz. i Żydów. Na terenie obozu znajdowały się 24 szubienice. Od inwazji sojuszników Niemcy spalili w krematorium w obozie 5000 zwłok.-
Wojna lotn. : Ub.nocy "Moskit"y" RAF. wykonały dwa naloty na Kolonię z przerwą półgodziny. Miasto płonęło jeszcze po nalocie ciężkich bombowców RAF., wykonanym w sobotę na niedzielę, oraz nalocie, wykonanym w sobotę po południu.-
Wczoraj w ciągu dnia najcięższe bombowce typu "Lancaster" wykonały nalot na pancernik "Tirpitz", który w związku z posuwaniem się Rosjan na płn.Norwegii opuścił fiord Alten i zawinął do fiordu Tromsö. Bombowce przebyły 4000 km.w obu kierunkach. Pogoda przez cały czas bardzo sprzyjająca, mimo tego załogi bryt.

miały niezwykłego pecha, bo w chwili ataku nad "Tirpitz'em" pojawiła się chmura. Zostały zrzucone bomby 6-tonowe, z których conajmniej jedna trafiła w sam okręt, a szereg bomb padł b.blisko okrętu. Gwałtowny ogień artylerii p.lotn. z eskortującego okrętu p.lotn., bateryj lądowych i samego "Tirpitz'a", który otworzył ogień nawet ze swych ciężkich dział. Dwa samoloty nie powróciły.-
W nocy z soboty na niedzielę nalot RAF. na Bergen, gdzie mieści się główna niem. baza łodzi podwod. na płn.-
Front wsch. i połud.wsch.: Na froncie węgierskim Rosjanie zajęli ważny węzeł kolej. Csap / 25 km. na połud. od Użhorodu/ po całodziennych zaciętych walkach ulicznych. Wg. ostat.informacyj koresp. pras. patrole armii gen.Petrowa, operującej na Rusi Przykarpackiej nawiązały już łączność z patrolami armii gen.Malinowskiego, walczącej na płn.Siedmiogrodu. W płn.wsch.Węgrzech lokalne postępy ros.-
Ze źródeł ros.brak wiadomości o dalszym przebiegu walki w Prusach Wschodnich. Koresp.donoszą, że ofenzywa ros. ostat.osłabła. Po stronie niem. biorą już udział w walkach oddz. zmobilizowanego ostatnio pospolitego ruszenia. O rozmiarach umocnień świadczy, że jedna tylko pojedyńcza wioska niem. jest broniona przez 40 karab.maszyn. na betonowanych pozycjach.- Brak również doniesień o ofenzywie na Łotwie, w której wg.Niemców bierze udział 500.000 żołnierzy ros.- Na Dalekiej Północy Rosjanie nawiązali kontakt w Norwegii. Rybacy norwescy pomagają Rosjanom w przeprawieniu się przez rzeki.-
Rząd Quislinga doniósł o ewakuacji portu Vadsö w fiordzie Varanger.-
Rosja : Agencja Tassa zaprzeczyła urzędowa wiadomości, jakoby Rosja miała wziąć udział w konferencji ~~w sprawie lotn.komunikac.~~ międzynarodowej w sprawie lotn.komunikac., która się ma odbyć w Chicago z początkiem listopada. Kom.stwierdza, że nieobecność Rosji jest spowodowana wzięciem udziału w konferencji przez Szwajcarię, Portugalię i Hiszpanię, które od

szeregu lat prowadzą politykę profaszystowską i wrogą w stosunku do Rosji Sowiec.-

Bułgaria : Zostały ogłoszone warunki rozejmu,, podpisanego z Bułgarią. Bułgaria będzie walczyć po stronie aljantów, podlegając naczel.dztwu ros. Swoją flotę bandl. Bułgaria oddaje aljantom do dyspozycji. Okup.tereny Grecji i Jugosławii zostaną przez Bułgarię zupełnie ewakuowane, wszelka własność, zabrana obywatelom greckim i jugosłowiuńskim ma być zwrócona a na poczet odszkodowań za szkody, wyrządzone na okup. terenach rząd bułgarski zacznie dostarczać Jugosławii i Grecji żywność. Wszyscy obywatele państ npl.zostaną internowani. W Bułgarii będzie obowiązywała cenzura aljancka. Na miejscu będzie przebywać aljancka komisja kontrolna, sprawująca nadzór nad wykonaniem warunków rozejmu.-

Komentator radia bryt. podkreśla względność warunków, nałożonych na Bułgarię, mimo, że rejestr jej win przedstawia się b.poważnie. W stosunku do stopnia winy Bułgaria została potraktowana z większą pobłażliwością, niż Rumunia i Finlandia. Definitywne uregulowanie odszkodowań wojennych zostało odroczone. Bułgarja może uważać się za szczęśliwą, że w dalszym ciągu będzie podlegała własnym rządom i że udało się jej uniknąć okupacji.-

Grecja : Niemcy rozpoczęli ewakuację Salonik.-
W środkowej części Grecji oddz.bryt. znajdują się w odległ.40-tu mil ang. od Jugosławii.-
Do Aten przybyli wczoraj gen.Wilson i adm.Cunnigham na konferencję z prem.Papandreu. Gen. Wilson zapowiedział dostawy broni dla armii greckiej.-
Wczoraj przybył do Aten bryt.expert finansowy, by dopomóc rządowi grec. w pracach nad stabilizacją waluty.- Wg. opinii kół londyńskich los garnizonów niem., liczących na Krecie 14.000 ludzi, na Rodos 5000 ludzi i na pozostałych wyspach Dodekanezu 4000 ludzi jest przesądzony.-

Włochy : Na odcinku adriatyckim postępy sojuszników zostały zatamowane wskutek wylewu między Forli a Rawenną. Oddz.polskie zajęły Predabbio, rodzinną wioskę Mussoliniego.- Wczoraj w dzień święta narod.

Czechosłowacji oddz.czechosłowackie urządziły wypad na pozycje niem. i wzięły do niewoli 340 Niemców.-

Francja : Gen.de Gaulle przyjął wczoraj deputację Naczelnej Rady ruchu oporu, która się do niego zgłosiła w związku z rozbrajaniem przez rząd franc. grup powstańców. Generał oświadczył, że ma najwyższe uznanie dla zasług ruchu oporu, jednakowoż poza armią regularną i policją nie może istnieć we Francji żadna siła zbrojna. Zabrana broń zostanie przekazana na front, gdzie na nią istnieje gwałtowne zapotrzebowanie.-

Niemcy : Ze Sztokholmu donoszą, że do rządu niem. zgłosiła się delegacja, złożona z przedstawicieli kilkuset przedsiębiorców Westfalii i Zagłębia Ruhry. Mieli oni oświadczyć, że przemysł niem., którego rezerwy ludzkie i tak zostały osłabione przez powoływanie robotników do armii nie będzie w stanie produkować na potrzeby armii, jeśli robotnicy będą jeszcze powoływani do pospolitego ruszenia. Jako dalszą przyczynę spadku produkcji przemysłowcy mieli wskazać zaprzestanie dostaw szwedzkiej rudy żelaznej.-

Amb.USA. w Rosji Harriman oświadczył, że nie można dość podkreślać wielkości zbrodni, popełnionych przez Niemców we wsch. Europie.-

Oddz.franc.w Wogezach wzięły do niewoli niem.generała Brodowskiego, który swego czasu zarządził zniszczenie pewnej wioski franc. i wycięcie w pień całej jej ludności.-

Rząd holend.ogłosił, iż otrzymał wiadomość, że Niemcy zamierzają zniszczyć Hagę.-

W.Brytania : Wskutek niem.nalotów 209.000 budynków w Londynie zostało zniszczonych bądź uszkodzonych do tego stopnia, że nie nadają się do mieszkania, w tym 24.000 budynków przez "bomby latające". Dalszych 800.000 budynków potrzebuje napraw. Dla odbudowy i usunięcia szkód będzie trzeba powołać 132.000 robotników budowlanych, t.zn.40% robotników budowlanych całego kraju.-Koszty wyniosą od 30-35.000.000 funtów ster.-

-[illegible]-

czechosłowackich oddz. czechosłowackie oddziały wojsk
na pozycje wroga. I wzięły do niewoli [illegible] niemiecko-
[illegible] - [illegible] broni wojennej [illegible]
[illegible] która się [illegible]
[illegible] w [illegible] przez [illegible]
[illegible] odpowiedzi, że [illegible]
[illegible] walki [illegible] podnosząc przed [illegible]
[illegible] z [illegible] nie [illegible]
[illegible] Czechy. Zadanie broń [illegible]
[illegible] się [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

Z dniem 1 listopada członkowie gwardii narodowej
zostaną zwolnieni od pełnienia obowiązków, a w
dn.3 grudnia król odbędzie pożegnalną rewię gwardii
Gwardia została utworzona pod Dunkierce w celu obro-
ny Anglii przed inwazją. Ogłaszając wezwania do
ochotniczego zaciągu, rząd liczył na 150.000 ochot-
ników, tymczasem zgłosiło się ich 2.000.000. Zaosz-
czędzono w ten sposób 1.000.000 ludzi, którzy od-
ciążeni od pełnienia służby w obronie kraju mogli
wstąpić do armii regularnej.-
Dziennikarze francuscy z Paryża, którzy przybyli
do Anglii oświadczyli, że trzy rzeczy wywarły na
nich największe wrażenie : 1/ wysiłek wojenny
W.Brytanii, wyrażający się najwyższą na całym świe-
cie wydajnością produkcji na głowę ludności, 2/
udział kobiet w wysiłku wojennym, 3/ wysoki poziom
kontruktorów lotniczych.-
<u>USA.:</u> Koresp.radia bryt. w Waszyngtonie charak-
teryzuje przebieg obecnej kampanii wyborczej. Obyd-
wie partie zgadzają się w sprawie udziału USA. w
przyszłej organizacji światowej, różnią się nato-
miast co do procedury, jaka ma obowiązywać przy wy-
konywaniu zobowiązań, spoczywających na USA. z powo-
du ich udziału. Co do spraw wewnętrz. linja podzia-
łu nie przebiega wyraźnie, gdyż każda z partii obej-
muje elementy od skrajnej prawicy aż po skrajną le-
wicą. Można jednak przyjąć, że naogół wpływy demokra-
tów są tym silniejsze im niższa jest stopa życiowa
wyborców. Wyjątek stanowi sfera rolników, którzy
nie są jeszcze zdecydowani. Większe różnice między
programami obu partyj zarysowują się w sprawie taryf
celnych.-

N.p.30.X.44r.

Berno Szwajcarskie, dnia 27.X.44r. Prof.I.E.v.Saliss. Tygodniowy przegląd międzynarodowy.

General.ofenzywa na zachodzie wciąż jeszcze się nie rozpoczęła. Powód tkwi w trudnościach komunikac. Porty atlantyckie są zniszczone, wielki i nowoczesny port w Antwerpii unieruchomiony przez usadowienie się Niemców u jego wylotu. Sieć kolej.we Francji i Belgii jest tak przeciążona, że nawet ludność nie może być zaopatrywana w najpotrzebniejsze artykuły. We Francji zgłosiła wprawdzie pod broń 80% armii kraj., ale mimo tego ta armia nie może być wykorzystana z braku broni. Franc.rolnictwo nie ucierpiało wprawdzie wiele wskutek wojny, natomiast przemysł zwłaszcza zbrojeniowy poniósł ogromne szkody z powodu nalotów. O trudnościach komunikac.świadczy najlepiej, że w samej tylko Francji zostało 4000 mostów zniszczonych przez naloty bądź akcję powstańców. Wogóle bilans Francji przedstawia się smutno. Trzysta tysięcy Francuzów zginęło na polach walk bądź w egzekucjach, a 3.000.000 przebywają w Niemczech w obozach jeńców lub na pracach przymusowych. Również w Belgii nie brak trudności. Braki w wyżywieniu i bezrobocie powodują zrozumiałe napięcie. Pozatym Belgia, podobnie jak i inne kraje oswobodzone staje przed trudnym problemem zorganizowania administracji. Niem.aparat administracyjny już nie działa, a własny jest zdezorganizowany i okres przejściowy do chwili utworzenia własnej administracji musi trwać długo. W międzyczasie aljanci, których siły zbrojne liczą ok.3.000.000 ludzi muszą z natury rzeczy na pierwszym planie stawiać zaopatrzenie własnej armii, a dopiero na drugim zaopatrzenie ludności. Sytuację wojsk.na zachodzie możnaby określić jako względny zastój, aczkolwiek walki są zacięte. Po zupełnym splądrowaniu kraju przez Niemców

Sytuacja pod względem zaopatrzenia zarówno armii, jak i ludności cywil. nie mogła być inna. Na odcinku Wogezów walki mają charakter pozycyjny. Akwizgran stanowił na drodze pochodu I-ej armii ameryk. na Kolonię, jak gdyby blok skalny w wąwozie. Obecnie droga została utorowana i obie strony przegrupowują swe siły, przygotowując się do wielkiej bitwy czołgów pod Kolonią.- Wymownym objawem jest wzmożona działalność lotn. sojusz., stanowiąca taktyczne przygotowanie zbliżającej się ofenzywy w kier. linii Renu. Essen jest podobno zupełnie zniszczony.- O rozmiarach ofenzywy ros. daje najlepsze wyobrażenie, że rozgrywa się ona na terenie dziewięciu krajów, mianowicie Norwegii, Finlandii, Niemiec, Polski, Czechosłowacji, Węgier, Rumunii, Bułgarii i Jugosławii. Na Dalekiej Północy Niemcy zdołali poniszczyć za sobą urządzenia portowe ważnej bazy norweskiej Kirkenes. Ofenzywę ros. na Prusy Wschodnie charakteryzuje olbrzymie zmasowanie artylerii. Głównym bastionem obronnym w płn. części Prus Wsch. jest Tylża i uderzenie przez Szerwinty na Gąbin ma za ostateczny cel niewątpliwie również oskrzydlenie Tylży. Fortyfikacje w Prusach Wschodnich, które jeszcze w okresie pokoju były silne zostały w czasie wojny dalej rozbudowane. Zrozumiałym się staje ostrzeżenie gen. Czerniakowskiego przed powtarzaniem zwrotu, że Rosjan dzieli od Królewca tylko 90 km. Generał podkreśla, że trzeba zdobywać dosłownie każdy metr terenu.- Na odcinku Gąbin-Gołdap Rosjanie znajdują się w defenzywie. Uderzenie na Prusy było niewątpliwie skombinowane z uderzeniem na odcinku Narwi. W tej dziedzinie jest się jednak zdanym w obecnej sytuacji tylko na domysły wobec milczenia obu stron. W Polsce połud., gdzie w lipcu wydawało się, że Rosjanie rozpoczynają ofenzywę w kier. Krakowa doszło do zupełnego zastoju. Rozkaz Gauleitera Górnego Śląska, wzywający tamt. ludność do budowy fortyfikacyj dowodzi jednak, że i Niemcy nie liczą się z tym, by ten zastój trwał długo. Najkrytyczniej dla Niemców przedstawia się

Sytuacja na Węgrzech. Bitwa o Debreczyn zakończyła się zdecydowanym zwycięstwem ros., a w Rusi Przykarpackiej Rosjanie opanowali Mukaczewo i zbliżają się do Użhorodu. Do tych trudności wojsk. przyłączają się polityczne. Nie udało się wprawdzie Węgrom oficjalnie odłączyć się od Niemiec, zato Niemcy zmuszeni zostali do ściągnięcia świeżych posiłków w celu utrzymania marionetkowego rządu Szalasyego, w kraju zaś życie normalne zostało sparaliżowane, administracja jest zdezorganizowana, liczne przedsiębiorstwa unieruchumione, między niem.wojskami, a Węgrami dochodzi do nieprzyjemnych incydentów.-
W Jugosławii droga odwrotu z Niszu na płn. została faktycznie Niemcom odcięta.-
Nad Adriatykiem Niemcy stracili Dubrownik i Valonę, w Grecji zaś Anglicy widocznie przyśpieszają swój pochód, korzystając z czynnego poparcia partyzantów.- Front włoski jest dla sprzymierzeńców jednym z najtrudniejszych. Należy się jednak z tym liczyć, że rozwój sytuacji na Bałkanach zaciąży w najbliższym czasie na sytuacji wojsk niem. we Włoszech z chwilą, gdy zostanie odcięty jeden z głównych szlaków dostaw, prowadzących przez Istrię i Chorwację.-
/ W porównaniu z ostat.przeglądem tego samego referenta, odebranym przed kilku miesiącami zwraca uwagę zdumiewająca zmiana tonu. Podczas, gdy wtedy każdy zwrot był skrupulatnie odważony, by zachować jaknajpoprawniejszą bezstronność, to obecnie ton jest zdecydowanie przeciwniemiecki - uwaga słuch./..

m 31 (wb) dn 30 X 44
Komun. amer. Serwis krajowy
s. 2